

Rhaglen Gyflawn

CABINET

CYNGOR GWYNEDD

DYDDIAD	Dydd Mawrth, 10fed Mehefin, 2025
AMSER	1.00 y.h.
LLEOLIAD	Cyfarfod Aml-Leoliad – Siambr Hywel Dda ac ar Zoom
PWYNT CYSWLLT	Annes Sion 01286 679490 / Cabinet@gwynedd.llyw.cymru

AELODAU CABINET CYNGOR GWYNEDD

Aelodau	
Nia Wyn Jeffreys	Arweinydd y Cyngor
Craig ab Iago	Aelod Cabinet Amgylchedd
Dilwyn Morgan	Aelod Cabinet Oedolion, Iechyd a Llesiant
Paul John Rowlinson	Aelod Cabinet Tai ac Eiddo
Menna Trenholme	Dirprwy Arweinydd y Cyngor ac Aelod Cabinet Plant a Chefnogi Teuluoedd
June Jones	Aelod Cabinet dros Briffyrdd, Peirianeg ac Ymgynghoriaeth Gwynedd
R Medwyn Hughes	Aelod Cabinet Economi a Chymuned
Dewi Jones	Aelod Cabinet Addysg
Huw Wyn Jones	Aelod Cabinet Cyllid
Llio Elenid Owen	Aelod Cabinet Gwasanaethau Corfforaethol a Chyfreithiol a'r Gymraeg

RHAGLEN

	Eitem	Cyflwynir gan	Swyddog	Tud.
1	YMDDIHEURIADAU			
2	DATGAN BUDDIANT PERSONOL			
3	MATERION BRYS			
4	MATERION YN CODI O DROSOLWG A CHRAFFU			
5	COFNODION CYAFARFOD A GYNHALIWYD AR 13 MAI 2025			4 - 11
6	CYNLLUN RHEOLI MAES PARCIO DINAS DINLLE	Cyng. Richard Medwyn Hughes	Llyr B Jones, Pennaeth Cynorthwyol Economi a Chymuned	12 - 42
7	STRATEGAETH GWASTRAFF AC AILGYLCHU	Cyng. Craig ab Iago	Dafydd Williams, Pennaeth Adran a Roland Thomas, Dirprwy Bennaeth yr Adran	43 - 89
8	CANLLAW CYNLLUNIO ATODOL DRAFFT (FERSIWN YMGYNGHORI): RHEOLI'R DEFNYDD O DAI FEL LLETY GWYLIAU (AIL GAREFI A LLETY GWYLIAU TYMOR BYR)	Cyng. Craig ab Iago	Gareth Jones, Dirprwy Bennaeth yr Adran	90 - 225
9	CYNLLUNIAU CRONFA FFYNIANT GYFFREDIN 2025-26 GWYNEDD	Cyng. Richard Medwyn Hughes	Dylan Griffiths, Rheolwr Gwasanaeth Datblygu'r Economi,	226 - 230

	Mae Atodiad 1 ar wahân ar gyfer Aelodau'r Cabinet n unig. Mae'r Atodiad yn eithriedig o dan Paragraff 14 o Atodiad 12A o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972 – Gwybodaeth ynglŷn â thrafodion ariannol neu fusnes unrhyw berson penodol (yn cynnwys yr awdurdod sydd yn dal y wybodaeth hynny). Mae cynnwys yr eitem yn cynnwys gwybodaeth gyfrinachol a masnachol sensitif am nifer o brosiectau. Mae hyn yn berthnasol i nifer o sefydliadau.			
10	BLAEN RAGLEN Y CABINET	Cyng. Nia Jeffreys		231 - 232
11	CAU ALLAN Y WASG A'R CYHOEDD Bydd y Cadeirydd yn cynnig y dylid cau allan y wasg a'r cyhoedd o'r cyfarfod yn dilyn y drafodaeth ar yr eitem ganlynol gan ei bod yn debygol y datgelir gwybodaeth eithriedig o dan baragraff 14 o Atodiad 12A o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972 - Gwybodaeth ynglŷn â thrafodion ariannol neu fusnes unrhyw berson penodol(yn cynnwys yr awdurdod sydd yn dal y wybodaeth hynny). Mae budd cyhoeddus cydnabyddedig mewn bod yn agored ynglŷn â defnydd adnoddau cyhoeddus a materion ariannol cysylltiedig. Cydnabyddir fodd bynnag fod adegau, er gwarchod buddiannau ariannol awdurdod cyhoeddus fod angen trafod gwybodaeth fasnachol heb ei gyhoeddi. Byddai hyn yn groes i'r budd cyhoeddus ehangach o sicrhau gwerth am arian a'r allbwn cyfansawdd gorau.			
12	ARWEINIAD AR GYFER SYSTEM RHEOLI'R SEFYDLIAD	Cyng. Llio Elenid Owen a Cyng. Huw Wyn Jones	Huw Ynyr, Pennaeth Cynorthwyol Cyllid (Digidol)	

Y CABINET DYDD MAWRTH, 13 MAI 2025

Yn bresennol-

Y Cyngorwyr: Nia Jeffreys, Menna Trenholme, R. Medwyn Hughes, Dewi Jones, Huw Wyn Jones, June Jones, Dilwyn Morgan, Llio Elenid Owen a Paul Rowlinson.

Hefyd yn bresennol-

Dafydd Gibbard (Prif Weithredwr), Geraint Owen (Cyfarwyddwr Corfforaethol), Dylan Owen, (Cyfarwyddwr Statudol Gwasanaethau Cymdeithasol), Iwan Evans (Swyddog Monitro), Rachel Jones (Arweinydd Tîm Gofal Plant a Chwarae), Carys Fon Williams (Pennaeth Tai ac Eiddo), Dewi Morgan (Pennaeth Cyllid), Ffion Madog Evans (Pennaeth Cyllid Cynorthwyol), Rhodri Jones (Arweinydd Tîm Democratiaeth), Ffion Mai Jones (Arweinydd Tîm Cefnogaeth Weithredol) ac Iwan Edwards (Swyddog Gwasanaethau Democratiaeth).

1. YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriad gan y Cyngorydd Craig ab Iago.

2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatgan buddiant.

3. MATERION BRYD

Nid oedd unrhyw fater bryd.

4. MATERION YN CODI O DROSOLWG A CHRAFFU

Nid oedd unrhyw fater yn codi o drosolwg a chraffu.

5. COFNODION

Derbyniwyd cofnodion y cyfarfodydd a gynhaliwyd ar 8 Ebrill 2025 fel rhai cywir.

6. YMESTYN CYNLLUN DECHRAU'N DEG

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Cyng. Menna Trenholme.

PENDERFYNIAD

- Derbyn cynnig grant i ehangu Rhaglen Dechrau'n Deg yn y sir drwy
 - ymestyn y cynllun llawn i weddill ardal Penygroes yn sgil gostyngiad yn y niferoedd cymwys i'r rhaglen bresennol
 - ymestyn yr elfen ofal plant i ardaloedd ychwanegol – Cam 3

2. Cymeradwyo'r Pennaeth Plant, mewn ymgynghoriad gyda'r Pennaeth Cyllid i gyflwyno achosion busnes a derbyn cynigion grant ar gyfer y Rhaglen Gyfalaf Gofal plant a'r blynyddoedd cynnar.

TRAFODAETH

Cyflwynwyd adroddiad gan yr aelod Cabinet Plant a Chefnogi Teuluoedd a oedd yn rhoi trosolwg ar y cynnig i ymestyn y Cynllun Dechrau'n Deg. Nodwyd fod yr adroddiad yn cynnwys ymestyn y cynllun Dechrau'n Deg yn llawn i weddill ardal Penygroes yn sgil gostyngiad yn y niferoedd cymwys i'r rhaglen bresennol ac i ymestyn yr elfen ofal plant i ardaloedd ychwanegol.

Esboniwyd fod y rhaglen Dechrau'n Deg eisoes ar gael mewn saith cymuned yng Ngwynedd. Nodwyd fod y gwasanaeth wedi rhoi cam cyntaf ehangu ar y gwaith mewn rhannau o Dregarth, Bethesda a Blaenau Ffestiniog. Adroddwyd fod ardal newydd wedi'i ychwanegu yn 2023, sef Deiniolen. Mynegwyd fod y prosiect yn dal i wynebu gostyngiad ac yn dilyn gwaith dadansoddi o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig esboniwyd mai ymestyn y gwasanaeth i weddill Penygroes byddai'r cam gorau.

O ran camau 2 a 3, adroddwyd bod cam 2 wedi bod yn weithredol ers 2023 ac yn gwasanaethu wyth ardal LSOA. Tynnwyd sylw at yr heriau o fewn y sector megis diffyg darpariaeth mewn ardaloedd gwledig, cynnaladwyedd y Sector Gofal Plant a chynnydd mewn costau staffio. Nodwyd y byddai llwyddiant y camau nesaf yn ddibynnol ar gydweithio agos rhwng y gwasanaethau blynyddoedd cynnar, darparwyr lleol a chyllid gan Lywodraeth Cymru.

Nodwyd fod y Llywodraeth wedi cyhoeddi'r trydydd cam o ehangu Dechrau'n Deg, gan eto ei gyfyngu i ariannu'r elfen gofal plant yn unig. Eglurwyd y bydd y cynllun yn targedu 147 o blant 2 oed ychwanegol yn ystod 2025 mewn mwy o ardaloedd yng Ngwynedd. Eglurwyd fod ardaloedd ar gyfer 2025 wedi'i adnabod.

Esboniwyd fod Gwasanaeth Blynyddoedd Cynnar yn cydweithio gyda'r adan Dai ac Addysg ar brosiectau cyfalaf mawr yn Nhywyn, Penygroes, Deiniolen, Bangor a Cricieth (cyfanswm gwariant cyfalaf o oddeutu £3.5miliwn) sy'n fuddsoddiad gwych i blant yr ardaloedd hynny. Adroddwyd y byddai manteisio ar y ddwy raglen blynyddoedd cynnar yma yn cyfrannu tuag at feysydd Blaenoriaeth "Gwynedd Yfory" a "Gwynedd Gymraeg" yng Nghynllun y Cyngor drwy roi'r cychwyn gorau posibl mewn bywyd i blant.

Sylwadau'n codi o'r drafodaeth:

- Diolchwyd a chymeradwywyd y gwaith pwysig sydd yn cael ei wneud ond mynegwyd pryder am yr heriau sydd yn wynebu darparu'r gwasanaeth yma. Amlygwyd ei fod yn fwy nag gwasanaeth gwarchod plant ac yn rhan bwysig o addysg y plant. Pwysleisiwyd ei fod yn bwysig fod y Cyngor a'r Cabinet yn rhoi cymaint o gymorth a phosib i sicrhau fod y gwaith yn parhau.
- Croesawyd y cynllun gan esbonio fod yr Aelod wedi dod ar draws enghreifftiau yn ei ardal ei hun gyda rhai plant yn cael darpariaeth a rhai eraill ddim. Mynegwyd ei siomedigaeth gyda hyn a nodwyd ei fod eisiau gweld y rhaglen yn parhau i dyfu fel y bod y Cyngor medru cynnig gofal plant am ddim i holl

blant y sir. Tynnwyd sylw at ardaloedd ble argymhellir ehangu yn ystod 2025-26 a gofynnwyd a oes amserlen i'r cynllun yma. Nodwyd nad oed modd rhoi llawer o eglurdeb ar hyn o bryd gan ei bod yn disgwyl am ymateb gan y Llywodraeth.

7. CYNLLUN GWEITHREDU TAI

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Cyng. Paul Rowlinson.

PENDERFYNIAD

1. Ymestyn cyfnod y Cynllun Gweithredu Tai am ddwy flynedd bellach hyd ddiwedd y flwyddyn ariannol 2028/29.
2. Ymrwymo'r swm blynyddol arferol o £6m o'r gronfa Premiwm Treth Cyngor ar gyfer ariannu'r ddwy flynedd ychwanegol.

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan yr Aelod Cabinet Tai ac Eiddo a oedd yn rhoi diweddariad ar y Cynllun Gweithredu Tai. Gofynnwyd i ymestyn cyfnod y Cynllun hyd ddiwedd y flwyddyn ariannol 2028-29. Nodwyd fod angen i'r Cabinet wneud penderfyniad i alluogi'r Adran Tai ac Eiddo i flaengynllunio er mwyn sicrhau bod prosiectau a chynlluniau allweddol yn cael eu gwireddu yn amserol ac i'w llawn botensial.

Rhoddwyd trosolwg o gefndir y cynllun gan nodi fod y Cyngor Llawn wedi penderfynu defnyddio canran o'r arian a dderbynnir o godi premiwm ail gartrefi i ddarparu tai ar gyfer pobl ifanc yn eu cymunedau. Er mwyn rhoi hyn ar waith, eglurwyd fod y Cynllun Gweithredu Tai wedi ei gymeradwyo gan y Cabinet i gynnwys 33 o brosiectau ar draws pum maes allweddol er mwyn sicrhau bod gan bobl Gwynedd gartref addas, fforddiadwy ac o safon.

Nodwyd fod newidiadau sylweddol wedi bod i sefyllfa tai yng Ngwynedd dros y blynyddoedd diwethaf, yn enwedig yn sgil pandemig Covid-19 a Brexit ac felly cymerwyd y cyfle i adolygu'r Cynllun, gan gymryd mantais o gyfleoedd newydd i ehangu a helpu hyd yn oed mwy o drigolion y sir gyda'u sefyllfa dai.

Ar y cyfan, adroddwyd fod cynnydd da wedi'i wneud ar y Cynllun hyd yma gyda bron i £70m wedi'i fuddsoddi i helpu pobl Gwynedd gyda'u sefyllfa dai. Nodwyd y gall cyfleoedd newydd godi yn ystod y cynllun, gan fod amgylchiadau cenedlaethol yn newid yn barhaus. Eglurwyd y bydd yr hyblygrwydd a ganiatawyd eisoes i amrywio'r union ddyraniad ar gyfer prosiectau unigol yn galluogi i'r adran i weithredu'n rhagweithiol yn wyneb unrhyw newidiadau yn y farchnad dai dros amser.

Sylwadau'n codi o'r drafodaeth:

- Amlygwyd cefnogaeth i'r Premiwm ar dai gwag, gan holi os yw'n bosib codi'r Premiwm uwch ar dai sydd yn wag tymor hir. Mewn ymateb, cytunwyd

gyda’r sylwadau a nodwyd fod y premiwm fel y mae ar hyn o bryd yn addas. Er hyn, nodwyd y dylid rhoi ystyriaeth i godi’r premiwm ar gyfer tai sydd wedi bod yn wag ers tymor hir iawn.

- Codwyd pryder am gyflwr tai sector mân-ddaliadau sydd gan y Cyngor.. Mewn ymateb, eglurwyd fod y Stad Fân-ddaliadau yn cynnig cartrefi i 39 o deuluoedd yr ardaloedd yng Ngwynedd ar hyn o bryd. Nodwyd bod cyfrifoldeb ar y Cyngor i sicrhau fod y tai yn cyrraedd y gofynion o ran cyflwr ac iechyd a diogelwch. Esboniwyd nad oes buddsoddiad wedi bod yn y rhan helaeth o’r tai sydd ynghlwm y mân-ddaliadau. Ac o ganlyniad wedi arwain at ddirywiad yn safon y tai sydd wedyn wedi creu cynnydd yn y costau cynnal a chadw. Nodwyd mai’r bwriad wrth symud ymlaen yw gweithio gyda’r tenantiaid i godi safonau tai gan sicrhau cysondeb..

8. CYFRIFON TERFYNOL 2024/25 – ALLDRO REFENIW

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Cyng. Huw Wyn Jones.

PENDERFYNIAD

Derbyn yr adroddiad ac ystyried y sefyllfa ariannol derfynol adrannau’r Cyngor am 2024/25:

	Colofn A	Colofn B	Colofn C	Colofn CH	Colofn D
	Gor/(Tan) Wariant Gros 2024/25	Addasiadau a Argymhellir			Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2024/25
	£ '000	£ '000	£ '000	£ '000	£ '000
Oedolion, Iechyd a Llesiant	857			(757)	100
Plant a Theuluoedd	3,805			(3,705)	100
Gwasanaeth Busnes	(15)	15			0
Chomisiynu Gofal Addysg	(191)	191			0
Economi a Chymuned	281		(281)		0
Priffyrdd, Peirianeg ac YGC	656			(556)	100
Amgylchedd	1,349		(1,100)	(149)	100
Tai ac Eiddo	(3)	3			0
Tîm Rheoli Corfforaethol	(48)	48			0
Chyfreithiol Gwasanaethau Corfforaethol	(42)	42			0
Cyllid	(5)	5			0

Gan nodi bod gorwariant sylweddol gan yr Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant, Adran Plant a Theuluoedd, Adran Priffyrdd, Peirianeg ac YGC, a’r Adran

Amgylchedd yn 2024/25 (Gweler colofn A yn y tabl uchod). Cymeradwywyd trosglwyddiadau ariannol canlynol (a eglurwyd yn Atodiad 2 yr adroddiad) -

- Yn unol â phenderfyniad Cabinet 21 Ionawr 2025, peidio caniatáu i adrannau gario unrhyw danwariant i'r flwyddyn ariannol nesaf drwy eithrio cymal 16.3.1.(C) o'r Rheoliadau Ariannol (Gweler colofn B yn y tabl uchod).
- Cadarnhau'r cymorth ariannol o £281k uwchlaw'r taliad cytundebol i Gwmni Byw'n Iach, a defnyddio £1.1 miliwn o gronfa Adennill Enillion Cyfrannol Parc Adfer i gyllido'r gorwariant yn y maes Gwastraff (Gweler colofn C yn y tabl uchod).
- Yr adrannau sydd yn gorwario i dderbyn cymorth ariannol un tro gan gyfyngu lefel y gorwariant sydd i'w gario ymlaen gan yr Adran i £100k (Gweler colofn CH yn y tabl uchod).
- Ar gyllidebau Corfforaethol:
 - defnyddio (£5.144 miliwn) o'r tanwariant ar gyllidebau corfforaethol i gynorthwyo'r adrannau sydd wedi gorwario yn 2024/25. gweddill y tanwariant o (£1.548 miliwn) ar gyllidebau Corfforaethol i'w drosglwyddo i'r Gronfa Trawsfurfio, i'w ddefnyddio ar gyfer blaenoriaethau'r Cyngor.

Cymeradwywyd symiau i'w cario 'mlaen (y golofn "Gor/(Tan) Wariant Addasedig" yng ngholofn D uchod ac yn Atodiad 1).

Cymeradwywyd trosglwyddiadau ariannol o gronfeydd penodol fel yr amlinellir yn Atodiad 3 yn dilyn adolygiad o'r cronfeydd:

- cynaeafu £1.275 miliwn o amrywiol gronfeydd a'i drosglwyddo i'r Gronfa Trawsfurfio.
- Dad-ymrwymo £375k o gynlluniau hanesyddol neu rai heb ymrwymadau yn y Gronfa Trawsfurfio.
- Symud £2.5 miliwn o gronfa Cynorthwyo'r Strategaeth Ariannol i'r Gronfa Trawsfurfio fel eu bod ar gael ar gyfer blaenoriaethau'r Cyngor a chyllido bidiau un tro i'r dyfodol.

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad a oedd yn manylu ar sefyllfa ariannol derfynol adrannau'r Cyngor gan nodi'r rhesymau dros y gorwariant neu danwariant. Amlygwyd fod y sefyllfa wedi gwella ers adolygiad Awst a Tachwedd. Nodwyd fod gorwariant yn parhau ym meysydd gofal all sirol yr Adran Plant a Chefnogi Teuluoedd, Gwasanaeth Derwen, Gwasanaeth Gofal Cartref a'r maes Gwastraff. Eglurwyd fod derbyniadau grant sylweddol a sefyllfa ffafriol ar nifer o gyllidebau corfforaethol yn cynorthwyo i leddfu'r sefyllfa ariannol ar gyfer y Cyngor yn ei gyfanrwydd erbyn diwedd y flwyddyn ariannol.

Tynnwyd sylw at rhai adrannau yn unigol i roi rhesymeg dros y cyllidebau.

Amlygwyd fod gorwariant o £857k gan yr Adran Oedolion yn leihad o'r rhagolygon o £3m yn gynharach yn y flwyddyn. Eglurwyd fod hyn o ganlyniad i'r adran yn derbyn grantiau ac incwm sylweddol yn agos i ddiwedd y flwyddyn ariannol. Pwysleisiwyd fod pwysau amlwg yn parhau yn y maes Gofal Cartref, gyda chostau staffio uwch a lefelau salwch a chyfraddau oriau digyswllt yn uchel, tra bod pwysau

sylweddol hefyd ar y gyllideb darparwyr gofal cartref preifat. Mynegwyd fod defnydd o staff asiantaeth yn un o'r materion yng ngofal preswyl mewnol.

Eglurwyd fod gorwariant yr Adran Plant a Chefnogi Teuluoedd yn uwch na'r hyn oedd wedi ei ragweld a'i fod bellach yn £3.8m. Eglurwyd fod hyn o ganlyniad i gynnydd yng nghostau lleoliadau all-sirol oherwydd cymhlethdodau pecynnau a defnydd cynyddol ddiweddar o leoliadau heb eu cofrestru, sy'n fwy costus. Mynegwyd fod pwysau hefyd i'w weld ar gyllideb y Gwasanaeth Derwen ac ar gefnogaeth cynlluniau cefnogol a gweithwyr maes.

O ran yr Adran Addysg nodwyd fod y maes cludiant ysgolion wedi derbyn dyraniad cyllideb ychwanegol eleni, ac o ganlyniad i hyn, derbyn grantiau ychwanegol ynghyd a chwtogi gwariant mae'r adran yn tanwario (£191k) ar ddiwedd y flwyddyn.

Eglurwyd dros y blynyddoedd diwethaf fod Cwmni Byw'n lach wedi derbyn cefnogaeth ariannol gan y Cyngor oedd uwchlaw taliad cytundebol y contract ddarparu, i'w galluogi i gynnal eu gwasanaethau. Mynegwyd fod yr angen am gefnogaeth ariannol yn parhau yn 2024/25 gyda'r swm gofynnol wedi cynyddu i £281k erbyn diwedd y flwyddyn.

Amlygwyd gorwariant yn yr Adran Prifffyrdd, Peirianeg ac YGC gan egluro o ran y maes bwrdeistrefol fod cyfuniad o ffactorau yn rheswm dros hyn, gan gynnwys pwysau ychwanegol ar gyllidebau staff glanhau strydoedd a glanhau toiledau cyhoeddus.

Pwysleisiwyd fod tueddiad blynyddol o orwariant yn y maes casglu gwastraff yn parhau ac yn gyfrifol am orwariant yr Adran Amgylchedd. Eglurwyd yn ogystal fod diffyg incwm parcio hefyd yn amlwg eleni ac wedi cynyddu erbyn diwedd y flwyddyn.

Er fod pwysau sylweddol ar y gwasanaeth llety argyfwng o fewn yr Adran Tai ac Eiddo yn parhau, mae cyllideb ychwanegol wedi ei ddyrannu o bremiwm treth cyngor, cyllideb un tro ychwanegol a grant ychwanegol gan Lywodraeth Cymru wedi cynorthwyo gyda'r pwysau ychwanegol.

Roedd ragolygon ar sefyllfa cyllidebau ysgolion yn amlygu lleihad sylweddol ym malansau ysgolion, ond yn dilyn derbyn grant gan Lywodraeth Cymru ar ddiwedd y flwyddyn, nodwyd fod lefelau'r balansau wedi eu cynnal.

Adolygwyd digonolrwydd cronfeydd penodol y Cyngor gan y Pennaeth Cyllid unwaith eto wrth gau'r cyfrifon eleni, yn unol â'r polisi a gymeradwywyd rhai blynyddoedd yn ôl. Llwyddodd yr adolygiad yma i gynaeafu £1.275 miliwn o adnoddau sydd wedi ei drosglwyddo i'r gronfa Trawsffurfio i'w ddefnyddio ar gyfer blaenoriaethau'r Cyngor.

Sylwadau'n codi o'r drafodaeth:

- Galwyd ar Lywodraeth Cymru i ail edrych ar y ffordd maent yn dyrannu eu grantiau, gan fod derbyn grantiau munud olaf yn y flwyddyn ariannol yn ei gwneud yn anodd iawn i gynllunio yn hir dymor.

- Mynegwyd balchder fod gorwariant yr Adran Oedolion wedi lleihau yn sylweddol. Nodwyd ei bod hi'n bwysig cofio fod llawer iawn o'r arian mae'r Cyngor wedi'i derbyn yn arian un tro ac felly does dim gwarant y bydd ar gael yn y dyfodol. Gofynnwyd felly i'r Cabinet fod yn effro i'r pwysau sydd dal yna yn gyson ar yr Adran Oedolion ac i fod yn barod am hynny yn y dyfodol. Diolchwyd i staff yr Adran Gyllid am eu cefnogaeth i leihau gwariant yn sylweddol.

9. RHAGLEN GYFALAF 2024/25 - ADOLYGIAD DIWEDD BLWYDDYN (SEFYLLFA 31 MAWRTH 2025)

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Cyng. Huw Wyn Jones

PENDERFYNIAD

Derbyn yr adroddiad ar adolygiad diwedd y flwyddyn (sefyllfa 31 Mawrth 2025) o'r rhaglen gyfalaf.

Cymeradwyo'r addasiadau canlynol i'r Gyllideb Gyfalaf a gymeradwywyd ar 7 Mawrth 2024 ac a addaswyd ar 15 Hydref 2024 a'r 21 Ionawr 2025 o safbwynt dulliau ariannu'r rhaglen (fel nodir yn rhan 3.2.3 o'r adroddiad), sef:

- cynnydd o £4,409,000 mewn defnydd o fenthycia
- cynnydd o £17,639,000 mewn defnydd o grantiau a chyfraniadau
- cynnydd o £75,000 mewn defnydd o dderbyniadau cyfalaf
- lleihad o £422,000 mewn defnydd o gyfraniadau refeniw
- lleihad o £3,898,000 mewn defnydd o'r gronfa cyfalaf
- cynnydd o £1,555,000 mewn defnydd o gronfeydd adnewyddu ac eraill.

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan nodi mai ei brif ddiben yw i gyflwyno'r rhaglen gyfalaf ddiwygiedig, a chymeradwyo'r ffynonellau ariannu perthnasol fel rhan o drefn diwedd blwyddyn 2024/25. Amlygwyd fod £82.5m wedi ei fuddsoddi mewn cynlluniau cyfalaf, gyda 72% ohono wedi'i ariannu drwy ddenu grantiau penodol.

Ychwanegwyd fod £33.4m o wariant ychwanegol arfaethedig wedi'i ail broffilio o 2024/25 i 2025/26 a 2026/27. Nodwyd fod rhai o'r prif gynlluniau yn cynnwys £16m o Gynlluniau Ysgolion – Cymunedau Dysgu Cynaliadwy ac Eraill, a £10m o Gronfa Ffyniant Bro.

Amlygwyd ers yr adolygiad diwethaf fod y Cyngor wedi llwyddo i ddenu grantiau ychwanegol o £19.382m sydd yn cynnwys £10.613m Addasiad Cronfa Ffyniant Cyffredin gan Lywodraeth y Deyrnas Unedig a £1.8m Grant Rhaglen Gyfalaf Llety Trosiannol gan Lywodraeth Cymru.

10. EISTEDDFOD YR URDD

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Cyng. Nia Jeffreys.

PENDERFYNIAD

Penderfynodd y Cabinet i:

- a) gymeradwyo ymrwymiad mewn egwyddor i wahodd yr Urdd i gynnal Eisteddfod Genedlaethol yng Ngwynedd yn 2028
- b) cymeradwyo cyfraniad o £200k o'r gronfa trawsffurfio fel cyfraniad tuag at gostau cynnal yr Eisteddfod Genedlaethol yr Urdd yng Ngwynedd.

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan bwysleisio pwysigrwydd yr Urdd ynghyd a'i neges o heddwch ac ewyllys da yng Nghymru a thu hwnt. Amlygwyd balchder mewn gwahodd yr Urdd i Wynedd i gynnal Eisteddfod Yr Urdd yn 2028.

Ychwanegodd yr Arweinydd Tîm Cefnogaeth Weithredol fod yr adroddiad yn gofyn am gefnogaeth y Cabinet i wahodd yr Urdd ynghyd a chymeradwyo'r elfen ariannol gysylltiedig. Eglurwyd fod y Cyngor wedi bod yn lwcus iawn i fod wedi cynnal llawer o Wyliau ac Eisteddfodau dros flynyddoedd, ond amlygwyd y bydd galw ar adnoddau, ond y bydd yn dod a buddion a hwb i'r ardal.

Eglurwyd fod yr Eisteddfod Yr Urdd a Cenedlaethol wedi bod yn sir dros y blynyddoedd, a phwysleisiwyd mai mater i'r Urdd yw penderfynu ar union leoliad y maes a'r rhanbarth bydd wedi ei leoli. Mynegwyd o sefydlu'r egwyddor bydd angen i'r Cyngor gyfrannu £200k a fydd wedi ei ariannu o'r gronfa drawsffurfio. Er y cyfraniad, eglurwyd y bydd y budd economaidd yn llawer uwch 'na hyn.

Sylwadau'n codi o'r drafodaeth:

- Diolchwyd am yr adroddiad a chefnogwyd yr awydd i wahodd yr urdd gan amlygu pwysigrwydd gwaith yr Urdd i bobl ifanc nid yn unig y lleol ond yn genedlaethol.

Dechreuodd y cyfarfod am 1:00pm a daeth i ben am 2:10pm

CABINET CYNGOR GWYNEDD

Adroddiad i gyfarfod Cabinet Cyngor Gwynedd

Dyddiad y cyfarfod:	10 Mehefin 2025
Aelod Cabinet:	Y Cyngorydd Medwyn Hughes
Swyddog Cyswllt:	Llyr Jones, Pennaeth Cynorthwyol Economi a Chymuned
Rhif Ffôn Cyswllt:	01286 679219 / Est 2219
Teitl yr Eitem:	Cynllun Rheoli Maes Parcio Dinas Dinlle

1 Y PENDERFYNIAD A GEISIR

Fod y Cabinet yn cefnogi y cynnig yn yr adroddiad i gychwyn proses ar gyfer gwneud gorchymyn parcio oddi ar y stryd parhaol ym Maes Parcio Dinas Dinlle a dirprwyo awdurdod i Bennaeth Economi a Chymuned mewn ymgynghoriad a'r aelod Cabinet Economi a Chymuned a'r Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol i baratoi gorchymyn fydd yn gwneud y gorchymyn arbrofol yn parhaol, a wedyn rhoi rhybudd o hyn yn y wasg yn unol ag Rheoliad 22 a 23 o'r Rheoliadau.

2 Y RHESWM DROS YR ANGEN AM BENDERFYNIAD

Gofynnir am gymeradwyaeth y Cabinet er mwyn bwrw ymlaen gyda chamau cyfreithiol o gyflwyno Gorchymyn Parcio Oddi Ar y Stryd.

3 CYFLWYNIAD

Mae maes parcio traeth Dinas Dinlle yn rhan o gyfrifoldebau Gwasanaeth Morwrol, Adran Economi a Chymuned. Mae'r maes parcio wedi ei sefydlu yno ers blyneddau maith, ac sydd yn boblogaidd gyda ystod o ddefnyddwyr yn cynnwys trigolion lleol ac ymwelwyr i'r ardal. Mae cynllun lleoliad o'r safle wedi ei gynnwys fel Atodiad 1.

Yn ystod cyfnod 2018/19 bu i'r Cyngor ystyried rhestr o arbedion ariannol er mwyn cyfarch bwlch ariannol oedd yn wynebu awdurdodau lleol yng Nghymru ar y pryd. Yn ei gyfarfod ar 19eg Chwefror 2019, bu i'r Cabinet gymeradwyo symud ymlaen i weithredu rhestr cynlluniau arbedion, gan gynnwys sefydlu ffioedd parcio ar draeth Dinas Dinlle.

Trafodwyd y bwriad gyda'r Cyngor Cymuned yn 2019 gan gydnabod y byddai angen datblygu manylion pellach, a chyfle i ymgorffori gwelliannau i'r safle. Yn anffodus, bu'n rhaid atal y gwaith datblygol am gyfnod sylweddol yn sgil cyfnod a blaenoriaethau eraill yn sgil effaith pandemig C-19.

Yn ystod 2022/23, bu i'r Gwasanaeth adnabod adnoddau er mwyn gwneud gwaith rhagbaratoi ar gyfer cynllun uwchraddio'r maes parcio. Yn 2023, llwyddwyd i ddenu grant o raglen Pethau Pwysig Llywodraeth Cymru yn amodol fod angen gwario rhan helaeth o'r arian yn ystod 2023/4. Penodwyd contractwr i wneud gwaith cyfalaf ar y safle rhwng Hydref 2023 – Mawrth 2024 yn cynnwys gwaith ail-wynebu, addasu'r mynedfeydd, marcio manau parcio unigol, darparu llecyn bws, tirweddau ac uwchraddio cyfleusterau megis biniau, arwyddion, byrddau picnic, rheiliau a waliau cynnal.

Ers cwblhau'r gwaith cyfalaf, mae gwaith pellach wedi ei wneud gan y Gwasanaeth gyda'r bwriad o ddatblygu cynllun rheoli tymor hir ar gyfer y safle.

4 RHESYMEG A CHYFIAWNHAD DROS ARGYMELL Y PENDERFYNIAID

Mae'r Gwasanaeth Morwrol yn gyfrifol am reoli a goruchwylio nifer o draethau ar hyd arfordir Gwynedd. Mae cynllun rheoli traethau wedi ei ddatblygu gyda'r nod o gynnig mynediad cyhoeddus a diogel i draethau ac adnoddau arfordirol ar gyfer trigolion lleol ac ymwelwyr a thrwy hynny hwyluso gweithgareddau i hybu'r economi leol a chyfrannu at lesiant ein cymunedau.

Mae'r cynllun yn adnabod prif draethau yn Aberdaron, Aberdyfi, Abermaw, Abersoch, Cricieth, Morfa Bychan, Pwllheli, Tywyn, a Dinas Dinlle. Mae'r Gwasanaeth Morwrol yn gyfrifol am drefniadau diogelwch traethau yn y lleoliadau hyn, ac yn penodi wardeiniaid traeth tymhorol i'w gweithredu.

Mae nodweddion y prif draethau hyn yn amrywiol iawn, ynghyd â'r isadeiledd a chyfleusterau cysylltiedig. Mae darpariaeth meysydd parcio yn rhan bwysig o'r isadeiledd – gyda ffioedd parcio yn daladwy ar feysydd parcio'r prif draethau, gyda Dinas Dinlle yr unig eithriad. Wrth ystyried trefniadau posib ar gyfer cyflwyno ffioedd parcio yn Ninas Dinlle, mae nifer o ystyriaethau gweithredol hefyd wedi eu hamlygu, ac ystyrir fod cyfle i sefydlu cynllun rheoli ehangach ar gyfer y safle.

a) Cyflwyno Ffioedd Parcio ym maes parcio traeth Dinas Dinlle (Cyfnod Arbrawf)

Yn ystod trafodaethau cychwynnol gyda Aelodau Cyngor Cymuned Llandwrog yn 2019, fe ddaeth yn amlwg fod pryderon lleol ynghylch y bwriad o gyflwyno ffioedd parcio yn Ninas Dinlle. Mae pryderon o'r fath yn cynnwys effaith andwyol ar fusnesau a thrigolion y pentref, diogelwch priffyrdd, a'r farn y traeth yn gwasanaethu dalgylch eang o drigolion Gwynedd, ac yn cyfrannu at iechyd a llesiant.

Yn ystod Gwanwyn 2024, ac yn dilyn cwblhau'r gwaith ffisegol ar y safle, bu i'r Gwasanaeth gynnal trafodaethau pellach gyda'r Aelodau Lleol ac Aelodau o'r Cyngor Cymuned er mwyn ceisio llunio pecyn ar gyfer y safle. Yn dilyn y trafodaethau hyn, penderfynwyd cynnal cyfnod arbrol yn ystod mis Awst 2024 gan gyflwyno ffioedd parcio. Teimlwyd y byddai manteision o gynnal cyfnod arbrawf, gan adolygu a gwerthuso'r cyfnod fel rhan o waith i ddatblygu trefniadau rheoli parhaol ar gyfer y safle.

Trefnwyd Gorchymyn Rheoleiddio Traffig (Arbrofol) ar gyfer y safle, ac roedd y cyfnod arbrofol yn weithredol rhwng 16 Awst – 30 o Fedi 2024. Yn ystod y cyfnod yma, roedd y ffioedd parcio isod yn daladwy rhwng oriau 0900 – 1700 yn ddyddiol drwy beiriannau talu :

Hyd at 1 awr : Dim
 Hyd at 2 awr : £2.00
 Hyd at 3 awr : £3.00
 Hyd at 8 awr : £6.00
 Tocyn tymor : £25.00

Yn dilyn y cyfnod arbrawf, trefnwyd ymgynghoriad cyhoeddus yn ystod mis Hydref a Thachwedd gan wahodd adborth gan drigolion busnesau lleol, defnyddwyr y maes parcio, sefydliadau statudol a grwpiau lleol.

Mae'r Gwasanaeth wedi adolygu a gwerthuso'r cyfnod arbrawf, a gellir crynhoi'r prif gasgliadau isod :

i) Ystyriaethau rheolaethol a gweithredol

Wrth weithredu trefniadau'r cyfnod arbrawf roedd adborth gan swyddogion o'r Gwasanaeth Morwrol yn nodi :

- Roedd oediad yn derbyn ac yna cysylltu'r peiriannu talu wedi arwain at oedi'r cyfnod arbrawf
- Collwyd cysylltiad trydanol yn ystod penwythnos cyntaf y cyfnod arbrawf
- Tywydd gwlyb iawn yn ystod pythefnos olaf mis Awst wedi effeithio niferoedd yn defnyddio'r maes parcio
- Penderfynwyd peidio gweithredu trefniadau gorfodaeth yn ystod y cyfnod arbrawf, gyda nifer o ddefnyddwyr wedi peidio talu ffi parcio
- Peiriannau talu wedi gweithio'n dda ar y cyfan, ond trefniadau am awr gyntaf am ddim yn aneglur ambell waith
- Gwelwyd fod lefel graen o fewn y 'grasscrete' yn gostwng wrth setlo, ac angen i'w adfer yn rheolaidd
- Mynedfeydd a gosodiad newydd y maes parcio wedi gweithio yn dda, ond rhai achosion lle fod gyrwyr yn anwybyddu'r drefn 'un ffordd' o fewn y maes parcio.

ii) Ystyriaethau ariannol

Gosodwyd tri pheiriant talu ar y safle, gyda thaliadau yn cael eu gwneud gyda cherdyn neu drwy ap 'Pay By Phone'. Mae dadansoddiad o'r tocynnau parcio wedi eu cynhyrchu yn ystod y cyfnod 16 Awst – 30 Medi wedi eu nodi isod :

Peiriant	Nifer o docynnau	Nifer o docynnau taledig	Nifer o docynnau 'awr am ddim'	Nifer o docynnau tymhorol	Incwm gasglwyd
Dinas 1 (rhan deheuol)	1411	737	671	3	£1824

Dinas 2 (rhan canol)	231	120	109	2	£336
Dinas 3 (rhan gogleddol)	652	284	367	1	£696
Is Gyfanswm	2,294	1141	1,147	6	£2,856
Pay by Phone	371	371	-	-	£727
Cyfanswm	2,665	1,512	1,147	6	£3,583

Gwelir felly fod gwerth £3,583 o docynnau parcio wedi eu harchebu yn ystod y cyfnod arbrofol.

a) Adborth a sylwadau derbyniwyd yn ystod yr ymgynghoriad cyhoeddus

Fel rhan o'r ymgynghoriad cyhoeddus, cafodd holiadur pwrpasol ei baratoi gan wahodd adborth gan drigolion a busnesau lleol, defnyddwyr y maes parcio a sefydliadau lleol. Roedd copïau ar gael ar safle we'r Cyngor; Siop Gwynedd yng Nghaernarfon a Pwllheli; ac yn llyfrgelloedd Penygroes a Chaernarfon. Gyrrwyd llythyrau at drigolion a busnesau cyfagos, sefydliadau lleol, a chafodd yr ymgyrch ei hyrwyddo yn y wasg a'r cyfryngau cymdeithasol.

Mae copi o adroddiad 'Arolwg Maes Parcio Dinas Dinlle' (Rhagfyr 2024) wedi ei gynnwys fel Atodiad 2.

Ni fwriedir ail-adrodd holl gynnwys yr adroddiad yma, ond nodir :

- Bod 248 o ymatebion wedi eu derbyn (yn cynnwys 4 busnes)
- Roedd 43.9% o'r unigolion yn defnyddio maes parcio Dinas Dinlle o leiaf unwaith yr wythnos
- Roedd 82.8% o'r unigolion yn defnyddio'r maes parcio am hirach nac un awr
- O safbwynt profiad o ddefnyddio'r maes parcio, 19% yn dda iawn, 25% yn dda, 28% yn dderbyniol, 14% yn wael, 8% yn wael iawn gyda 3% heb ymateb.
- Roedd 64% o'r farn fod y ffioedd parcio yn rhy uchel, a 30% o'r farn fod lefel ffioedd yn iawn.
- O safbwynt trefniadau rheoli safle, roedd 50% o'r farn y dylid cynnwys mesurau ar gyfer aros dros nos mewn cerbyd; 36% o'r farn y dylid cynnwys mesurau rhag cam-ddefnydd o'r manau parcio ar gyfer bathodynau glas; 34% rhag camddefnydd o'r manau 'cadw'n glir' a'r mynedfeydd; 28% rhag parcio tu allan i'r baeau parcio; a 23% rhag camddefnydd o'r llecyn bws newydd.
- Holwyd hefyd am effaith ffioedd parcio ar bobl sy'n wynebu anfantais economaidd-gymdeithasol, ac roedd 64% yn credu y byddai'n cael effaith negyddol arnynt.

Ystyrir fod y cyfnod arbrawf wedi bod y ddefnyddiol iawn gan gynnig profiad gweithredol o'r trefniadau sydd i'w cyflwyno, gan gynnig cyfle i adlewyrchu ar y profiad wrth lunio cynigion tymor hir. Ystyrir hefyd fod cyfle i ddatblygu trefniadau rheoli newydd ar gyfer y maes parcio gan geisio cyfarch materion sydd yn ehangach na ffioedd parcio yn unig.

b) Ystyriaethau eraill ar gyfer rheoli maes parcio traeth Dinas Dinlle

Mae cyfuniad o gynnal cyfnod arbrowl, adborth o'r gwaith ymgysylltu cyhoeddus a phrofiad gweithredol Gwasanaeth Morwrol wedi amlygu nifer o agweddau y gellid eu hymgorffori i drefniadau rheoli tymor hir ar gyfer y maes parcio traeth Dinas Dinlle.

Mae'r tabl isod yn ceisio crynhoi'r agweddau hynny, gan gynnig argymhellion ar gyfer datblygu trefniadau rheoli newydd :

	Mater	Rhesymeg (Crynodeb)	Argymhelliad
i	Ffioedd Parcio	Mae Cabinet y Cyngor eisoes wedi sefydlu'r egwyddor o gyflwyno ffioedd parcio yn Ninas Dinlle fel rhan o becyn arbedion i gyfarch bwlch yn y gyllideb. Mae cyfnod arbrawf 2024 wedi dangos ei bod yn ymarferol bosib. Byddai ffioedd hefyd yn creu ffynhonnell incwm er mwyn sefydlu cyllideb cynnal a chadw blynyddol.	I gyflwyno ffioedd parcio fel rhan i'r trefniadau rheoli
ii	Ffioedd tymhorol	Mae patrwm tymhorol i'r defnydd sydd yn cael ei wneud o'r maes parcio gan ymwelwyr. Nid yw'r peiriannau yn addas i'w lleoli mewn lleoliad agored ac arfordirol yn ystod misoedd y Gaeaf.	I gyflwyno ffioedd tymhorol rhwng 01 Mawrth – 31 Hydref yn unol â strwythur parcio'r Cyngor .
iii	Tocyn Lleol / Tocyn tymor	Dylid cydnabod fod pryderon wedi eu derbyn ynghylch effaith codi ffioedd ar fusnesau'r pentref; a nifer trigolion lleol sydd yn ei ddefnyddio yn rheolaidd (yn aml iawn yn hybu eu llesiant drwy wneud hynny). Yn yr arolwg, roedd 65% yn credu fod y ffioedd yn rhy uchel; a sylwadau hefyd wedi eu derbyn o blaid parcio am ddim ac / neu docyn blynyddol i drigolion lleol. Ystyrir y byddai opsiwn o docyn blynyddol, am gost resymol, yn bwysig i gynnal prysurdeb y safle, yn enwedig gan bobl sydd yn gwneud defnydd rheolaidd o'r maes parcio.	I gyflwyno trefniadau yn cynnig tocyn tymor am ffi resymol
iv	Awr gyntaf am ddim	Roedd 50% o docynnau parcio ar gyfer cyfnod hyd at 1 awr, ac wedi bod yn boblogaidd. Mae'r arolwg yn dangos fod y maes parcio yn boblogaidd gyda thrigolion lleol sydd yn ei ddefnyddio yn rheolaidd.	I gyflwyno awr am ddim fel rhan o'r strwythur ffioedd arfaethedig

		Ystyrir hefyd fod yr awr o gymorth i fusnesau lleol, ac yn lleihau'r effaith ar unigolion yn wynebu anfantais economaidd-gymdeithasol.	
v	Aros dros nos mewn cerbydau	Roedd 50% o'r ymatebion a dderbyniwyd yn cytuno dylid rheoli cerbydau sydd yn parcio dros nos yn y maes parcio. Yn ymarferol, fe ellir gwahardd pobl rhag aros mewn cerbydau dros nos.	I gyflwyno mesurau yn gwahardd pobl aros mewn cerbydau dros nos
vi	Peiriannau talu	Mae trefniadau arbrofol 2024 wedi dangos fod y peiriannau yn gweithio – a hynny drwy gerdyn neu ap ffôn.	I barhau gyda'r peiriannau presennol ar gyfer derbyn taliadau
vii	Trefniadau Gorfodaeth	Yn ystod cyfnod arbrawf, gwelwyd achosion nad oedd defnyddwyr yn talu, gan nad oedd trefniadau gorfodaeth yn weithredol. Mae angen sicrhau pwerau a threfniadau gorfodaeth er mwyn sicrhau rheolaeth addas o'r maes parcio.	I gyflwyno trefniadau gorfodaeth fel rhan o'r trefniadau rheoli
viii	Gwarchod mannau parcio ar gyfer bathodynau glas	Mae mannau pwrpasol wedi eu darparu, ac mae angen sicrhau pwerau a threfniadau gorfodaeth addas er mwyn eu gwarchod rhag camddefnydd.	I gyflwyno trefniadau gorfodaeth fel rhan o'r trefniadau rheoli
ix	Parcio tu hwnt i'r ffiniau	Mae mannau pwrpasol wedi eu darparu, ac mae angen sicrhau pwerau a threfniadau gorfodaeth addas er mwyn eu gwarchod rhag camddefnydd.	I gyflwyno trefniadau gorfodaeth fel rhan o'r trefniadau rheoli
x	Gwarchod llecyn bws	Mae llecyn bws trafnidiaeth gyhoeddus bwrpasol wedi eu darparu, ac mae angen sicrhau pwerau a threfniadau gorfodaeth addas er mwyn eu gwarchod rhag camddefnydd.	I gyflwyno trefniadau gorfodaeth fel rhan o'r trefniadau rheoli
xi	Gwarchod mannau cadw'n glir / mynedfeydd	Mae gosodiad y maes parcio wedi ei ddylunio i gwrdd â safonau technegol. Mae angen sicrhau pwerau a threfniadau gorfodaeth addas er mwyn eu gwarchod rhag camddefnydd.	I gyflwyno trefniadau gorfodaeth fel rhan o'r trefniadau rheoli
xii	Gwaith cynnal a chadw	Mae'r cynllun uwchraddio wedi gwella cyflwr ac edrychiad y maes parcio. Mae angen gwaith cynnal a chadw er mwyn sicrhau nad yw'r cyflwr yn dirywio eto. Yn benodol, mae defnydd o'r maes parcio yn 2024 wedi amlygu'r angen i sicrhau bod lefelau digonol o graen o fewn y 'grasscrete'.	I glustnodi tua 15% o'r incwm ar gyfer cynnal a chadw blyneddol
xiii	Llinellau melyn	Mae cyfyngiadau 'Dim Aros' tymhorol yn ar ran o'r briff ffordd yn Ninas Dinlle sy'n weithredol 10am-7pm rhwng 1af Fehefin – 30 Medi. Mae'r cyfyngiadau wedi eu	Dim

		marcio gyda llinell felyn ac wedi eu hail-baentio yn 2023.	
--	--	--	--

c) Strwythur Ffioedd Parcio arfaethedig

Ar 1af Ebrill 2025, daeth newidiadau yn i rym gan olygu cynnydd o fewn strwythur ffioedd parcio sydd wedi eu mabwysiadu gan Gyngor Gwynedd. Mae'r strwythur ffioedd parcio yn gosod gwahanol feysydd parcio mewn bandiau yn seiliedig ar nodweddion a lleoliad.

Yn unol â rhan ii) o'r tabl uchod, argymhellir mai ffioedd tymhorol fyddai yn addas ar gyfer maes parcio Dinas Dinlle. Yn gyson gyda strwythur parcio'r Cyngor (Band 3 : Tymhorol) byddai ffi yn daladwy rhwng 1af o Fawrth a 31 Hydref bob blwyddyn.

Mae prif strwythur ffioedd parcio yn ystyried nodweddion a lleoliadau meysydd parcio unigol. Argymhellir fod strwythur ffioedd ar gyfer safle Dinas Dinlle yn ystyried amgylchiadau penodol, gan gynnwys

- Pryderon y gallai codi ffioedd parcio uchel arwain at gerbydau parcio ar y rhwydwaith ffordd gul gyfagos – gan amharu ar ddiogelwch y briffordd ac amwynderau lleol
- Nod y buddsoddiad diweddar i greu amodau sy'n annog defnydd o'r maes parcio a'r cyfleusterau cysylltiedig
- Cysylltiad agos hanesyddol sydd rhwng y maes parcio a busnesau pentref Dinas Dinlle
- Mae'r maes parcio yn diwallu gwahanol anghenion, a'r angen trefniadau sydd yn adlewyrchu hynny.

O ganlyniad, argymhellir fod strwythur ffioedd penodol yn cael ei ystyried ar gyfer Dinas Dinlle yn weithredol 0900 – 1700 yn ddyddiol, gan gynnig cyfnodau gymharol fyr hyd at gyfnodau dyddiol, megis :

Hyd at 1 awr : Dim ffi
Hyd at 2 awr : £2.20
Hyd at 4 awr : £4.20
Hyd at 8 awr : £6.00
Tocyn tymor : £30.00

Argymhellir y strwythur uchod yn benodol ar gyfer maes parcio traeth Dinas Dinlle er mwyn cynhyrchu ffrwd incwm a chyfrannu at dargedau incwm y Gwasanaeth, gan ystyried nodweddion a chyfyngiadau'r safle.

5 CAMAU NESAF AC AMSERLEN

Yn amodol ar dderbyn cymeradwyaeth y Cabinet, y cam nesaf fyddai cychwyn camau cyfreithiol o gyflwyno Gorchymyn Parcio Oddi ar Stryd. Mae'r broses yn cynnwys cynnal ymgynghoriadau gyda sefydliadau statudol a lleol ac yn cynnwys cyfnod ymgynghori cyhoeddus.

5 UNRHYW YMGYNGHORIADAU A GYNHALIWDYD CYN ARGYMELL Y PENDERFYNIAD

Prif Swyddog Cyllid:

“Gallaf gadarnhau fod targed incwm ar gyfer Maes Parcio Dinas Dinlle ers i’r Cabinet gytuno i gyflwyno ffi, a’i fod yn £57,930 ar gyfer 2025/26. Rwyf felly’n croesawu’r penderfyniad a geisir fel cam allweddol ymlaen at weithredu’r penderfyniad blaenorol”.

Swyddog Monitro

Mae’r adroddiad yma wedi bod yn destun arweiniad cyfreithiol. Dim sylwadau i’w hychwanegu o safbwynt priodoldeb

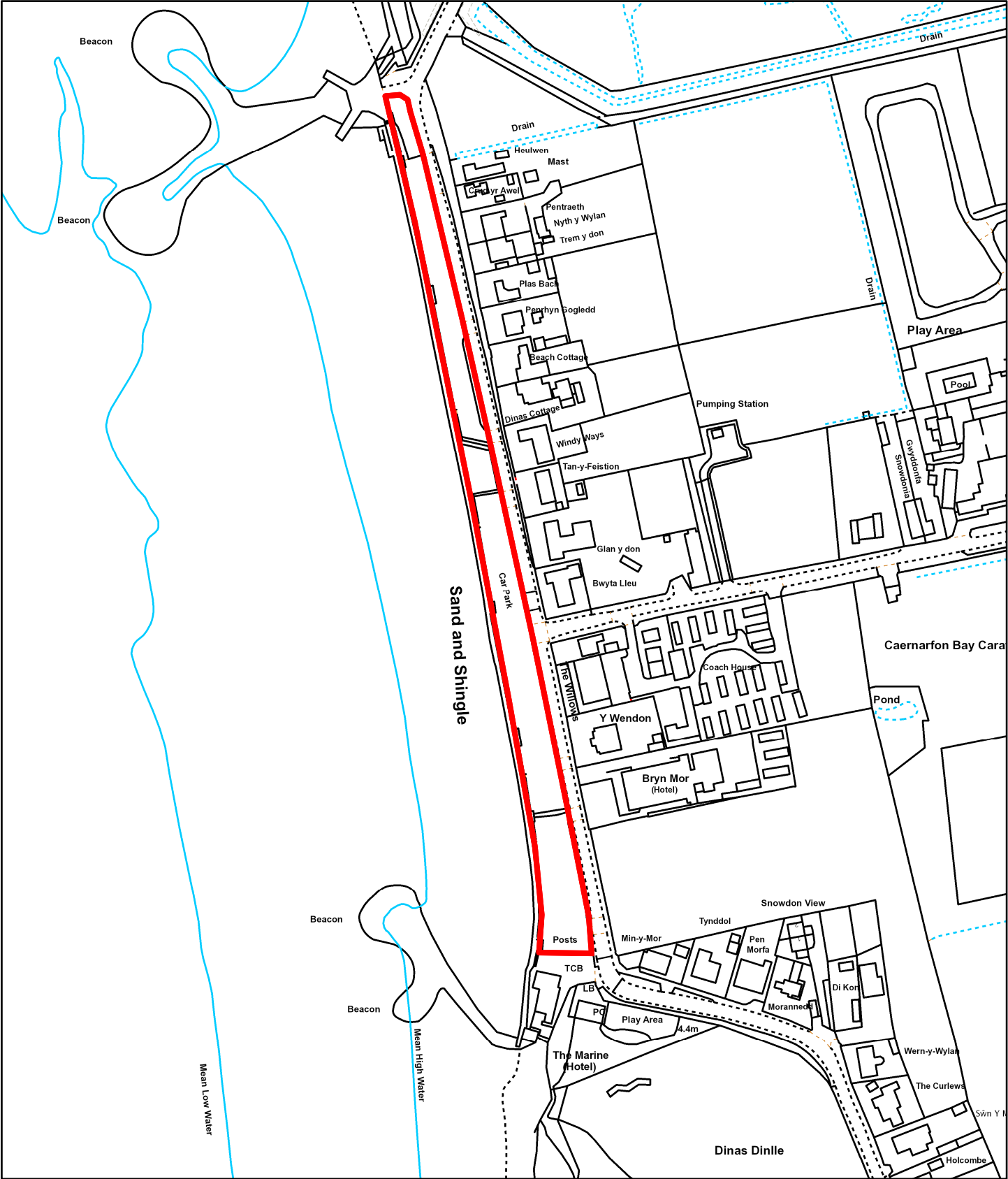
Atodiadau

Atodiad 1 : Cynllun lleoliad maes parcio traeth Dinas Dinlle

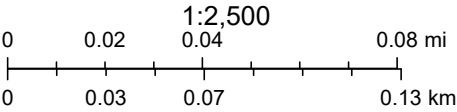
Atodiad 2 : ‘Arolwg Maes Parcio Dinas Dinlle’ (Rhagfyr 2024)

Atodiad 3 : Asesiad Effaith Cydraddoldeb

Maes Parcio Dinas Dinlle Car Park

May 28, 2024

MapGwynedd, Gwynedd

Arolwg Maes Parcio Dinas Dinlle

Gwasanaeth Ymchwil a Gwybodaeth

Cyngor Gwynedd

Rhagfyr 2024

Cynnwys yr Adroddiad

Cyflwyniad	2
Canlyniadau	3
1. Ymatebion.....	3
1.1 Niferoedd	3
1.2 Cwestiynau i'r Busnesau	3
1.3 Cwestiynau i'r Unigolion	4
1.4 Cwestiynau i Unigolion a Busnesau	7
Casgliadau.....	9
Atodiad A – Nodweddion yr ymatebwyr	10

Rhestr Tablau

Tabl 1 : Nifer ymateb	3
Tabl 2 : Ymweld yn ystod y cyfnod prawf	4
Tabl 3 : Pa mor aml fyddwch chi'n defnyddio'r maes parcio	4
Tabl 4 : Hyd arosiad	4
Tabl 5 : Sylwadau am brofiad unigolion o ddefnyddio'r maes parcio.....	5
Tabl 6: Sylwadau am farn unigolion o'r ffioedd parcio.....	6
Tabl 7: Effaith y newidiadau i faes parcio Dinas Dinlle ar yr iaith Gymraeg	7
Tabl 8: Nifer gweithwyr llawn amser a rhan-amser fesul sector	8

Rhestr Ffigyrau

Ffigwr 1 : Sut oedd eich profiad o ddefnyddio maes parcio Dinas Dinlle?	5
Ffigwr 2 : Beth yw eich barn am y ffioedd parcio a gyflwynwyd yn ystod y cyfnod prawf?	6
Ffigwr 3 : Trefniadau rheoli safle	7

Cyflwyniad

Yn gynharach eleni, cwblhawyd gwelliannau i faes parcio Dinas Dinlle yn cynnwys ail-wynebu, addasu'r fynedfa, marcio mannau parcio, tirweddu ac uwchraddio cyfleusterau.

Yn ystod cyfnod 16 Awst – 30 o Fedi trefnwyd cyfnod arbrawf drwy godi ffioedd parcio isod rhwng oriau 0900 – 1700 yn ddyddiol :

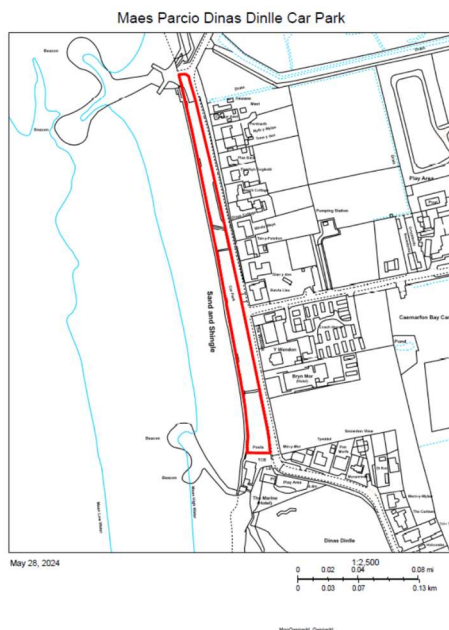
Hyd at 1 awr : Am ddim

Hyd at 2 awr : £2.00

Hyd at 3 awr : £3.00

Hyd at 8 awr : £6.00

Tocyn Tymor : £25.00

Cynhaliwyd yr arolwg hwn er mwyn casglu adborth defnyddwyr y maes parcio, trigolion a busnesau lleol ar y cyfnod arbrawf. Bydd y canlyniadau yn cael eu hystyried wrth lunio trefniadau rheoli'r maes parcio i'r dyfodol.

Cafodd yr arolwg ei hysbysebu mewn erthyglau yn y wasg, cyfryngau cymdeithasol y Cyngor, ar wefan Cyngor.

Mae'r arolwg wedi ei ddadansoddi a'r adroddiad yma wedi ei ysgrifennu gan y Gwasanaeth Ymchwil a Gwybodaeth, Cyngor Gwynedd.

Canlyniadau

1. Ymatebion

1.1 Niferoedd

Derbyniwyd 248 ymateb i'r arlowg gyda 244 o rhain yn ateb fel unigolion a 4 yn ymateb ar ran busnes lleol. Nodir bod 17 o'r unigolion yn byw tu allan i Wynedd. Gellir gweld nodweddion yr unigolion yn Atodiad A.

Tabl 1 : Nifer ymateb

	Nifer	Fel %
Fel unigolyn	244	98.4%
Fel busnes lleol	4	1.6%
	248	100.0%

1.2 Cwestiynau i'r Busnesau

Holwyd y busnesau "Pa mor aml mae cwsmeriaid y busnes yn defnyddio'r maes parcio yn Dinas Dinlle?". Bu i 2 o'r busnesau ddweud bod eu cwsmeriaid yn defnyddio'r maes parcio yn rheolaidd iawn. a'r ddau arall yn nodi mai o bryd i'w gilydd roedd eu cwsmeriaid nhw yn defnyddio'r maes parcio. Nid oedd dau o'r busnesau wedi eu lleoli yn Ninas Dinlle. Wrth nodi sylwadau pellach bu i'r ddau fusnes oedd wedi eu lleoli yn Dinas Dinlle nodi bod eu cwsmeriaid yn ei ddefnyddio yn ddyddiol ac and oes unlle arall iddynt barcio.

Wrth holi'r busnesau am eu barn am y ffioedd parcio roedd eu barn yn un cymysg. Roedd y ddau fusnes oedd wedi eu lleoli yn Ninas Dinlle yn gweld byddai codi ffioedd yn cael effaith ar eu busnesau ac ar bobl leol sydd yn ymweld â'u busnesau hwy. Roedd y ddau fusnes oedd wedi eu lleoli ym Mhenryndeudraeth yn awyddus i weld y ffioedd yn codi.

Holwyd y busnesau "***Yn ystod y cyfnod prawf, beth oedd eich barn ar y gwelliannau i'r maes parcio a'r ffioedd parcio ar y Gymraeg, y cyfleoedd i'w defnyddio a'i statws o fewn y gymuned?***". Ni fu i fusnesau wedi eu lleoli yn Ninas Dinlle wneud sylw. Doedd y busnesau wedi eu lleoli ym Mhenryndeudraeth ddim yn gweld bod y cwestiwn yn berthnasol i godi ffioedd parcio.

Holwyd y busnesau "***Beth ydych chi'n gredu fyddai effaith y ffioedd parcio ar bobl sy'n wynebu anfantais economaidd-gymdeithasol?***". Ni fu i fusnesau wedi eu lleoli yn Ninas Dinlle wneud sylw. Doedd y busnesau wedi eu lleoli ym Mhenryndeudraeth yn gweld bod blaenoriaethau unigolion yn wahanol a bydd y rhai sydd eisiau ymweld â'r traeth yn fodlon talu ffioedd parcio.

1.3 Cwestiynau i'r Unigolion

Gofynnwyd i'r unigolion “*Fuoch chi ym maes parcio Dinas Dinlle yn ystod y cyfnod arbrawf?*” Roedd 77.0% ohonynt wedi ymweld â'r maes parcio yn ystod y cyfnod prawf.

Tabl 2 : Ymweld yn ystod y cyfnod prawf

	Nifer	Canran
Do	188	77.0%
Naddo	47	19.3%
Heb ateb	9	3.7%
	244	100.0%

Wrth eu holi am ei defnydd o'r maes parcio roedd 43.9% o'r unigolion yn defnyddio maes parcio Dinas Dinlle o leiaf unwaith yr wythnos.

Tabl 3 : Pa mor aml fyddwch chi'n defnyddio'r maes parcio

	Nifer	Canran
Mwy nag unwaith yr wythnos	60	24.6%
Unwaith yr wythnos	47	19.3%
Yn achlysurol	131	53.7%
Byth yn defnyddio'r maes parcio	3	1.2%
Heb ateb	3	1.2%
	244	100.0%

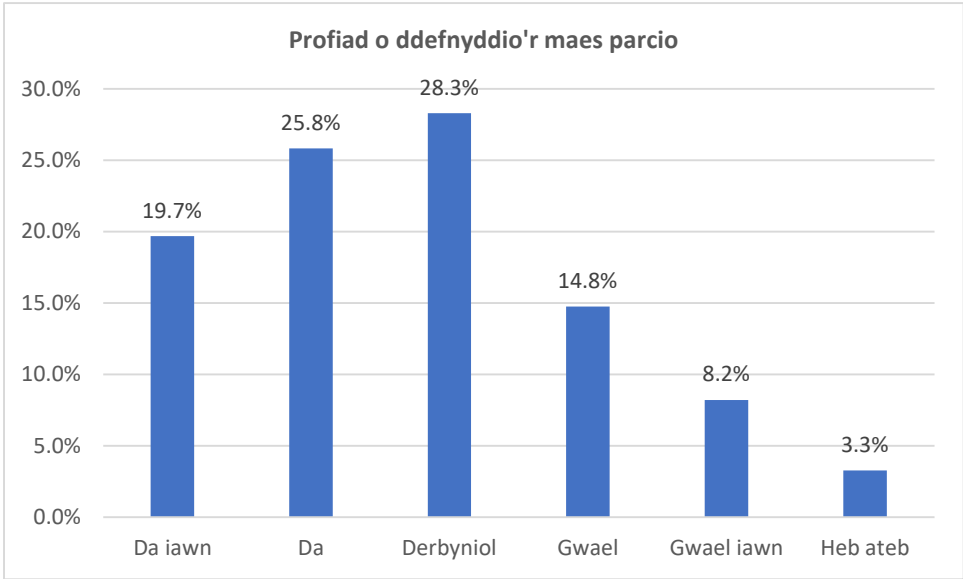
Wrth holi'r unigolion “*Pa mor hir fyddwch yn defnyddio maes parcio Dinas Dinlle fel arfer?*” roedd 82.8% ohonynt yn aros am hirach nac un awr.

Tabl 4 : Hyd arosiad

	Nifer	Canran
Hyd at 1 awr	36	14.8%
Hyd ar 2 awr	115	47.1%
Hyd ar 3 awr	70	28.7%
Hyd ar 8 awr	12	4.9%
Mwy na 8 awr	5	2.0%
Heb ateb	6	2.5%
	244	100.0%

Holwyd yr unigolion am eu profiad o ddefnyddio'r maes parcio yn ystod y cyfnod prawf. Mae **Ffigwr 1** yn dangos beth oedd eu barn a **Tabl 5** yn dangos y sylwadau wnaeth 121 allan o'r 244 eu gwneud.

Ffigwr 1 : Sut oedd eich profiad o ddefnyddio maes parcio Dinas Dinlle?

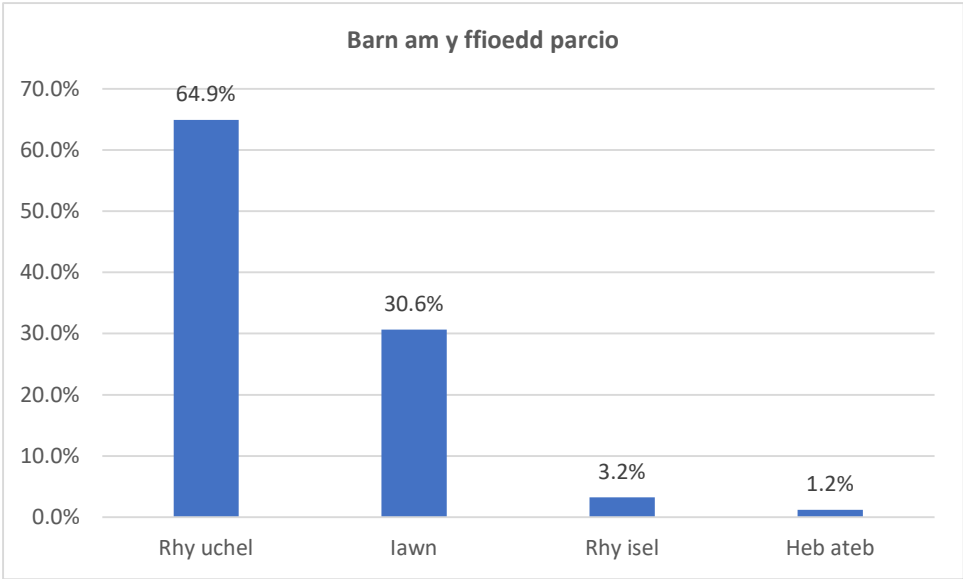

Tabl 5 : Sylwadau am brofiad unigolion o ddefnyddio'r maes parcio

	Nifer	Canran
Llai o lefydd parcio rwan	36	29.8%
Edrych yn llawer gwell/mwy hwylus	29	24.0%
Llawr yn anwastad a pheryglus oherwydd y tyllau	17	14.0%
Creu problem parcio ar y lôn	16	13.2%
Ddim yn mynd i'w ddefnyddio yn y dyfodol oherwydd y ffioedd parcio	12	9.9%
Angen cyfnod hirach nac awr am ddim	11	9.1%
Gwastraff arian	10	8.3%
Angen gwella'r cyfleusterau cyhoeddus rwan hefyd	7	5.8%
Angen ystyried cynllun disgownt os yn defnyddio'r busnesau lleol	6	5.0%
Angen tocyn blynyddol i drigolion lleol	4	3.3%
Edrych yn fwy naturiol cyn y gwelliannau	4	3.3%
Angen gwell arwyddion mynedfa/allanfa	3	2.5%
Cynllun parcio teg iawn	3	2.5%
Diffyg llefydd parcio rhiant a phlentyn / bathodyn glas	2	1.7%
Gwagio a llwytho car yn anoddach rwan	2	1.7%
Cyfnod od i gynnal cyfnod prawf	2	1.7%
Rhy hawdd i'r camperfans ei ddefnyddio	2	1.7%
Peiriant talu ddim wastad yn gweithio	2	1.7%
Ddim yn hybu twristiaeth	2	1.7%
Gormod o gŵn ar y traeth	1	0.8%
Angen opsiwn talu gyda arian parod	1	0.8%
Dim llefydd parcio i faniau mawr	1	0.8%

Holwyd yr unigolion am eu barn am y ffioedd parcio yn ystod y cyfnod prawf. Mae **Ffigwr 2** yn dangos beth oedd eu barn a **Tabl 6** yn dangos y sylwadau wnaeth 152 allan o'r 244 eu gwneud.

Ffigwr 2 : Beth yw eich barn am y ffioedd parcio a gyflwynwyd yn ystod y cyfnod prawf?

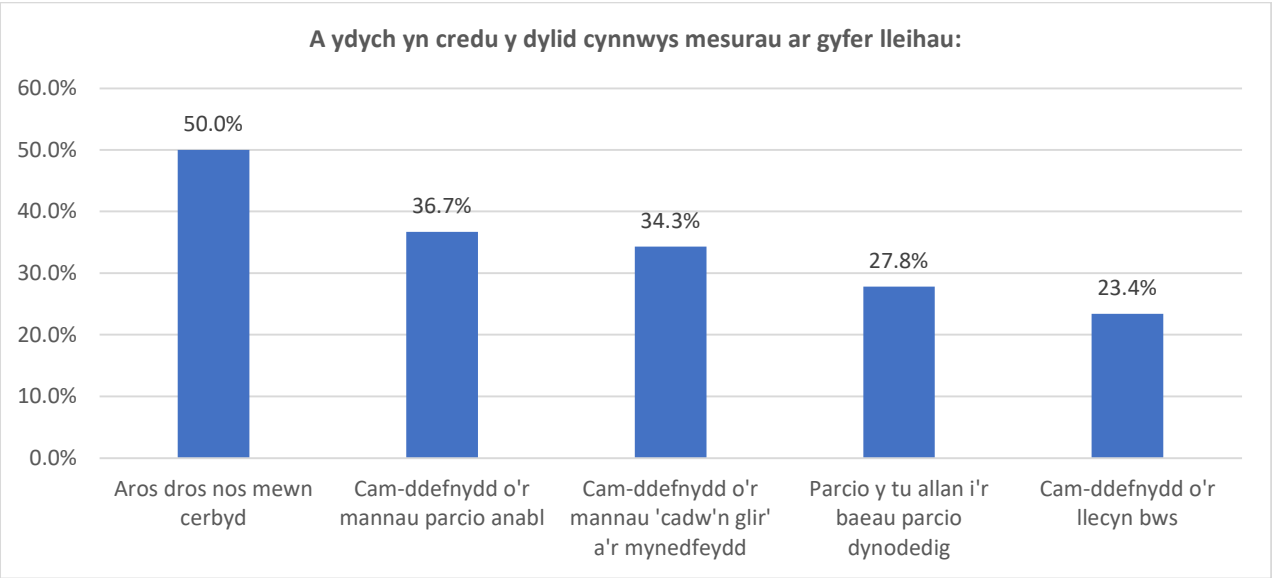
Tabl 6: Sylwadau am farn unigolion o’r ffioedd parcio

	Nifer	Canran
Dylai fod am ddim i bobl lleol	37	24.3%
Ni ddylech godi ffioedd o gwbl	37	24.3%
Dylai bod dwy awr am ddim	26	17.1%
Cytuno gyda'r ffioedd newydd	20	13.2%
Busnesau yn dioddef	18	11.8%
Dwi peidio dod yna mor aml	16	10.5%
Angen tocyn tymor sy'n cynnwys holl feysydd parcio Gwynedd	10	6.6%
Gormod o barcio ar y lôn oherwydd y ffioedd	9	5.9%
Dyluniad y maes parcio ddim yn gweddu gyda'r amgylchedd	7	4.6%
Ni ddylid cynyddu'r cyfnod codi ffioedd e.e. tu allan i dymor gwyliau	6	3.9%
Angen codi ffioedd ar y rhai sydd yn parcio dros nos	3	2.0%
Rhaid monitro'r maes parcio	3	2.0%
Angen gwella'r arwyddion	2	1.3%
Rhaid cadw ardal yn lân a thaclus os yn codi ffioedd	2	1.3%

1.4 Cwestiynau i Unigolion a Busnesau

Gan bydd y Cyngor yn ystyried trefniadau ar gyfer rheoli'r safle ar gyfer y dyfodol holwyd a ddylid cymryd camau i liniaru rhai materion. O'r 248 roedd 50% yn cytuno dylid cael mesurau i stopio cerbydau aros dros nos.

Ffigwr 3 : Trefniadau rheoli safle

Holwyd pa effaith fyddai'r gwelliannau a'r ffioedd parcio yn gallu ei gael ar yr iaith Gymraeg a'r cyfleoedd i'w defnyddio o fewn y gymuned. Roedd 41.9% o'r ymatebwyr yn credu mai effaith niwtral fyddai'r newidiadau yn achosi. Roedd cyfle i'r ymatebwyr wneud sylw pellach am hyn. Gwnaeth 58 unigolyn sylw pellach, ble roedd 24.1% ohonynt yn credu na fysa na unrhyw effaith a'r 75.9% arall yn meddwl byddai llai o bobl leol / siaradwyr Cymraeg yn ymweld â Dinas Dinlle.

Tabl 7: Effaith y newidiadau i faes parcio Dinas Dinlle ar yr iaith Gymraeg

	Nifer	Canran
Effaith gadarnhaol	28	11.3%
Ychydig o effaith gadarnhaol	27	10.9%
Niwtral	104	41.9%
Ychydig o effaith negyddol	24	9.7%
Effaith negyddol	60	24.2%
Heb ateb	5	2.0%
	248	100.0%

Yn yr un modd holwyd pa effaith fyddai y ffioedd parcio ar bobl sy'n wynebu anfantais economaidd-gymdeithasol. Roedd 63.7% ohonynt yn credu y byddai yn cael effaith negyddol arnynt. Eto roedd cyfle iddynt wneud sylwadau pellach, gyda 102 yn dewis gwneud hynny. O'r rheiny roedd 82.4% yn credu ei fod yn mynd i fod yn anoddach i deuluoedd incwm isel gael diwrnod ar y traeth, 9.8% yn credu na fyddai dim effaith a 7.8% yn credu y byddai'r teuluoedd yn gallu parcio yn y meysydd parcio sydd ymhellach ymlaen ar y traeth.

Tabl 8: Nifer gweithwyr llawn amser a rhan-amser fesul sector

	Nifer	Canran
Effaith gadarnhaol	8	3.2%
Ychydig o effaith gadarnhaol	4	1.6%
Niwtral	27	10.9%
Ychydig o effaith negyddol	49	19.8%
Effaith negyddol	158	63.7%
Heb ateb	2	0.8%
	248	100.0%

Casgliadau

O ran casgliadau, mae'r prif ddarganfyddiadau fel a ganlyn:

- Bu i 248 ymateb i'r arolwg, 244 unigolyn a 4 busnes.
- Roedd 188 (77.0%) wedi ymweld â maes parcio Dinas Dinlle yn ystod y cyfnod prawf.
- Roedd 107 (43.9%) yn nodi eu bod yn ymweld a Dinas Dinlle o leiaf unwaith yr wythnos
- Hyd at 2 awr oedd yr arhosiad mwyaf poblogaidd yn y maes parcio gyda 115 (47.1%).
- Roedd 111 (45.5%) yn dweud eu bod wedi cael profiad da neu da iawn o ddefnyddio'r maes parcio, tra roedd 56 (23.0%) yn nodi eu bod wedi cael profiad gwael neu gwael iawn.
- Roedd 36 (29.8%) yn credu bod llai o lefydd parcio ers i'r maes parcio gael ei addasu.
- Roedd 29 (24.0%) yn credu bod y maes parcio yn edrych yn llawer gwell ac ei fod yn fwy hwylus.
- Roedd 161 (64.9%) yn credu bod y ffioedd parcio a gyflwynwyd yn rhy uchel yn ystod y cyfnod prawf.
- Roedd 37 (24.3%) yn credu dylai parcio fod am ddim i bobl lleol.
- Roedd 37 (24.3%) yn credu na ddylai'r Cyngor godi ffioedd o gwbl am barcio yn Dinas Dinlle.
- Roedd 124 (50.0%) yn cytuno dylid rheoli cerbydau sydd yn parcio dros nos yn y maes parcio.

Atodiad A – Nodweddion yr ymatebwyr

Nodwch eich rhyw

	Nifer	Canran
Dyn / Gwryw	70	28.7%
Dynes / Benyw	144	59.0%
Gwell gennyf beidio â dweud	30	12.3%
	244	100.0%

Oedran

	Nifer	Canran
16 - 24 oed	6	2.5%
25 - 34 oed	37	15.2%
35 - 44 oed	43	17.6%
45 - 54 oed	46	18.9%
55 - 64 oed	52	21.3%
65 - 74 oed	27	11.1%
75 - 84 oed	4	1.6%
Gwell gennyf beidio â dweud	29	11.9%
	244	100.0%

Gallu yn y Gymareg

	Nifer	Canran
Siarad, darllen ac ysgrifennu yn rhugl	151	61.9%
Siarad, darllen ac ysgrifennu, ond ddim yn hyderus iawn	17	7.0%
Siarad, darllen ac ysgrifennu – wrthi'n dysgu	27	11.1%
Siarad, ond ddim yn darllen nac ysgrifennu	7	2.9%
Ddim yn gallu siarad na deall Cymraeg	7	2.9%
Arall	15	6.1%
Gwell gennyf beidio â dweud	20	8.2%
	244	100.0%

Hunaniaeth / Cenedligrwydd

	Nifer	Canran
Cymreig	163	66.8%
Prydeinig	31	12.7%
Seisnig	18	7.4%
Gwyddelig o Ogledd Iwerddon	1	0.4%
Albanaidd	1	0.4%
Arall	11	4.5%
Gwell gennyf beidio â dweud	19	7.8%
	244	100.0%

Hîl

	Nifer	Canran
Gwyn	203	83.2%
Asiaidd	1	0.4%
Cymysg / sawl grŵp ethnig	3	1.2%
Arall	3	1.2%
Gwell gennyf beidio â dweud	34	13.9%
	244	100.0%

Crefydd

	Nifer	Canran
Cristion	86	35.2%
Dim crefydd	106	43.4%
Arall	9	3.7%
Gwell gennyf beidio â dweud	43	17.6%
	244	100.0%

Pa un o'r rhain sy'n eich disgrifio chi orau?

	Nifer	Canran
Heterorywiol / Strêt	176	72.1%
Dynes hoyw / lesbiaidd	2	0.8%
Dyn hoyw	1	0.4%
Deurywiol (Bisexual)	3	1.2%
Arall	10	4.1%
Gwell gennyf beidio â dweud	52	21.3%
	244	100.0%

Ydi eich hunaniaeth rhywedd wedi newid o'r hyn a bennwyd adeg eich geni?

	Nifer	Canran
Nac ydi	184	75.4%
Ydi	3	1.2%
Gwell gennyf beidio â dweud	57	23.4%
	244	100.0%

A ydych chi'n ystyried eich hun yn berson anabl?

	Nifer	Canran
Ydw	22	9.0%
Nac ydw	173	70.9%
Gwell gennyf beidio â dweud	49	20.1%
	244	100.0%

Asesu'r Effaith ar Nodweddion Cydraddoldeb, y Gymraeg ac Anfantais Economaidd-Gymdeithasol

Gweler y daflen *Sut i Wneud Asesiad Effaith Cydraddoldeb* am gymorth i lenwi'r ffurflen yma. Mae croeso hefyd i chi gysylltu gyda Delyth Williams, Swyddog Polisi a Chydraddoldeb ar est 32708, neu DelythGadlysWilliams@gwynedd.llyw.cymru, am gymorth pellach.

Mae'n ofynnol i'r Cyngor (dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010) i ystyried yr effaith fydd newid mewn unrhyw bolisi neu weithdrefn (neu greu polisi neu weithdrefn o'r newydd), yn ei gael ar bobl hefo nodweddion cydraddoldeb gwarchodedig. Mae gan y Cyngor hefyd ddyletswyddau cyffredinol ychwanegol i sicrhau tegwch a meithrin perthnasau da. Rhaid felly gwneud asesiad amserol cyn gwneud penderfyniad ar unrhyw newid perthnasol (h.y. sy'n cael effaith ar bobl hefo nodwedd gwarchodedig).

Mae hefyd yn ofynnol i'r Cyngor, dan ofynion Safonau'r Gymraeg (Adran 44 Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011) ystyried yr effaith fydd newid mewn unrhyw bolisi neu weithdrefn (neu greu polisi neu weithdrefn o'r newydd), yn ei gael ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg ac i sicrhau nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg. Mae'r ddogfen hon felly yn sicrhau bod y penderfyniadau yma'n diogelu ac yn hyrwyddo'r defnydd a wneir o'r Gymraeg.

O Ebrill 1af 2021 ymlaen mae gan y Cyngor ddyletswydd i roi sylw dyledus i ddod i'r afael ag anfantais economaidd-gymdeithasol mewn penderfyniadau strategol.

I) Manylion

I.1 Beth yw enw'r polisi / gwasanaeth dan sylw?

Mae Adran Economi a Chymuned yn bwriadu sefydlu trefniadau rheoli newydd ar gyfer maes parcio Dinas Dinlle. Fel rhan o'r trefniadau hyn, bwriedir cyflwyno Gorchymyn Parcio Oddi Ar y Stryd gan gynnwys codi ffioedd parcio ar y safle.

I.2 Beth ydi pwrpas y polisi/gwasanaeth sy'n cael ei greu neu ei newid? Pa newidiadau sy'n cael eu hystyried?

Yn ei gyfarfod ar 19fed Chwefror 2019, bu i'r Cabinet cymeradwyo rhestr o cynlluniau arbedion er mwyn cyfarch bwlch ariannol yn ei gyllideb. Un o'r cynlluniau arbedion oedd yr egwyddor o sefydlu ffioedd parcio ar faes parcio traeth Dinas Dinlle. Nid oedd cynigion manwl wedi eu paratoi, ac y byddai angen datblygu manylion pellach i'w weithredu.

Yn ystod 2023/24, bu i Gyngor Gwynedd weithredu gwelliannau amgylcheddol i faes parcio Dinas Dinlle yn cynnwys ail-wynebu, addasu'r fynedfeydd, marcio mannau parcio, tirweddau ac uwchraddio cyfleusterau. Yn dilyn cwblhau'r gwelliannau ffisegol ar y safle, penderfynwyd cynnal cyfnod arbrolfol yn mis Awst a Medi 2024 gan gyflwyno ffioedd parcio ar y safle. Pwrpas y cyfnod arbrawf oedd profi agweddau ymarferol ar y safle, gan gynnig cyfle ar gyfer adolygu a gwerthuso'r trefniadau dros dro, gan gynnwys ymgynghoriad cyhoeddus gan wahodd adborth gan drigolion a busnesau lleol, defnyddwyr, sefydliadau statudol a grwpiau lleol.

Y bwriad sydd yn destun yr asesiad yma yw cyflwyno Gorchymyn Parcio Oddi Ar y Stryd ar gyfer maes parcio Dinas Dinlle, gan ymgorffori'r agweddau canlynol :

- Cyflwyno ffioedd parcio tymhorol fyddai yn daladwy rhwng amseroedd 0900 – 1700 yn ddyddiol rhwng 01 Fawrth hyd at 31 Hydref bob blwyddyn
- Byddai strwythur ffioedd parcio fel a canlyn :
 - Hyd at 1 awr : Dim
 - Hyd at 2 awr : £2.20
 - Hyd at 4 awr : £4.20
 - Hyd at 8 awr : £6.00
 - Tocyn tymor : £30.00
- Byddai'r Gorchymyn hefyd yn cyflwyno mesurau ar gyfer rheoli'r safle drwy:
 - Gwarchod mannau dynodedig ar gyfer defnyddwyr gyda bathodynau glas yn unig
 - Cerbydau i barcio oddi fewn i llinellau mannau parcio
 - Gwahardd parcio o fewn y llecyn bws trafniadaeth cyhoeddus
 - Gwahardd pobl aros mewn cerbydau dros nos ar y safle
 - Gwahardd parcio o fewn mannau 'cadw'n glir' neu ger mynedfeydd y safle

Byddai codi ffi parcio ar y safle yn creu ffrwd incwm i'r Gwasanaeth, a bwriedir clustnodi canran ar gyfer costau cynnal a chadw blynyddol, a thrwy hynny warchod y buddsoddiad a cyfleusterau newydd ar y safle.

Byddai cyflwyno Gorchymyn Parcio Oddi Ar y Stryd yn dilyn proses statudol, yn cynnwys cyfnod ymgynghori gyda sefydliadau perthnasol, ynghyd â chyfnod ymgynghori cyhoeddus.

I.3 Pwy sy'n gyfrifol am yr asesiad yma?

Llyr B. Jones, Pennaeth Cynorthwyol Economi a Chymuned

I.4 Pryd wnaethoch chi gychwyn yr asesiad? Pa fersiwn yw hwn?

Mai 2025 – Fersiwn I.2 (Asesiad yn dilyn Cyfnod Arbrawf)

2) Gweithredu

2.1 Pwy yw'r budd-ddeiliaid neu bartneriaid fydd yn rhaid gweithio hefo nhw i wneud yr asesiad yma?

Fel rhan o drefniadau'r Cyfnod Arbrawf trefnwyd ymgynghoriadau gyda Aelodau Lleol, Cyngor Cymuned Llandwrog, Heddlu Gogledd Cymru, Bwrdd Iechyd, Gwasanaeth Tan, Gwasanaeth Ambiwylans, Llywodraeth Cymru, Cyfoeth Naturiol Cymru Post Brenhinol, Gwylwyr y Glannau Llandwrog a Grŵp Mynediad Arfon

Hefyd, trefnwyd ymgynghoriad cyhoeddus yn ystod mis Hydref a Tachwedd 2024 gan wahodd adborth gan drigolion a busnesau lleol, defnyddwyr y maes parcio a'r sefydliadau nodir uchod. Roedd copïau ar gael ar safle we'r Cyngor; Siop Gwynedd yng Nghaernarfon a Pwllheli; ac yn llyfrgelloedd Penygroes a Chaernarfon. Gyrrwyd llythyrau at drigolion a busnesau cyfagos, sefydliadau lleol, a chafodd yr ymgyrch ei hyrwyddo yn y wasg a'r cyfryngau cymdeithasol.

2.2 Pa gamau ydych chi wedi ei cymryd i ymgysylltu gyda pobl hefo nodweddion gwarchodedig, ynglŷn â'r iaith Gymraeg neu â chymunedau (un ai oherwydd lleoliad neu oherwydd angen) sy'n byw ag anfantais economaidd-gymdeithasol?

Yn ystod gwaith cychwynnol, mae trafodaethau wedi eu cynnal gyda Aelodau Lleol, a cynrychiolwyr Cyngor Cymuned Llandwrog. Yn ystod 2023, bu i'r Gwasanaeth Morwrol gyflwyno trefniadau i dderbyn adborth a sylwadau gan ddefnyddwyr traethau drwy system Cod QR.

Yn dilyn cynnal Cyfnod Arbrawf yn 2024, cafodd holiadur penodol ei baratoi ar gyfer busnesau, trigolion defnyddwyr a grwpiau lleol. Gwahoddwyd adborth a sylwadau gan Grŵp Mynediad ac aelodau Grŵp Craidd Cydraddoldeb y Cyngor.

Fel rhan o'r holiadur, holwyd barn ynghylch effaith y gwelliannau i'r maes parcio a'r ffioedd parcio ar y Gymraeg, y cyfleoedd i'w defnyddio a'i statws o fewn y gymuned. Hefyd, holwyd am farn effaith y ffioedd parcio ar bobl sy'n wynebu anfantais economaidd-gymdeithasol.

2.3 Beth oedd canlyniad yr ymgysylltu?

Mae copi o adroddiad 'Arolwg Maes Parcio Dinas Dinlle' (Rhagfyr 2024) wedi ei gynnwys fel Atodiad.

Mae prif grynodedeb o'r adroddiad yn nodi :

- Bod 248 o ymatebion wedi eu derbyn (yn cynnwys 4 busnes)
- Roedd 43.9% o'r unigolion yn defnyddio maes parcio Dinas Dinlle o leiaf unwaith yr wythnos
- Roedd 82.8% o'r unigolion yn defnyddio'r maes parcio am hirach nac un awr
- O safbwynt profiad o ddefnyddio'r maes parcio, 19% yn dda iawn, 25% yn dda, 28% yn dderbyniol, 14% yn wael, 8% yn wael iawn gyda 3% heb ymateb.

- Roedd 64% o'r farn fod y ffioedd parcio yn rhy uchel, a 30% o'r farn fod lefel ffioedd yn iawn.
- O safbwynt trefniadau rheoli safle, roedd 50% o'r farn y dylid cynnwys mesurau ar gyfer aros dros nos mewn cerbyd; 36% o'r farn y dylid cynnwys mesurau rhag cam-ddefnydd o'r mannau parcio ar gyfer bathodynau glas; 34% rhag camddefnydd o'r mannau 'cadw'n glir' a'r mynedfeydd; 28% rhag parcio tu allan i'r baeau parcio; a 23% rhag camddefnydd o'r llecyn bws newydd.
- Holwyd hefyd am effaith ffioedd parcio ar bobl sy'n wynebu anfantais economaidd-gymdeithasol, ac roedd 64% yn credu y byddai'n cael effaith negyddol arnynt.

O'r ymatebion a dderbyniwyd, roedd 22 unigolion wedi nodi eu bod yn anabl :

- Roedd 27% yn defnyddio'r maes parcio fwy nag unwaith yr wythnos; 23% unwaith yr wythnos; a 50% yn achlysurol. Roedd 23% yn defnyddio'r maes parcio am gyfnod hyd at 1 awr; 45% hyd at 2 awr; a 18% hyd at 3 awr.
- Nododd 14% fod y profiad o ddefnyddio'r safle yn dda iawn; 23% fod y profiad yn dda; a 45% yn dderbyniol. Roedd 18% o'r farn fod y profiad yn wael.
- Roedd 54% o'r farn fod angen mesurau er mwyn gwarchod cam-ddefnydd o'r mannau parcio ar gyfer defnyddwyr bathodynau glas.

Ystyrir fod y cyfnod arbrawf wedi bod y ddefnyddiol iawn gan gynnig profiad gweithredol o'r trefniadau sydd i'w cyflwyno, gan gynnig cyfle i adlewyrchu ar y profiad wrth lunio cynigion tymor hir.

2.4 Ar sail pa dystiolaeth arall ydych chi'n gweithredu?

Mae'r Gwasanaeth Morwrol yn gyfrifol am reoli a goruchwylio nifer o draethau ar hyd arfordir Gwynedd. Mae Cynllun Rheoli Traethau wedi ei ddatblygu gyda'r nod o gynnig mynediad cyhoeddus a diogel i draethau ac adnoddau arfordirol, ar gyfer trigolion lleol ac ymwelwyr a thrwy hynny hwyluso gweithgareddau i hybu'r economi leol a chyfrannu at lesiant ein cymunedau.

Mae'r Cynllun yn adnabod 'prif draethau' yn Abersoch, Morfa Bychan, Tywyn, Aberdaron, Abermaw, Aberdyfi, Cricieth, Pwllheli a Dinas Dinlle. Mae'r Gwasanaeth Morwrol yn gyfrifol am weithredu mesurau diogelwch ar y traethau hyn, ac yn penodi wardeniaid traeth tymhorol ar gyfer y lleoliadau hyn. Mae darpariaeth mannau parcio yn rhan bwysig o'r isadeiledd y traethau hyn. Nodir fod ffi parcio yn daladwy ar feysydd parcio prif draethau'r Sir – gyda Dinas Dinlle yr unig eithriad. Byddai cyflwyno ffi parcio ym maes parcio Dinas Dinlle yn cysoni trefniadau gyda'r prif draethau eraill.

Yn 2019, bu Cabinet y Cyngor ystyried rhestr o arbedion er mwyn cyfarch bwlch ariannol oedd yn wynebu'r awdurdod ar y pryd. Trafodwyd y bwriad gyda'r Cyngor Cymuned bryd hynny gan gydnabod y byddai angen datblygu manylion pellach, a chyfle i ymgorffori gwelliannau i'r safle

Yn ystod y cyfnod yma, roedd y Gwasanaeth Morwrol wedi derbyn cwynion a phryderon am gyflwr maes parcio Dinas Dinlle. Roedd waliau'r safle wedi erydu gyda cherrig yn disgyn i'r briffordd gyfagos. Yn ystod 2022/23 bu i'r Gwasanaeth Morwrol gyflwyno trefniadau i dderbyn

adborth a sylwadau gan ddefnyddwyr traethau drwy system Cod QR. Derbyniwyd sylwadau ac adborth am y maes parcio yn nodi :

- Bod cyflwr y maes parcio ac ymddangosiad cyffredinol y traeth yn wael
- Bod wyneb y maes parcio yn anwastad
- Anawsterau cael mynediad i'r traeth

Yn ystod 2023/24, llwyddodd y Cyngor i sicrhau pecyn ariannol ar gyfer uwchraddio cyflwr a gosodiad maes parcio Dinas Dinlle sydd wedi ei gwblhau. Roedd hyn yn cynnwys marcio manau parcio gan cynnwys rhai ar gyfer deiliaid bathodyn glas. Bwriad y Cyngor yw sefydlu trefniadau rheoli tymor hir ar gyfer y maes parcio er mwyn gwarchod y buddsoddiad a'r cyfleusterau sy'n cael eu darparu. Bydd cyflwyno ffi parcio yn rhan bwysig o hyn, gan y bydd yn cynnig incwm blynyddol, ac yn galluogi'r Cyngor i glustnodi adnoddau penodol ar gyfer gwaith cynnal a chadw.

2.5 Oes yna unrhyw fylchau yn y dystiolaeth sydd angen ei gasglu?

Nid oes bylchau penodol wedi eu hadnabod. Cynhaliwyd Cyfnod Arbrofol yn ystod mis Awst / Medi 2024 pryd cyflwynwyd ffioedd parcio ar y safle. Trefnwyd gwaith ymgysylltu pellach yn mis Hydref a Tachwedd 2024 gan wahodd adborth gan trigolion, busnesau lleol, defnyddwyr, sefydliadau a grwpiau lleol.

3) Adnabod yr Effaith

3.1 Mae'n rhaid i'r Cyngor roi sylw dyledus i'r effaith fydd unrhyw newidiadau'n ei gael ar bobl hefo nodweddion cydraddoldeb isod. Beth yw'r effaith fydd y polisi/gwasanaeth newydd neu'r newidiadau arfaethedig yn ei gael ar bobl hefo'r nodweddion hyn? Mae hefyd angen ystyried yr effaith ar anfantais economaidd-gymdeithasol ac ar y Gymraeg.

Nodweddion	Sut fath o effaith?	Ym mha ffordd? Beth yw'r dystiolaeth?
Hil (gan gynnwys cenedligrwydd)	Negyddol	Mae ystadegau'n dangos fod rhai pobl o leiafrif ethnig yn fwy tebygol o fod yn dlotach na pobl Prydeinig gwyn. Mae hynny'n golygu y gallai cyflwyno ffioedd parcio gael effaith arnynt. Ni fyddai yn effeithio pobl sydd heb gar / cerbyd. Bwriedir lliniaru'r effaith drwy beidio codi ffi parcio am yr awr gyntaf.
Anabledd	Negyddol	Mae ystadegau'n dangos fod rhai teuluoedd hefo aelod anabl yn fwy tebygol o fod yn dlotach na theuluoedd heb aelod anabl. Mae hynny'n golygu y gallai cyflwyno ffioedd parcio gael effaith arnynt. Ni fydd yn effeithio pob sydd heb gar / cerbyd; nac yn effeithio pob anabl sydd â bathodyn glas oherwydd fod darpariaeth ar eu cyfer a dim ffi parcio yn daladwy. Nodir nad yw pob person anabl gyda bathodyn glas. Bwriedir lliniaru'r effaith drwy beidio codi ffi parcio am yr awr gyntaf.

	Positif	Mae gwelliannau i'r maes parcio yn cynnwys mannau parcio dynodedig ar gyfer yr anabl, ac mae lefelau'r maes parcio bellach yn gyson gyda'r rampiau at y promenâd. Mae bolards wedi eu gosod i warchod y rampiau rhag cerbydau ac mae canllawiau newydd wedi eu gosod. Ni fydd ffi yn cael ei godi ar ddeiliaid bathodynau glas. Mae ramp concriid newydd wedi ei osod i'r man picnic, a byrddau ar gyfer defnyddwyr cadair olwyn wedi eu gosod ac mae'n bosib felly bydd mwy o bobl anabl yn gallu defnyddio'r cyfleusterau.
Rhyw	Negyddol	Mae ystadegau yn dangos fod merched mwy debygol i fod yn dlotach - yn enwedig merched sydd yn rhieni sengl. Mae hynny'n golygu y gallai cyflwyno ffioedd parcio gael effaith arnynt. Bwriedir lliniaru'r effaith drwy beidio codi ffi parcio am yr awr gyntaf.
Oedran	Negyddol	Mae ystadegau'n dangos fod teuluoedd hefo plant bychan yn fwy tebygol o fod yn dlotach. Mae hynny'n golygu y gall cyflwyno ffi gael effaith arnynt. Ni fyddai yn effeithio pob sydd heb gar / cerbyd. Bwriedir lliniaru'r effaith drwy beidio codi ffi parcio am yr awr gyntaf.
	Positif	Gwell trefn r y lle parcio a diogelwch, ac cyfleusterau mwy addas. Mae lefelau'r maes parcio bellach yn gyson gyda'r rampiau, ac mae canllawiau newydd wedi eu gosod.
Cyfeiriadedd rhywiol	Dim	Nid oes effaith wedi ei adnabod
Crefydd neu gred (neu ddiffyg cred)	Dim	Nid oes effaith wedi ei adnabod
Ailbennu rhywedd	Ddim	Nid oes effaith wedi ei adnabod
Beichiogrwydd a mamolaeth	Dim	Nid oes effaith wedi ei adnabod
Priodas a phartneriaeth sifil	Dim	Nid oes effaith wedi ei adnabod
Yr iaith Gymraeg	Niwtral	Gwella darpariaeth a cyfleusterau'r ardal. Effaith a fusnesau lleol allai gael eu heffeithio.
Anfantais Economaidd-Gymdeithasol	Negyddol	Mae cyflwyno ffioedd parcio yn debygol o effeithio ar unigolion dan anfantais economaidd-gymdeithasol. Bwriedir lliniaru'r effaith drwy beidio codi ffi parcio am yr awr gyntaf. Ni fyddai yn effeithio pob sydd heb gar / cerbyd.
	Positif	Gwella darpariaeth a chyfleusterau'r ardal gan hybu cyfleoedd hamdden a hybu lles.

- 3.2 Mae'n ddyletswydd ar y Cyngor dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010 i gyfrannu'n bositif i gymdeithas decach trwy hybu cydraddoldeb a pherthynas dda yn ei weithgareddau ym meysydd oedran, rhyw, cyfeiriadedd rhywiol, crefydd, hil, trawsrywedd, anabledd a beichiogrwydd a mamolaeth. Mae'n rhaid i'r Cyngor roi sylw dyledus i'r ffordd mae unrhyw newid yn effeithio'r dyletswyddau yma.**

Dyletswyddau Cyffredinol y Ddeddf Cydraddoldeb	A yw'n cael effaith?	Ym mha ffordd? Beth yw'r dystiolaeth?
Cael gwared â cham-wahaniaethu anghyfreithlon, aflonyddu ac erledigaeth	Nac ydi	Dim effaith wedi ei adnabod
Hyrwyddo cyfleoedd cyfartal	Ydi	Fel a ddangosir uchod, mae'n bosib y gallai cyflwyno ffioedd parcio effeithio ar pob hefo nodweddion cydraddoldeb sydd yn fwy tebygol o fod yn dlotach. Mae gwelliannau i'r maes parcio yn cynnig cyfleusterau sydd yn fwy addas gan roi darpariaethau penodol i ddefnyddwyr bathodyn glas ac felly hyrwyddo'r un cyfleoedd i ddefnyddio'r maes parcio.
Meithrin perthnasau da	Ydi	Fel a ddangosir uchod, mae'n bosib y gallai cyflwyno ffioedd parcio effeithio ar pob hefo nodweddion cydraddoldeb sydd yn fwy tebygol o fod yn dlotach. Mae gwelliannau i'r maes parcio yn cynnig cyfleusterau sydd yn fwy addas. Bydd datblygu cynllun rheoli (a ffioedd parcio) yn cryfhau trefniadau rheoli er budd a diogelwch defnyddwyr; ac yn cynnig ffrwd incwm ar gyfer cynnal a chadw cyfleusterau i'r dyfodol. Mae'r maes parcio a'r traeth cyfagos yn cael ei ddefnyddio gan ystod o ddefnyddwyr, ac fe allai gwell rheolaeth a chyfleusterau feithrin perthynas da rhwng nodweddion (e.e. pobl hyn, pobl ifanc a phobl anabl yn cyd-ddefnyddio'r ardal mewn modd diogel).

- 3.3 Sut mae eich cynnig yn sicrhau eich bod yn gweithio yn unol â gofynion Safonau'r Iaith Gymraeg (Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011), i sicrhau na chaiff y Gymraeg ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg, ac y manteisir ar bob cyfle i hyrwyddo'r Gymraeg (y tu hwnt i ddarparu gwasanaethau'n ddwyieithog) a chynyddu cyfleoedd i ddefnyddio a dysgu'r iaith yn y gymuned?**

Ni fydd y gwaith fydd yn deillio o'r bwriad yn cael effaith gadarnhaol uniongyrchol ar y Gymraeg oherwydd natur y gwaith, fodd bynnag, bydd yn ganolbwynt creiddiol i'r elfen o gyfathrebu. Bydd holl drefniadau cyfathrebu yn gwbl ddwyieithog gyda'r holl ddogfennau cysylltiedig ar gael yn Gymraeg ac yn Saesneg. Peiriannau talu yn gweithio'n llawn yn Gymraeg, a rhaid peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.

3.4 Pa fesurau neu newidiadau eraill y gallech eu cynnwys i gryfhau neu newid y polisi / arfer er mwyn cael effaith gadarnhaol ar gyfleoedd pobl i ddefnyddio'r Gymraeg, ac i leihau neu atal unrhyw effeithiau andwyol y gallai'r polisi/ymarfer ei gael ar yr iaith Gymraeg?

Nid oes mesurau ychwanegol wedi eu hadnabod.

3.5 Sut mae'r cynnig yn dangos eich bod wedi rhoi sylw dyledus i'r angen i fynd i'r afael ag anghyfartaledd o achos anfantais economaidd-gymdeithasol? (Sylwch fod hyn yn ymwneud â chau bylchau anghydraddoldeb yn hytrach na gwella canlyniadau i bawb yn unig).

Yn dilyn gweithredu'r Cyfnod Arbrawf yn 2024, mae mesurau penodol wedi eu ymgorffori i'r trefniadau arfaethedig sydd yn cynnwys

- Mae manau parcio penodol wedi eu dynodi ar gyfer pobl anabl o fewn y maes parcio. Ni fydd ffioedd parcio yn cael eu codi ar gerbydau gyda Bathodyn Glas.
- Ni fydd defnyddwyr am gyfnod byr yn gorfod talu, gan na fydd ffi parcio yn daladwy am yr awr gyntaf
- Bwriedir cynnig tocyn lleol / tocyn tymor am bris rhesymol

3.6 Pa fesurau neu newidiadau eraill y gallech eu cynnwys i gryfhau neu newid y polisi / arfer i ddangos eich bod wedi rhoi sylw dyledus i'r angen i leihau canlyniadau anghyfartal o ganlyniad i anfantais economaidd-gymdeithasol, yn unol â'r Ddeddf Economaidd-Gymdeithasol?

Nid oes mesurau ychwanegol wedi eu hadnabod. Bydd y Gwasanaeth yn monitro trefniadau rheoli'r maes parcio, er mwyn ymateb i faterion sy'n codi.

3.7 Sut mae'r cynnig hwn yn diwallu gofynion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol drwy roi'r pum ffordd o weithio ar waith, ac yn ymateb i'r 7 nod llesiant cenedlaethol gan gynnwys creu Cymru sy'n Fwy Cyfartal? (Rhowch grynodedig o'ch darganfyddiadau os ydych wedi ystyried hyn eisoes fel rhan o'r broses sgrinio)

- Mesurau rheoli fyddai yn darparu a gwarchod cyfleusterau i'r hir dymor
- Drwy godi ffioedd parcio bydd modd gweithredu er mwyn cynnal cyfleusterau ac atal problemau megis diffyg cynnal a chadw
- Darparu cyfleusterau sydd yn cyfrannau at amcanion llesiant y Cyngor Gwynedd
- Cydweithio gyda sefydliadau a grwpiau lleol

- Byddwn hefyd yn ymgynghori ymhellach ac yn gwahodd sylwadau gan ddefnyddwyr. Bydd modd ystyried unrhyw fesurau neu newidiadau wrth werthuso'r cyfnod arbrawf.

3.8 Er mwyn cydymffurfio gyda deddf Lluoedd Arfog 2022, beth yw effaith y cynnig hwn ar y rhai sy'n gwasanaethu neu sydd wedi gwasanaethu yn y Lluoedd Arfog, ynghyd â'u teuluoedd, o ran gwasanaethau tai ac addysg?

Dim effaith wedi ei adnabod

4) Dadansoddi'r canlyniadau

4.1 Ydi'r polisi felly'n debygol o gael effaith sylweddol, bositif ar unrhyw un o'r uchod? Beth yw'r rheswm am hyn?

Mae'r uchod yn adnabod manteision o'r bwriad, gan gynnwys gwarchod darpariaeth mannau parcio bathodynau gas, cyfleusterau newydd neu wedi eu uwchraddio a gwell rheolaeth o'r safle. Bwriedir clustnodi canran o'r incwm parcio ar gyfer gwaith cynnal a chadw blynyddol, a thrwy hynny warchod cyfleusterau cyhoeddus ar y safle megis canllawiau mynediad a llwybrau ar y safle.

4.2 Ydi'r polisi felly'n debygol o gael effaith sylweddol, negyddol ar unrhyw un o'r uchod? Beth yw'r rheswm am hyn?

Mae'n bosib y gallai'r cynllun gael effaith ar bobl hynny sydd yn fwy tlawd (e.e. teuluoedd hefo pobl anabl, rhai pobl o leiafrif ethnig), ond nid y rhai sydd heb gerbyd. Mae maint yr effaith yn ddibynnol ar lefel ffioedd parcio, a chyfnod(au) o'r flwyddyn y byddai ffioedd parcio yn weithredol.

4.3 Beth ddylid ei wneud?

Dewiswch un o'r canlynol:

Parhau gyda'r polisi / gwasanaeth gan ei fod yn gadarn	le
Addasu'r polisi i ddileu unrhyw rwystrau	
Atal a dileu'r polisi gan fod yr effeithiau niweidiol yn rhy fawr	
Parhau a'r polisi oherwydd gellir cyfiawnhau unrhyw effaith niweidiol	
Dim camau pellach ar hyn o bryd, mae'n gynamserol i benderfynu, neu does dim digon o dystiolaeth	

4.4 Os yn parhau hefo'r cynllun, pa gamau fyddwch chi'n cymryd i leihau neu liniaru unrhyw effeithiau negyddol?

Gallai'r Cyngor ganfod faint o orfodaeth parcio sydd ei angen, a hefyd pa mor aml y defnyddir y mannau parcio a faint o incwm parcio sy'n cael ei gynhyrchu. Yna byddai'r Cyngor yn gallu penderfynu faint o incwm parcio cyfartalog fyddai'n cael ei gynhyrchu yn ystod cyfnodau penodedig.

Er mwyn ceisio lliniaru unrhyw effeithiau negyddol bydd parcio hyd at 1 awr yn ddi-dal.

4.5 Os nad ydych yn gweithredu ymhellach i ddileu neu leihau effeithiau negyddol, esboniwch pam yma.

Dim yn berthnasol

5) Monitro

5.1 Pa gamau fyddwch chi'n gymryd i fonitro effaith ac effeithiolrwydd y polisi neu wasanaeth (cynllun gweithredu)?

Er bod ffioedd parcio eisoes yn weithredol mewn meysydd parcio prif draeth eraill Gwynedd, bydd trefniadau ar gyfer monitro'r bwriad yn cynnwys

- Bydd y Gwasanaeth yn parhau i wahodd sylwadau / adborth gan ddefnyddwyr
- Bydd swyddogion Gwasanaeth Morwrol yn ymweld a'r safle yn rheolaidd (mae Warden Traeth hefyd wedi ei leoli ar draeth Dinas Dinlle
- Bydd y Gwasanaeth Morwrol yn cynnal adolygiad o'r cyfnod prawf, gan ddadansoddi canlyniadau a'r sylwadau / adborth a gyflwynir

CYNGOR GWYNEDD – Adroddiad i Gabinet Cyngor Gwynedd

Teitl yr eitem:	Strategaeth Gwastraff ac Ailgylchu
Aelod Cabinet:	Cyng. Craig ab Iago, Aelod Cabinet Amgylchedd
Swyddog perthnasol:	Dafydd Williams, Pennaeth Adran Roland Thomas, Pennaeth Adran Cynorthwyol
Dyddiad y cyfarfod:	10 Mehefin 2025

1. PENDERFYNIAD A GEISIR

- 1.1 Cymeradwyo hawl i fynd a'r Strategaeth Gwastraff ac Ailgylchu i ymgynghoriad cyhoeddus, fel ein bod yn derbyn adborth trigolion Gwynedd ar y ddogfen ddrafft. Bydd hyn wedyn yn ein galluogi i gyflwyno'r ddogfen derfynol o flaen y Cabinet i'w fabwysiadu fel Strategaeth Gwastraff ac Ailgylchu Cyngor Gwynedd ar gyfer y cyfnod hyd at 2030.

2. Y RHESWM PAM FOD ANGEN I'R CABINET WNEUD Y PENDERFYNIAD

- 2.1 Mae cyhoeddi Strategaeth Gwastraff ac Ailgylchu yn ddilyniant naturiol i'r gwaith sydd wedi digwydd ers i'r gwasanaethau gwastraff drosglwyddo i'r Adran Amgylchedd ym mis Hydref 2022. Ar y pryd roedd arweiniad clir o flaenoriaethau oedd angen sylw:

- Gwellu gofal cwsmer ac ymdrin ag ymholiadau/cwynion,
- Mynd i'r afael â lefelau salwch uchel,
- Rheolaeth o'r gorwariant,
- Cyrraedd targed ailgylchu cenedlaethol o 70%

- 2.2 I gefnogi'r gwelliannau sydd eisoes ar waith, roedd dyheadau ers cymryd rheolaeth o'r Gwasanaeth Gwastraff ac Ailgylchu i baratoi dogfen oedd yn gosod gweledigaeth, cyfeiriad ac amcanion ar gyfer y 5 mlynedd nesaf, ac mae hynny hefyd yn flaenoriaeth yng Nghynllun y Cyngor dan 'Gwynedd Werdd'.

- 2.3 Rydym wedi bod yn cydweithio yn agos efo arbenigwyr y maes gwastraff ac ailgylchu, Partneriaethau Lleol a Wrap Cymru i ddatblygu'r Strategaeth yma. Rydym hefyd yn paratoi cynllun busnes i Lywodraeth Cymru i sicrhau bod cynlluniau sydd wedi eu cynnwys yn y Strategaeth Gwastraff ac Ailgylchu yn mynd a ni tuag at ailgylchu o leiaf 70% o'n gwastraff. Mae Llywodraeth Cymru yn disgwyl i gynghorau fod yn mabwysiadu strategaeth sy'n gosod cyfeiriad lleol yn y maes yma ac sydd wrth gwrs sy'n ategu gweledigaeth a thargedau'r Llywodraeth. Mae cael cynllun clir sy'n gosod cyfeiriad a gweledigaeth yn mynd i fod o gymorth wrth geisio am gyllid gan Lywodraeth Cymru i wireddu cynlluniau rydem wedi eu hadnabod yn y Strategaeth.

- 2.4 Mae'r Strategaeth Gwastraff ac Ailgylchu yn manylu ar y sefyllfa bresennol o ble rydym ar hyn o bryd, a'r cyd-destun a'r gywyr i newid. Er ein bod yng Ngwynedd wedi cynyddu ein cyfradd ailgylchu o 55% yn 2014/15 i 64% yn 2024/25, mae'r blynyddoedd diwethaf wedi gweld diffyg symud ar y canran, ac ni fydd y gyfradd yma yn cyrraedd targed statudol Llywodraeth Cymru o 70%. Mae risg gwirioneddol os na fyddwn yn cyrraedd y targed ailgylchu y gallai Cyngor Gwynedd wynebu dirwyon. Er gwybodaeth, roedd 8 allan o'r 22 o awdurdodau lleol yng Nghymru wedi llwyddo i ailgylchu 70% o'u gwastraff yn 2023-24.
- 2.5 Nid yn unig rydym eisiau cwrdd â'r targed cenedlaethol, ond rydym yn awyddus i fynd ymhellach na hynny, gan sicrhau bod Gwynedd yn symud tuag at economi gylchol drwy ailddefnyddio a thrwsio mwy o ddeunyddiau a hynny drwy ddefnyddio ein canolfannau ailgylchu fel modd o wneud hynny. Byddwn hefyd yn parhau i annog ein trigolion a'n busnesau i leihau eu gwastraff yn gyffredinol.
- 2.6 Rydym yn cyflwyno'r Strategaeth gan roi ystyriaethau i ffactorau lleol, megis Cynllun Lleol Natur a Hinsawdd, Cynllun y Cyngor 2023-28, sefyllfa a phwysau ariannol, a chyflwr ac addasrwydd ein hisadeiledd. Rydym hefyd yn rhoi sylw i ffactorau a deddfwriaeth genedlaethol megis strategaeth ddiweddaraf Llywodraeth Cymru, 'tu hwnt i ailgylchu', Cynllun Cyfrifoldeb Estynedig Cynhyrchwyr, Cynllun Dychwelyd Ernes a Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.
- 2.7 Mae manylder yr amcanion a'r camau gweithredu y bwriedir eu cymryd i'w gweld yn fersiwn drafft y Strategaeth Wastraff ac Ailgylchu (**Atodiad 1**), ac ni ailadroddir yr holl fanylder yn yr adroddiad, ond yn gryno, mae chwe phrif amcan wedi eu hadnabod yn y Strategaeth, sef:
- Sut rydym yn **cyfathrebu ac ymgysylltu** - un o'n prif amcanion strategol yw sicrhau fod trigolion, busnesau a'r gymuned yn ehangach yn deall ac yn ymrwymedig efo'n huchelgais. Mae'n amhosibl inni gyrraedd ein hamcanion yn ynysig fel Cyngor Gwynedd a byddwn angen help ac ymroddiad pob preswilydd a busnes yng Ngwynedd i'n cefnogi i gyrraedd y weledigaeth. Byddwn yn arwain y ffordd drwy roi cynllun cyfathrebu ac ymgysylltu yn ei le, ac yn asesu effeithlonrwydd ein hymgyrchoedd ac yn addasu yn dilyn adborth a dadansoddi data. Mi fyddwn hefyd yn grymuso criwiau i adnabod eiddo sy'n cael trafferth i ailgylchu, gwella hygyrchedd a hyfforddi gweithwyr safle ein Canolfannau Ailgylchu, saernio ein busnes Gwastraff Masnachol, ac ystyried gorfodi o dan bwerau Deddf Gwarchod yr Amgylchedd.
 - **Lleihau gwastraff, a chynyddu ailddefnyddio a thrwsio** - rydym angen rheoli ein gwastraff yn unol â'r hierarchaeth gwastraff, gan leihau'r gwastraff rydym yn ei gynhyrchu a symud tuag at feddylfryd economi gylchol. Byddwn yn defnyddio ein Canolfannau Ailgylchu fel pwynt i hybu ailddefnyddio a thrwsio deunyddiau. Gweler y pwynt nesaf, sy'n gysylltiedig â hyn yn ogystal.
 - **Cynyddu Ailgylchu** - mae rhaid inni gwrdd â'r targed cenedlaethol i ailgylchu 70% o'n gwastraff. Mae bygythiad y gallwn wynebu dirwyon am fethu'r targed, ond mae dadansoddiad diweddar wedi dangos y gall 57% o'r gwastraff yn y bin gwyrdd gael ei ailgylchu. Mae'r deunyddiau ailgylchu yn y bin gwyrdd yn gostus i'w waredu ond hefyd yn cynnwys deunyddiau sy'n seiliedig ar ffosil ('fossil-based') sy'n rhyddhau allyriadau carbon diangen. Mi fyddwn yn ystyried lleihau capasiti wythnosol y bin gwyrdd, drwy bwysu a mesur amllder casglu, a maint y biniau er mwyn annog mwy o ailgylchu ond byddwn hefyd yn ystyried cynnig cyfleusterau i allu ailgylchu mwy o ddeunyddiau. Mi fyddwn yn cydweithio efo busnesau drwy'r ochr Gwastraff Masnachol i uchafu ailgylchu o'r gweithle a busnesau yn gyffredinol.

- Darparu **gwasanaeth o ansawdd uchel** - rydym yn angerddol ein bod eisiau rhoi'r gwasanaeth gorau posibl i'n trigolion a busnesau yma yng Ngwynedd ac ein bod drwy hynny yn cael lefel bodlonrwydd uchel. Byddwn yn gwarchod y gwasanaethau craidd ond ni fyddwn ofn mentro a chymryd cyfleoedd i symbylu cynnydd yn y maes yma, megis defnyddio'r dechnoleg ddiweddaraf.
- **Cyflawni sero net** - yn ymochrol efo amcanion strategol y Cyngor byddwn yn mynd ati i leihau ein hallyriadau carbon a gweithio at greu gwasanaeth sero net. Bydd hyn yn golygu newid ein fflyd i rai di-garbon / carbon isel (ULEV), gwella effeithlonrwydd ein cylchdeithiau, edrych am gyfleoedd i osod ynni adnewyddadwy yn ein safleoedd a pharhau i fuddsoddi yn ecoleg yr hen safleoedd tirlenwi.
- Sicrhau **isadeiledd addas i'r dyfodol** - un arall o'n prif amcanion am y tymor byr ydi gwella safon ein deunyddiau ailgylchu i'r farchnad, ac mae hyn yn cwmpasu buddsoddiad sylweddol yn ein safleoedd trin a phrosesu deunyddiau yn Harlech a Chaernarfon. Byddwn yn edrych am gyfleoedd i brosesu mwy o'r defnyddiau ein hunain yn hytrach na bod yn rhy ddibynnol ar y sector breifat. Byddwn hefyd yn edrych i wella hygrychedd a delwedd ein Canolfannau Ailgylchu.

2.8 Bydd y Strategaeth Gwastraff ac Ailgylchu yn gynllun penodedig ar gyfer cyfarch ein hamcanion. Rydym yn derbyn bod gwaith sylweddol angen ei wneud er mwyn cyrraedd y weledigaeth uchelgeisiol. Bydd y strategaeth yn gosod cynllun monitro a gwerthuso blynyddol er mwyn sicrhau bod yr holl amcanion yn cael eu gwireddu.

3. PROSES YMGYNGHORI CYHOEDDUS

- 3.1 Mae'r Cyngor yn ymrwymedig i gynnwys rhanddeiliaid ac ymgynghori â'r cyhoedd gan gydnabod y buddion o wneud hyn. Mae hyn yn arbennig wir yma gan ein bod yn ddibynnol ar ein trigolion i'n helpu a newid ymddygiadau tuag at wastraff er mwyn gwireddu amcanion a dyheadau'r Strategaeth hon. Mae cynnwys rhanddeiliaid fel hyn ac ymgynghori ehangach yn sicrhau bod y Cyngor yn ymwybodol o'r materion lleol ac yn gallu derbyn cyngor, cymorth a syniadau newydd a fydd yn arwain at greu gwell canllawiau. Dylai hefyd helpu i atal problemau a gwrthwynebiadau yn nes ymlaen.
- 3.2 Mae cynnwys rhanddeiliaid yn ganolog i'r trefniadau gan gynnig y cyfle i eraill ddeall, dylanwadu ar a siapio cynnwys y Strategaeth.
- 3.3 Byddwn yn ymgynghori am gyfnod o 12 wythnos ac yn annog ein holl drigolion i gwblhau holiadur ymgynghoriad ar-lein ble bosibl, ond mi fyddwn yn darparu copïau papur i'r rheiny fydd angen drwy siopau Gwynedd a Llyfrgelloedd. Yn amlwg mae risg o 'bias' cymdeithasol mewn ymatebion a geir mewn holiaduron, ac yn hynny o beth mi fyddwn yn ceisio cyrraedd carfannau o'r gymdeithas sy'n gallu bod yn anodd ei ymgysylltu a hwy yma yng Ngwynedd. Yn hynny o beth mi fyddwn angen cymorth ein cyngorwyr i rannu hyn drwy rwydweithiau cymunedol a trefol. Byddwn hefyd yn ymestyn at gynghorau cymuned a thref, hybiau cymunedol a sefydliadau penodedig megis rhwydwaith ffoaduriaid, undeb myfyrwyr Bangor, Grŵp Craidd Cydraddoldeb y Cyngor ac ysgolion. Mi fyddwn yn cynnal sesiwn 'galw i mewn' yn rhai llyfrgelloedd er mwyn cynnal cyfarfodydd wyneb-yn-wyneb.

4. YSTYRIED EFFAITH

- 4.1 Mae'n ofynnol i'r Cyngor o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010 i ystyried yr effaith fydd newid mewn unrhyw bolisi neu weithdrefn (neu greu polisi neu weithdrefn o'r newydd), yn ei gael ar bobl hefo nodweddion cydraddoldeb gwarchodedig. Mae gan y Cyngor hefyd ddyletswyddau cyffredinol ychwanegol i sicrhau tegwch a meithrin perthnasau da. Rhaid felly ymgymryd ag Asesiad Effaith Cydraddoldeb cyn gwneud penderfyniad ar unrhyw newid perthnasol (h.y. sy'n cael effaith ar bobl hefo nodwedd warchodedig). Ar hyn o bryd nid yw'r asesiad yn amlygu unrhyw ardrawiadau penodol. Fodd bynnag fel rhan o'r broses ymgynghori byddwn yn diweddarau ac ail gloriannu yr asesiad. Mae copi o'r asesiad effaith i'w weld yn **Atodiad 2**.

5. DEDDF LLESIANT CENEDLAETHAU'R DYFODOL (CYMRU) 2015

- 5.1 Ystyriaeth arall bwysig yw'r Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015. Mae'r ddeddf yn ceisio gwella llesiant cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a diwylliannol Cymru. Mae'r ddeddf yn gosod dyletswydd llesiant ar gyrff cyhoeddus ac wedi ei anelu at gyflawni 7 o nodau llesiant drwy ddilyn y 5 ffordd o weithio. Ehangir ar oblygiadau'r Ddeddf o fewn y Strategaeth.

Barn y swyddogion statudol

Prif Swyddog Cyllid:

"Dim gwrthwynebiad i'r penderfyniad a geisir o safbwynt priodoldeb ariannol."

Swyddog Monitro:

"Mae'r pwysigrwydd y Strategaeth Wastraff yn amlygu ei hyn yn yr arddia a'r atodiadau. Boed hynny o safbwynt dyletswyddau statudol y Cyngor, cyflawni datblygiad cynaliadwy yn unol a Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 a chyrraedd targedau ar gyfer ailgylchu. Mae'r bwriad i ymgynghori ar y ddogfen yn hollol briodol. Nid oes gennyf sylwadau pellach i'w hychwanegu".

ATODIADAU

Atodiad 1	Strategaeth Gwastraff ac Ailgylchu 2025-2030 (drafft)
Atodiad 2	Asesiad Effaith Cydraddoldeb

Cyngor Gwynedd Strategaeth Gwastraff ac Ailgylchu: 2025-2030

Cynnwys

Rhagair	03
Gweledigaeth ac amcan strategol	04
Perfformiad cyfredol	05
Y Cyd-destun a gyrwyr newid	06
Amcan allweddol 1	16
Amcan allweddol 2	19
Amcan allweddol 3	21
Amcan allweddol 4	24
Amcan allweddol 5	26
Amcan allweddol 6	29
Monitro a gwerthuso	31

Rhagair

Fel sir, rydym wedi gweld lleihad yn y gwastraff rydym yn ei gynhyrchu, ac ar yr un pryd cynnydd yn y ganran a ailgylchwn. Dros y degawd diwethaf, mae'r gyfran o'n gwastraff sy'n cael ei ailgylchu wedi codi o 55% i 65%, ac mae hynny'n bennaf diolch i ymdrechion ein trigolion, busnesau a'n cymunedau ehangach.

Fodd bynnag, rydym bellach wedi cyrraedd pwynt lle bydd yn rhaid i ni i gyd fynd gam ymhellach i reoli ein gwastraff yn fwy cyfrifol. Rydym yn gwybod bod dros hanner cynnwys ein biniau gwyrdd eisoes yn gallu cael eu hailgylchu drwy wasanaethau sydd ar gael gan Gyngor Gwynedd.

Ar yr un pryd, rydym yn wynebu argyfwng hinsawdd fyd-eang. Fe wnaeth y Cyngor gydnabod hyn ym mis Mawrth 2019 drwy ddatgan argyfwng hinsawdd, ac ers hynny rydym wedi bod yn gweithio i alinio ein holl wasanaethau - gan gynnwys gwastraff - â'n cyfrifoldebau amgylcheddol ehangach.

Mae'r heriau o'n blaenau yn sylweddol, a bydd eu hateb yn gofyn am arloesedd, uchelgais ac agwedd agored at newid. Mae hynny'n golygu, nid yn unig parhau i leihau ac ailgylchu gwastraff, ond ailfeddwl yn llwyr sut rydym yn ei ystyried – fel adnodd gwerthfawr yn hytrach nag fel problem i'w waredu. Rhaid i atgyweirio, aildddefnyddio ac addasu ddod yn norm cyn ystyried ailgylchu neu daflu. Rydym eisoes wedi dangos bod modd gwneud hyn yn lleol, drwy droi gwastraff bwyd yn drydan yma yng Ngwynedd. Ar hyn o bryd, mae 47% o'n deunyddiau ailgylchu yn mynd dros y ffin i Loegr, 1% i wledydd eraill yn Ewrop, ac mae 52% yn aros yng Nghymru. Fodd bynnag, ac eithrio gwastraff bwyd a gardd, dim ond cyfran fach iawn o'r deunyddiau ailgylchu sy'n cael eu prosesu yma yng Ngwynedd. Os ydym o ddifrif am greu economi gylchol leol, mae'n rhaid i hyn newid.

Byddai economi gylchol wirioneddol, nid yn unig yn lleihau ein heffaith amgylcheddol, ond hefyd yn dod â manteision uniongyrchol economaidd a chymdeithasol i'n cymunedau. Mae cyfiawnder amgylcheddol yn mynd law yn llaw â chyfiawnder cymdeithasol ac economaidd – ni ellir cael un heb y lleill. Trwy gadw mwy o'n gwastraff yn lleol a'i drin fel adnodd, gallwn gefnogi swyddi, cryfhau gwytnwch ac adeiladu lles cymunedol. Fel y maent wedi bod yn ei ddweud yn Lloegr ers tro byd: "where there's muck, there's brass". Bydd hyn yn gofyn am feddwl tymor hir a newid diwylliannol, ond mae'n hanfodol os ydym o ddifrif ynghylch dyfodol ein cymunedau.

Dim ond dechrau'r daith yw'r Strategaeth hon. Drwy gydweithio – fel trigolion, cymunedau a sefydliadau – gallwn symud tuag at Wynedd sy'n wyrddach, yn decach ac yn wirioneddol gylchol.

Gweledigaeth

Ein gweledigaeth yw creu amgylchedd lle mae arferion cylchol yn gyffredin, ble lleiheir gwastraff gweddilliol (na ellir ei ailgylchu) i'r lleiafswm, a ble mae Gwynedd yn chwarae rhan sylweddol mewn Cymru wyrddach. Wrth i ni edrych i'r dyfodol, rydym yn cydnabod amrywiol faterion a heriau penodol y mae'n rhaid i ni, fel cyngor, fynd i'r afael â nhw. Ein nod yw i Wynedd ddod yn gyngor gweledigaethol wrth atal gwastraff, gwneud y mwyaf o adnoddau a rheoli ein gwasanaeth gwastraff yn effeithlon. Wrth gydweithio gyda'n trigolion, busnesau a phartneriaid, rydym am weld ein Strategaeth Gwastraff ac Ailgylchu yn galluogi economi leol wyrdd a chynaliadwy, gan leihau effeithiau newid hinsawdd, ac amddiffyn cenedlaethau'r dyfodol.

Amcanion strategol

Mae'r amcanion hyn yn adlewyrchu uchelgeisiau Strategaeth Gwastraff ac Ailgylchu Gwynedd. Mae'n anelu at baratoi ein gwasanaeth ar gyfer heriau a chyfleoedd yn y dyfodol, bod yn ariannol sefydlog, a bodloni'r holl dargedau ailgylchu statudol. Ein hamcanion yw:

1. Lleihau gwastraff cyffredinol.
2. Cynyddu ailddefnyddio a thrwsio.
3. Cwrdd â thargedau Llywodraeth Cymru ar gyfer ailgylchu, ailddefnyddio a chompostio 70% o'n gwastraff erbyn 2025 a thu hwnt.
4. Cefnogi ffyniant economi gylchol leol gynaliadwy fydd yn creu, a fydd yn creu swyddi gwyrdd ac yn dod â manteision ehangach i Wynedd.
5. Darparu gwasanaeth o ansawdd uchel ble mae iechyd, diogelwch, lles a gwerthoedd ein staff, ynghyd â gofal a boddhad cwsmer, yn ganolog i'n hegwyddorion craidd.
6. Dod yn wasanaeth carbon Sero Net erbyn 2030.
7. Buddsoddi yn ein hisadeiledd gwastraff er mwyn ymdopi gydag anghenion a datblygiad y gwasanaeth yn y dyfodol.

Sut ydym ni'n perfformio ar hyn o bryd?

Cyfanswm cyfaint o wastraff ac ailgylchu a gasglwyd y flwyddyn:

67,000 o dunelli

Cyfradd ailgylchu 2024/25

64.5%

Targed ailgylchu 2024/25

70%

49,200

o aelwydydd wedi derbyn casgliadau ailgylchu a bwyd wythnosol

Mae cost net ein gwasanaeth yn un o'r uchaf yng Nghymru, gan gostio

£250 ar gyfartaledd fesul cartref

300 Kg

o wastraff gweddilliol wedi'i gasglu ymhob cartref bob blwyddyn

Mae **2** hen safle tirlenwi wedi'u trawsnewid yn hafanau ar gyfer bioamrywiaeth a chadwraeth

Tanysgrifiad tymhorol o wasanaeth gwastraff gaddd i

17,000 o drigolion

8

o ganolfannau ailgylchu

AM DDIM

gwasanaeth casglu clinigol / clytiau

2,000

cwsmeriaid gwastraff masnachol

Cyd-destun a gyrwyr newid

Yng Ngwynedd, rydym wedi gwneud cynnydd sylweddol i leihau faint o wastraff yr ydym yn ei gynhyrchu, tra'n cynyddu faint yr ydym yn ei ailgylchu. Rhwng 2014/15 a 2024/25, mae ein cyfradd ailgylchu wedi cynyddu o 55% i 64% tra bod ein gwastraff 'bagiau du' wedi gostwng 10.9%.

Hoffem ddiolch i drigolion, busnesau a'r gymuned am eu cefnogaeth a'u cyfraniad at y llwyddiant hyd yma. Fel Cyngor, nid ydym bellach yn anfon ein gwastraff na ellir ei ailgylchu i safleoedd tirlenwi.

Mae gennym uchelgais i adeiladu ar y llwyddiant hwn, nid yn unig i gynyddu cyfradd ailgylchu Gwynedd, ond hefyd i reoli ein gwastraff yn fwy cynaliadwy. Ein nod yw gwella ailddefnyddio ac atgyweirio, gan symud at economi gylchol. Yn y system hon, mae deunyddiau yn cael eu gwerthfawrogi fel adnoddau, eu cadw mewn cylchrediad cyn hired â phosibl, ac mae gwaredu yn cael ei leihau. Mae hyn yn cefnogi ein hymdrechion i amddiffyn a gwarchod y byd naturiol ac adnoddau cyfyngedig. Dangoswyd bod gan yr economi gylchol fanteision sylweddol trwy arbed arian a chreu swyddi newydd ym meysydd ailddefnyddio, ail-weithgynhyrchu ac arloesi deunyddiau. Mae'n gyfle i leihau allyriadau, felly diogelu iechyd pobl a chynyddu bioamrywiaeth. Mae economi gylchol a lleihau gwastraff hefyd yn gyfle i'r Cyngor reoli'r gwasanaeth gwastraff ac ailgylchu yn fwy economaidd, yn enwedig mewn hinsawdd lle mae pob cyngor yn wynebu rhagolygon ariannol ansicr gyda galw cynyddol am wasanaethau craidd.

Rydym am sicrhau bod y blociau adeiladu yn eu lle i alluogi newid. Rydym eisiau gyrru mwy o weithgarwch cylchol a helpu trigolion a busnesau i gynhyrchu llai o wastraff. Bydd hyn hefyd yn lleihau ein hallyriadau carbon ac yn gwella dangosyddion amgylcheddol eraill.

Yn bennaf oll, rydym eisiau i bobl a busnesau Gwynedd ymfalchïo yn eu gwasanaethau gwastraff a chymryd rhan weithredol wrth gyflawni ein amcanion. Isod ceir crynodeb o'r cyd-destun a'r gyrwyr newid a fydd yn siapio cyfeiriad y strategaeth hon a'r camau y mae angen i ni eu cymryd i'w lliniaru.

Yr Hierarchaeth wastraff

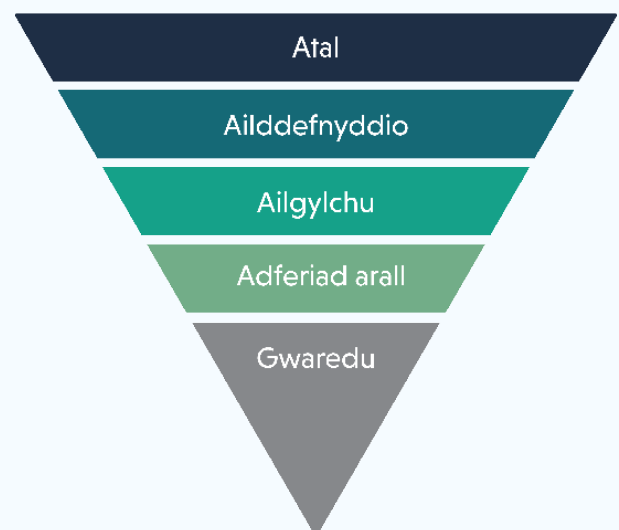
Mae'r hierarchaeth wastraff yn egwyddora gydnabyddir yn fyd-eang, ac wedi'i diffinio'n gyfreithiol yng Nghyfarwydddeb Fframwaith yr UE (2008) sy'n sail i ddeddfwriaeth ar gyfer rheoli gwastraff. Mae'n sefydlu trefn ffafriaeth ar gyfer rheoli a gwaredu gwastraff, blaenoriaethu camau sy'n atal cynhyrchu gwastraff a lleihau'r effaith amgylcheddol, a symud i lawr i waredu fel y dewis olaf. Ar hyn o bryd, mae ein gwasanaeth yn rheoli gwastraff trwy ailgylchu, adfer a gwaredu. Mae angen i ni symud i ffwrdd o waredu a thuag at ailddefnyddio, gan anelu at atal a lleihau. Mae ein strategaeth yn amlinellu sut rydym yn bwriadu gwneud hyn.

- **Atal** - mae atal gwastraff yn canolbwyntio ar leihau'r swm o wastraff rydym yn ei gynhyrchu fel cymdeithas, gan brynu llai a defnyddio llai o ddeunyddiau yn ystod prosesau dylunio a gweithgynhyrchu.
- **Ailddefnyddio** - mae ailddefnyddio deunyddiau a chynhyrchion yn cynyddu eu cylch bywyd ac yn eu hatal rhag cael eu gwaredu yn ddiangen, neu o bosib gael eu dadgylchu yn gynnyrch llai cynaliadwy.
- **Ailgylchu** - mae ailgylchu yn canolbwyntio ar drawsnewid deunyddiau gwastraff yn ddeunyddiau a chynhyrchion newydd.
- **Adferiad arall** - y broses o adfer ychydig o werth o ddeunyddiau gwastraff, er enghraifft gwastraff bwyd yn cael ei droi yn gompust neu egni.
- **Gwaredu** - y dewis olaf, lle mae gwastraff naill ai'n cael ei dirlenwi, ei losgi neu droi'n egni o wastraff.

Economi linellol yn erbyn economi gylchol:

Fel rhan o'r strategaeth hon, rydym am gefnogi Gwynedd i symud tuag at fodel economi gylchol.

Bydd symud tuag at economi gylchol ac i ffwrdd o'r model llinellol 'cymryd-gwneud-defnyddio-gwaredu' yn rhoi manteision trwy lai o wastraff a gwell adnoddau. Mae model economi gylchol yn ymgorffori gwerthoedd y deunyddiau rydyn ni'n eu defnyddio fel adnodd trwy ganolbwyntio ar yr angen i gadw'r cynhyrchion neu'r deunydd mewn defnydd cyn hired â phosibl. Mae lleihau ein defnydd o ddeunyddiau crai yn cefnogi ymdrechion i fynd i'r afael â newid yn yr hinsawdd, llygredd a gwella bioamrywiaeth. Mae economi gylchol hefyd gyda'r potensial i ddarparu manteision ehangach i'n cymunedau, megis swyddi gwyrdd, gwell iechyd a lles a chymdogaethau glanach.

Cyd-destun byd-eang

Newid hinsawdd ac adnoddau

Yn fyd-eang, rydym yn wynebu argyfwng hinsawdd gyda lefel y môr yn codi ar lefelau digynsail, cynnydd mewn digwyddiadau tywydd difrifol, ac mae hyn oll yn cael effaith negyddol ar gymunedau ar draws y byd, gan greu dinistr economaidd ac amgylcheddol.

Gyda'n gilydd, mae'n rhaid i ni weithredu i leihau allyriadau nwyon tŷ gwydr a chadw'r cynnydd mewn tymereddau byd-eang yn is na 1.5°C o'r lefelau cyn-ddiwydiannol i leihau ein heffaith ar yr amgylchedd. Bydd y strategaeth hon yn cefnogi ymdrechion i werthfawrogi adnoddau drwy eu cadw mewn cylchrediad am fwy o amser ac osgoi defnydd diangen pan fo'n bosib, gan leihau'r allyriadau o'n gweithrediadau fel bod yr amgylchedd yn cael ei amddiffyn ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol.

Cyd-destun cenedlaethol

Mwy nag Ailgylchu

Mae Llywodraeth Cymru wedi ymrwymo i greu economi gylchol yng Nghymru a chyflawni Cymru ddiwastraff erbyn 2050. Er mwyn cyrraedd y nod hwn, maent yn gweithredu amryw o fesurau, megis datblygu isadeiledd ar gyfer deunyddiau sy'n annod i'w hailgylchu lawer, cefnogi busnesau i wella ymdrechion ailgylchu a gweithio gyda chynghorau lleol a phartneriaid allweddol i sefydlu targedau ailgylchu sydd wedi'u halinio gyda'r llwybr diwastraff erbyn 2050.

Mae ein strategaeth yn anelu i helpu trigolion a busnesau i reoli gwastraff yn y ffordd fwyaf cynaliadwy, lle rydym yn lleihau ein gwastraff ac yn osgoi gorddefnyddio a lle caiff deunyddiau eu gwerthfawrogi a'u cadw mewn defnydd am gyn hired â phosib i osgoi gwaredu. Bydd hyn yn cefnogi ein hymdrechion tuag at symud Gwynedd tuag at economi gylchol, yn unol â Strategaeth Mwy nag Ailgylchu Llywodraeth Cymru.

Tuag at ddyfodol diwastraff

Mae strategaeth Tuag at Ddyfodol Diwastraff Llywodraeth Cymru yn amlinellu cyfres o amcanion wedi'u hanelu at gynyddu cyfraddau ailgylchu, lleihau gwastraff bwyd sy'n bosib ei osgoi a lleihau gwastraff sy'n cael ei anfon i safleoedd tirlenwi. Mae hefyd yn sefydlu targedau ailgylchu gorfodol ar gyfer Awdurdodau Lleol yng Nghymru. Erbyn 2024/25, mae'n rhaid i gynghorau Cymru gyrraedd cyfradd ailgylchu o 70%, gyda dirwyon ariannol yn cael eu rhoi ar gyfer pob tonnelli sy'n is na'r targed hwn.

Fel Cyngor lle mae ein cyfradd ailgylchu yn 64.5% ar hyn o bryd, rydym yn wynebu dirwy posib o £200 y tonnelli os nad ydym yn cyrraedd y targed o 70%. Mae hyn gyfwerth â £750,000 yn seiliedig ar dunelli 2022/23. Felly, bydd y strategaeth hon yn cymryd camau tuag at gynyddu ein cyfradd ailgylchu i 70% a thu hwnt i osgoi'r gost hon, ond yn bwysicach na hynny, i sicrhau ein bod yn gwneud yr hyn sy'n iawn.

Rheoliadau ailgylchu yn y gweithle

Daeth y Rheoliadau Ailgylchu yn y Gweithle i rym ar 6 Ebrill 2024 ac mae'n ofyniad cyfreithiol i bob gweithlu, gan gynnwys busnesau, y sector gyhoeddus ac elusennau i wahanu deunyddiau ailgylchu, gan gynnwys bwyd, papur, cerdyn, gwydr, metel, plastig, cartonau, tecstilau heb eu gwerthu ac offer trydanol bach heb eu gwerthu. Mae'r Rheoliadau hefyd yn gosod gwaharddiad ar waredu gwastraff bwyd mewn carthffosydd.

Ym mis Ebrill 2026, bydd Rheoliadau Ailgylchu yn y Gweithle yn cael eu hymestyn i gasglu gwastraff tecstilau ac offer trydanol bach erbyn mis Ebrill 2027.

Fel Cyngor, byddwn yn darparu gwasanaeth ailgylchu yn y gweithle sy'n cydymffurfio i bob sector busnes ar draws Gwynedd. Mae'r gwasanaeth yn dymuno creu cyfleoedd i wella ein gwasanaeth casgliadau masnachol a chefnogi mwy o fusnesau i ailgylchu eu gwastraff.

Mae gennym dros 2,000 o gwsmeriaid masnachol yng Ngwynedd ac rydym yn casglu pob ffrwd gwastraff sydd fel arfer yn cael ei gynhyrchu gan fusnesau, gan gynnwys papur a cherdyn, plastig a chaniau, gwastraff bwyd, gwydr a gwastraff gweddilliol. Mae ein cwsmeriaid yn amrywio o siopau cornel a chaffis i fusnesau mwy a pharciau carafanau. Ar hyn o bryd, rydym yn casglu 8,600 tonnelli o wastraff masnachol, lle mae modd ailgylchu 53% ohono; byddwn yn gweithio gyda busnesau i gynyddu'r gyfran hon a chynyddu lefelau ailgylchu er mwyn annog economi wyrddach yng Ngwynedd. Hoffem gynyddu ein lefel sylfaenol o gwsmeriaid, ynghyd â chadw ein cwsmeriaid ffyddlon drwy ddarparu gwasanaeth effeithlon, dibynadwy a gwasanaeth sy'n canolbwyntio ar anghenion lleol.

Fel rhan o'r strategaeth hon, byddwn yn parhau i ddarparu gwasanaeth sy'n cydymffurfio, cynyddu'r nifer o gwsmeriaid busnes yr ydym yn casglu ganddynt a sicrhau ein bod wedi paratoi ar gyfer ymestyn y rheoliadau i gynnwys tecstilau ac offer trydanol bach.

Cynllun Masnachu Allyriadau

Ar hyn o bryd, mae ein gwastraff na ellir ei ailgylchu yn cael ei anfon i gyfleuster ynni o wastraff Parc Adfer yng Nglannau Dyfrdwy, Sir y Fflint. Yn y cyfleuster hwn, mae'r gwastraff yn cael ei losgi i gynhyrchu trydan, sydd wedyn yn cael ei ffrydio i'r grid cenedlaethol. Mae'r broses hon yn adfer ynni o'n gwastraff, ond hefyd yn creu allyriadau nwyon tŷ gwydr, sy'n gyfrannwr mawr at newid yn yr hinsawdd. O 2028 ymlaen, bydd Cynllun Masnachu Allyriadau'r DU yn cael ei ehangu i gynnwys llosgi deunyddiau sy'n seiliedig ar ffosil gan ynni o losgyddion gwastraff, gan gynnwys Parc Adfer. Bwriad y cynllun masnachu allyriadau yw lleihau allyriadau ac ôl troed carbon a dylai annog y trawsnewidiad i ffwrdd o danwyddau ffosil a hyrwyddo technolegau glanach ac adnewyddadwy.

Fel Cyngor, bydd y cynllun hwn yn cael effaith arnom os nad ydym yn gweithredu i leihau'r nifer o ddeunyddiau ffosil megis ffilm plastig, plastig trwm a thecstilau sy'n cael ei anfon i Barc Adfer.

Mae ein cost gyfredol i waredu'n gwastraff gweddilliol bron yn £5m y flwyddyn. Gyda'r dreth arfaethedig newydd, gall y gost ychwanegol fod yn £1.5m os nad ydym yn gweithredu i leihau cynnyrch ffosil o'r gwastraff na ellir ei ailgylchu.

Felly, yn y strategaeth hon, byddwn yn ceisio lleihau deunyddiau ffosil o'n ffrwd gwastraff na ellir ei ailgylchu er mwyn lleihau effeithiau ariannol ac amgylcheddol y cynllun hwn.

Cyfrifoldeb Cynhyrchwr Estynedig (EPR)

Mae Cyfrifoldeb Cynhyrchwr Estynedig (EPR) yn rhoi'r cyfrifoldeb am reoli cylch bywyd llawn pecynnu yn ôl ar gynhyrchwyr. Nod EPR yw cymell cynhyrchwyr i ddylunio a chynhyrchu deunydd pacio gyda ailgylchadwyedd ac atal gwastraff mewn golwg. Dylai hyn gynyddu faint o wastraff cartref y gellir ei ailgylchu dros amser. Mae'r fframwaith EPR yn golygu bod cynhyrchwyr mathau penodol o ddeunydd pacio yn talu i mewn i gronfa i gefnogi cynghorau gyda chost trin neu waredu deunydd pacio nad yw'n hawdd ei ailgylchu. Mae'r swm y mae Cyngor Gwynedd yn ei dderbyn yn dibynnu ar ba mor effeithlon ac effeithiol yr ydym yn rheoli gwastraff, a gallem dderbyn cosb os nad ydym yn bodloni'r safonau gofynnol ar gyfer hyn.

Daeth cynllun Cyfrifoldeb Cynhyrchwr Estynedig am becynnu (pEPR) i rym ar 1 Ebrill 2025 ac mae angen i ni ystyried effeithiau'r diwygiad hwn. Efallai y bydd Gwynedd yn gweld cynnydd yn faint a math o ddeunydd pacio y gallwn ei ailgylchu gan gynyddu nifer yr ailgylchu rydyn ni'n ei gasglu. Felly, mae angen i ni sicrhau bod ein gorsafoedd trosglwyddo gwastraff yng Nghaernarfon a Harlech, lle mae ein cerbydau casglu yn dadlwytho'r deunyddiau a gasglwyd, yn gallu darparu ar gyfer cynnydd mewn cyfeintiau ailgylchu. Felly, bydd y strategaeth hon yn datgan sut rydym yn bwriadu paratoi ar gyfer cynnydd yn y swm a math y deunyddiau.

Cynlluniau Dychwelyd Ernes (DRS)

Bydd Llywodraeth Cymru yn cyflwyno Cynllun Dychwelyd Ernes (DRS) gan dargedu cynwysyddion diod defnydd sengl a chynwysyddion diod y gellir eu hailddefnyddio gydag ernes bach, sy'n cael ei ad-dalu pan gaiff y cynhwysydd ei ddychwelyd.

Bydd DRS yn helpu i leihau ysbwriel yng Ngwynedd gan fydd gwerth ariannol ar y cynwysyddion diod ac felly, byddant yn llai tebygol o gael eu gwaredu. Bydd cynnwys cynwysyddion diod y gellir eu hailddefnyddio yn DRS Cymru yn cefnogi ein cymuned i symud tuag at economi gylchol lle rydym yn parhau i ddefnyddio cynwysyddion diod cyn hired â phosib cyn eu hailgylchu yn gynwysyddion diod newydd ar ddiwedd eu hoes. Gall y DRS ddargyfeirio cynwysyddion diod oddi wrth y ffrwd ailgylchu a gwastraff ar y stryd i bwyntiau dychwelyd sydd wedi'u lleoli mewn siopau lleol. Felly, mae'n rhaid i ni ddeall effaith hyn ar wasanaethau'r Cyngor.

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol yn ceisio sicrhau bod cenedlaethau'r dyfodol yng Nghymru yn cael yr un ansawdd bywyd o leiaf â'r hyn sydd gennym ni ar hyn o bryd.

Mae'r strategaeth hon yn anelu i ganolbwyntio ar reoli gwastraff yn unol ag egwyddorion uchaf yr hierarchaeth wastraff sy'n cynnwys atal gwastraff, aildefnyddio ac ailgylchu, a symud deunyddiau tuag at ddull cylchol yn hytrach na llinellol. Caiff hyn ei wneud i gadw adnoddau naturiol, lleihau neu gael gwared ar ryddhau nwyon tŷ gwydr niweidiol ac i amddiffyn yr amgylchedd a natur ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol.

Yn 2019, fe wnaeth y Cyngor ddatgan argyfwng hinsawdd a chafodd Cynllun Argyfwng Natur a Hinsawdd ei gyhoeddi ym mis Mawrth 2022, ac un o benawdau'r cynllun yw sicrhau ein bod yn lleihau allyriadau carbon o brosesu a chasglu gwastraff.

Cyd-destun lleol

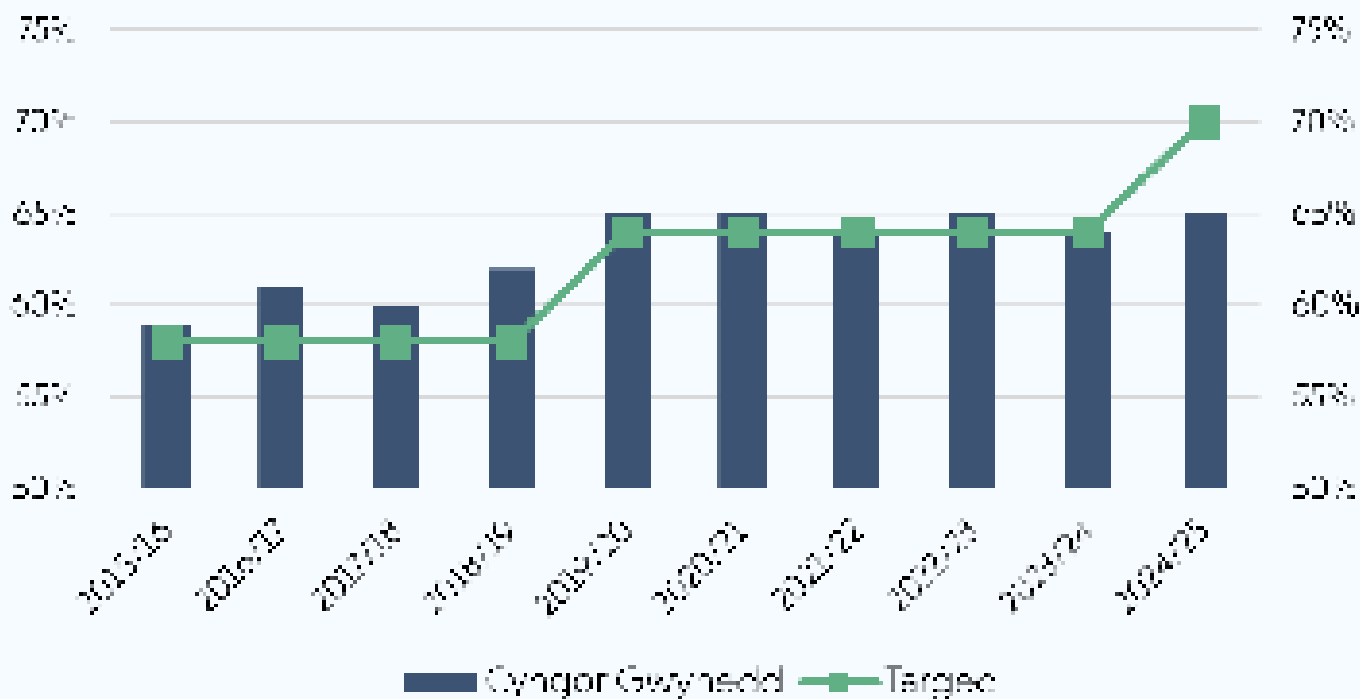
Perfformiad Ailgylchu

Mae'r tabl isod yn dangos cyfradd perfformio ailgylchu Gwynedd rhwng 2015 a 2024.

Mae targedau ailgylchu statudol Llywodraeth Cymru bellach wedi'u gosod ar 70% gyda dirwyon posibl i Gynghorau sy'n methu â chyrraedd y targed hwn. Mae ein cyfradd bresennol o 64.5% yn golygu pe baem yn methu â chynyddu ein cyfradd ailgylchu i 70%, gall Cyngor Gwynedd orfod talu dirwyon sylweddol am bob tunnell sy'n is na'r gyfradd darged.

Felly, mae angen i ni weithredu i gynyddu ein cyfradd ailgylchu a sicrhau bod Gwynedd yn cyrraedd y targed o 70% ac yn osgoi'r dirwyon hyn.

Perfformiad Ailgylchu Cyngor Gwynedd

Cyfansoddiad gwastraff na ellir ei ailgylchu yng Ngwynedd

Canfu astudiaeth genedlaethol gan WRAP Cymru yn 2023 y gellid ailgylchu 57% o'r deunyddiau y mae cartrefi Gwynedd yn eu gwaredu yn eu bin gwyrdd neu sachau du gan ddefnyddio gwasanaethau presennol a ddarperir gan Gyngor Gwynedd. Gellir gweld dadansoddiad y deunyddiau yn y bin gwyrdd/sachau du nad ydynt yn cael eu hailgylchu yn y diagram isod. Y gyfran fwyaf o'r llif gwastraff hwn oedd gwastraff bwyd a oedd yn cynrychioli 27% o'r bin gwastraff na ellir ei ailgylchu.

Nid yn unig mae gwaredu deunyddiau y gellir eu hailgylchu yn y bin gwastraff gweddilliol yn golygu bod adnoddau gwerthfawr yn cael eu colli, ond mae hefyd yn cyfrannu at ryddhau allyriadau nwyon tŷ gwyrdd, cost ddiangen i waredu'r deunydd hwn a'r posibilrwydd o golli incwm o werthu deunyddiau y gellir ei ailgylchu.

Mae pob tunnell o wastraff sy'n cael ei anfon i'w waredu fel arfer yn rhyddhau rhwng 0.7 ac 1.7 tunnell o garbon deuocsid (CO₂), ac mae hyn yn cynnwys allyriadau o losgi plastig, coed, papur a bwyd. Mae gormod o ddeunyddiau gwerthfawr yn cael eu gwaredu ac fel o'r Strategaeth hon, rydem eisiau gweithio gydag aelwydydd er mwyn canolbwyntio ar ddargyfeirio a chasglu mwy o ddeunyddiau y gellir ei ailgylchu o'r bin gweddilliol i gefnogi ein hamcanion er mwyn cynyddu ein cyfradd ailgylchu yn uwch na 70% a thu hwnt, gan sicrhau mai dim ond eitemau nad oes modd eu hailgylchu sy'n cael eu gwaredu yn y bin gwyrdd.

Gallai 57% o'r hyn sy'n mynd yn ein biniau gwyrdd yng Ngwynedd gael ei ailgylchu mewn gwirionedd!

Cynllun Cyngor Gwynedd 2023-28

Mae Cynllun Cyngor Gwynedd 2023-28 yn amlinellu gweledigaeth a blaenoriaethau Cyngor Gwynedd, ac mae sawl blaenoriaeth sydd i'w chyflawni yn gysylltiedig â'r gwasanaeth gwastraff ac ailgylchu, sy'n cynnwys:

- Gwynedd Werdd - cefnogi gostyngiad mewn allyriadau carbon, gan sicrhau bod y gwasanaeth yn barod ac yn mynd o ran effeithiau newid hinsawdd, yn ogystal ag ymrwmo i gyflwyno strategaeth gwastraff ac ailgylchu newydd i gynyddu lefel ailgylchu'r sir i gwrdd â'r targed cenedlaethol o 70% erbyn 2025.
- Gwynedd Ffyniannus - cefnogi twristiaeth gynaliadwy er budd cymunedau, gan gydweithio â phartneriaid i helpu i hybu a datblygu economi ymweld mwy cynaliadwy.
- Gwynedd Effeithlon - cefnogi'r Cyngor i wneud y defnydd gorau o'r holl adnoddau ariannol, gan gynnwys effeithiau toriadau i'r gyllideb.

Cynllun Argyfwng Natur a Hinsawdd

Mae'r Cynllun Argyfwng Natur a Hinsawdd yn amlinellu sut rydym yn gweithio i wireddu ein huchelgais o Gyngor Gwynedd sy'n garbon sero net ac yn ecolegol bositif erbyn 2030.

Bydd ein strategaeth Gwastraff ac Ailgylchu yn mynd ati i gefnogi'r uchelgais hon drwyddi draw, boed hynny drwy ymdrin ag allyriadau carbon gweithredol drwy gychwyn trydaneiddio ein fflyd, neu'r effeithiau ehangach y mae defnyddio adnoddau yn ei gael ar gymdeithas, megis gwastraffu llai o fwyd.

Mae ein huchelgais i brif-ffrydio mwy o drwsio ac ailddefnyddio yn y sir drwy gefnogi caffis benthyg a thrwsio yn gam allweddol i leihau cyfraniad Gwynedd i'r argyfyngau hinsawdd a natur.

Ariannol

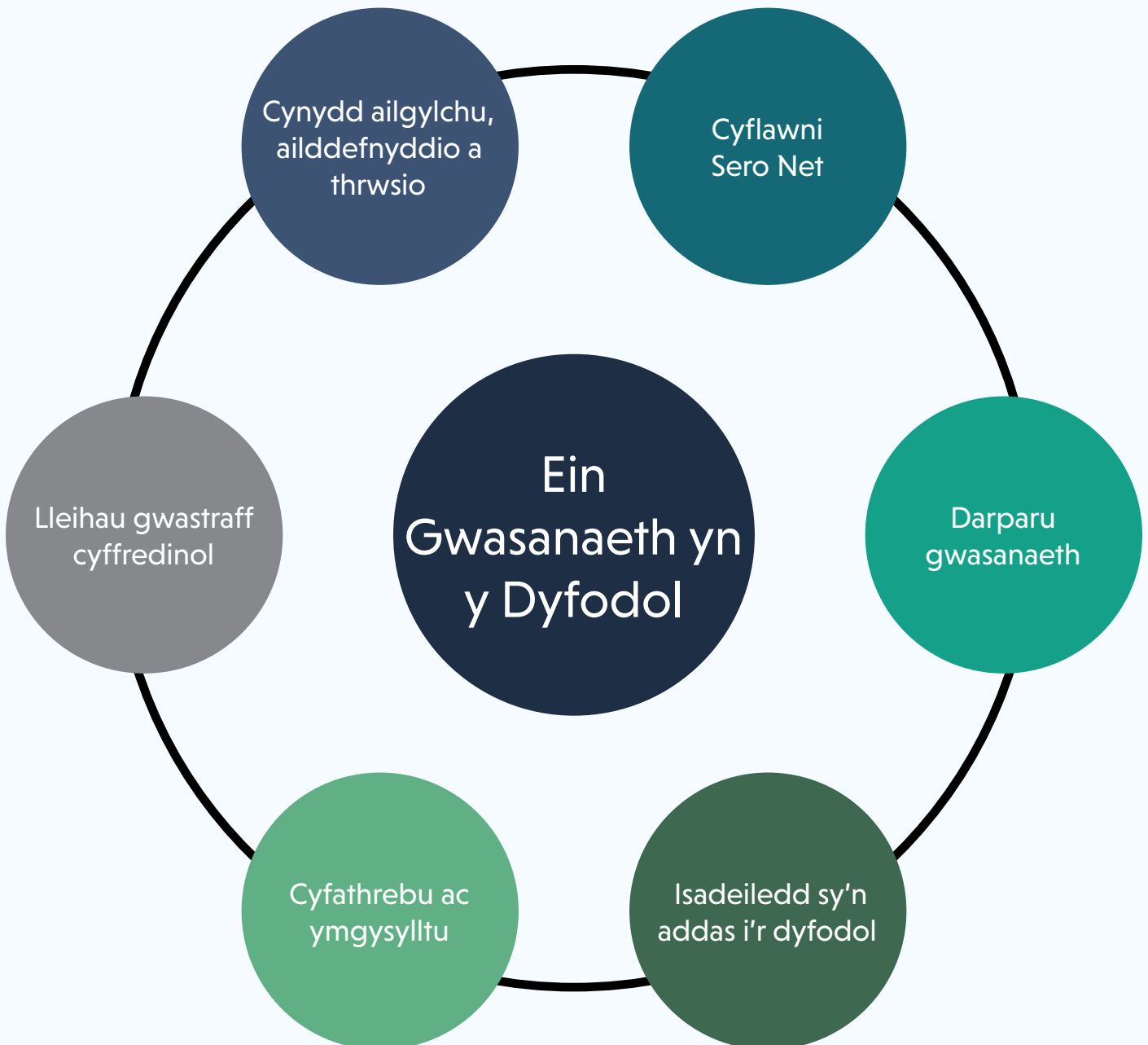
Mae cost rhedeg holl wasanaethau'r cyngor yn cynyddu yn flynyddol, gan arwain at ddewisiadau anodd i gydbwyso'r gyllideb. Mae cyllidebau awdurdodau lleol yn mynd yn dynnach bob blwyddyn, felly mae angen i ni ddod o hyd i fwy o arbedion. Ar gyfer rheoli gwastraff ac ailgylchu, mae'n rhaid i ni ddod o hyd i ffyrdd o fod yn fwy effeithlon a chynyddu refeniw wrth reoli risgiau ariannol o beidio â chynraedd targedau ailgylchu neu gostau reolau masnachu allyriadau. Nod y strategaeth hon yw lleihau'r risgiau ariannol hyn a dod o hyd i ffyrdd o roi hwb i'n hincwm tra hefyd yn darparu gwasanaeth cynhwysfawr megis gwneud y mwyaf o botensial taliadau o'r gronfa EPR pecynnu drwy sicrhau bod ein rheolaeth o'r gwasanaeth gwastraff ac ailgylchu yn effeithlon ac yn effeithiol ac yn bodloni'r safon ofynnol i osgoi cosbau.

Isadeiledd gwastraff a fflyd

Ein safleoedd trosglwyddo gwastraff yn Harlech a Chaernarfon yw lle rydyn ni'n mynd â'r holl wastraff ac ailgylchu rydyn ni'n ei gasglu, ac yna'n cael ei anfon i'w ail brosesu. Mae angen diweddarau'r safleoedd hyn i fodloni safonau modern ac i drin mwy o ddeunyddiau ailgylchadwy yn y dyfodol, gan ein helpu i symud tuag at weithrediadau carbon Sero Net.

Mae ein fflyd gwastraff yn cynnwys bron i 60 cerbyd trwm, ond mae gennym hefyd 40 cerbyd arall yn y gwasanaeth, ac mae angen i ni ystyried sut i leihau neu gael gwared â'r allyriadau o'r cerbydau hyn a pharhau i gyflwyno gwasanaeth effeithiol.

Mae angen cyflawni ein gwasanaeth yn y dyfodol yn erbyn yr amcanion a gytunwyd. Mae'r gyrrwyr allweddol canlynol yn cyd-fynd gyda phob un o'r amcanion hyn ac yn darparu mwy o fanylion am y cynllun cyflawni i'w lunio ochr yn ochr â'r strategaeth.

Amcan allweddol 1: Cyfathrebu ac ymgysylltu

Rhan allweddol o gyflawni ein hamcanion strategol yw sicrhau bod trigolion, busnesau a'r gymuned ehangach yng Ngwynedd yn cael eu hysbysu a'u hymgysylltu â'n hamcanion. Rydym angen cymorth ac ymrwymiad pob trigolyn a busnes yng Ngwynedd i'n cefnogi wrth gyflawni ein gweledigaeth yn y strategaeth hon gan fydd angen ein hymdrechion cronus i leihau ein gwastraff, cynyddu ailgylchu a lleihau ein heffaith ar yr amgylchedd.

Mae amcan allweddol 1 yn cynnwys cael cynllun ymgysylltu a chyfathrebu effeithiol fydd yn ein galluogi i gefnogi trigolion, mannau gwaith a chymunedau Gwynedd wrth drosglwyddo i economi Sero Net, sy'n effeithlon o ran eu hadnoddau.

Ymgysylltu a chyfathrebu rhagweithiol gyda thrigolion

Er mwyn cyflawni hyn, byddwn yn creu cynllun cyfathrebu ac ymgysylltu blynyddol sy'n cynnwys:

- Amlinelliad o weithgareddau a digwyddiadau allweddol.
- Amlygu'r prif bynciau a negeseuon hyrwyddo.
- Esbonio sut y byddwn yn cyrraedd trigolion a busnesau.

Canolbwyntio ar ymgysylltu â thrigolion trwy:

- Curo drysau: Ymweliadau personol â chartrefi.
- Sioeau Teithiol: Teithio digwyddiadau i wahanol ardaloedd.
- Gwefan y Cyngor: Gwybodaeth a diweddariadau ar-lein.
- Cyfryngau cymdeithasol:

Bydd hyn yn helpu i wella cyrhaeddiad ein hymgylltiad a'i gwneud hi'n haws i bobl gysylltu â'n gwasanaethau

- Canolbwyntio ar fynd i'r afael â gwastraff bwyd trwy ymgyrch gyfathrebu barhaus wedi'i thargedu. Bydd hyn nid yn unig yn canolbwyntio ar leihau gwastraff bwyd ond yn sicrhau ein bod yn ailgylchu cymaint o'n gwastraff bwyd â phosibl. Byddwn hefyd yn canolbwyntio ar ailgylchu gwastraff bwyd trwy raglenni addysgol ysgolion lleol.
- Gwerthuso effaith ein hymgyrchoedd cyfathrebu ac ymgysylltu trwy ddefnyddio arolygon, adborth cwsmeriaid, a grwpiau ffocws preswylwyr. Bydd hyn yn ein helpu i ddeall pa mor effeithiol yw ein hymdrechion a dod o hyd i ffyrdd o wella sut rydym yn ymgysylltu â thrigolion a busnesau.
- Hyrwyddo ymgyrchoedd cenedlaethol fel Caru bwyd Casau Gwastraff sy'n darparu cyngor ac arweiniad ar atal gwastraff bwyd a chefnogi newid ymddygiad a chodi ymwybyddiaeth.

- Defnyddio technoleg i'n cefnogi cyflwyno negeseuon allweddol ynghylch lleihau gwastraff, ailgylchu ac ailddefnyddio ac ymweld â thrigolion a gweithleoedd i ddatrys problemau.
- Ymgysylltu â grwpiau a chymunedau allweddol i helpu i sicrhau eu bod yn rheoli eu gwastraff yn effeithiol, i sicrhau bod yr holl wastraff posibl yn cael ei ailgylchu.

Gwasanaeth casglu ar ochr y stryd

Rydem eisiau sicrhau bod ein trigolion a'n busnesau sy'n defnyddio ein gwasanaethau ailgylchu ar ochr y stryd yn ymwybodol o'r holl ddeunyddiau y gallant eu hailgylchu ac yn sicrhau negeseuon penodol ynghylch cyflawni'r gwasanaeth.

Byddwn yn cyflawni hyn drwy:

- Ddefnyddio data i adnabod ardaloedd lle nad oes llawer yn cymryd rhan ac yna cynnal ymgyrchoedd ymgysylltu rhagweithiol sy'n cefnogi aelwydydd a allai fod yn cael trafferth i ailgylchu a rheoli eu gwastraff. Byddwn yn gwneud hyn drwy roi cyngor ac arweiniad, ymweld â safleoedd wyneb yn wyneb i drafod a datrys problemau, ynghyd â defnyddio cyfryngau cymdeithasol i ymgysylltu â chynulleidfia ehangach
- Grymuso ein criwiau casglu i fynd ati'n rhagweithiol i adnabod aelwydydd a gweithleoedd a allai fod yn cael trafferth i reoli eu gwastraff er mwyn ein galluogi i roi cymorth wedi'i dargedu / penodol.
- Cydweithio gyda phartneriaid yn y sector addysg uwch i wella ymgysylltu a dealltwriaeth ar gyfer poblogaethau myfyrwyr drwy weithio gyda Phrifysgol Bangor i hyrwyddo pwysigrwydd ein gwasanaeth i fyfyrwyr a cheisio gwneud mwy o ymgysylltu uniongyrchol a marchnata gyda'r grŵp demograffeg honno.

Canolfannau ailgylchu

Mae ein canolfannau ailgylchu yn rhan bwysig o'n gwasanaeth i sicrhau bod eitemau mwy na ellir eu casglu ar ochr y stryd yn cael eu gwaredu a'u hailgylchu. Rydym am ddefnyddio ein staff ailgylchu yn y canolfannau ailgylchu i helpu i addysgu trigolion ynghylch y ffordd orau o ddiolli eu gwastraff a gwneud y defnydd gorau o ailddefnyddio, trwsio neu at ddibenion ailgylchu.

I wneud hyn, byddwn yn:

- Sicrhau bod ein staff wedi'u hyfforddi a'u paratoi yn dda i gyfleu'r negeseuon hyn ac yn deall y gwahanol gefnogaeth y gallai defnyddwyr y gwasanaeth fod ei hangen.
- Lle byddwn efallai angen cyflwyno mesurau ychwanegol mewn canolfannau ailgylchu i gefnogi ein huchelgeisiau i gynyddu ailddefnyddio ac ailgylchu, megis agor bagiau. Bydd ein neges yn glir wrth i ni amlinellu pam ein bod yn cyflwyno'r mesurau hyn ac yn eu cyfathrebu'n dda ymlaen llaw.
- Mae canolfannau ailgylchu yn bwynt pwysig ar gyfer trigolion, felly rydym am sicrhau bod arwyddion a chyfathrebu gweledol yn eglur ac wedi'u lleoli yn dda, gan gael gwared ar unrhyw amwysedd posib ynghylch opsiynau trigolion sy'n defnyddio cyfleusterau'r safle.
- Rydym am adolygu hygyrchedd ein canolfannau ailgylchu, yn enwedig gwella hygyrchedd i garfannau penodol o'r gymdeithas, e.e., creu 'awr dawel' ar gyfer trigolion sy'n ei chael yn anodd archebu slot yn y ganolfan drwy'r system gyfredol.
- Byddwn hefyd yn edrych am gyfleoedd i wella'r safleoedd o ran iechyd a diogelwch i sicrhau bod ein safleoedd yn ddiogel ac yn ddeniadol i'w defnyddio, a chynyddu'r gallu i gyflwyno darpariaeth fel bod modd ailgylchu mwy o wahanol ddeunyddiau.

Twristiaeth

Mae economi leol ffyniannus yn bwysig i wneud Gwynedd yn lle gwych i fyw ac ymweld ag o. Mae Gwynedd yn un o leoliadau twristiaid mwyaf poblogaidd yn y DU, gyda 7.8 miliwn o ymwelwyr yn 2022, o gymharu â'r boblogaeth barhaus o 117,400. Er bod manteision enfawr yn deillio o dwristiaeth, mae'r ymwelwyr tymhorol dros dro yn creu swm sylweddol o wastraff sydd angen ei reoli'n effeithiol.

Yn y tymor brig rhwng mis Mawrth a mis Hydref, pan fo nifer yr ymwelwyr yn fwy na dwbl, mae cyfanswm y gwastraff a gasglwyd yn cynyddu bron 70% ar draws gwasanaeth casgliadau masnachol Gwynedd. Rydem yn ymroddgar i gefnogi busnesau twristiaeth i wneud y mwyaf o ailgylchu o dan y Rheoliadau Ailgylchu yn y Gweithle drwy ddatblygu busnes gwasanaeth masnachol sy'n gwneud y broses hon yn syml i bawb. Rydym am sicrhau bod busnesau yn cydymffurfio â'r Rheoliadau Ailgylchu yn y Gweithle ac unrhyw newidiadau deddfwriaethol a byddwn yn eu cefnogi i gydymffurfio.

Er mwyn gwneud hyn, rydym am sicrhau bod ein criwiau casglu sy'n cyflwyno'r gwasanaeth ar y ddaear yn mynd ati'n effeithiol i sôn am y cyfleoedd sydd ar gael i fusnesau er mwyn cyfrannu at ein nodau ailgylchu ac ailddefnyddio a chyflwyno gwasanaeth rhagorol sy'n dangos gwasanaeth gwastraff ac ailgylchu Gwynedd ar ei orau.

Gorfodaeth

Mae pawb yn gyfrifol am reoli ein gwastraff yn gynaliadwy a byddwn yn mynd ati i ymgysylltu gydag aelwydydd a gweithleoedd i'w cefnogi, os ydynt yn cael trafferth. Lle mae trigolion sydd wedi'u cefnogi yn gwrthod rheoli eu gwastraff yn effeithiol, byddwn yn defnyddio proses gorfodaeth tri cham rhesymol i daclo problemau'r gwasanaeth. Mae hyn yn cynnwys cyhoeddi llythyr rhybudd/llawn gwybodaeth a defnyddio ein grymoedd dan Ddeddf Diogelu'r Amgylchedd 1990 - Adran 46 Hysbysiadau a Hysbysiadau Cosb Benodedig.

Amcan allweddol 2 : Lleihau, ailddefnyddio a thrwsio

Yn cyd-fynd â chyflawni holl amcanion strategol 1, 2 a 4: Lleihau gwastraff cyffredinol a chynyddu ailddefnyddio ac atgyweirio cefnogi economi gylchol leol werdd a chynaliadwy.

Mae angen i ni reoli ein hadnoddau yn unol â'r hierarchaeth gwastraff a symud tuag at ddull economi gylchol i annog mwy o'n trigolion a'n busnesau i symud i ffwrdd o waredu, a cheisio lleihau, ailddefnyddio neu atgyweirio gwastraff pan fo'n bosib er mwyn sicrhau ei fod yn cael ei ddefnyddio cyn hired â phosib.

Isod, ceir amlinelliad o'n nodau i gefnogi lleihau, ailddefnyddio ac atgyweirio gwastraff.

Lleihau gwastraff cyffredinol.

- Lleihau gwastraff cyffredinol sy'n cael ei gynhyrchu fesul person - ar hyn o bryd, 300kg fesul aelwyd.
- Annog lleihau eitemau un-tro, megis poteli diod, cwpanau coffi, bagiau plastig, weips gwlyb a chynnyrch mislif.
- Lleihau gwastraff bwyd: Gyda 27% o'n gwastraff gweddilliol cartref yn cynnwys bwyd y gellid ei ailgylchu, mae angen i ni weithio gyda'n trigolion i sicrhau eu bod yn gwireddu yn llawn y manteision o leihau gwastraff bwyd trwy newid ymddygiad. Byddai'r cam hwn i leihau gwastraff bwyd mewn gwastraff na ellir ei ailgylchu yn lleihau ein hallyriadau carbon yn sylweddol. Byddai hefyd yn osgoi costau gwaredu ychwanegol ac allyriadau trafndiaeth wrth i wastraff bwyd wedi'i ailgylchu gael ei anfon i'n cyfleuster treulio anaerobig yng Ngwynedd (Biogen) a gwastraff na ellir ei ailgylchu yn unig yn cael ei gludo i'r cyfleuster ynni o wastraff ym Mharc Adfer yn Sir y Fflint i'w waredu.

Cynyddu aildddefnyddio a thrwsio

Ein huchelgais yw cefnogi hwb aildddefnyddio a thrwsio gyda'r deunyddiau sy'n dod yn uniongyrchol drwy ein Canolfannau Ailgylchu. I wneud hyn, mae'n rhaid eu rhoi yn y lleoliadau gorau, gweithredu model masnachol cynaliadwy lle mae eitemau yn rhai o ansawdd da ac wedi eu prisio yn rhesymol, ac yn hygyrch i bawb yn ein cymuned.

Mae rhai syniadau wedi eu hadnabod eisoes yn ein ' Cynllun Argyfwng Natur a Hinsawdd,' ac rydym yn ategu'r rhain yma, ond byddwn hefyd yn ystyried mentrau ychwanegol i hyrwyddo aildddefnyddio a thrwsio yn y sir, gan gynnwys:

- Ceisio agor siop aildddefnyddio mewn canolfan ailgylchu neu yng nghanol tref. Byddwn yn parhau i geisio trefniant partneriaethu posibl yn fewnol neu'n allanol gyda'r rhai sy'n gallu cynnig sgiliau a phrofiad, a gwerth cymdeithasol hefyd.
- Hyrwyddo lleoliadau ail-lenwi dŵr yng Ngwynedd.
- Parhau i hyrwyddo cewynnau y gellir eu haildddefnyddio gyda'n pecyn cychwynnol cewynnau go iawn.
- Ymgysylltu a chefnogi aelwydydd a busnesau i leihau eu gwastraff a chynyddu aildddefnydd.
- Cynyddu aildddefnyddio casgliadau gwastraff swmpus a gasglwyd o gartrefi.
- Creu lleoliadau 'gollwng' neu siop aildddefnyddio ar gyfer y deunyddiau sy'n dod trwy ein Canolfannau Ailgylchu. Er y dylid cymeradwyo ailgylchu, mae'n bwysig ein bod yn ceisio lleihau pob math o wastraff, yna ei atgyweirio a'i aildddefnyddio cyn ei ailgylchu.
- Ceisio gwell ymgysylltiad â myfyrwyr i reoli eu gwastraff yn effeithiol a phan fyddant yn symud i mewn ac allan o'r eiddo rhwng dyddiadau'r tymor.
- Gweithio gydag adrannau eraill ar brosiectau fel benthyca llyfrgelloedd, canolfannau bwyd a chaffis atgyweirio.

Amcan allweddol 3 : Cynyddu ailgylchu

Yn cyd-fynd â chyflawni Amcan Strategol 3 i gyd: Cwrdd â thargedau Llywodraeth Cymru ar gyfer ailgylchu, aildddefnyddio a chompostio 70% o'n gwastraff erbyn 2025.

Byddwn yn canolbwyntio ar symud y 57% o'r eitemau sydd wedi'u rhoi yn y bin nad yw'n cael ei ailgylchu y gellid eu hailgylchu mewn gwirionedd gan ddefnyddio ein gwasanaethau ailgylchu wythnosol cynhwysfawr. Mae gwaredu gwastraff ailgylchadwy nid yn unig yn codi costau gwaredu ond mae hefyd yn wastraff o adnoddau gwerthfawr y gellid ei ailgylchu eto a chefnogi uchelgais economi gylchol, yn ogystal â chynhyrchu incwm.

Mae angen i ni sicrhau nad yw deunyddiau y gellir eu hailgylchu yn cael eu gwaredu yn unig ac rydym wedi gosod ein hamcanion isod i gasglu ac ailgylchu mwy o ddeunyddiau o aelwydydd a busnesau.

Cynyddu Ailgylchu gan Aelwydydd

- Hwyluso ailgylchu o adref drwy roi sachau y gellir eu hailddefnyddio i aelwydydd er mwyn cadw a chyflwyno papur, cardfwrdd, plastig a chaniau.
- Archwilio'r posibilrwydd o gasglu deunyddiau newydd, gan gynnwys plastig hyblyg, tecstilau, offer trydanol bychan fel tegell, tostiwr, sychwr gwallt a batris cartref.
- Gwella cyfleusterau ailgylchu mewn blociau o fflatiau a thai a rennir (shared accommodation) gyda'r nod o gasglu ystod ehangach o ddeunyddiau megis tecstilau a chyfarpar trydanol ac electronig gwastraff bach (sWEEE), gan leihau llygredd a gwella ansawdd y deunyddiau a gasglwyd.
- I wneud hyn, byddwn yn adnabod fflatiau lle mae angen gwella drwy wneud gwaith ymchwil a chasglu data, a datblygu cynlluniau ymgysylltu rhagweithiol i daclo ansawdd mewn fflatiau mewn cydweithrediad â landlordiaid ac asiantau rheoli tai.
- Tra'n bod yn darparu gwasanaeth ailgylchu wythnosol cynhwysfawr, mae 57% o ddeunyddiau y gellir eu hailgylchu, gan gynnwys 27% o wastraff bwyd, yn parhau i gael eu rhoi yn y bin gweddilliol sy'n cael ei gasglu bob tair wythnos. Ein nod yn y strategaeth hon yw casglu deunyddiau ailgylchu newydd o dai, gan gynnwys plastig hyblyg, eitemau trydanol a batris cartref, byddwn felly yn adolygu ac yn ceisio lleihau'r capasiti/amlder gwastraff gweddilliol i annog mwy o ailgylchu ar draws Gwynedd a byddwn yn cefnogi tai sydd gydag ac yn parhau i fod angen capasiti ychwanegol.
- Cydweithio gyda phartneriaid o fewn y sector addysg uwch i wella ymgysylltu a dealltwriaeth ar gyfer poblogaethau myfyrwyr drwy weithio gyda Phrifysgol Bangor i hyrwyddo pwysigrwydd ein gwasanaeth i fyfyrwyr a cheisio gwneud mwy o ymgysylltu uniongyrchol a marchnata gyda'r ddemograffeg honno.

Canolfannau ailgylchu

Hoffem wella profiad ein cwsmeriaid o ddefnyddio ein canolfannau ailgylchu gan gynyddu'r swm o ddeunyddiau yr ydym yn ailgylchu tra'n lleihau'r swm o ddeunyddiau ailgylchu sy'n cael eu gwaredu.

I gefnogi'r nodau hyn, byddwn yn:

- Ailgyflwyno agor bagiau yn ein Canolfannau Ailgylchu i wahanu mwy o ddeunyddiau y gellir eu hailgylchu, cynyddu cyfraddau ailgylchu ac osgoi eitemau rhag cael eu taflu yn ddiangen.
- Gwella gosodiad, marciau ac arwyddion y safleoedd i'w gwneud yn haws i'w defnyddio ac ailgylchu deunyddiau.
- Adolygu ein darpariaeth ar gyfer siopau ailddefnyddio a siediau gollwng deunyddiau mewn canolfannau ailgylchu i'w gwneud yn haws i drigolion roi deunyddiau yno.
- Fel lleiafswm, sicrhau bod yr holl safleoedd yn derbyn a bod ganddynt gyfleusterau i dderbyn a storio ar wahân: gwydr, metel, papur, cardfwrdd, pren, gwastraff gwyrdd, agregau, pridd, pecynnu plastig, plastig caled, tecstilau, matresi, carpedi, olew mwynau, olew llysiau ac eitemau y gellir eu hailddefnyddio. Sicrhau bod darpariaeth mewn o leiaf un safle i dderbyn gwastraff peryglus, e.e. Gwastraff Cyfarpar Trydanol ac Electronig (WEEE), paent / toddyddion, asbestos sment neu wastraff tŷ peryglus arall.
- Bydd derbyn deunyddiau ailgylchu masnachol penodol mewn rhai safleoedd yn cael ei ystyried.

Cynyddu ailgylchu mewn busnesau

Rydym yn cydnabod pa mor bwysig yw ein busnesau a'n gwasanaethau lleol i drigolion ac rydym am eu cefnogi i gydymffurfio â'r Rheoliadau Ailgylchu yn y Gweithle. Mae cyfle i'n cymuned fusnes helpu Gwynedd i drawsnewid yn gyngor Sero Net a gwella ein cyfraddau ailgylchu. Gall mwy o ddeunyddiau y gellir eu hailgylchu o weithleoedd gynyddu referniw'r cyngor, gan gefnogi gwelliannau gwasanaeth ar gyfer busnesau a thrigolion.

Rydym eisiau darparu cefnogaeth i weithleoedd ar draws y sir i ailgylchu eu gwastraff a gwneud y broses o drosglwyddo i fodel mwy cynaliadwy, effeithlon o ran adnoddau, mor hawdd â phosib.

Er mwyn galluogi hyn, byddwn yn gwella ac yn datblygu ein gwasanaeth casglu masnachol i gyd-fynd â Rheoliadau Ailgylchu yn y Gweithlu, gan ei wneud mor hawdd â phosib i fusnesau lleol ailgylchu eu gwastraff tra'n lleihau swm y gwastraff na ellir ei ailgylchu.

Byddwn yn cyflawni hyn drwy ddarparu:

- Casgliadau prydlon ac effeithlon, gyda chynwysyddion a gwybodaeth am wasanaeth sy'n cwrdd ag anghenion y busnes ar sut i ailgylchu cymaint o wastraff y busnes â phosib.
- Paratoi busnesau i ddelio gyda gofynion ychwanegol Rheoliadau Ailgylchu yn y Gweithle i gasglu ystod ehangach o ddeunyddiau, gan gynnwys tecstilau ac offer trydanol bychan.
- Archwilio'r posibilrwydd o ehangu mynediad ein busnesau i ddefnyddio ein canolfannau ailgylchu.
- Helpu busnesau i leihau eu gwastraff, atgyweirio ac aildddefnyddio mwy o eitemau.

Amcan allweddol 4 : Darparu gwasanaeth

Yn cyd-fynd â chyflawni pob amcan strategol 5: Darparu gwasanaeth o ansawdd uchel. Mae'r ffordd rydym yn darparu gwasanaeth i'r cymunedau rydyn ni'n eu gwasanaethu yn bwysig iawn. Rydym am ddarparu gwasanaeth gwerth am arian ac ansawdd uchel i'n trigolion a'n cwsmeriaid busnes a chyflawni cyraddau boddhad uchel.

Byddwn yn cadw gwerthoedd craidd ein gwasanaeth, ond ni fyddwn ofn cymryd cyfleoedd i ysgogi cynnydd i sicrhau gwell gwasanaeth. Byddwn yn canolbwyntio bob amser ar ein trigolion a'n cwsmeriaid.

Isod, rydym wedi gosod ein blaenoriaethau i gyflawni gwasanaeth o ansawdd uchel i'n cwsmeriaid.

Casglu ar ochr y stryd

- Cynyddu monitro ac adborth criwiau casglu gyda mwy o ffocws ar ansawdd i sicrhau bod criwiau casglu yn codi unrhyw ddeunyddiau a ollyngwyd yn ystod y casglu ac yn gadael yr ardaloedd yn ddaclus.
- Byddwn yn casglu biniau gyda chaeadau caeedig yn unig a dim gwastraff ochr. Mae'r polisi hwn yn sicrhau bod deunyddiau yn aros yn y biniau, gan atal sbwriel ar y strydoedd ac annog trigolion i ailgylchu cymaint â phosibl.
- Grymuso staff casglu i nodi cartrefi neu fusnesau a allai fod yn cael trafferth rheoli eu gwastraff fel y gellir targedu cymorth rhagweithiol.
- Defnyddio technoleg i wella monitro ein casgliadau.

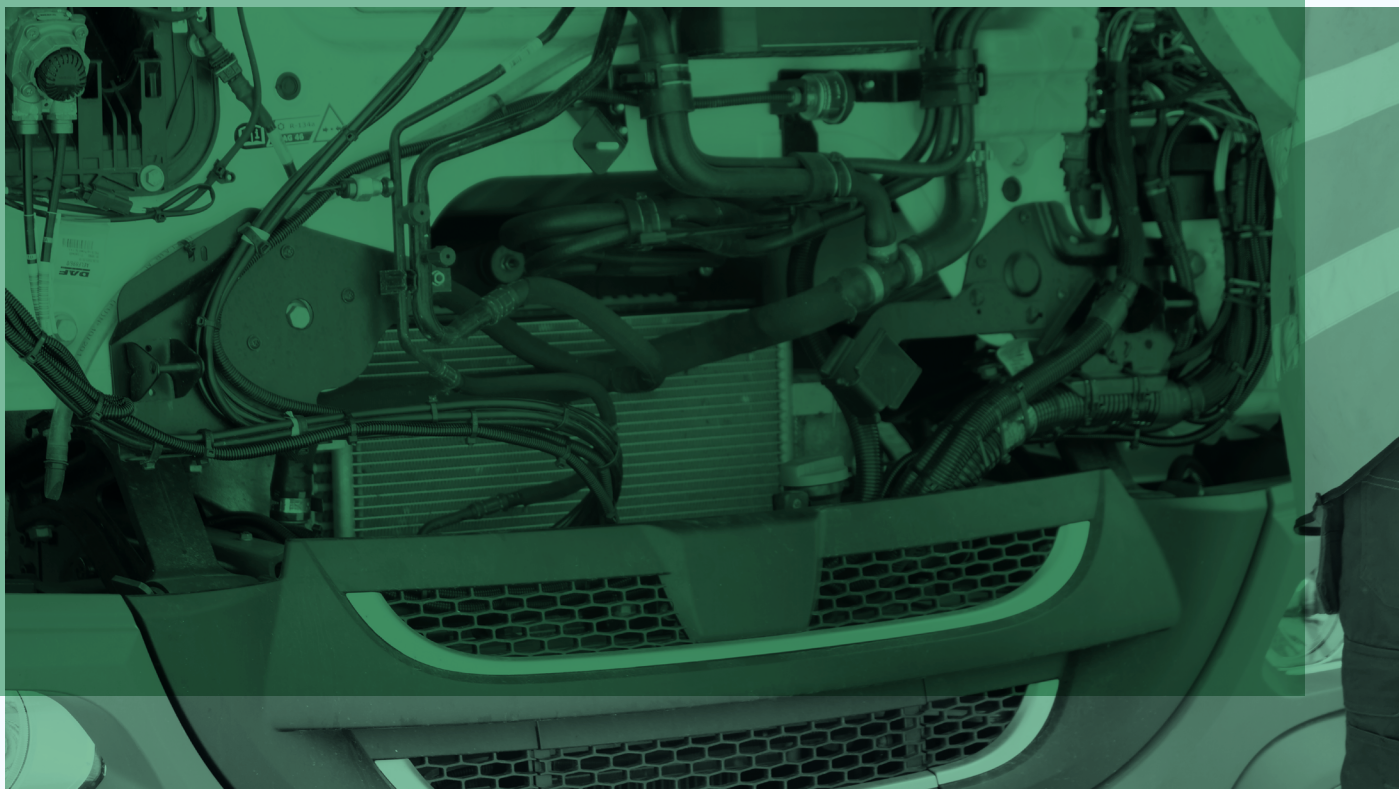
Canolfannau ailgylchu

Er mwyn helpu'r gwasanaeth yn ein canolfannau ailgylchu i wireddu'r amcanion blaenorol yn y strategaeth hon, mae angen i ni sicrhau bod y canolfannau yn cael eu rheoli yn effeithiol ac yn atal pobl nad ydynt yn byw yng Ngwynedd rhag defnyddio ein canolfannau ailgylchu, oni bai bod trefniadau ymlaen llaw gydag awdurdodau cyfagos.

Byddwn yn gwneud hyn drwy:

- Gwellu'r defnydd o'r system archebu i sicrhau bod y gwasanaeth ar gyfer trigolion Gwynedd yn unig. Mi ddylai hyn leihau amseroedd aros a rhoi digon o amser i staff allu cefnogi preswylwyr sy'n defnyddio ein safleoedd.
- Adolygu defnydd ac effeithiolrwydd wyth safle ac amseroedd agor ac ystyried cyflwyno canolfan ailgylchu symudol, os yw'r hinsawdd ariannol yn caniatáu.

Amcan allweddol 5 : Cyflawni Sero Net

Mae'r strategaeth yn amlinellu sut mae Gwynedd wedi ymrwymo i fod yn Sero Net erbyn 2030. Mae Cyngor Gwynedd wedi ymrwymo i Gynllun Argyfwng Natur a Hinsawdd ym mis Mawrth 2022. Uchelgais y cynllun yw "bydd y Cyngor yn sero net carbon ac yn ecolegol bositif erbyn 2030".

Rydymami'r gwasanaeth gwastraff ac ailgylchu gefnogi'r ymrwymiad hwnnw drwy gyflwyno'r newidiadau yr ydym yn credu fyddai'n lleihau ein allyriadau carbon ac yn gwneud ein gwasanaeth yn well i'r cymunedau yr ydym yn eu gwasanaethu. Ar hyn o bryd, mae gwasanaethau gwastraff uniongyrchol yn cyfrannu bron i 10% o allyriadau carbon y Cyngor (2019/20).

Trosglwyddo i Gerbydau Allyriadau Isel iawn (ULEV)

Byddwn yn canolbwyntio ar y ffordd fwyaf effeithlon o gasglu a phrosesu ein gwastraff. Mae angen i ni amnewid ein fflyd gwastraff ac ailgylchu i gerbydau modern ac allyriadau isel (ULEVs) i gefnogi ein amcan o ddod yn Sero Net carbon erbyn 2030. Mae ein fflyd cyfredol yn cynnwys bron i 100 cerbyd disel sy'n ein cefnogi i gyflwyno ein gwasanaeth gwastraff ac ailgylchu yng Ngwynedd. Ar hyn o bryd, mae gennym ddau 'telehandler' trydanol yn ein fflyd.

Byddwn yn cynnal cyfnod prawf o gerbydau casglu gydag allyriadau isel iawn yng ngogledd y sir i asesu eu capasiti yn ein sir wledig. Byddwn yn asesu canlyniadau'r cyfnod prawf hwn i benderfynu ar gyfleoedd i ymestyn y ddarpariaeth hon, a gweithio gyda Llywodraeth Cymru ar gefnogaeth cyllidol.

Er mwyn cefnogi fflyd ULEV, byddwn angen mannau gwefru addas i wefru'r cerbydau dros nos a bydd hyn yn cael ei gynnwys yn ein hadolygiad isadeiledd.

Mae angen i'r mannau gwefru gael eu lleoli yn strategol i wella'r ystod o gerbydau a phellteroedd o bwyntiau casglu a gwaredu.

Gwella effeithlonrwydd y llwybrau casglu

Byddwn yn defnyddio meddalwedd rheoli asedau i fonitro effeithlonrwydd ein gwasanaeth, gan gynnwys monitro casgliadau a fethwyd, gan sicrhau bod ein gwasanaeth yn lleihau allyriadau carbon diangen, sy'n bosib eu hosgoi, gyda'n fflyd disel cyfredol. Byddwn yn monitro y newidiadau a wnawn i'n gwasanaeth ac yn parhau i chwilio am welliant parhaus wrth i'r meddalwedd gael ei ddefnyddio'n well.

Rydym yn credu bydd y newidiadau hyn yn ein galluogi i fod yn well wrth gyflawni a chyfathrebu gwasanaeth cyson i'n trigolion, fydd yn gwneud ailgylchu ac aildddefnyddio adnoddau a gwastraff yn haws ac yn fwy hygyrch i bawb.

Buddsoddi mewn ynni adnewyddadwy

Er mwyn cyflwyno gwasanaeth carbon niwtral, rydym yn cydnabod bod yn rhaid i ni edrych ar bob cyfle i leihau allyriadau carbon.

Mae ein hadeiladau a'n daliadau tir yn rhoi'r gallu i ni fwrw ymlaen i newid i Sero Net carbon drwy ddefnyddio ynni adnewyddadwy i bweru isadeiledd ein gwasanaethau, ac o bosib, ddarparu ynni ar gyfer y grid lleol. Fel rhan o'n hadolygiad isadeiledd, byddwn yn cynnal astudiaethau ymarferoldeb mewn safleoedd cyfredol a safleoedd posib i'r dyfodol, i archwilio'r defnydd o ffynonellau ynni adnewyddadwy, megis paneli solar ffotofoltäig. Byddwn yn gweithio gyda Gwasanaeth Ynni Llywodraeth Cymru i wireddu'r uchelgais hon lle bo'n bosib.

Ecoleg

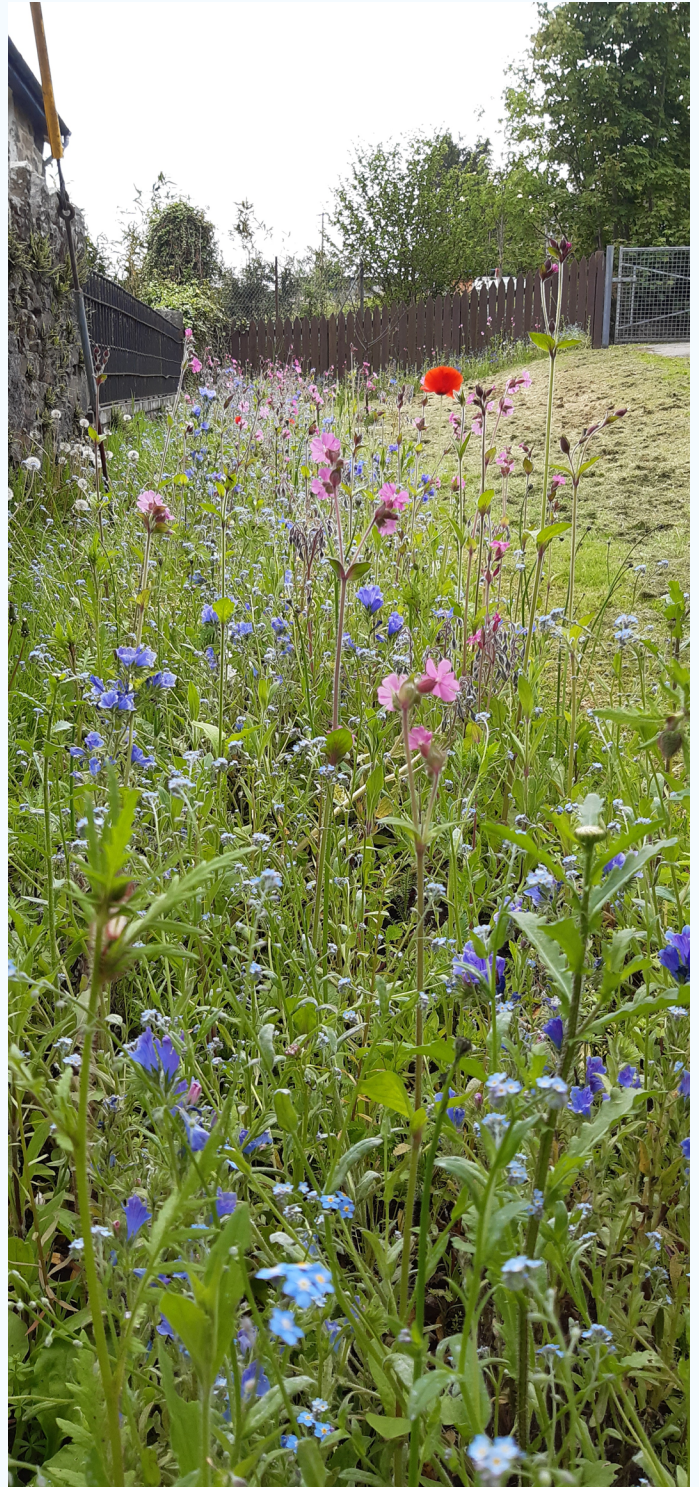
Byddwn yn parhau i gefnogi'r gwaith sydd eisoes wedi'i wneud i drawsnewid dau cyn safle tirlenwi yng Ngwynedd, yn Llwyn Isaf a Ffridd Rasus.

Mae Llwyn Isaf yn cynnwys dwy ardal sydd wedi'u tirlenwi ers y 1980au cynnar, gyda chyfanswm mewnbwn gwastraff cartref a masnachol o oddeutu 600,000 o dunelli, yn ogystal ag ardal o laswelltir wedi'i wella sy'n gyfanswm o 32 o aceri.

Mae'r ddôl wlyb ar wyneb y twll tirlenwi wedi'i ehangu, ei wella a'i gyfoethogi, gan arwain at ffrwydrad o fywyd gwyllt amrywiol. Mae 15,000 o goed a llwyni wedi'u plannu mewn glaswelltir wedi'i wella a gwrychoedd estynedig, sydd wedi creu cynefin mosaig cysylltiedig ar draws y safle. Mae pedwar pwl a gwlypdir newydd wedi'u hychwanegu, sydd wedi arwain at doreth o rywogaethau dyfrol. Mae'r ddôl flodau gwyllt eisoes yn hafan gynhyrchol iawn ar gyfer pryfed peillio a mamaliaid bychan, ac mae nifer sylweddol o flychau ystlumod ac adar wedi'u lleoli mewn coed ar draws y safle.

Mae Ffridd Rasus efo dau safle tirlenwi sydd wedi cau ac a oedd wedi dechrau derbyn gwastraff i'w adneuo yn 1981 ac mae'n cynnwys oddeutu 1.26m tunnelli o wastraff tai a masnachol. Mae'r safle tirlenwi yn gorwedd yn gyfochrog ag ardal o laswelltir asid prin, sef y 79 acer sy'n weddill o'r safle amrywiol hwn.

Mae dros 5,000 o goed wedi'u plannu ar y safle, gan greu nifer o gynefinoedd ar draws wyneb y safle tirlenwi, gydag oddeutu 40 acer o ddôl blodau gwyllt a chynefin llwyni cymysg. Mae cyfres o byllau mawr cysylltiedig wedi'u creu yn y lagwn ddraenio sydd wedi'i leinio gyda malurion llechi sych. Gan nad oedd dŵr sefyll ar y safle yn flaenorol, mae hyn wedi arwain at ffrwydrad mewn bywyd o amgylch y nodweddion hyn, ac wedi cynyddu bioamrywiaeth amrywiol ar draws y safle. Mae sawl blwch ystlumod ac adar ar y safle, gyda man nythu ar gyfer gweilch ar ffin orllewinol y safle.

Amcan allweddol 6 :

Isadeiledd sy'n addas i'r dyfodol

Yn cyd-fynd â chyflawni Amcan Strategol 6 i gyd: Buddsoddi yn ein hisadeiledd gwastraff i ddarparu ar gyfer gofynion gwasanaeth yn y dyfodol.

Mae ein hisadeiledd cyfredol yn cefnogi ein gweithrediadau i storio a rhoi gwastraff tai ac ailgylchu mewn swmp, ac mae'n cynnwys:

- Pedwar depo cerbydau lle mae cerbydau casglu gwastraff ac ailgylchu yn cael eu cadw dros nos.
- Dwy orsaf trosglwyddo gwastraff yng Nghaernarfon a Harlech, ynghyd â defnyddio safle trosglwyddo gwastraff preifat lle mae gwastraff ac ailgylchu, sydd wedi'u casglu o dai, manau gwaith a Chanolfannau Ailgylchu, yn cael eu rhoi mewn swmp cyn eu hanfon ymlaen i'w prosesu.
- Caergylchu, sef cyfleuster ailgylchu deunyddiau a sefydlwyd mewn partneriaeth ag Antur Waunfawr a Chwmni Gwastraff Môn-Arfon Cyf yn 2005. Mae Caergylchu yn trin 15,000 tonnall o ddeunyddiau bob blwyddyn - papur, plastig, caniau, cardfwrdd, ond rydym yn teimlo ei fod wedi cyrraedd ei derfyn erbyn hyn.
- GwryiAD Biogen, cyfleuster treuliad anaerobig gwastraff bwyd 11,500 tonnall yn Llwyn Isaf. Agorwyd y cyfleuster yn 2013 ac mae'n prosesu gwastraff bwyd o gartrefi a chynhyrchwyr bwyd masnachol i gynhyrchu gwrtaith hylif gwerthfawr (digestate) a digon o drydan adnewyddadwy bob blwyddyn i bweru mwy na 700 o gartrefi.

- Wyth Canolfan Ailgylchu ar gyfer gwastraff o dai wedi'u lleoli ar draws y sir.
- Rydym yn gweithredu ac yn cynnal tri safle tirlenwi sydd wedi'u cau yng Nghilgwyn, Ffridd Rasus a Llwyn Isaf. Rydym wedi gweithio gyda Chyfoeth Naturiol Cymru a Llywodraeth Cymru i greu cynefin ecolegol newydd mewn dau o'r safleoedd hyn.

Uchelgeisiau'r strategaeth hon yw casglu ac ailgylchu ystod ehangach o ddeunyddiau, yn ogystal â mwy ohonynt. Mae'n rhaid i ni hefyd gwrdd â'n targedau Sero Net carbon erbyn 2030.

Mae ein hisadeiledd gwastraff yn allweddol i gyflawni ein hamcanion strategol yn llwyddiannus, ond mae'n rhaid moderneiddio ein hisadeiledd presennol i gwrdd â chapasiti yn y dyfodol a gofynion hawlenni, a'n galluogi i drosglwyddo i fod yn wasanaeth sero net carbon.

Er mwyn cefnogi amcanion strategol y strategaeth hon, byddwn yn ceisio buddsoddi yn ein hisadeiledd i sicrhau bod modd iddo gyflawni gwasanaeth effeithiol sy'n cydymffurfio ar gyfer y dyfodol fydd yn cwrdd â'r amcanion a osodwyd yn y strategaeth hon.

Gorsafoedd Trosglwyddo Gwastraff

- Buddsoddi i ailddatblygu safleoedd trosglwyddo gwastraff Harlech a Chaernarfon i sicrhau eu bod yn addas i dderbyn y cynnydd yn nifer y deunyddiau a math y deunyddiau yn y dyfodol, cwrdd â gofynion hawlenni safle modern a chynnal ansawdd y deunyddiau i sicrhau eu bod yn derbyn y prisiau incwm gorau.
- Ailddatblygu ein hisadeiledd i'n galluogi i ddatgarboneiddio ein gweithrediadau fel bod modd iddynt gefnogi cerbydau gydag allyriadau isel iawn a chwilio am gyfleoedd pan fo'n bosib i ddefnyddio ffermydd solar i bweru ein gweithrediadau yn uniongyrchol.
- Sicrhau eu bod yn ymgorffori mesurau arbed ynni wrth ailddatblygu ein safleoedd.
- Byddwn yn addasu safleoedd presennol a'r safleoedd yn y dyfodol fel eu bod yn wydn i effeithiau newidiadau hinsawdd yn y dyfodol, gan addasu a lleihau'r risg wrth baratoi ar gyfer digwyddiadau gwres neu ddŵr gormodol.
- Byddwn yn archwilio arloesedd ac yn defnyddio technoleg i wneud ein safleoedd prosesu mor effeithlon ac effeithiol â phosib.

Canolfannau ailgylchu

- Byddwn yn ei gwneud yn haws i drigolion roi eitemau i'w hailddefnyddio yn ein canolfannau ailgylchu ac yn ehangu ein perthnasau gyda phartneriaid lleol i adfer eitemau y gellir eu hailddefnyddio.
- Adolygu ein darpariaeth o'r canolfannau ailgylchu gyda golwg ar ddarparu gwasanaeth effeithiol ac effeithlon i gynyddu ailgylchu, gan sicrhau bod canolfannau ailgylchu yn hygyrch, yn effeithlon ac wedi'u harwyddo yn glir i wella profiad y cwsmer. Gall hyn gynnwys dulliau amgen o gyflwyno'r gwasanaeth, megis canolfannau ailgylchu symudol.

Monitro a gwerthuso

Rydym am sicrhau bod ein strategaeth yn darparu ar gyfer pobl Gwynedd ac yn gosod llwybr ar gyfer gwasanaethau'r dyfodol. Byddwn yn ymrwmo i raglen gwerthuso a monitro blynyddol fydd yn asesu darpariaeth y strategaeth yn erbyn y metrigau a gytunwyd arnynt.

Prif nod y strategaeth hon yw gosod yr egwyddorion a'r prif uchelgeisiau y bydd fîm ailgylchu a gwastraff Gwynedd yn eu cyflawni, yn glir.

Mae'n lasbrint sy'n cyfleu pa mor uchelgeisiol yr ydym am fod wrth geisio darparu gwasanaeth sy'n cwrdd â'r heriau o gwrdd â tharged ailgylchu o 70% a dod yn wasanaeth sero net. Yr unig ffordd y gallwn gyflawni'r uchelgais honno a gwneud cyfraniad cryf i daclo argyfyngau hinsawdd a natur i genedlaethau'r dyfodol yw drwy annog datrysiadau creadigol ac arloesol i'r heriau rydym yn eu hwynebu ar hyn o bryd.

Rydym yn cydnabod bod llawer o waith i'w wneud os ydym am weithredu'n fwy effeithiol. Bydd ein cynllun cyflawni yn ceisio adeiladu ar ein cryfderau presennol, ond hefyd yn ymdrin â'r meysydd sydd angen i ni eu datblygu.

Yng nghyfarfodydd yr Adran, byddwn yn cysylltu'n rheolaidd gyda ffrydiau gwaith cysylltiedig eraill ac yn bwydo'r rhain i'r Strategaeth a'n Cynllun Cyflawni fel bo'r angen.

Strategic Objective	Measures and Outcomes
Meet Welsh Government targets for recycling, reuse and composting 70% of our waste by 2025	- % of municipal waste recycled, reused, or composted above 70% target
Achieve a level of at least 85% recycling and reuse at all HWRC	- % of municipal waste recycled, reused, or composted above 85% target
Waste minimisation	- Kg of residual waste per household below 2023/24 baseline. - Reduce the capacity of the green bin to 60 litres per week, in a typical house.
Provide support for our communities and residents to enable a transition to waste minimisation	- Kg of food waste recycled or composted from households above 2023/24 baseline. - Progress in the next composition analysis of Gwynedd residents' residual bin against the baseline.

Monitro a gwerthuso	Mesuro a deillianau
Anelu i ddod yn wasanaeth Sero Net erbyn 2030	- Datblygu cynllun cynaliadwy i sicrhau bod Llwyn Isaf a Ffridd Rhas yn parhau i aeddfedu fel safle bioamrywiaeth a chyfrifo'r gallu posibl o gasglu carbon ar y safleoedd i wrthbwyso yn erbyn y gwasanaeth gwastraff. - Lleihau'r nifer o dunelli o wastraff sy'n cael ei anfon i ganolfan Ynni o Wastraff Parc Adfer - kWh a gynhyrchwyd o ffynonellau adnewyddadwy wedi deillio o isadeiledd gwastraff ac ailgylchu yn uwch na gwaelodlin 2023/24 (gan gynnwys nifer yr ULEV fel rhan o'n ffilyd).
Cefnogi economi gylchol leol gynaliadwy a gwyrdd	- Busnesau ychwanegol yn defnyddio'r gwasanaeth gwastraff masnachol yn uwch na gwaelodlin 2023/24. - Cynnig casgliad ychwanegol ar ochr y stryd i drigolion a busnesau (e.e. SWEEE, tectilau) - Nifer o eitemau (pwysau - kg) a aildefnyddiwyd o siopau aildefnyddio'r awdurdod lleol yn uwch na gwaelodlin 2023/24.
Sicrhau bod gennym yr isadeiledd cywir i wasanaethu gofynion y gwasanaeth yn y dyfodol	- Darparu adolygiad isadeiledd a sicrhau bod gan Wŷnedd ddau safle prosesu ailgylchu sy'n fodern ac addas i bwrpas - yng ngogledd a de'r sir. - Rhwymoli ac uwchraddio ein canolfannau ailgylchu.
Sicrhau gwasanaeth sy'n rhoi Gwerth am Arian ac yn canolbwyntio ar gwsmeriaid	- Bod gan Cyngor Gwynedd un o'r gwasanaethau mwyaf fforddiadwy o ran costau yng Nghymru yn erbyn gwaelodlin 2022-23 (ailgylchu sych, ailgylchu bwyd, gwastraff gardd a chasgliadau gweddillio). - Mae nifer y cwynion am y gwasanaeth, gan gynnwys casgliadau wedi'u methu yn is na gwaelodlin 2023/24.

CYNGOR GWYNEDD

gwynedd.llyw.cymru

Asesiad Effaith Cydraddoldeb

Gweler y daflen *Sut i Wneud Asesiad Effaith Cydraddoldeb* am gymorth i lenwi'r ffurflen yma. Mae croeso hefyd i chi gysylltu gyda Delyth Williams, Swyddog Polisi a Chydraddoldeb ar est 32708, neu DelythGadlysWilliams@gwynedd.llyw.cymru, am gymorth pellach.

Mae'n ofynnol i'r Cyngor (dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010) i ystyried yr effaith fydd newid mewn unrhyw bolisi neu weithdrefn (neu greu polisi neu weithdrefn o'r newydd), yn ei gael ar bobl hefo nodweddion cydraddoldeb gwarchodedig. Mae gan y Cyngor hefyd ddyletswyddau cyffredinol ychwanegol i sicrhau tegwch a meithrin perthnasau da. Rhaid felly gwneud Asesiad Effaith Cydraddoldeb amserol cyn gwneud penderfyniad ar unrhyw newid perthnasol (h.y. sy'n cael effaith ar bobl hefo nodwedd gwarchodedig).

I Manylion

I.1 Beth yw enw'r polisi / gwasanaeth dan sylw?

Strategaeth Gwastraff ac Ailgylchu

I.2 Beth ydi pwrpas y polisi/gwasanaeth sy'n cael ei greu neu ei newid? Pa newidiadau sy'n cael eu hystyried?

Mae chwe phrif amcan wedi adnabod yn y Strategaeth.

- Sut rydem yn cyfathrebu ac ymgysylltu - un o'n prif amcanion strategol yw sicrhau fod trigolion, busnesau a'r gymuned yn ehangach yn deall ac yn ymrwymedig efo ein hamcanion. Mae'n amhosibl inni gyrraedd ein hamcanion yn ynysig fel Cyngor Gwynedd a byddwn angen help ac ymroddiad pob preswlydd a busnes yng Ngwynedd i'n cefnogi i gyrraedd y weledigaeth. Byddwn ni yn arwain y ffordd drwy roi cynllun cyfathrebu ac ymgysylltu yn ei le, ac yn asesu effeithlonrwydd ein hymgyrchoedd ac yn addasu yn dilyn adborth a dadansoddi data. Mi fyddwn hefyd yn grymuso criwiau i adnabod eiddo sy'n cael trafferth i ailgylchu, gwella hygyrchedd a hyfforddi gweithwyr safle ein Canolfannau Ailgylchu, saernïo ein busnes Gwastraff Masnachol, ac ystyried gorfodi o dan bwerau Deddf Gwarchod yr Amgylchedd.
- Lleihau gwastraff, ailddefnyddio a thrwsio - rydem angen rheoli ein gwastraff yn unol â'r hierarchaeth gwastraff, gan leihau'r gwastraff rydem yn ei gynhyrchu a symud tuag at feddylfryd economi gylchol. Byddwn yn defnyddio ein Canolfannau Ailgylchu fel pwynt i hybu ailddefnyddio a thrwsio deunyddiau.
- Cynyddu Ailgylchu - mae rhaid inni gwrdd â'r targed cenedlaethol i ailgylchu 70% o'n gwastraff. Mae bygythiad y gallwn wynebu dirwyon am fethu'r targed, ond mae dadansoddiad diweddar wedi dangos y gall 57% o'r gwastraff yn y bin gwyrdd gael ei

ailgylchu. Mae'r deunyddiau ailgylchu yn y bin gwrdd yn gostus i'w losgi ond hefyd yn cynnwys deunyddiau 'fossil-based' sy'n rhyddhau allyriadau carbon diangen. Mi fyddwn yn ystyried lleihau capasiti wythnosol y bin gwyrdd [amylder casglu] er mwyn annog mwy o ailgylchu a byddwn yn ystyried cynnig cyfleusterau i allu ailgylchu mwy o ddeunyddiau. Byddwn hefyd yn cydweithio efo busnesau drwy'r ochr Gwastraff Masnachol i uchafu ailgylchu o'r gweithle a busnesau yn gyffredinol.

- Darparu gwasanaeth o ansawdd uchel - rydem yn angerddol ein bod eisiau rhoi'r gwasanaeth gorau posibl i'n trigolion a busnesau yma yng Ngwynedd ac ein bod drwy hynny yn cael lefel bodlonrwydd uchel. Byddwn yn gwarchod y gwasanaethau craidd ond ni fyddwn ofn mentro a chymryd cyfleoedd i symbylu cynnydd yn y maes yma, megis defnyddio'r dechnoleg ddiweddaraf.
- Cyflawni sero net - yn ymochrol efo amcanion strategol y Cyngor byddwn yn mynd ati i leihau ein hallyriadau carbon a gweithio at greu gwasanaeth sero net. Bydd hyn yn golygu newid ein fflyd i rai di-garbon / carbon isel (ULEV), gwella effeithlonrwydd ein cylchdeithiau, edrych am gyfleoedd i osod ynni adnewyddadwy yn ein safleoedd a pharhau i fuddsoddi yn ecoleg yr hen safleoedd tirlenwi.
- Sicrhau isadeiledd addas i'r dyfodol - un arall o'n prif amcanion am y tymor byr ydi gwella safon ein deunyddiau ailgylchu i'r farchnad, ac mae hyn yn cwmparu buddsoddiad sylweddol yn ein safleoedd trin a phrosesu deunyddiau yn Harlech a Caernarfon. Byddwn yn edrych am gyfleoedd i brosesu mwy o'r defnyddiau ein hunain yn hytrach na bod yn rhy ddibynnol ar y sector breifat a byddwn yn gwella hygyrchedd ein Canolfannau Ailgylchu.

1.3 Pwy sy'n gyfrifol am yr asesiad yma?

Roland Thomas, Pennaeth Adran Cynorthwyol – Adran Amgylchedd

1.4 Pryd wnaethoch chi gychwyn yr asesiad? Pa fersiwn yw hwn?

Mae materion cydraddoldeb wedi cael ystyriaeth wrth i'r cynigion gael eu datblygu. Mae rhain wedi eu cynnwys yn yr asesiad yma a baratowyd ym mis Mai 2025.

2) Gweithredu

2.1 Pwy yw'r partneriaid fydd yn rhaid gweithio hefo nhw i wneud yr asesiad yma?

Gwasanaeth Gwastraff ac Ailgylchu

2.2 Pa gamau ydych chi wedi ei cymryd i ymgysylltu gyda pobl hefo nodweddion gwarchodedig, ynglŷn â'r iaith Gymraeg neu â chymunedau (un ai oherwydd lleoliad neu oherwydd angen) sy'n byw ag anfantais economaidd-gymdeithasol?

Nid ydym wedi ymgysylltu eto, ond rydem yn gofyn i'r Cabinet am ganiatad i gynnal ymgynghoriad cyhoeddus ar y Strategaeth.

2.3 Beth oedd canlyniad yr ymgysylltu?

Dim yn berthnasol ar hyn o bryd

2.4 Ar sail pa dystiolaeth arall ydych chi'n gweithredu?

Cyflwynwyd adroddiad ar y cynnydd sydd wedi ei wneud ar y gwaith yn y Gwasanaeth Gwastraff ac Ailgylchu ar 12/09/2024 i'r Pwyllgor Craffu Cymunedol. Crynodeb y cyflwyniad oedd "bod yr Adran wedi gweithredu ar nifer o faterion ac wedi gweld cynnydd ar amryw o brosiectau yn ystod y ddwy flynedd bellach. Mae'r Adran wedi llunio rhaglen waith manwl i'n galluogi i adolygu rhai meysydd ymhellach a chynnig datrysiadau i sicrhau fod y maes Gwastraff ac Ailgylchu yn cynnig gwasanaethau effeithlon, safonol a diogel, a'n bod yn parhau i gyfarch targedau ailgylchu uchelgeisiol Llywodraeth Cymru dros y blynyddoedd nesaf. Rydem yn dawel hyderus ein bod yn mynd i'r cyfeiriad cywir ac ein bod yn gallu dangos gwelliant yn y gwasanaethau.

Y prif gamau nesaf fydd cyflwyno ac ymgynghori ar y Strategaeth, cyd-weithio efo'n partneriaethau megis Llywodraeth Cymru, Partneriaethau Lleol a Wrap Cymru i ddatblygu achos busnes ar gyfer canolfannau prosesu newydd, a chynllunio rhaglen waith ar gyfer yr arbedion a all fod yn gynhennus, megis amllder casglu".

2.5 Oes yna unrhyw flychau yn y dystiolaeth sydd angen ei gasglu?

Sylwadau a ddaw o'r ymgynghoriad cyhoeddus

3) Adnabod yr Effaith

3.1 Mae'n rhaid i'r Cyngor roi sylw dyledus i'r effaith fydd unrhyw newidiadau'n ei gael ar bobl hefo nodweddion cydraddoldeb isod. Beth yw'r effaith fydd y polisi neu wasanaeth newydd neu'r newidiadau arfaethedig yn ei gael ar bobl hefo'r nodweddion hyn? Mae croeso i chwi ychwanegu nodweddion eraill os ydych chi'n dymuno.

Nodweddion	Sut fath o effaith? *	Ym mha ffordd? Beth yw'r dystiolaeth?
Hil (gan gynnwys cenedligrwydd)	Dim	Dim yn rhagweld effaith benodol mewn unrhyw newidiadau ag argymhellir. Fodd bynnag, fe fyddwn yn gofalu bod ein gohebiaeth a'n negeseuon yn ddigon clir (ac yn cynnwys digon o luniau) er mwyn sicrhau bod ein trigolion ble nad y Gymraeg neu Saesneg yw eu hiaith gyntaf yn deall ein negeseuon. Mae rhai pobl o wahanol cenedligrwydd yn naturiol byw o fewn eiddo sy'n cartrefu teuluoedd estynedig. Mae 3,143 (6.1%) o drigolion yn byw mewn aelwydydd efo 5 person neu fwy. Mi fyddwn yn asesu'r cartrefi yma i sicrhau bod nifer a chyfaint y cyfarpar yn ddigonol. Mae hyn yn berthnasol i dai aml-denantiaeth (HMO).
Yr iaith Gymraeg	Dim	Nid ydym yn rhagweld effaith benodol mewn unrhyw newidiadau ag argymhellir. Byddwn yn parhau i sicrhau fod arwyddion, negeseuon ac unrhyw feddalwedd newydd yn ddwyieithog.
Anabledd	Dim	Nid ydym yn rhagweld effaith benodol mewn unrhyw newidiadau ag argymhellir. Byddwn yn parhau i ddarparu gwasanaeth casglu Cynhyrchion Hylendid Amsugol (AHP) ac yn parhau i gynnig casgliadau o ddrws cefn. Yn ogystal mae'r gwasanaeth casgliad swmpus yn bodoli. Mi fyddwn yn ystyried fod ein poblogaeth yn mynd hyn ac efallai yn datblygu cyflyrau sy'n eu diffinio yn anabl (e.e. dementia). Mi fyddwn yn ceisio sicrhau bod ein negeseuon mor hawdd â phosibl i'w dilyn, a bod ein system ailgylchu hefyd yn aros yn syml. Fe fyddwn yn gwrandio os oes angen bin mwy neu gyfarpar ychwanegol ar gyfer papur a chardfwrdd ar gyfer gwastraff meddygol a all gael ei gynhyrchu. Er mai ein dyhead yw bod ein trigolion yn defnyddio sachau hesian i ailgylchu, mi fyddwn yn parhau i gynnig y system troli i rai syth methu cario neu ddefnyddio'r sachau.

		Fe all dyddiau casglu gwahanol achosi cymhlethdod i bobl sydd efo problemau cofio neu yn dioddef efo iechyd meddwl, a byddwn yn gwneud ein gorau i geisio lleddfu hyn drwy gyfathrebu yn gyson a chlir. Gall pobl ddall, rhannol ddall, neu liwddall gael trafferthion efo gwahaniaethu rhwng sachau hesian, a byddwn yn ymgynghori efo'r grŵp yma cyn dewis lliwiau a sicrhau fod lluniau eglur ar y sach i wahaniaethu rhwng math o wastraff. Byddwn yn ystyried gorfodi os ydi biniau yn cael eu gadael ar y palmant am amser hir wedi i'r casgliad gymryd lle. Nid ydym am i'n cyfarpar fod yn rhwystr i bobl mewn cadair olwyn neu ddall ddefnyddio palmentydd. Mi fyddwn yn ystyried "awr dawel" yn ein canolfannau ailgylchu ble bydd pobl hyn neu gyda anableddau yn gallu dod i'n safleoedd heb orfod archebu slot. Mae risg y gallai'r rhai sy'n anabl gael trafferth gwahanu eu gwastraff i'w ailgylchu ac felly gallant gynhyrchu gwastraff gormodol. Os bydd preswlydd yn cael ei nodi fel un nad yw'n gallu gwahanu ei wastraff, darperir cymorth ychwanegol.
Rhyw	Dim	Dim yn rhagweld effaith benodol mewn unrhyw newidiadau ag argymhellir. Bydd ein gweithgareddau cyfathrebu ac ymgysylltu yn defnyddio iaith gynhwysol, gan osgoi gwahaniaethu ar sail hunaniaeth rhywedd
Oedran	Dim	Dim yn rhagweld effaith benodol mewn unrhyw newidiadau ag argymhellir. Byddwn yn parhau i ddarparu gwasanaeth casglu Cynhyrchion Hylendid Amsugol (AHP) ac yn parhau i gynnig casgliadau o ddrws cefn. Yn ogystal mae'r gwasanaeth casgliad swmpus yn bodoli. Rydem yn gwybod bod 11% o boblogaeth Gwynedd dros 75 oed heddiw ac felly byddwn yn ceisio sicrhau bod ein negeseuon mor hawdd â phosibl i'w dilyn, a bod ein system ailgylchu hefyd yn aros yn syml. Fe fyddwn yn gwrandao os oes angen bin mwy neu gyfarpar ychwanegol ar gyfer papur a chardfwrdd ar gyfer gwastraff meddygol a all gael ei gynhyrchu. Er mai ein dyhead yw bod ein trigolion yn defnyddio sachau hesian i ailgylchu, mi fyddwn yn parhau i gynnig y system troli i rai syth methu cario neu ddefnyddio'r sachau.

		Fe all dyddiau casglu gwahanol achosi cymhlethdod i bobl hyn sydd efo problemau cofio, a byddwn yn gwneud ein gorau i geisio lleddfu hyn drwy gyfathrebu yn gyson a chlir. Mi fyddwn yn ystyried "awr dawel" yn ein canolfannau ailgylchu ble bydd pobl hyn yn gallu dod i'n safleoedd heb orfod archebu slot. Mae risg y gallai'r rhai pobl oedrannus gael trafferth gwahanu eu gwastraff i'w ailgylchu ac felly gallant gynhyrchu gwastraff gormodol. Os bydd preswlydd yn cael ei nodi fel un nad yw'n gallu gwahanu ei wastraff, darperir cymorth ychwanegol. Byddwn yn sicrhau bod ein strategaeth gyfathrebu yn cael ei anelu at drigolion o bob oedran yn ein cymdeithas, gan gynnwys targedu ysgolion - 20% o drigolion Gwynedd heddiw o dan 18 oed. Mae risg o "<i>wishcycling</i>" gan ein pobl ifanc heblaw ein bod yn rhoi negeseuon clir allan am beth y gellir ei ailgylchu gan Gyngor Gwynedd.
Cyfeiriadedd rhywiol	Dim	Nid ydym yn rhagweld effaith benodol mewn unrhyw newidiadau ag argymhellir.
Crefydd neu gred (neu ddiffyg cred)	Dim	Nid ydym yn rhagweld effaith benodol mewn unrhyw newidiadau ag argymhellir.
Ailbennu rhywedd	Dim	Nid ydym yn rhagweld effaith benodol mewn unrhyw newidiadau ag argymhellir.
Beichiogrwydd a mamolaeth	Dim	Nid ydym yn rhagweld effaith benodol mewn unrhyw newidiadau ag argymhellir. Nid oes bwriad dod a'r gwasanaeth casglu clytiau i ben. Gall fwy o wastraff gael ei gynhyrchu gan blant ac efallai bydd angen ystyried os oes ceisiadau am gyfarpar ychwanegol ar sail hyn.. Byddwn yn parhau i hyrwyddo clytiau 'go iawn'.
Priodas a phartneriaeth sifil	Dim	Nid ydym yn rhagweld effaith benodol mewn unrhyw newidiadau ag argymhellir.
Pobl heb gar	Dim	Nid ydym yn rhagweld effaith benodol mewn unrhyw newidiadau ag argymhellir, ond yn amlwg oherwydd lleoliadau nifer o'n canolfannau ailgylchu, mae'n anymarferol iddynt gyrraedd y safle. Mi fyddwn yn parhau i gynnig y gwasanaeth casgliadau swmpus.

3.2 Mae'n ddyletswydd ar y Cyngor dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010 i gyfrannu'n bositif i gymdeithas decach trwy hybu cydraddoldeb a pherthynas dda yn ei weithgareddau ym meysydd oedran, rhyw, cyfeiriadedd rhywiol, crefydd, hil, trawsrywedd, anabledd a

beichiogrwydd a mamolaeth. Mae'n rhaid i'r Cyngor roi sylw dyledus i'r ffordd mae unrhyw newid yn effeithio'r dyletswyddau yma.

Dyletswyddau Cyffredinol y Ddeddf Cydraddoldeb	A yw'n cael effaith?*	Ym mha ffordd? Beth yw'r dystiolaeth?
Cael gwared â cham-wahaniaethu anghyfreithlon, aflonyddu ac erledigaeth	Efallai	Os bydd penderfyniad i ystyried lleihau capasiti y bin gweddilliol mi fydd rhai teuluoedd yn ei chael hi yn anodd i leihau eu gwastraff i gapasiti o 60litr yr wythnos. Ond byddwn yn gweithio efo'r teuluoedd yma i'w haddysgu am ailgylchu ac fe fyddwn yn gallu cynnig bin mwy o faint i deuluoedd 'mawr'.
Hyrwyddo cyfleoedd cyfartal	Dim yn berthnasol	
Meithrin perthnasau da	Ydi	Un o brif amcanion y Strategaeth yw darparu gwasanaeth o ansawdd uchel . Rydem yn angerddol ein bod eisiau rhoi'r gwasanaeth gorau posibl i'n trigolion a busnesau yma yng Ngwynedd ac ein bod drwy hynny yn cael lefel bodlonrwydd uchel. Byddwn yn gwarchod y gwasanaethau craidd ond ni fyddwn ofn mentro a chymryd cyfleoedd i symbylu cynnydd yn y maes yma, megis defnyddio'r dechnoleg ddiweddaraf.

4) Dadansoddi'r canlyniadau

4.1 Ydi'r polisi felly'n debygol o gael effaith sylweddol, bositif ar unrhyw un o'r nodweddion cydraddoldeb neu'r Ddyletswydd Gyffredinol? Beth yw'r rheswm am hyn?

Bydd gwireddu'r Strategaeth yn cael effaith bositif ar drigolion ac ymwelwyr Gwynedd drwy:

- Ddarparu gwasanaeth o ansawdd uchel i holl drigolion a busnesau Gwynedd
- Cyflawni amcanion Gwynedd Werdd a gwella ansawdd a gwarchod yr amgylchedd lleol
- Chwarae rhan flaenllaw i greu economi gylchol yn lleol, ble bydd nwyddau yn cael eu hailddefnyddio a thrwsio. Mae tystiolaeth yn dangos bod hyn yn gallu cynnig sgiliau a phrofiad i weithwyr, sydd efallai dan anfantais mewn gweithle confensiynol ac yn sicr all ychwanegu gwerth cymdeithasol.
- Gwella ecoleg o fewn ardal ei hen domeni sbwriel
- Lleihau costau fel bod modd buddsoddi mwy mewn gwasanaethau eraill y Cyngor

4.2 Ydi'r polisi felly'n debygol o gael effaith sylweddol, negyddol ar unrhyw un o'r nodweddion cydraddoldeb neu'r Ddyletswydd Gyffredinol? Beth yw'r rheswm am hyn?

Na.

4.3 Beth ddylid ei wneud?

Dewiswch un o'r canlynol:

Parhau gyda'r polisi / gwasanaeth gan ei fod yn gadarn	✓
Addasu'r polisi i ddileu unrhyw rwystrau	
Atal a dileu'r polisi gan fod yr effeithiau niweidiol yn rhy fawr	
Parhau a'r polisi oherwydd gellir cyfiawnhau unrhyw effaith niweidiol	

4.4 Os yn parhau hefo'r cynllun, pa gamau fyddwch chi'n cymryd i leihau neu liniaru unrhyw effeithiau negyddol?

Amherthnasol.

4.5 Os nad ydych yn gweithredu ymhellach i ddileu neu leihau effeithiau negyddol, esboniwch pam yma.

Byddwn yn asesu ac ymgorffori sylwadau a ddaw o'r ymgynghoriad cyhoeddus.

5) Monitro

5.1 Pa gamau fyddwch chi'n gymryd i fonitro effaith ac effeithiolrwydd y polisi neu wasanaeth (cynllun gweithredu)?

Bydd y tim codi ymwybyddiaeth ac ymgysylltu allan yn y maes yn asesu unrhyw effaith newid trefniadau casglu. Byddwn yn defnyddio data o system cwynion ac ymholiadau i fonitro effaith.

CYNGOR GWYNEDD – Adroddiad i Gabinet Cyngor Gwynedd

Teitl yr eitem:	Canllaw Cynllunio Atodol Drafft (fersiwn ymgynghori): Rheoli'r Defnydd o Dai fel Llety Gwyliau (Ail Gartrefi a Llety Gwyliau Tymor Byr)
Aelod Cabinet:	Cyng. Craig ab Iago, Aelod Cabinet Amgylchedd
Swyddog perthnasol:	Gareth Jones, Pennaeth Adran Gynorthwyol
Dyddiad y cyfarfod:	10 Mehefin 2025

1. PENDERFYNIAD A GEISIR

- Cymeradwyo'r newidiadau a awgrymir i'r CCA yn dilyn y cyfnod ymgynghori cyhoeddus fel y cynhwysir yn yr Adroddiad Ymgynghori (Atodiad 1) a ymgorfforir yn y fersiwn diwygiedig o'r Canllaw (gweler Atodiad 2);
- Mabwysiadu'r CCA: Rheoli'r Defnydd o Dai fel Llety Gwyliau (Ail Gartrefi a Llety Gwyliau Tymor Byr) i'w ddefnyddio fel ystyriaeth gynllunio berthnasol wrth wneud penderfyniadau cynllunio yn Ardal Awdurdod Cynllunio Lleol Gwynedd;
- Dirprwyo'r hawl i Bennaeth Adran yr Amgylchedd wneud unrhyw addasiadau ansylweddol y gallai fod yn ofynnol i'r CCA cyn iddo gael ei gyhoeddi ar ei ffurf derfynol.

2. Y RHESWM PAM FOD ANGEN I'R CABINET WNEUD Y PENDERFYNIAD

- Cymeradwywyd fersiwn ddrafft o'r CCA ar gyfer ymgynghoriad cyhoeddus gan Gabinet Cyngor Gwynedd ar 11 Chwefror 2025. Cynhaliwyd cyfnod ymgynghori cyhoeddus o chwe wythnos rhwng 24 Chwefror a 7 Ebrill 2024.
- Y rheswm am y penderfyniad yw bod angen mabwysiadu'r CCA, fel y gellir ei ddefnyddio fel ystyriaeth gynllunio berthnasol wrth benderfynu ar geisiadau cynllunio.

3. CYFLWYNIAD A RHESYMEG

- Cefndir

- 3.1.1 Yn ystod cyfarfod o'r Cabinet (16 Gorffennaf 2024), penderfynwyd cadarnhau Cyfarwyddyd Erthygl 4 (nad yw'n dod i rym yn uniongyrchol) ar gyfer ardal Awdurdod Cynllunio Lleol Gwynedd. Pwrpas y Cyfarwyddyd Erthygl 4 yw diddymu hawliau datblygu a ganiateir (*permitted development*) penodol yn gysylltiedig â newid defnydd tŷ preswyl i ddefnydd gwyliau, boed hynny yn ddefnydd fel ail gartref (dosbarth defnydd C5), llety gwyliau tymor byr (defnydd C6) neu yn ddefnydd cymysg o'r dosbarthiadau hyn. Daeth y Cyfarwyddyd Erthygl 4 yn weithredol ar 1 Medi, 2024.
- 3.1.2 Yn sgil gweithredu ar y Cyfarwyddyd Erthygl 4, bellach mae'n ofynnol derbyn caniatâd cynllunio ar gyfer datblygiadau newid defnydd penodol a fyddai wedi bod yn hawl datblygu a ganiateir oni weithredwyd ar y Cyfarwyddyd Erthygl 4. Pwysleisir fod yr angen i dderbyn caniatâd cynllunio yn seiliedig ar ddod i gasgliad fod y newid defnydd dan sylw yn arwain at newid defnydd materol.
- 3.1.3 Y Cynllun Datblygu mabwysiedig, sef Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn sydd yn gosod y fframwaith bolisi cynllunio lleol er mwyn gwneud penderfyniadau cynllunio. Yn unol â'r gofynion sydd wedi ei osod yn adran 38(6) o'r Ddeddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol 2004, mae'n ofynnol fod penderfyniadau Cynllunio yn cael ei wneud yn unol â'r Cynllun Datblygu oni bai fod yna ystyriaethau cynllunio perthnasol yn nodi fel arall.
- 3.1.4 Er bod y Cynllun yn cynnwys polisiau sy'n galluogi'r Awdurdod Cynllunio Lleol i wneud penderfyniadau cyson a thryloyw ar geisiadau datblygu, ni all ddarparu'r holl gyngor manwl sydd ei angen ar swyddogion a darpar ymgeiswyr i lywio cynigion yn lleol. Er mwyn darparu'r cyngor manwl hwn, mae'r Cyngor wedi/yn paratoi amrediad o Ganllawiau Cynllunio Atodol (CCA) i gefnogi'r Cynllun.
- 3.1.5 Ymhellach fe ddaeth y newidiadau deddfwriaethol yn gysylltiedig â'r dosbarthiadau defnydd i rym ar ôl mabwysiadu'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd (ynghyd a gweithredu ar y Cyfarwyddyd Erthygl 4 cysylltiedig). Amlygir gan hynny nad yw polisiau'r Cynllun wedi ei baratoi gydag amcan ehangach y Cyfarwyddyd Erthygl 4 mewn golwg, gan hynny mae paratoi'r CCA hyn yn fodd o ddarparu'r arweiniad perthnasol.
- 3.1.6 Mae Canllawiau Cynllunio Atodol yn cael ei baratoi er darparu arweiniad pellach a manylach ar bolisiau a gynhwysir o fewn y fframwaith bolisi cynllunio lleol, sef Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn. Mae Canllawiau Cynllunio Atodol yn gymorth i sicrhau y caiff polisiau eu deall yn well, eu gweithredu'n fwy effeithlon a'u gweithredu mewn modd cyson.
- 3.1.7 Wrth baratoi CCA newydd mae'n bwysig cadw mewn cof bod rhaid i'r CCA fod yn gyson a'r Cynllun Datblygu Lleol mabwysiedig ynghyd ag arweiniad

polisi cynllunio cenedlaethol. Ni ddylai unrhyw Ganllaw Cynllunio Atodol gynnwys polisiâu newydd a ni ddylai newid polisiâu cyfredol.

- 3.1.8 Ar sail yr uchod, dim ond polisiâu a chynigion y Cynllun sydd â statws arbennig (blaenoriaeth) wrth wneud penderfyniadau ar geisiadau cynllunio. Fodd bynnag, cyn belled eu bod wedi bod yn destun ymgynghoriad cyhoeddus a chael eu mabwysiadu gan yr Awdurdod, mae CCA yn gallu cael eu defnyddio fel ystyriaeth berthnasol wrth ddod i benderfyniadau ynglŷn â cheisiadau cynllunio perthnasol.

3.2 Rhesymeg a chyfiawnhad dros yr argymhelliad

- 3.2.1 Mae'r CCA Drafft: Rheoli'r Defnydd o Dai fel Cartrefi Gwyliau yn cynnwys arweiniad polisi cynllunio ar ystod o newidiadau rhwng y dosbarthiadau defnydd canlynol:-

Dosbarth Defnydd	Diffiniad	Terminoleg a ddefnyddir
Dosbarth Defnydd C3 – Tai annedd, a ddefnyddir fel unig neu brif breswylfeydd	Tai annedd a ddefnyddir fel unig neu brif breswylfa a'i feddiannu am fwy na 183 diwrnod mewn blwyddyn galendr	Prif fan preswyl
Dosbarth Defnydd C5 – Tai annedd, a ddefnyddir yn wahanol o unig neu brif breswylfa	Tai annedd a ddefnyddir yn wahanol i unig neu brif breswylfa a'u meddiannu am 183 diwrnod neu lai.	Ail gartref
Dosbarth Defnydd C6 – Llety gosod tymor byr	Tai annedd a ddefnyddir ar gyfer llety gosod tymor byr masnachol heb fod am fwy na 31 diwrnod ar gyfer pob cyfnod o feddiannaeth.	Llety gwyliau tymor byr

- 3.2.2 Yn sgil y diwygiadau sydd wedi ei gynnal i'r Gorchymyn Cynllunio Gwlad a Thref (Hawliau Datblygu a Ganiateir), mae yna ystod eang o ddefnyddiau a fyddai wedi bod yn hawl datblygu a ganiateir oni weithredwyd ar y Cyfarwyddyd Erthygl 4.

- 3.2.3 Mae'r CCA yn ceisio darparu arweiniad ar yr ystod o newidiadau defnydd (gweler Adran 4 i 9 o'r Canllaw (Atodiad 2)) rhwng y dosbarthiadau defnydd a enwir uchod sydd bellach angen derbyn hawl cynllunio. Ymhellach fe

ddarperir arweiniad ar gyfer cynigion sydd yn ymwneud a datblygu ail gartrefi newydd.

- 3.2.4 Pwysleisir yr angen i ddarllen y CCA hyn ar y cyd a CCA eraill mabwysiedig. Nid yw'r CCA yn ail-adrodd yr arweiniad sydd eisoes wedi ei gynnwys o fewn y Canllawiau eraill.
- 3.2.5 Mae fersiwn drafft diwygiedig o'r Canllaw ar gael i'w archwilio yn Atodiad 2. Mae'r CCA wedi ei rannu i 10 adran benodol. Dyma drosolwg cryno o'r arweiniad a gynhwysir o fewn y CCA Drafft diwygiedig:-

Adran	Trosolwg
Adran 1: Cyflwyniad a phwrpas y CCA	Amlygir beth yw pwrpas Canllawiau Cynllunio Atodol, ei statws a'r broses yn gysylltiedig â'i baratoi.
Adran 2: Gosod y cyd-destun – Cynnal economi ymweld gynaliadwy	Rhoddir arweiniad ar y cyd-destun polisi lleol a chenedlaethol perthnasol o ran cynnal economi ymweld cynaliadwy.
Adran 3: Gosod y cyd-destun - Creu cymunedau nodedig, cynaliadwy a chytbwys	Rhoddir arweiniad ar y cyd-destun polisi lleol a chenedlaethol perthnasol o ran creu cymunedau nodedig, cynaliadwy a chytbwys.
Adran 4: Newid defnydd prif gartref (dosbarth defnydd C3) i ddefnydd llety gwyliau tymor byr (dosbarth defnydd C6)	Arweiniad polisi eisoes yn cael ei ddarparu ym Mholisi TWR 2 o'r CDLI ar y Cyd, fodd bynnag ystyrir yn briodol diffinio'r hyn a olygir gan y term 'stoc dai parhaol' (maen prawf iii o bolisi TWR 2) gan fod y maen brawf hyn yn ystyriaeth o bwys wrth asesu ceisiadau a fyddai'n ymwneud a newid defnydd prif gartref (dosbarth defnydd C3) i lety gwyliau (dosbarth defnydd C6).
Adran 5: Newid defnydd ail gartref (dosbarth defnydd C5) i ddefnydd llety gwyliau tymor byr (dosbarth defnydd C6)	Gan nad yw ail gartref yn cael ei ddiffinio fel ffurfio rhan o'r stoc dai parhaol (paragraff 4.5) mae'r ymagwedd polisi mewn perthynas â newid defnydd ail gartref (dosbarth defnydd C5) i ddefnydd llety gwyliau (dosbarth defnydd C6) yn ddibynnol ar ystyried priodoldeb y bwriad yn unol â'r ystyriaethau eraill a gynhwysir o fewn polisi TWR 2. Mae arweiniad manwl o ran yr ystyriaethau yn gysylltiedig â Pholisi TWR 2 wedi ei gynnwys yn y CCA perthnasol (CCA: Cyfleusterau a Llety i Dwristiaid).
Adran 6: Newid defnydd prif gartref	Nid yw'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd (Gwynedd a Môn) yn cynnwys polisi sydd yn benodol

(dosbarth defnydd C3) i ddefnydd ail gartref (dosbarth defnydd C5)	ymwneud a'r egwyddor o newid defnydd prif fan preswyl (dosbarth defnydd C3) i ddefnydd ail gartref (dosbarth defnydd C5). O fewn y CCA fe amlygir fod yr egwyddor o greu cymunedau cytbwys a diwallu anghenion tai'r boblogaeth leol yn elfen greiddiol o'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd (amcanion strategol SO5, SO15, SO16, a pholisiau PS5, TAI5 a TAI 8). Gan ystyried amcan ehangach a chyffredinol y Cynllun, rhoddir arweiniad ar bum brif ystyriaeth yn gysylltiedig â newid defnydd prif gartref (dosbarth defnydd C3) i ddefnydd ail gartref (dosbarth defnydd C5) o fewn ffiniau datblygu, sef:- • lleoliad y bwriad; • effaith ieithyddol; • crynodiad uchel o ail gartrefi; • y galw am dai, a • nifer o ail gartrefi. Nodir fod y rhiniog ble na ellir rhoi ystyriaeth ffafriol i geisiadau newid defnydd C3 i C5 wedi ei osod fel darpariaeth gyfunol o ail gartrefi a llety gwyliau hunan arlwygo sydd uwchlaw 15% o gyfran y stoc dai o fewn ardal Cyngor Cymuned/Tref/Dinas. Mae'r arweiniad hyn yn gyson a'r arweiniad a gynhwysir yn y CCA: Cyfleusterau a Llety i Dwristiaid sydd yn gosod trothwy 15% darpariaeth gyfunol o ail gartrefi a llety gwyliau tymor byr wrth ystyried ceisiadau ar gyfer llety gwyliau o'r newydd.
Adran 7: Newid defnydd llety gwyliau tymor byr (dosbarth defnydd C6) i ddefnydd ail gartref (dosbarth defnydd C5)	Yn yr un modd a chynigion yn ymwneud a newid defnydd prif gartref i ddefnydd ail gartref, nid oes polisi perthnasol mewn perthynas â cholli llety gwyliau (dosbarth defnydd C6) i ddefnydd ail gartref (dosbarth defnydd C5). Mae'r arweiniad polisi a gynhwysir yn yr adran hon yn ddibynnol ar leoliad y bwriad, hynny yw os yw wedi ei leoli o fewn y ffin datblygu neu mewn ardal a ddiffinnir fel cefn gwlad agored yn ogystal â p'run ai yw'r bwriad wedi derbyn hawl cynllunio ar gyfer y defnydd penodol ai pheidio. Ymysg yr ystyriaethau ar gyfer cais cynllunio sydd yn ymwneud a newid defnydd llety gwyliau (C6) i ddefnydd ail gartref (C5) o fewn y ffin datblygu, yw

	ystyried yr effaith mae'r defnydd presennol yn ei gael ar fwynderau defnyddwyr tir cyfagos a pha mor hyfyw yw'r defnydd gwyliau. Yn ogystal ni ystyrir yn briodol newid defnydd llety gwyliau (sydd wedi derbyn hawl cynllunio ar gyfer y defnydd) i ddefnydd ail gartref mewn anheddle a adnabyddir yn unol â Pholisi TAI5 (Tai Marchnad Leol).
Adran 8: Newid defnydd ail gartref (dosbarth defnydd C5) neu lety gwyliau tymor byr (dosbarth defnydd C6) sydd wedi ei gyfyngu drwy amod gynllunio i ddefnydd prif gartref (dosbarth defnydd C3)	Gan fod y newidiadau defnydd a gyfeirir atynt yn y rhan hyn yn ymwneud a newid defnydd er dibenion prif gartref, ystyrir fod yna arweiniad polisi priodol wedi ei gynnwys o fewn y Cynllun (Adran 6.4: Rheoli twf a datblygu – Cyflenwad ac ansawdd tai) a chan hynny nid oes angen manylu ymhellach o fewn y CCA Drafft.
Adran 9: Ail-gartref newydd adeiledig (dosbarth defnydd C5)	Wrth ystyried cynigion ar gyfer datblygu ail gartrefi o'r newydd, ystyrir yn briodol asesu'r bwriad yn unol â pholisïau tai perthnasol a gynhwysir o fewn y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd. Tynnir sylw penodol at yr angen i ystyried gofynion polisi TAI 8 (Cymysgedd Tai) a'r arweiniad sydd wedi ei roddi yn y CCA (Adran 3 a 6).
Adran 10: Gwybodaeth bellach a chysylltiadau	Cynnwys manylion cyswllt y Gwasanaeth Polisi Cynllunio a Rheoli Datblygu

3.3 Proses ymgynghori cyhoeddus

3.3.1 Er mwyn i'r CCA gario pwysau sylweddol wrth wneud penderfyniadau, gan gynnwys mewn achosion lle mae'r Penderfyniadau Cynllunio ac Amgylchedd Cymru (PEDW) yn penderfynu ynglŷn ag apêl gynllunio, rhaid i'r CCA ddeillio o'r Cynllun Datblygu a bod yn gyson â'r Cynllun hwnnw a rhaid iddynt fod yn destun cyfnod ymgynghori a'u bod wedi'u mabwysiadu'n ffurfiol (wedi'u cymeradwyo).

3.3.2 Mae'r Cyngor yn ymrwymedig i gynnwys rhanddeiliaid ac ymgynghori â'r cyhoedd gan gydnabod y buddion sy'n codi pan fydd CCA yn cael ei baratoi ar sail cyfraniad rhanddeiliaid lleol. Mae cynnwys rhanddeiliaid ac ymgynghori ehangach yn sicrhau bod y Cyngor yn ymwybodol o'r materion lleol ac yn gallu derbyn cyngor, cymorth a syniadau newydd a dylai hyn arwain at greu gwell canllawiau. Dylai hefyd helpu i atal problemau a gwrthwynebiadau yn nes ymlaen.

- 3.3.3 Mae cynnwys rhanddeiliaid yn ganolog i'r trefniadau gan gynnig y cyfle i eraill ddeall, dylanwadu ar a siapio cynnwys y CCA. Mae "cynllun cynnwys cymunedau" strwythuredig yn elfen hanfodol o greu CCA cadarn ac mae canllawiau Llywodraeth Cymru yn cadarnhau na fydd CCA yn cario fawr o bwysau wrth wneud penderfyniadau oni bai iddynt gael eu creu yn unol â Chynllun Cynnwys Cymunedau (CCC).
- 3.3.4 Cymeradwywyd fersiwn ddrafft o'r CCA ar gyfer ymgynghoriad cyhoeddus gan Gabinet Cyngor Gwynedd ar 11 Chwefror 2025. Paratowyd y ddogfen drafft mewn ymgynghoriad â swyddogion mewnol perthnasol yr Awdurdod. Cyn hynny, cafodd y CCA ei adolygu gan y Gweithgor Polisi Cynllunio ar 22 Tachwedd 2024 ac yna yn y cyfarfod dilynol ar 18 Rhagfyr 2024.
- 3.3.5 Roedd y CCA yn destun ymgynghoriad cyhoeddus o chwe wythnos rhwng 24 Chwefror hyd at 7 Ebrill 2025.
- 3.3.6 Rhoddwyd manylion yr ymgynghoriad cyhoeddus ar wefan y Cyngor ac anfonwyd e-byst/llythyrau at yr holl Gynghorwyr, Cynghorau Cymuned, asiantau cynllunio, ymgynghorwyr statudol, awdurdodau cyfagos a'r sawl a oedd wedi datgan diddordeb yn y CCA neu'r Cynllun Datblygu Lleol. Roedd copïau caled o'r CCA ar gael i'w archwilio yn llyfrgelloedd cyhoeddus lleol y sir ac yn Siop Gwynedd (Caernarfon, Dolgellau a Pwllheli).

3.4 **Sylwadau a'r ymateb**

- 3.4.1 Derbyniwyd cyfanswm o 28 o sylwadau dilys ar y Canllaw gan 24 ymatebydd gwahanol. Rhoddwyd ystyriaeth fanwl i bob sylw a dderbyniwyd.
- 3.4.2 Mae yna Adroddiad Ymgynghori wedi ei baratoi (Atodiad 1) sydd yn cynnwys y sylwadau a dderbyniwyd yn ystod y cyfnod ymgynghori cyhoeddus ynghyd ac ymateb y Swyddog i'r sylwadau hynny.
- 3.4.3 Yn gyffredinol mae'r sylwadau a dderbyniwyd yn ystod y cyfnod ymgynghori cyhoeddus wedi canolbwyntio ar y Cyfarwyddwyd Erthygl 4 a'i gyfyngiadau yn hytrach na chanolbwyntio ar gynnwys y Canllaw Cynllunio Atodol.
- 3.4.4 Ymysg y materion a godwyd yn ystod y cyfnod ymgynghori cyhoeddus a oedd angen rhoddi ychwaneg o ystyriaeth iddynt oedd:
- Y diffiniad o'r stoc dai parhaol (adran 5, paragraff 4.5) a'r farn na fyddai newid defnydd uned breswyl dosbarth defnydd C3 yn arwain at golli'r stoc dai parhaol;

- Anaddasrwydd rhai tai ar gyfer defnydd prif annedd a'r angen i gynnwys ychwaneg o hyblygrwydd er caniatáu ail gartref (dosbarth defnydd C5) o fewn meini prawf y Canllaw;
- Yr arweiniad a'r ystyriaethau a gynhwysir mewn perthynas â hyfywedd llety gwyliau wrth ystyried ceisiadau ar gyfer newid defnydd llety gwyliau tymor byr (dosbarth defnydd C6) i ail gartref (dosbarth defnydd C5).

3.4.5 Yn dilyn y sylwadau a dderbyniwyd mae paragraff 7.6 o'r CCA wedi cael ei ddiwygio er mwyn amlygu perthnasedd Polisi Strategol 14 o'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd i'r arweiniad a osodir o fewn meini prawf adran 7 o'r CCA (gweler Atodiad 2).

3.5 Ystyried Effaith

3.5.1 Mae'n ofynnol i'r Cyngor (dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010) i ystyried yr effaith fydd newid mewn unrhyw bolisi neu weithdrefn (neu greu polisi neu weithdrefn o'r newydd), yn ei gael ar bobl hefo nodweddion cydraddoldeb gwarchodedig. Mae gan y Cyngor hefyd ddyletswyddau cyffredinol ychwanegol i sicrhau tegwch a meithrin perthnasau da. Rhaid felly ymgymryd ag Asesiad Effaith Cydraddoldeb cyn gwneud penderfyniad ar unrhyw newid perthnasol (h.y. sy'n cael effaith ar bobl hefo nodwedd warchodedig).

3.5.2 Cyhoeddwyd yr Asesiad Effaith Cydraddoldeb fel rhan o'r pecyn dogfennau cefnogol yn gysylltiedig â'r CCA, gan roi'r cyfle i gyflwyno sylwadau ar ei gynnwys fel yn briodol. Mae'r sylwadau a dderbyniwyd ar yr Asesiad Effaith Cydraddoldeb Integredig i'w weld yn Atodiad 3 o'r Adroddiad Ymgynghori (Atodiad 1).

3.5.3 Yn dilyn y cyfnod ymgynghori cyhoeddus a'r sylwadau a dderbyniwyd, mae diwygiadau wedi ei gynnal i'r Asesiad gwreiddiol. Mae'r Asesiad yn rhagweld y bydd y bwriad yn cael effaith positif ar bob unigolyn gan gynnwys unigolion sydd â nodweddion cydraddoldeb gwarchodedig. Mae'r anghyfartaledd cymdeithasol sydd yn bodoli ar hyn o bryd mewn rhai cymunedau yn sgil y diffyg argaeledd o dai sydd yn fforddiadwy o ran ei brisi yn creu cymdeithas ranedig anghynladwy. Mewn ymgais i geisio gwyrddroi'r sefyllfa bresennol gobeithir y bydd yr arweiniad a gynhwysir o fewn y Canllaw Cynllunio Atodol yn hyrwyddo creu cymunedau mwy cytbwys a chynaliadwy. Gobeithir y bydd hyn yn creu cymdeithas decach ac yn sicrhau cyfleoedd i bawb fod yn gallu byw yn eu hardal o ddewis. Nodir gan hynny fod lleihau anghydraddoldeb sydd yn deillio o anfantais economaidd-gymdeithasol yn rhan greiddiol o'r rheswm pam fo angen cyflwyno'r Canllaw Cynllunio Atodol.

3.5.4 Mae hefyd yn ofynnol i'r Cyngor, dan ofynion Safonau'r Gymraeg (Adran 44 Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011) ystyried yr effaith fydd newid mewn unrhyw

bolisi neu weithdrefn (neu greu polisi neu weithdrefn o'r newydd), yn ei gael ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg ac i sicrhau nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg. Gofynnwyd cwestiwn penodol mewn perthynas â'r ddyletswydd hyn fel rhan o'r ymgynghoriad, mae bosib gweld y sylwadau a dderbyniwyd a'r ymatebion iddynt yn Atodiad 4 o'r Adroddiad Ymgynghori (gweler Atodiad 1).

3.5.5 Ymhellach, yn unol â'r Ddyletswydd Economaidd-Gymdeithasol a ddaeth i rym yng Nghymru ar 31 Mawrth 2021 mae'n ddyletswydd ar gyrff cyhoeddus i ystyried sut gall penderfyniadau strategol, gan gynnwys gosod amcanion a datblygu gwasanaethau cyhoeddus, leihau anghydraddoldebau o safbwynt y canlyniad i bobl sy'n wynebu anfantais economaidd-gymdeithasol. Gofynnwyd cwestiwn penodol mewn perthynas â'r ddyletswydd hyn fel rhan o'r ymgynghoriad, mae bosib gweld y sylwadau a dderbyniwyd a'r ymatebion iddynt yn Atodiad 6 o'r Adroddiad Ymgynghori (gweler Atodiad 1).

3.5.6 Mae'r asesiad hefyd yn dod i gasgliad y byddai cyflwyno'r Canllaw Cynllunio Atodol yn cael effaith positif ar yr iaith Gymraeg a chydbwysedd cymunedau gan y gobeithir y bydd yn sefydlogi'r farchnad dai ac yn cynnig cyfleoedd i bobl fedru byw yn eu cymunedau.

3.6 Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

3.6.1 Ystyriaeth arall bwysig yw'r Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015. Mae'r Ddeddf yn ceisio gwella llesiant cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a diwylliannol Cymru. Mae'r ddeddf yn gosod dyletswydd llesiant ar gyrff cyhoeddus ac wedi ei anelu at gyflawni 7 o nodau llesiant drwy ddilyn y 5 ffordd o weithio. Mae'r tabl canlynol yn amlygu'r nodau llesiant hyn ac yn egluro'n gryno sut mae'r bwriad yn cyflawni'r nodau dan sylw:-

Nod	Eglurhad o sut mae'r bwriad o gyflwyno'r Canllaw Cynllunio Atodol yn cyflawni'r nod
Cymru lewyrchus	Bydd yn cynnig cyfleoedd i bobl fyw a gweithio yng Ngwynedd a chan hynny yn golygu fod yna poblogaeth sefydlog, fedrus ac addysgedig i gefnogi'r economi leol.
Cymru gydnerth	Bydd yn arwain at gymdeithas decach a thrwy hynny bydd cydnerthedd cymdeithasol y sir yn cael ei gynnal.
Cymru iachach	Bydd yn creu cymdeithas decach a thrwy hynny yn creu amgylchiadau i bobl allu fyw a gweithio yng Ngwynedd, sydd yn ei dro yn cael effaith positif ar iechyd.
Cymru sy'n fwy cyfartal	Bydd yn creu cymdeithas sydd yn fwy cyfartal ac yn galluogi gwell cyfleoedd i bawb.

Cymru o gymunedau cydlynus	Bydd yn fodd o greu cymunedau atyniadol, hyfyw a diogel.
Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu	Bydd yn cynnig gwell cyfleoedd i bobl allu byw yn eu cymunedau a thrwy hynny yn fodd anuniongyrchol o warchod diwylliant, treftadaeth a'r Gymraeg.
Cymru sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang	Mae'r egwyddor o greu cymdeithas decach a chynnig gwell cyfleoedd i bobl fyw a gweithio yn eu cymunedau lleol a thrwy hynny greu cymunedau hyfyw a chynaliadwy yn esiampl o ymarfer da.

3.7 Yr angen i ymgymryd ag Asesiad Amgylcheddol Strategol (AAS)

3.7.1 Yn unol â'r Gyfarwyddeb Ewropeaidd 2001/42/EC sydd yn cael ei weithredu yn y DU drwy'r Rheoliadau Asesiad Amgylcheddol o Gynlluniau a rhaglenni, mae yna Ddatganiad Sgrinio (gweler Atodiad 3) wedi cael ei baratoi sydd yn ystyried yr angen i ymgymryd ag Asesiad Amgylcheddol Strategol (AAS) o'r CCA.

3.7.2 Amcan Asesiad Amgylcheddol Strategol yw rhoi lefel uchel o warchodaeth i'r amgylchedd a chyfrannu at integreiddio ystyriaethau amgylcheddol wrth baratoi a mabwysiadu cynlluniau a rhaglenni, gyda'r bwriad o hyrwyddo datblygiad cynaliadwy.

3.7.3 Mae Rheoliadau AAS 2004 yn gosod dyletswydd ar awdurdodau lleol i gynnal AAS ar gynlluniau neu brosiectau:

- Sy'n ofynnol ar gyfer cynllunio gwlad a thref neu ddefnydd tir; ac
- Sy'n gosod y fframwaith ar gyfer caniatâd datblygiadau i'r dyfodol o ran prosiectau sydd wedi'u rhestru yn Atodlen I neu II Cyfarwyddeb y Cyngor Ewropeaidd 85/337/EEC

3.7.4 Mae'r CCA yn gosod y fframwaith ar gyfer datblygu yn y dyfodol, ac fe allai hyn olygu y gellid ei ystyried fel 'cynllun' neu 'raglen' o fewn ystyr y Gyfarwyddeb AAS ac felly fe allai bod gofyn am 'asesiad amgylcheddol'. Mae'r rheoliadau'n cynghori y dylid defnyddio cyfres o feini prawf penodol, i ddangos p'un a ddylai cynllun fod yn destun AAS. Mae'r meini prawf hyn wedi'u hystyried wrth bennu p'un a ddylai'r CCA fod yn destun AAS. Daethpwyd i'r casgliad bod y CCA Rheoli'r defnydd o dai fel cartrefi gwyliau yn annhebygol o gael effaith arwyddocaol ar yr amgylchedd. Nid yw'r CCA yn gosod unrhyw bolisiau neu ddynodiadau newydd nac yn diwygio polisiau yn y CDLI mabwysiedig. Yn hytrach, mae'n darparu canllawiau pellach ar

bolisiau cyfredol yn CDLI ar y Cyd Gwynedd a Môn sydd wedi bod yn destun AAS.

- 3.7.5 Mae posib archwilio'r sylwadau a dderbyniwyd ar y Datganiad Sgrinio asesiad Effaith Amgylcheddol yn Atodiad 2 o'r Arddodiad Ymgynghori Atodiad 1. Ymhellach mae yna fersiwn diwygiedig (terfynol) o'r Datganiad wedi ei ddarparu yn Atodiad 3.

3.8 Barn y Gweithgor Polisi Cynllunio

- 3.8.1 Adroddwyd ar ganlyniadau'r cyfnod ymgynghori cyhoeddus i gyfarfod o'r Gweithgor Polisi Cynllunio ar 14 Mai 2025. Tynnwyd sylw'r Gweithgor at rai o'r sylwadau a dderbyniwyd a oedd yn nhyb y Swyddogion angen rhoddi ychwaneg o ystyriaeth iddynt o ran priodoldeb diwygio'r Canllaw yn unol â'r sylw. Roedd y Gweithgor yn gefnogol o'r ymatebion oedd wedi ei gyflwyno ac yn cydnabod pwysigrwydd llunio polisiau addas perthnasol o fewn y darpar Gynllun Datblygu Lleol.

4. Barn y swyddogion statudol

4.1 Prif Swyddog Cyllid:

Rwyf yn fodlon nad oes oblygiadau cyllidol i'r penderfyniad a geisir, ond bydd y Canllawiau yn rhoi arweiniad clir ar gyfer gwneud penderfyniadau. Nid oes gennyf sylwadau pellach o safbwynt priodoldeb ariannol.

4.2 Swyddog Monitro

Mae Canllawiau Cynllunio Atodol yn cynrychioli dogfen arwyddocaol yn y gyfundrefn gynllunio. Nid ydynt yn cynrychioli nac yn creu polisiau newydd neu yn gallu addasu y polisiau yn y cynllun datblygu lleol. Fodd bynnag mae ganddynt statws o fewn y drefn weinyddu a dyfarnu ceisiadau cynllunio a felly mae'n ofynnol dilyn proses benodol ar gyfer eu creu a mabwysiadu. Mae hyn yn cynnwys ymgynghori yn gyhoeddus ar y cynnwys cyn penderfynu eu mabwysiadu. Mae hyn wedi ei gyfarch. Nodaf hefyd fod y Canllawiau yma yn berthnasol i'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd. Gan fod y Canllawiau yma yn deillio o benderfyniad Gwynedd yn benodol i fabwysiadu y Cyfarwyddyd Erthygl 4 nid oes gofyn am ganllawiau ar y cyd. Rwy'n fodlon od yr adroddiad cynhwysfawr yma yn darparu sail priodol i'r Cabinet benderfynu i fabwysiadu.

Atodiadau

Atodiad 1: Adroddiad Ymgynghori

Atodiad 2: CCA Drafft: Rheoli'r Defnydd o Dai fel Cartrefi Gwyliau

Atodiad 3: Asesiad Effaith Integredig: Asesu'r Effaith ar Nodweddion
Cydraddoldeb, y Gymraeg ac Anfantais Economaidd

Atodiad 4: Datganiad Sgrinio: Asesiad Amgylcheddol Strategol

CANLLAW CYNLLUNIO ATODOL: RHEOLI'R
DEFNYDD O DAI FEL CARTREFI GWYLIAU (AIL
GARTREFI A LLETY GWYLIAU)

ADRODDIAD YMGYNGHORIAD AC ARGYMHELLION
Y SWYDDOG

MEHEFIN 2025

Cynnwys

- 1.0 CEFNDIR3
 - Diben y Canllawiau Cynllunio Atodol (CCA)3
 - Y Cyd-destun Polisi3
 - Yr angen am Ganllawiau Cynllunio Atodol3
 - Statws y Canllawiau Cynllunio Atodol 3
- 2.0 YMRWYMIADAU CYNLLUNIO44
 - Yr Ymgynghoriad Cyhoeddus4

1.0 CEFNDIR

Pwrpas Canllawiau Cynllunio Atodol (CCA)

1.1 Pwrpas y CCA yw:

- cynorthwyo'r ymgeiswyr a'u hasiantau i baratoi ceisiadau cynllunio a'u harwain mewn trafodaethau â swyddogion ynghylch sut i ddefnyddio polisiau perthnasol yn y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd cyn cyflwyno ceisiadau cynllunio,
- cynorthwyo swyddogion i asesu ceisiadau cynllunio, a swyddogion a chynghorwyr i wneud penderfyniadau ynghylch ceisiadau cynllunio, a
- chynorthwyo Arolygwyr Cynllunio i wneud penderfyniadau ar apelïadau.

1.2 Y nod gyffredinol yw gwella ansawdd datblygiadau newydd a hwyluso ffordd gyson a thryloyw o wneud penderfyniadau sy'n cyd-fynd â pholisiau perthnasol y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd.

Y Cyd-destun Polisi

Y Cynllun Datblygu Lleol

- 1.3 Yn unol â deddfwriaeth gynllunio, mae'r polisiau cynllunio ar gyfer pob ardal wedi'u cynnwys yn y 'cynllun datblygu'. Mabwysiadwyd Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn ar 31 Gorffennaf 2017. Mae'n ymwneud ag ardal Awdurdod Cynllunio Lleol Gwynedd ac Ynys Môn.
- 1.4 Mae'r Cynllun yn darparu polisiau amrywiol ynghyd â dynodiadau ar gyfer defnyddiau tir penodol megis, tai, cyflogaeth a manwerthu; mae'n cynorthwyo i siapia dyfodol ardal y Cynllun yn ffisegol ac yn amgylcheddol, a bydd hefyd yn dylanwadu arno yn economaidd, yn gymdeithasol ac yn ddiwylliannol. Felly, mae'r Cynllun yn:
- galluogi i'r Awdurdodau Cynllunio Lleol wneud penderfyniadau rhesymegol a chyson ar geisiadau cynllunio drwy ddarparu fframwaith polisi sy'n gyson â pholisi cenedlaethol; ac
 - arwain datblygiadau i ardaloedd addas yn ystod y cyfnod hyd at 2026.

Yr angen am Ganllawiau Cynllunio Atodol

- 1.5 Er bod y Cynllun yn cynnwys polisiau sy'n galluogi'r Awdurdod Cynllunio Lleol i wneud penderfyniadau cyson a thryloyw ar geisiadau datblygu, ni all rhoi'r holl gyngor manwl sydd ei angen ar swyddogion a darpar ymgeiswyr i lywio cynigion yn lleol. Er mwyn darparu'r cyngor manwl hwn, mae'r Cyngor yn paratoi cyfres o Ganllawiau Cynllunio Atodol. Bydd y CCA yn cefnogi'r Cynllun gyda chanllawiau mwy manwl ar amrediad o bynciau a materion i gynorthwyo i ddadansoddi neu weithredu polisiau a chynigion y Cynllun.

- 1.6 Mae'n bwysig nodi fod y CCA hyn yn berthnasol i ardal awdurdod cynllunio lleol Gwynedd yn unig.

Statws y Canllawiau Cynllunio Atodol

- 1.7 Mae Canllawiau Cynllunio Atodol (CCA) yn ystyriaethau cynllunio perthnasol yn ystod y broses o asesu a gwneud penderfyniadau ar geisiadau cynllunio. Bydd Llywodraeth Cymru a'r Penderfyniadau Cynllunio ac Amgylchedd Cymru (PEDW) yn rhoi pwysau ar ganllawiau cynllunio atodol sy'n deillio o gynllun datblygu ac sy'n gyson ag ef. Nid yw'r CCA yn cyflwyno unrhyw bolisiau cynllunio newydd nac yn addasu polisiau sy'n bodoli eisoes.
- 1.8 Felly, cyn gynted ag y bydd CCA wedi'u mabwysiadu, dylid rhoi pwys sylweddol arnynt fel ystyriaeth gynllunio berthnasol.

2.0 CCA RHEOLI'R DEFNYDD O DAI FEL CARTREFI GWYLIAU (AIL GARTREFI A LLETY GWYLIAU TYMOR BYR)

- 2.1 Bwriad y Canllaw Cynllunio Atodol yma yw rhoi ychwaneg o eglurder parthed y math o wybodaeth a thystiolaeth a ddylid ei gyflwyno mewn perthynas â cheisiadau sydd yn benodol ymwneud a newid defnydd tai i ddefnydd cartrefi gwyliau (ail gartrefi a llety gwyliau tymor byr). Mae'r angen i baratoi'r CCA hyn yn deillio o'r newidiadau deddfwriaethol sydd wedi ei ymgymryd i'r Gorchymyn Cynllunio Gwlad a Thref (Dosbarthiadau Defnydd) a'r Gorchymyn Cynllunio Gwlad a Thref (Hawliau Datblygu a Ganiateir) ynghyd a chyflwyno Cyfarwyddyd Erthygl 4 cysylltiedig ar gyfer ardal Awdurdod Cynllunio Lleol Gwynedd.

Yr Ymgynghoriad Cyhoeddus

- 2.2 Cymeradwywyd fersiwn ddrafft o'r CCA hwn ar gyfer ymgynghoriad cyhoeddus gan Gabinet Cyngor Gwynedd ar 11 Chwefror 2025. Paratowyd y ddogfen drafft hon mewn ymgynghoriad â swyddogion mewnol perthnasol yr Awdurdod. Cyn hynny, cafodd y CCA ei adolygu gan y Gweithgor Polisi Cynllunio ar 22 Tachwedd 2024 ac yna yn y cyfarfod dilynol ar 18 Rhagfyr 2024.
- 2.3 Roedd y CCA yn destun ymgynghoriad cyhoeddus o chwe wythnos rhwng 24 Chwefror hyd at 7 Ebrill 2025.
- 2.4 Rhoddwyd manylion yr ymgynghoriad cyhoeddus ar wefan y Cyngor ac anfonwyd e-byst/llythyrau at yr holl Gynghorwyr, Cynghorau Cymuned, asiantau cynllunio, ymgynghorwyr statudol, awdurdodau cyfagos a'r sawl a oedd wedi datgan diddordeb yn y CCA. Roedd copïau caled o'r CCA ar gael i'w archwilio yn llyfrgelloedd cyhoeddus lleol y sir ac yn Siop Gwynedd (Caernarfon, Dolgellau a Pwllheli).
- 2.5 Roedd nifer o ffyrdd gwahanol ar gael i bobl ymateb i'r ymgynghoriad, yn cynnwys:
- Ffurflen ar lein (Limesurvey)

- Ffurflen bapur;
 - E-byst; a
 - Llythyr
- 2.6 Derbyniwyd cyfanswm o 28 o sylwadau dilys gan 24 ymatebydd gwahanol. Rhoddwyd ystyriaeth fanwl i bob sylw a dderbyniwyd.
- 2.7 Mae'r adran ganlynol (Atodiad 1) yn crynhoi'r sylwadau a dderbyniwyd, yn cynnwys ymateb y Cyngorau iddynt a phan fo'n briodol, yn argymhell unrhyw newidiadau sydd eu hangen i'r CCA yn sgil y sylwad a dderbyniwyd. Nodir unrhyw newid arfaethedig i eiriad y CCA mewn **ffont drom wedi'i thanlinellu**.
- 2.8 Yn unol â Chyfarwydddeb Ewropeaidd 2001/42/EC sy'n cael ei gweithredu yn y DU drwy'r Rheoliadau Asesiad Amgylcheddol o Gynlluniau a Rhaglenni, mae Asesiad Sgrinio wedi'i baratoi ac roedd yn rhan o'r pecyn dogfennau a ffurfiodd yr ymgynghoriad. Gellir dod o hyd i'r sylwadau a dderbyniwyd ar yr Asesiad Sgrinio ac Ymateb y Swyddogion i'r sylwadu hynny yn Atodiad 2.
- 2.9 Mae'n ofynnol fod y Cyngor (dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010) yn ystyried yr effaith fydd newid mewn unrhyw bolisi neu weithdrefn (neu greu polisi neu weithdrefn o'r newydd), yn ei gael ar bobl hefo nodweddion cydraddoldeb gwarchodedig. Mae gan y Cyngor hefyd ddyletswyddau cyffredinol ychwanegol i sicrhau tegwch a meithrin perthnasau da. Rhaid felly ymgymryd ag Asesiad Effaith Cydraddoldeb cyn gwneud penderfyniad ar unrhyw newid perthnasol (h.y. sy'n cael effaith ar bobl hefo nodwedd warchodedig).
- 2.10 Mae hefyd yn ofynnol i'r Cyngor, dan ofynion Safonau'r Gymraeg (Adran 44 Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011) ystyried yr effaith fydd newid mewn unrhyw bolisi neu weithdrefn (neu greu polisi neu weithdrefn o'r newydd), yn ei gael ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg ac i sicrhau nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg.
- 2.11 Ymhellach, yn unol â'r Ddyletswydd Economaidd-Gymdeithasol a ddaeth i rym yng Nghymru ar 31 Mawrth 2021 mae'n ddyletswydd ar gyrff cyhoeddus i ystyried sut gall penderfyniadau strategol, gan gynnwys gosod amcanion a datblygu gwasanaethau cyhoeddus, leihau anghydraddoldebau o safbwynt y canlyniad i bobl sy'n wynebu anfantais economaidd-gymdeithasol.
- 2.12 I'r perwyl hwn mae yna gwestiynau penodol wedi cael ei ofyn o fewn yr ymgynghoriad cyhoeddus sydd yn cyfarch y gofynion hyn. Gweler yr atodiadau canlynol ar gyfer y sylwadau a dderbyniwyd yn ystod y cyfnod ymgysylltu cyhoeddus ar yr agweddau canlynol:-
- Asesiad Effaith Cydraddoldeb Integredig (Atodiad 2)
 - Nodweddion cydraddoldeb gwarchodedig (Atodiad 3)
 - Ystyried Effaith ar y Gymraeg (Atodiad 4)
 - Dyletswydd Economaidd-Gymdeithasol (Atodiad 5)

ATODIAD 1: Sylwadau a dderbyniwyd ar y CCA yn ystod y cyfnod ymgynghori cyhoeddus

Rhif cyfeirnod	Enw	Rhan o'r CCA	Natur y sylw	Crynodeb o'r sylwadau	Diwygiadau a geisir	Sylwadau'r Swyddog ac argymhelliad
P1.S1	Stephanie O'Neil	Cyfarwyddyd Erthygl 4	Gwrthwynebu	Mae'n groes i'n hawliau dynol i gyfyngu ar newid defnydd eiddo ar ôl iddo gael ei brynu heb unrhyw rwystr. Er enghraifft, os ydym yn dymuno gwerthu, dylem fod a'r hawl i wneud yr hyn rydym yn dymuno ei wneud i ein cartref a brynwyd mewn ewyllys da ac i'w werthu i bwy bynnag y mynnem. Wedi'r cyfan ein tŷ ni ydyw, nid rhan o stoc dai Cyngor Gwynedd. Eich stoc dai yw'r cartrefi cyngor rydych chi'n berchen arnynt, nid fy eiddo.	Credaf fod newid defnydd o'r fath yn ffaith faterol ac felly fe ddylid ei gymhwyso i dai newydd a adeiladwyd ers i'r Cyfarwyddyd Erthygl 4 gael ei weithredu, a'i ddefnyddio mewn modd tebyg i Adran 106. Byddai hynny'n golygu fod elwa yn y dyfodol yn cael ei gyfyngu heb niweidio gwerth cartrefi pobl yn yr un modd a beth mae Cyfarwyddyd Erthygl 4 yn ei wneud.	Nid yw'r sylw sydd wedi ei dderbyn yn ymwneud a chynnwys y Canllaw Cynllunio Atodol. Mae'r sylw yn ymwneud ag egwyddor y Cyfarwyddyd Erthygl 4. <u>Argymhelliad</u> - Dim newid.
P2.S1	John Moss	Adran 6	Gwrthwynebu	Nid yw eiddo sydd wedi'u lleoli mewn lleoliadau gwledig anghysbell yn cael eu ffafrio gan deuluoedd lleol (yn enwedig cyplau ifanc gyda phlant) gan nad ydynt yn gyfleus ar gyfer ysgolion, siopau ac ati. Dyma pam roedd llawer yn adfeiliedig cyn i	Dylai unrhyw eiddo sydd wedi ei leoli mewn ardal wledig ac sydd heb ei werthu ar ôl 6 mis ar y farchnad, dderbyn caniatâd cynllunio i'w werthu fel ail gartref a llety gwyliau tymor byr.	Nodi'r sylw. Nid yw'r fframwaith bolisi presennol yn caniatáu rhoi'r hyblygrwydd i gynnwys arweiniad o ran eithriadau wrth asesu ceisiadau cynllunio fel y awgrymir. Mae'n ofynnol fod yr arweiniad a gynhwysir o fewn y Canllaw yn cydymffurfio gyda'r arweiniad polisi cynllunio lleol fel

Rhif cyfeirnod	Enw	Rhan o'r CCA	Natur y sylw	Crynodeb o'r sylwadau	Diwygiadau a geisir	Sylwadau'r Swyddog ac argymhelliad
				berchnogion ail gartrefi eu hadnewyddu ac yn hanesyddol maent ond yn apelio fel llety gwyliau tymor byr neu ail gartrefi.		y cynhwysir yn y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd. <u>Argymhelliad</u> - Dim newid
P3.S1	Stuart Rudlin	-	Gwrthwynebu	[Dim wedi ei nodi]	[Dim wedi ei nodi]	Nodi'r gwrthwynebiad cyffredinol. <u>Argymhelliad</u> - Dim newid
P4.S1	Glenis Bisson	12.14	Gwrthwynebu	Ni ddylai defnydd cymysg C3/C6 fod angen caniatâd cynllunio. Nid yw preswylwyr yn cymryd tai allan o'r stoc dai.	Dylid caniatáu defnydd cymysg heb yr angen i dderbyn caniatâd cynllunio gan NA fyddai'n cydymffurfio a'r erthygl 4 gan ei fod yn rhentu am gyfnod byr. Mae'r Cyngor a'r Senedd wedi gorgyrraedd ei hawdurdod.	Nid yw'r sylw sydd wedi ei dderbyn yn ymwneud a chynnwys y Canllaw Cynllunio Atodol. Mae'r sylw yn ymwneud ag egwyddor y Cyfarwyddyd Erthygl 4. <u>Argymhelliad</u> - Dim newid
P5.S1	Susan Roberts	Polisi TAI 5	Gwrthwynebu	Cyfyngiadau mwy caeth	[Dim wedi ei nodi]	Nid yw'r sylw sydd wedi ei dderbyn yn ymwneud a chynnwys y Canllaw Cynllunio Atodol. <u>Argymhelliad</u> - Dim newid
P6.S1	James Woodcock (Partneriaeth Dyffryn Peris)	Adran 8, para 8.6	Gwrthwynebu	Mae Polisi TAI 7 yn ffafrio trosi adeiladau traddodiadol y tu allan i aneddiadau yn llety gwyliau yn hytrach na thai fforddiadwy i bobl leol	Mae'r Bartneriaeth yn cefnogi'r prif fyrddwn y CCA o ddarparu canllawiau i atal newid defnydd o dai i ail gartrefi a llety gwyliau. Ond ddylai'r CCA ddweud bydd	Nodi'r sylw. Nid yw'r sylw sydd wedi ei dderbyn yn ymwneud a chynnwys y Canllaw Cynllunio Atodol. <u>Argymhelliad</u> - Dim newid

Rhif cyfeirnod	Enw	Rhan o'r CCA	Natur y sylw	Crynodeb o'r sylwadau	Diwygiadau a geisir	Sylwadau'r Swyddog ac argymhelliad
				mewn lleoliadau sy'n cefnogi cymunedau lleol. Dylid defnyddio'r CCA hwn i leihau'r dystiolaeth sydd ei hangen i gyfiawnhau mwy o gyfleoedd i ddarparu tai fforddiadwy ychwanegol i bobl leol	cynigion teg i drosi adeiladau traddodiadol i dai fforddiadwy i bobl leol yn cael eu caniatáu hyd yn oed yn y cefn gwlad. Felly ddylai'r cyfrifoldeb fod ar y Cyngor i gyfiawnhau defnydd masnachol yn hytrach nag ar y darpar ddatblygwr.	
P7.S1	Alan Parry	-	Cefnogi	[Dim wedi ei nodi]	[Dim wedi ei nodi]	Nodi'r gefnogaeth gyffredinol. <u>Argymhelliad</u> - Dim newid
P8.S1	Cyngor Tref Cricieth	-	Gwrthwynebu	Mae'r ymgynghoriad yn anodd a chymhleth ac yn anodd dilyn a deall y meini prawf. Mae'r ddogfennaeth yn rhy dechnegol sydd yn fater o bryder o ran cyfathrebu effeithiol gyda'r cyhoedd yn gyffredinol.	[Dim wedi ei nodi]	Gwerthfawrogir fod y ddogfen yn ymddangos yn gymhleth ac yn dechnegol. Mae pob ymdrech wedi ei wneud i geisio symleiddio'r arweiniad a gynhwysir o fewn y Canllaw. Mae'r pwnc yn un technegol ac mae'n anorfod gan hynny ei fod yn mynd i fod yn gymharol gymhleth. <u>Argymhelliad</u> - Dim newid
P9.S1	Mike Stevens	Cyffredinol	Gwrthwynebu	Mae'r sylw yn trafod diffygion polisïau sy'n	[Dim wedi ei nodi]	Nodi'r sylw. Nid yw'r sylw sydd wedi ei dderbyn yn ymwneud a

Rhif cyfeirnod	Enw	Rhan o'r CCA	Natur y sylw	Crynodeb o'r sylwadau	Diwygiadau a geisir	Sylwadau'r Swyddog ac argymhelliad
				ymwneud ag ail gartrefi, llety gwyliau, a datblygiad tai yng Ngwynedd. Mae ymagwedd y Cyngor at breimiwm treth y Cyngor ar ail gartrefi yn cael ei feirniadu, gan ddadlau nad yw wedi datrys yr argyfwng tai i bobl leol, yn enwedig prynwyr tro cyntaf. Er gwaethaf ail gartrefi yn dod ar y farchnad, mae prisiau wedi gostwng, ac mae pobl ifanc yn dal i fethu â fforddio cartref. Mae'r polisi yn cael ei ystyried yn niweidiol i dwristiaeth. Mae rheoliadau cynllunio aneffeithiol, diffyg cyflymder datblygu tai, a pholisïau hen sy'n rhwystro adeiladu tai hefyd yn cael eu beirniadu. Mae yna feirniadaeth o ddiffyg uchelgais, cynllunio gwael, a diffyg parodrwydd Cyngor Gwynedd i newid. Mae		chynnwys y Canllaw Cynllunio Atodol. <u>Argymhelliad</u> - Dim newid

Rhif cyfeirnod	Enw	Rhan o'r CCA	Natur y sylw	Crynodeb o'r sylwadau	Diwygiadau a geisir	Sylwadau'r Swyddog ac argymhelliad
				ffocws y cyngor ar "dai fforddiadwy" yn golygu fod ceisiadau yn cael eu gwrthod. Ymhellach mae diffyg datblygiad tai yn Nhywyn gan nad yw'r ffiniau datblygu wedi cael eu hadolygu ers degawdau. Y nod yw mynd i'r afael â'r prinder tai, cefnogi cymunedau Cymraeg eu hiaith, a gwella'r economi leol drwy annog mwy o ddatblygiadau tai a gwell defnydd o eiddo presennol. Er mwyn annog datblygu cynaliadwy yng Ngwynedd mae angen ymdriniaeth fwy deinamig ar gyfer tai gan gynnwys polisiau mwy clir o ran trethi ac adolygu rheoliadau cynllunio sydd wedi dyddio.		
P10.S1	Katie Proctor	Adran 7	Gwrthwynebu	Mae'r rheolau arfaethedig yn nodi mai'r maen prawf ar	Dylai'r diffiniad o "hyfyw" gynnwys hyfywedd ariannol, ni ddylai hyn fod yn dybiedig	Mae hyfywedd mewn perthynas â'r rheol 182 yn ymwneud a phoblogrwydd/galw am y llety

Rhif cyfeirnod	Enw	Rhan o'r CCA	Natur y sylw	Crynodeb o'r sylwadau	Diwygiadau a geisir	Sylwadau'r Swyddog ac argymhelliad
				gyfer hyn yw os ydi'r defnydd gwyliau yn "hyfyw", ac os felly, ni chaniateir. Ni chaniateir unrhyw gais os yw 182 diwrnod o osod yn cael ei gyflawni ar hyn o bryd, gan fod hyn yn cael ei ystyried fel arwydd o hyfywedd ariannol. Mae hefyd yn angenrheidiol marchnata'r eiddo am gyfnod sydd yn o leiaf 12 mis fel llety gwyliau cyn rhoddi unrhyw ystyriaeth i a ellir ei newid i ddefnydd C5. Credwn fod hyn yn anghywir ar sawl cyfrif. Yn gyntaf, proffildeb, nid nifer y diwrnodau a osodwyd sydd yn cynrychioli a yw llety gwyliau yn "hyfyw". Mae'r gofyn i farchnata'r uned am 12 mis fel llety gwyliau, ac	pan gyflawnir 182 diwrnod o osod ar hyn o bryd. Dylid dileu'r gofyniad i fod wedi marchnata'r eiddo am o leiaf 12 mis fel llety gwyliau.	gwyliau tymor byr nid ei hyfywedd ariannol. Pwrpas cynnwys y cyfyngiadau yw sicrhau nad yw unrhyw lety gwyliau tymor byr llwyddiannus sy'n bodloni'r galw yn cael eu colli i ddefnydd amgen. Ar ben hynny, rhaid pwysleisio y gall llety gwyliau tymor-byr (dosbarth defnydd C6) nad ydynt wedi'u cyfyngu ar gyfer y defnydd penodol trwy amod cynllunio, newid defnydd i fod yn brif fan preswyl (dosbarth defnydd C3) fel datblygiad a ganiateir, felly, mae defnydd arall yn bosibl heb yr ofyniad i wneud cais am ganiatâd cynllunio. Awgrymir bod eglurder pellach yn cael ei gynnwys yn y CCA, gan fanylu ar y gofyniad i ddiogelu llety twristiaeth bresennol yn unol â'r arweiniad a ddarperir ym Mholisi Strategol PS14: Economi Ymwelwyr y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd.

Rhif cyfeirnod	Enw	Rhan o'r CCA	Natur y sylw	Crynodeb o'r sylwadau	Diwygiadau a geisir	Sylwadau'r Swyddog ac argymhelliad
				yn ystod y cyfnod hynny mae'n anochel na fyddai'r 182 diwrnod o osod yn cael ei gyflawni a chan hynny fe fydd yna gost sylweddol gysylltiedig, yn fesur cosbi a fydd yn achosi caledi sylweddol. O ystyried nad oes unrhyw warant ar ddiwedd y broses hon y caniateir i'r eiddo drosglwyddo i C5, mae hyn yn gosod gofyn afrealistig ar unrhyw eiddo C6. Mewn gwirionedd, bydd angen i berchnogion eiddo C6 sy'n dymuno gwerthu buddsoddi digon o arian i dalu costau'r eiddo sy'n cael ei farchnata am 12 mis cyn gwybod a ellir ei werthu fel defnydd C5. Mae'r cyfyngiad hwn hefyd yn atal perchnogion		Argymhelliad -Diwygio paragraff 7.6 o'r Canllaw Cynllunio Atodol fel a chanlyn:- <i>"7.6 Mae llety gwyliau tymor byr yn darparu gwasanaeth hanfodol er mwyn cefnogi economi ymweld yr ardal. <u>Mae maen prawf 5 o Bolisi Strategol 14: Yr Economi Ymwelwyr (Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn) yn nodi y dylid atal datblygiadau a fyddai'n cael effaith annerbyniol ar y cyfleuster twristiaeth.</u> Dylid gan hynny ystyried os yw defnydd y llety gwyliau yn hyfyw ac yn cyfrannu tuag at ddiwallu'r galw."</i>

Rhif cyfeirnod	Enw	Rhan o'r CCA	Natur y sylw	Crynodeb o'r sylwadau	Diwygiadau a geisir	Sylwadau'r Swyddog ac argymhelliad
				llety gwyliau C6 rhag defnyddio'r eiddo eu hunain rywfaint o'r amser (a fyddai'n ddefnydd cymysg C6/C5) neu os ydynt yn rhoi'r gorau i fasnachu fel llety gwyliau, cadw'r eiddo fel ail gartref (sef C5). Y goblygiad felly yw y bydd angen i berchennog gosod gwyliau C6 werthu'r eiddo os ydynt yn rhoi'r gorau i fasnachu. Mae llawer o eiddo llety gwyliau yn rhai sydd wedi bod yn y teuluoedd ers cenedlaethau. Mae gorfodi'r rhain i gael eu gwerthu pan fydd perchennog y busnes yn ymddeol yn ganlyniad gwyrddroedig a fydd yn niweidiol i lawer o fusnesau teuluol Cymru.		
P11.S1	Cyngor Tref Abermaw	Adran 5	Gwrthwynebu	Nid yw'r newid defnydd o C3 i C6 yn colli stoc dai parhaol. Mae'r eiddo yn parhau i fod ar gael i'w ddefnyddio fel tai parhaol ar unrhyw adeg yn y	Dileu'r paragraffau presennol sy'n honni bod symud o C3 i C6 yn colli stoc tai parhaol, a chyfeirio tuag at gymalau eraill fel amodau ar gyfer cymeradwyo newid	Mae cyflwyno'r Cyfarwyddwyd Erthygl 4 yn galluogi rheoli'r defnydd a wneir o dai mewn modd nad oedd yn bosib yn flaenorol. Drwy gyflwyno cais cynllunio newid defnydd (C3 i

Rhif cyfeirnod	Enw	Rhan o'r CCA	Natur y sylw	Crynodeb o'r sylwadau	Diwygiadau a geisir	Sylwadau'r Swyddog ac argymhelliad
				dyfodol. Caniateir symud o C6 i C3 felly gellir ei wneud yn syml a heb ganiatâd cynllunio. Felly, ni ddylid defnyddio'r datganiad hwn fel gwrthodiad blanced i ganiatáu unrhyw newid o C3 i C6. Mae hyn hefyd yn berthnasol i'r newidiadau defnydd eraill sy'n symud o C3 i C5 neu ddefnydd cymysg. Hefyd C5 i C6.	defnydd. Yn berthnasol i adrannau 5 a 6 hefyd.	C6) yn dangos fod yna fwriad defnyddio'r uned ar gyfer y defnydd llety gwyliau tymor byr (C6). Cydnabyddir fod posib newid defnydd o C6 i C3 heb yr angen i gyflwyno cais cynllunio, nid oes unrhyw sicrwydd y byddai'r defnydd yma'n digwydd. Gan hynny ni ellir cynnwys fel y stoc dai parhaol gan efallai na fydd yn cael ei ddefnyddio ar gyfer y defnydd hynny fyth yn y dyfodol. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P11.S2	Cyngor Tref Abermaw	Adran 7	Gwrthwynebu	Bydd canran yr ail gartrefi a'r llety gwyliau tymor byr yn amrywio yn ôl ardal. Mewn ardal sydd ag economi ymwelwyr cryf bydd yna ganran uwch o lety gwyliau wedi'u dodrefnu gan fod y rhain yn hanfodol i'r economi leol. Dylai'r ganran gael ei bennu gan y Cyngor Tref neu Gymuned, nid yr awdurdod cynllunio	Amrywio'r trothwy canrannol i adlewyrchu'r gymuned leol a'r economi dim cael cyfradd blanced ar draws y sir gyfan. Ychwanegwch gymhariaeth ag anghenion tai lleol i'r CCA. Bydd hyn yn sicrhau y gellir defnyddio tai nad ydynt yn diwallu anghenion tai lleol yn broffidiol yn yr ardal sydd o fudd i'r economi a'r gymuned leol.	Mae'r trothwy canrannol sydd wedi ei osod yn cyd-fynd gyda'r Canllaw Cynllunio Atodol: Cyfleusterau a Llety i Dwristiaid presennol a chan hynny yn sicrhau cysondeb wrth asesu ceisiadau cynllunio. Pwysleisir fod yr arweiniad a gynhwysir o fewn y Canllaw o ran yr ystyriaethau perthnasol wrth ystyried priodoldeb newid defnydd llety gwyliau (Dosbarth defnydd C6) i ail gartref (dosbarth defnydd C5) yn ceisio cyd-nabod y ffaith fod llety

Rhif cyfeirnod	Enw	Rhan o'r CCA	Natur y sylw	Crynodeb o'r sylwadau	Diwygiadau a geisir	Sylwadau'r Swyddog ac argymhelliad
				lleol. Bydd cyfradd blanced yn annog mwy o ail gartref mewn ardaloedd cyfagos i fannau poblogaidd presennol gan ledaenu'r materion ymhellach yn hytrach na'u cynnwys o fewn ardal gymharol fach. Nid yw'r amodau yn y Canllaw yn ystyried yr angen tai lleol. Os yw'r angen tai lleol yn bennaf ar gyfer tai 2/3 ystafell wely ym mandiau Treth Cyngor A-D, yna nid yw tai mwy (>4 ystafell wely neu fand F ac uwch) yn tynnu tai angen lleol a dylid eu hystyried yn fwy ffafriol ar gyfer symud o Ddosbarth Defnydd C3 i C5 neu C6. Mae'r tai hyn yn aml yn fawr ac yn ddrud i'w rhedeg felly nid ydynt yn addas ar gyfer defnydd lleol oherwydd costau ynni.		gwyliau llwyddiannus yn cyfrannu tuag at gynnal economi twristiaeth gynaliadwy. Ymhellach fe geisir sicrhau fod yna fesurau mewn lle er ceisio annog defnydd prif fan preswyl (hawl datblygu a ganiateir i newid i ddefnydd C3) er mwyn ymateb i'r argyfwng tai lleol a diwallu'r angen lleol am dai. <u>Argymhelliad</u> – dim newid

Rhif cyfeirnod	Enw	Rhan o'r CCA	Natur y sylw	Crynodeb o'r sylwadau	Diwygiadau a geisir	Sylwadau'r Swyddog ac argymhelliad
P12.1	Deborah Lumley		Sylw cyffredinol	Rwyf wedi byw yn fy nhŷ ers bron i 39 mlynedd, ac wedi magu fy nheulu a 2 o blant ac wedi gweithio yn lleol. Mae fy mhlant wedi cael eu haddysgu yn yr ardal ac mae'r ddau yn siarad Cymraeg. Rwyf wedi cael salwch ac wedi cael trafferth yn y tŷ rydyn ni'n byw ynddo yn ddiweddar gan nad oes gennym doiled i lawr y grisiau. Fel preswilydd parhaol tymor hir, mae fy ngŵr a minnau'n teilo y byddwn yn cael ein cosbi pan ddaw i werthu oherwydd materion iechyd i brynu cartref sydd yn fwy addas yn ein henaint i'r dyfodol.	Pan mae pobl leol yn gwerthu tai pam ddylen nhw orfod gwneud cais cynllunio a thalu 2 a ½ gwaith y dreth gyngor tra bo'r tŷ ar y farchnad. Fy nealltwriaeth i yw os ydych chi'n rhoi eich tŷ ar y farchnad rydych yn cael cyfnod gras 12 mis ond rwy'n credu y dylai fod nes bod yr eiddo yn gwerthu, mae'n anodd i breswilydd parhaol sy'n gorfod ceisio gwerthu eiddo yn yr hinsawdd bresennol heb y pryder diangen hwn hefyd.	Nid yw'r sylw sydd wedi ei dderbyn yn ymwneud a chynnwys y Canllaw Cynllunio Atodol. <u>Argymhelliad</u> - Dim newid
P13.1	Alan Williams	-	Cefnogi	Rhaid ei weithredu er mwyn cefnogi hawl pobl ifanc i fyw yn eu cymuned eu hunain.	[Dim wedi ei nodi]	Nodi'r sylw o gefnogaeth. <u>Argymhelliad</u> - Dim newid

Rhif cyfeirnod	Enw	Rhan o'r CCA	Natur y sylw	Crynodeb o'r sylwadau	Diwygiadau a geisir	Sylwadau'r Swyddog ac argymhelliad
P14.S1	Emyr Glyn Williams	Adran 7	Gwrthwynebu	Mae'r rheolau arfaethedig yn nodi mai maen prawf ar gyfer hyn yw a yw'r gosodiad gwyliau yn "hyfyw", ac os felly, ni chaniateir newid defnydd. Ni chaniateir unrhyw gais os yw 182 diwrnod o osod yn cael ei gyflawni ar hyn o bryd, gan fod hyn yn cael ei ystyried fel arwydd o hyfywedd ariannol. Byddai hefyd wedi bod yn angenrheidiol marchnata'r eiddo am o leiaf 12 mis fel gosodiad gwyliau cyn i unrhyw ystyriaeth gael ei wneud a ellir ei newid i C5. Credwn fod hyn yn ddim yn deg ar sawl cyfrif. Yn gyntaf, mae'n broffidioldeb, nid nifer y diwrnodau a adawyd, sy'n cynrychioli a yw gosodiad gwyliau yn "viable". Ni ddylid dosbarthu gwyliau sy'n digwydd cael ei osod am 182 diwrnod ond sy'n	Dylai'r diffiniad o "hyfyw" gynnwys un ariannol ac nid yw hyn yn tybio yn achos eiddo sy'n cyflawni 182 diwrnod o osod ar hyn o bryd. Dylid dileu'r gofyniad i fod wedi marchnata'r eiddo am o leiaf 12 mis fel gosodiad gwyliau.	Mae hyfywedd mewn perthynas â'r rheol 182 yn ymwneud a phoblogrwydd/galw am y llety gwyliau tymor byr nid ei hyfywedd ariannol. Pwrpas cynnwys y cyfyngiadau yw sicrhau nad yw unrhyw lety gwyliau tymor byr llwyddiannus sy'n bodloni'r galw yn cael eu colli i ddefnydd amgen. Ar ben hynny, rhaid pwysleisio y gall llety gwyliau tymor-byr (dosbarth defnydd C6) nad ydynt wedi'u cyfyngu ar gyfer y defnydd penodol trwy amod cynllunio, newid defnydd i fod yn brif fan preswyl (dosbarth defnydd C3) fel datblygiad a ganiateir, felly, mae defnydd arall yn bosibl heb yr ofyniad i wneud cais am ganiatâd cynllunio. Awgrymir bod eglurder pellach yn cael ei gynnwys yn y CCA, gan fanylu ar y gofyniad i ddiogelu llety twristiaeth bresennol yn unol â'r arweiniad a ddarperir ym Mholisi Strategol PS14:

Rhif cyfeirnod	Enw	Rhan o'r CCA	Natur y sylw	Crynodeb o'r sylwadau	Diwygiadau a geisir	Sylwadau'r Swyddog ac argymhelliad
				gwneud ychydig neu ddim elw yn awtomatig fel "viable". Rydym o'r farn bod gorfod marchnata'r eiddo am 12 mis fel gosodiad gwyliau, ac yn ystod y cyfnod hwnnw mae'n anochel na fydd 182 diwrnod o osod yn cael ei gyflawni ac felly bydd costau sylweddol yn cael eu codi, yn fesur cosbi a fydd yn achosi caledi sylweddol. O ystyried nad oes unrhyw warant ar ddiwedd y broses hon y caniateir i'r eiddo drosglwyddo i C5, mae hyn yn gosod bar afrealistig ar unrhyw eiddo C6. Mewn gwirionedd, bydd angen i berchnogion eiddo C6 sy'n dymuno gwerthu buddsoddi digon o arian i dalu costau'r eiddo sy'n cael ei farchnata am 12 mis cyn gwybod a ellir ei werthu fel C5. Mae'r cyfyngiad hwn hefyd yn atal perchnogion gosod		Economi Ymwelwyr y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd. <u>Argymhelliad</u> - Diwygio paragraff 7.6 o'r Canllaw Cynllunio Atodol fel a chanlyn:- <i>"7.6 Mae llety gwyliau tymor byr yn darparu gwasanaeth hanfodol er mwyn cefnogi economi ymweld yr ardal. <u>Mae maen prawf 5 o Bolisi Strategol 14: Yr Economi Ymwelwyr (Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn) yn nodi y dylid atal datblygiadau a fyddai'n cael effaith annerbyniol ar y cyfleuster twristiaeth.</u> Dylid gan hynny ystyried os yw defnydd y llety gwyliau yn hyfyw ac yn cyfrannu tuag at ddiwallu'r galw."</i>

Rhif cyfeirnod	Enw	Rhan o'r CCA	Natur y sylw	Crynodeb o'r sylwadau	Diwygiadau a geisir	Sylwadau'r Swyddog ac argymhelliad
				gwyliau C6 rhag defnyddio'r eiddo eu hunain rywfaint o'r amser (a fyddai'n ddefnydd cymysg C6/C5) neu os ydynt yn rhoi'r gorau i fasnachu fel gosodiad gwyliau, cadw'r eiddo fel ail gartref (sef C5). Y goblygiad felly yw y bydd angen i unrhyw berchennog gosodiad gwyliau C6 werthu'r eiddo os ydynt yn rhoi'r gorau i fasnachu. Mae llawer o eiddo gosod gwyliau yn rhai sydd wedi bod mewn teuluoedd ers cenedlaethau. Mae gorfodi'r rhain i gael eu gwerthu pan fydd perchennog y busnes yn ymddeol yn ganlyniad gwyrddroedig a fydd yn niweidiol i lawer o fusnesau teuluol Cymru.		
P14.S2	Emyr Glyn Williams	C5/C6 to C3	Sylw cyffredinol	Mi gefais siawns i osod y tŷ llawn amser am flwyddyn ond pam wnes ymholiadau dwedodd Cyngor Gwynedd wrthyf	Mi ddylai tai oedd yn C5/C6 cyn Medi 2024 gael yr hawl i newid yn ôl ac ymlaen i C3 efo'r amod bod y perchennog ddim yn newid.	Nid yw'r pryder sydd wedi ei fynegi yn fater i'r Canllaw Cynllunio Atodol. Mae'r hyn a geisir yn cael ei reoli drwy'r drefn

Rhif cyfeirnod	Enw	Rhan o'r CCA	Natur y sylw	Crynodeb o'r sylwadau	Diwygiadau a geisir	Sylwadau'r Swyddog ac argymhelliad
				os fuaswn yn gwneud hynny mi fuasai y tŷ yn C3 wedyn ac ni fuaswn yn cael mynd i aros ynddo fy hyn na ei osod allan byth eto. Mae teulu lleol wedi colli allan yn y fan hyn.		o weithredu'r Cyfarwyddyd Erthygl 4. <u>Argymhelliad</u> - Dim newid
P15.S1	Gareth Lloyd	Gwrthwynebu	Y ddogfen gyfan	Rwyf yn gwrthwynebu'r rheoliadau hyn i gyd, nid ydynt yn angenrheidiol, maent yn wrth-Seisnig, wrth-twristiaeth a gwrth-fusnes. Mae'n eithriadol o niweidiol ac yn achosi rhaniadau yng Nghymru. Mae hyn oll yn debyg iawn i Brexit a gostiodd £1.1 biliwn mewn refeniw colledig yng Nghymru dros cyfnod y dair mlynedd cyntaf. Mae'r gofynion polisi hyn yn bwylltrais a nid yw'n angenrheidiol. Dylid cael gwared ar y nonsens llwyr hyn ac yn ei le adeiladu tai, canïadau hawl cynllunio ar gyfer tai newydd ac annog busnesau a thwristiaeth.	Cael gwared ar y nonsens llwyr yma.	Prif bwrpas y CCA yw darparu arweiniad pellach yn dilyn gweithredu'r Cyfarwyddyd Erthygl 4. Ystyrir ei bod yn angenrheidiol egluro'r safbwynt polisi cynllunio lleol drwy'r CCA. <u>Argymhelliad</u> - Dim newid

Rhif cyfeirnod	Enw	Rhan o'r CCA	Natur y sylw	Crynodeb o'r sylwadau	Diwygiadau a geisir	Sylwadau'r Swyddog ac argymhelliad
				Rydych chi'n peryglu fethdaliad, mae'r holl beth yn wallgofrwydd.		
P16.S1	Janine Dow	Adran 7	Gwrthwynebu	<i>[Dim wedi ei nodi]</i>	Dylai'r diffiniad o "hyfyw" gynnwys un ariannol ac nid yw hyn yn tybio yn achos eiddo sy'n cyflawni 182 diwrnod o osod ar hyn o bryd. Dylid dileu'r gofyniad i fod wedi marchnata'r eiddo am o leiaf 12 mis fel gosodiad gwyliau.	Mae hyfywedd mewn perthynas â'r rheol 182 yn ymwneud a phoblogrwydd/galw am y llety gwyliau tymor byr nid ei hyfywedd ariannol. Pwrrpas cynnwys y cyfyngiadau yw sicrhau nad yw unrhyw lety gwyliau tymor byr llwyddiannus sy'n bodloni'r galw yn cael eu colli i ddefnydd amgen. Ar ben hynny, rhaid pwysleisio y gall llety gwyliau tymor-byr (dosbarth defnydd C6) nad ydynt wedi'u cyfyngu ar gyfer y defnydd penodol trwy amod cynllunio, newid defnydd i fod yn brif fan preswyl (dosbarth defnydd C3) fel datblygiad a ganiateir, felly, mae defnydd arall yn bosibl heb yr ofyniad i wneud cais am ganiatâd cynllunio. Awgrymir bod eglurder pellach yn cael ei gynnwys yn y CCA, gan fanylu ar y gofyniad i ddiogelu llety twristiaeth bresennol yn

Rhif cyfeirnod	Enw	Rhan o'r CCA	Natur y sylw	Crynodeb o'r sylwadau	Diwygiadau a geisir	Sylwadau'r Swyddog ac argymhelliad
						unol â'r arweiniad a ddarperir ym Mholisi Strategol PS14: Economi Ymwelwyr y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd. <u>Argymhelliad</u> -Diwygio paragraff 7.6 o'r Canllaw Cynllunio Atodol fel a chanlyn:- <i>"7.6 Mae llety gwyliau tymor byr yn darparu gwasanaeth hanfodol er mwyn cefnogi economi ymweld yr ardal. <u>Mae maen prawf 5 o Bolisi Strategol 14: Yr Economi Ymwelwyr (Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn) yn nodi y dylid atal datblygiadau a fyddai'n cael effaith annerbyniol ar y cyfleuster twristiaeth.</u> Dylid gan hynny ystyried os yw defnydd y llety gwyliau yn hyfyw ac yn cyfrannu tuag at ddiwallu'r galw."</i>
P17.S1	Dylan Bryn Roberts	-	Cefnogi	Rydym yn cefnogi'r canllaw cynllunio atodol: rheoli'r defnydd o dai fel cartrefi gwyliau fel ymdrech cwbl briodol i	[Dim wedi ei nodi]	

Rhif cyfeirnod	Enw	Rhan o'r CCA	Natur y sylw	Crynodeb o'r sylwadau	Diwygiadau a geisir	Sylwadau'r Swyddog ac argymhelliad
				geisio rheoli graddfa a maint mannau preswyl o'r math hwn oherwydd eu heffaith negyddol ar brisiau cyfartalog tai yn y pentrefi/trefi/sir. Mae'n ymdrech ddiffuant i geisio taclo'r argyfwng tai sydd eisoes wedi amlygu nad yw 65% o holl drigolion preswyl sir Gwynedd yn gallu fforddio prynu ty ar y farchnad agored.		
P18.S1	Fiona Hampton	Adran 4	Gwrthwynebu	<i>[Dim wedi ei nodi]</i>	Mae'r polisi hyn yn golygu na fydd byth fodd i newid defnydd prif dŷ (C3) i lety gwyliau, ta waeth beth yw'r angen lleol. Credaf y dylid fod yna hyblygrwydd a bod yna achos i'w wneud dros angen lleol penodol, hyn hytrach na'i gwrthod yn gyfan gwbl. Mae yna nifer o resymau pam na fyddai eiddo yn addas ar gyfer byw ynddo'n barhaol ond yn addas ar gyfer defnydd arall. Gan hynny mae angen hyblygrwydd.	Rhaid i'r canllawiau a ddarperir yn y CCA gydymffurfio â'r polisïau fel y'u cynhwysir yn y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd. Mae meini prawf iii Polisi TWR 2 yn nodi'n glir na ddylai unrhyw gynnig arwain at golli'r stoc dai parhaol. <u>Argymhelliad</u> – dim newid

Rhif cyfeirnod	Enw	Rhan o'r CCA	Natur y sylw	Crynodeb o'r sylwadau	Diwygiadau a geisir	Sylwadau'r Swyddog ac argymhelliad
P18.S2	Fiona Hampton	Adran 7	Gwrthwynebu	Mae'r rheolau arfaethedig yn nodi mai maen prawf ar gyfer hyn yw a yw'r gosodiad gwyliau yn "hyfyw", ac os felly, ni chaniateir newid defnydd. Ni chaniateir unrhyw gais os yw 182 diwrnod o osod yn cael ei gyflawni ar hyn o bryd, gan fod hyn yn cael ei ystyried fel arwydd o hyfywedd ariannol. Byddai hefyd wedi bod yn angenrheidiol marchnata'r eiddo am o leiaf 12 mis fel gosodiad gwyliau cyn i unrhyw ystyriaeth gael ei wneud a ellir ei newid i C5. Credwn fod hyn yn ddim yn deg ar sawl cyfrif. Yn gyntaf, mae'n broffidioldeb, nid nifer y diwrnodau a adawyd, sy'n cynrychioli a yw gosodiad gwyliau yn "viable". Ni ddylid dosbarthu gwyliau sy'n digwydd cael ei osod am 182 diwrnod ond sy'n gwneud ychydig neu ddim elw yn awtomatig fel	Dylai'r diffiniad o "hyfyw" gynnwys un ariannol ac nid yw hyn yn tybio yn achos eiddo sy'n cyflawni 182 diwrnod o osod ar hyn o bryd. Dylid dileu'r gofyniad i fod wedi marchnata'r eiddo am o leiaf 12 mis fel gosodiad gwyliau.	Mae hyfywedd mewn perthynas â'r rheol 182 yn ymwneud a phoblogrwydd/galw am y llety gwyliau tymor byr nid ei hyfywedd ariannol. Pwrpas cynnwys y cyfyngiadau yw sicrhau nad yw unrhyw lety gwyliau tymor byr llwyddiannus sy'n bodloni'r galw yn cael eu colli i ddefnydd amgen. Ar ben hynny, rhaid pwysleisio y gall llety gwyliau tymor-byr (dosbarth defnydd C6) nad ydynt wedi'u cyfyngu ar gyfer y defnydd penodol trwy amod cynllunio, newid defnydd i fod yn brif fan preswyl (dosbarth defnydd C3) fel datblygiad a ganiateir, felly, mae defnydd arall yn bosibl heb yr ofyniad i wneud cais am ganiatâd cynllunio. Awgrymir bod eglurder pellach yn cael ei gynnwys yn y CCA, gan fanylu ar y gofyniad i ddiogelu llety twristiaeth bresennol yn unol â'r arweiniad a ddarperir ym Mholisi Strategol PS14: Economi Ymwelwyr y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd.

Rhif cyfeirnod	Enw	Rhan o'r CCA	Natur y sylw	Crynodeb o'r sylwadau	Diwygiadau a geisir	Sylwadau'r Swyddog ac argymhelliad
				"viable". Rydym o'r farn bod gorfod marchnata'r eiddo am 12 mis fel gosodiad gwyliau, ac yn ystod y cyfnod hwnnw mae'n anochel na fydd 182 diwrnod o osod yn cael ei gyflawni ac felly bydd costau sylweddol yn cael eu codi, yn fesur cosbi a fydd yn achosi caledi sylweddol. O ystyried nad oes unrhyw warant ar ddiwedd y broses hon y caniateir i'r eiddo drosglwyddo i C5, mae hyn yn gosod bar afrealistig ar unrhyw eiddo C6. Mewn gwirionedd, bydd angen i berchnogion eiddo C6 sy'n dymuno gwerthu buddsoddi digon o arian i dalu costau'r eiddo sy'n cael ei farchnata am 12 mis cyn gwybod a ellir ei werthu fel C5. Mae'r cyfyngiad hwn hefyd yn atal perchnogion gosod gwyliau C6 rhag defnyddio'r eiddo eu		Argymhelliad -Diwygio paragraff 7.6 o'r Canllaw Cynllunio Atodol fel a chanlyn:- <i>"7.6 Mae llety gwyliau tymor byr yn darparu gwasanaeth hanfodol er mwyn cefnogi economi ymweld yr ardal. <u>Mae maen prawf 5 o Bolisi Strategol 14: Yr Economi Ymwelwyr (Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn) yn nodi y dylid atal datblygiadau a fyddai'n cael effaith annerbyniol ar y cyfleuster twristiaeth.</u> Dylid gan hynny ystyried os yw defnydd y llety gwyliau yn hyfyw ac yn cyfrannu tuag at ddiwallu'r galw."</i>

Rhif cyfeirnod	Enw	Rhan o'r CCA	Natur y sylw	Crynodeb o'r sylwadau	Diwygiadau a geisir	Sylwadau'r Swyddog ac argymhelliad
				hunain rywfaint o'r amser (a fyddai'n ddefnydd cymysg C6/C5) neu os ydynt yn rhoi'r gorau i fasnachu fel gosodiad gwyliau, cadw'r eiddo fel ail gartref (sef C5). Y goblygiad felly yw y bydd angen i unrhyw berchennog gosodiad gwyliau C6 werthu'r eiddo os ydynt yn rhoi'r gorau i fasnachu. Mae llawer o eiddo gosod gwyliau yn rhai sydd wedi bod mewn teuluoedd ers cenedlaethau. Mae gorfodi'r rhain i gael eu gwerthu pan fydd perchennog y busnes yn ymddeol yn ganlyniad gwyrddroedig a fydd yn niweidiol i lawer o fusnesau teuluol Cymru.		
P19.S1	Ben Spier	Adran 4	Gwrthwynebu	"Na fydd y bwriad yn arwain at golled yn y stoc tai parhaol;" a diffinnir hyn gyda "byddai unrhyw fwriad a fyddai'n arwain at golli defnydd o stoc dai parhaol (sef dosbarth	Mae cael gwaharddiad llwyr yn ymddangos fel rhwystr llwyr ar gyfer disgresiwn dylai fod yna ystyriaeth yn cael ei roddi i'r angen ar gyfer llety gwyliau tu hwnt i ail gartrefi, tai gwag a thir	Rhaid i'r canllawiau a ddarperir yn y CCA gydymffurfio â'r polisiâu fel y'u cynhwysir yn y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd. Mae meini prawf iii Polisi TWR 2 yn nodi'n glir na ddylai unrhyw

Rhif cyfeirnod	Enw	Rhan o'r CCA	Natur y sylw	Crynodeb o'r sylwadau	Diwygiadau a geisir	Sylwadau'r Swyddog ac argymhelliad
				defnydd C3) yn groes i faen prawf iii o Bolisi TWR 2." Effaith hyn yw na fydd yna unrhyw siawns i newid prif gartref (C3) i ddefnydd gwyliau, ta waeth beth yw'r angen lleol a'r niferoedd o dai gwag ac ail gartrefi yn lleol, gyda'r ddau yn cyfrannu llawer llai tuag at yr economi leol (ail gartrefi yn x6 llai o'i gymharu â llety gwyliau, tai gwag yn ddim byd) ac yn gor-rifo llety gwyliau gwirioneddol. Yn gyfochrog, dylai'r nifer o geisiadau cynllunio sydd heb eu hadeiladu fod yn ystyriaeth - mae gymaint o dir wrth gefn yn wirioneddol niweidiol i'r ddarpariaeth o dai yn lleol, unwaith yn rhagor cyfrannu dim byd i'r economi lleol, yn wahanol i lety gwyliau ar gyfer twristiaid.	wrth gefn - os oes yna nifer sylweddol o rain, sydd yn cael effaith llawer iawn gwaeth ar y stoc dai, ni ddylai'r ffactor yna atal y gallu i'w drosi i ddefnydd gwyliau.	gynnig arwain at golli'r stoc dai parhaol. <u>Argymhelliad</u> – dim newid

Rhif cyfeirnod	Enw	Rhan o'r CCA	Natur y sylw	Crynodeb o'r sylwadau	Diwygiadau a geisir	Sylwadau'r Swyddog ac argymhelliad
P20.S1	Alan Harper Smith	Adran 4	Gwrthwynebu	[Dim wedi ei nodi]	Mae hwn yn datgan mewn perthynas â chynigion ar gyfer llety gwyliau newydd (C6) "Na fydd y bwriad yn arwain at golled yn y stoc tai parhaol;" a diffinnir hyn gyda "byddai unrhyw fwriad a fyddai'n arwain at golli defnydd o stoc dai parhaol (sef dosbarth defnydd C3) yn groes i faen prawf iii o Bolisi TWR 2.". Beth mae'r polisi hyn yn golygu yw na fydd yna byth siawns o newid defnydd prif dy (C3) i lety gwyliau, ta waeth o unrhyw anghenion lleol. Rydym yn credu y dylai fod yn le ar gyfer achosion penodol yn seiliedig ar angen lleol, yn hytrach na gwaharddiad llwyr.. Dylid fod yn bosib gwneud achos busnes a pheidio gwahardd hyn yn gyfan gwbl ymhob sefyllfa. Pam ddylai person sydd yn prynu tŷ rhydd-daliadol gael y cyfyngiadau hyn wedi	Rhaid i'r canllawiau a ddarperir yn y CCA gydymffurfio â'r polisiau fel y'u cynhwysir yn y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd. Mae meini prawf iii Polisi TWR 2 yn nodi'n glir na ddylai unrhyw gynnig arwain at golli'r stoc dai parhaol. <u>Argymhelliad</u> – dim newid

Rhif cyfeirnod	Enw	Rhan o'r CCA	Natur y sylw	Crynodeb o'r sylwadau	Diwygiadau a geisir	Sylwadau'r Swyddog ac argymhelliad
					gosod arnynt, siawns fod hyn yn groes i'r cytundeb rhydd-daliadol sydd mewn cyfraith ers canrifoedd.	
P20.S2	Alan Harper Smith	Adran 7	Gwrthwynebu	Mae'r rheolau arfaethedig yn nodi mai maen prawf ar gyfer hyn yw a yw'r gosodiad gwyliau yn "hyfyw", ac os felly, ni chaniateir newid defnydd. Ni chaniateir unrhyw gais os yw 182 diwrnod o osod yn cael ei gyflawni ar hyn o bryd, gan fod hyn yn cael ei ystyried fel arwydd o hyfywedd ariannol. Byddai hefyd wedi bod yn angenrheidiol marchnata'r eiddo am o leiaf 12 mis fel gosodiad gwyliau cyn i unrhyw ystyriaeth gael ei wneud a ellir ei newid i C5. Credwn fod hyn yn ddim yn deg ar sawl cyfrif. Yn gyntaf, mae'n broffidioldeb, nid nifer y diwrnodau a adawyd, sy'n cynrychioli a yw gosodiad gwyliau yn "viable". Ni ddylid	Dylai'r diffiniad o "hyfyw" gynnwys un ariannol ac nid yw hyn yn tybio yn achos eiddo sy'n cyflawni 182 diwrnod o osod ar hyn o bryd. Dylid dileu'r gofyniad i fod wedi marchnata'r eiddo am o leiaf 12 mis fel gosodiad gwyliau.	Mae hyfywedd mewn perthynas â'r rheol 182 yn ymwneud a phoblogrwydd/galw am y llety gwyliau tymor byr nid ei hyfywedd ariannol. Pwrpas cynnwys y cyfyngiadau yw sicrhau nad yw unrhyw lety gwyliau tymor byr llwyddiannus sy'n bodloni'r galw yn cael eu colli i ddefnydd amgen. Ar ben hynny, rhaid pwysleisio y gall llety gwyliau tymor-byr (dosbarth defnydd C6) nad ydynt wedi'u cyfyngu ar gyfer y defnydd penodol trwy amod cynllunio, newid defnydd i fod yn brif fan preswyl (dosbarth defnydd C3) fel datblygiad a ganiateir, felly, mae defnydd arall yn bosibl heb yr ofyniad i wneud cais am ganiatâd cynllunio. Awgrymir bod eglurder pellach yn cael ei gynnwys yn y CCA, gan fanylu ar y gofyniad i ddiogelu

Rhif cyfeirnod	Enw	Rhan o'r CCA	Natur y sylw	Crynodeb o'r sylwadau	Diwygiadau a geisir	Sylwadau'r Swyddog ac argymhelliad
				dosbarthu gwyliau sy'n digwydd cael ei osod am 182 diwrnod ond sy'n gwneud ychydig neu ddim elw yn awtomatig fel "viable". Rydym o'r farn bod gorfod marchnata'r eiddo am 12 mis fel gosodiad gwyliau, ac yn ystod y cyfnod hwnnw mae'n anochel na fydd 182 diwrnod o osod yn cael ei gyflawni ac felly bydd costau sylweddol yn cael eu codi, yn fesur cosbi a fydd yn achosi caledi sylweddol. O ystyried nad oes unrhyw warant ar ddiwedd y broses hon y caniateir i'r eiddo drosglwyddo i C5, mae hyn yn gosod bar afrealistig ar unrhyw eiddo C6. Mewn gwirionedd, bydd angen i berchnogion eiddo C6 sy'n dymuno gwerthu buddsoddi digon o arian i dalu costau'r eiddo sy'n cael ei farchnata am 12 mis cyn gwybod a ellir ei		llety twristiaeth bresennol yn unol â'r arweiniad a ddarperir ym Mholisi Strategol PS14: Economi Ymwelwyr y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd. <u>Argymhelliad</u> -Diwygio paragraff 7.6 o'r Canllaw Cynllunio Atodol fel a chanlyn:- <i>"7.6 Mae llety gwyliau tymor byr yn darparu gwasanaeth hanfodol er mwyn cefnogi economi ymweld yr ardal. <u>Mae maen prawf 5 o Bolisi Strategol 14: Yr Economi Ymwelwyr (Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn) yn nodi y dylid atal datblygiadau a fyddai'n cael effaith annerbyniol ar y cyfleuster twristiaeth.</u> Dylid gan hynny ystyried os yw defnydd y llety gwyliau yn hyfyw ac yn cyfrannu tuag at ddiwallu'r galw."</i>

Rhif cyfeirnod	Enw	Rhan o'r CCA	Natur y sylw	Crynodeb o'r sylwadau	Diwygiadau a geisir	Sylwadau'r Swyddog ac argymhelliad
				werthu fel C5. Mae'r cyfyngiad hwn hefyd yn atal perchnogion gosod gwyliau C6 rhag defnyddio'r eiddo eu hunain rywfaint o'r amser (a fyddai'n ddefnydd cymysg C6/C5) neu os ydynt yn rhoi'r gorau i fasnachu fel gosodiad gwyliau, cadw'r eiddo fel ail gartref (sef C5). Y goblygiad felly yw y bydd angen i unrhyw berchennog gosodiad gwyliau C6 werthu'r eiddo os ydynt yn rhoi'r gorau i fasnachu. Mae llawer o eiddo gosod gwyliau yn rhai sydd wedi bod mewn teuluoedd ers cenedlaethau. Mae gorfodi'r rhain i gael eu gwerthu pan fydd perchennog y busnes yn ymddeol yn ganlyniad gwyrddroedig a fydd yn niweidiol i lawer o fusnesau teuluol Cymru.		
P21.S1	Goronwy Owen	Para 6.11	Gwrthwynebu	Mae'r ffigwr 15% a ddefnyddir i bennu'r	Dileu'r paragraff olaf yn 6.11 a'i amnewid gyda - "O	Mae'r arweiniad a gynhwysir yn y rhan yma yn ymwneud a newid

Rhif cyfeirnod	Enw	Rhan o'r CCA	Natur y sylw	Crynodeb o'r sylwadau	Diwygiadau a geisir	Sylwadau'r Swyddog ac argymhelliad
				uchafswm ar gyfer ceisiadau newid defnydd o ddefnydd dosbarth C3 i ddefnydd dosbarth C6 yn ffigwr % mympwyol nad yw wedi'i gadarnhau'n ddigonol.	ganlyniad, ni ddylid rhoi ystyriaeth ffafriol i geisiadau newid defnydd o brif breswylfa (dosbarth defnydd C3) i ddefnydd ail gartref (defnydd dosbarth C5 neu ddefnydd cymysg) pan fo'r ddarpariaeth gyfunol bresennol o ail gartrefi a llety gwyliau tymor byr yn ardal y Gymuned/Tref/Cyngor Dinas yn fwy na 25% o'r stoc dai. Dylid defnyddio gwybodaeth am y Dreth Gyngor (premiwm ail gartref a chyfraddau busnes annomestig hunanarlwyo) fel ffynhonnell i gael y wybodaeth hon, gan mai dyma'r ffynhonnell wybodaeth fwyaf cywir a chyflawn sydd ar gael."	defnydd C3 i ddefnydd C5, nid C6 fel cyfeirir ato yn y sylw. Nid oes unrhyw dystiolaeth wedi ei gyflwyno sydd yn cyfiawnhau pam ddylid cynyddu'r trothwy i 25%. Mae'r trothwy wedi cael ei bennu yn 15% er mwyn cael cysondeb gyda'r CCA (Cyfleusterau a Llety i Dwristiaid) presennol. <u>Argymhelliad</u> – dim newid
P22.S1	Arfon Hughes		Cefnogi	<i>[Dim wedi ei nodi]</i>	<i>[Dim wedi ei nodi]</i>	Nodi'r sylw o gefnogaeth. <u>Argymhelliad</u> - Dim newid
P23.S1	Nicola Williams (Tom Parry & Co)	Adran 6	Sylw cyffredinol	Yn bresennol nid oes yna unrhyw arweiniad o gwbl ar gyfer unigolion proffesiynol eiddo mewn	<i>[Dim wedi ei nodi]</i>	Bydd dosbarth defnydd yr eiddo yn dibynnu ar y defnydd a wneir ohono. Felly, er bod buddiolwyr yr ystâd bellach yn berchen ar

Rhif cyfeirnod	Enw	Rhan o'r CCA	Natur y sylw	Crynodeb o'r sylwadau	Diwygiadau a geisir	Sylwadau'r Swyddog ac argymhelliad
				perthynas â dosbarthiadau defnydd ac eiddo a etifeddir. Enghraifft sydd gennym yw a thŷ a etifeddir yn cael ei werthu. Arferai fod yn brif fan preswyl fodd bynnag bellach wedi ei etifeddu gan ddisgynyddion y perchennog, pa ddosbarth defnydd ydyw? Yn amlwg mae bellach yn ail gartref i'r perchnogion newydd ond nid oedd i'r perchennog blaenorol. Ydi hyn yn golygu y byddai rhaid i eiddo a etifeddir cael eu gwerthu gan na fyddai'r Cyngor yn caniatáu i'r sawl a'i hetifeddir i'w gadw? Mae angen eglurder ynglŷn â hyn.		ddwy annedd, ni fyddai angen caniatâd cynllunio i ddefnyddio'r eiddo fel ail gartref oni bai bod y defnydd o'r eiddo yn cael ei wneud at y diben penodol hwnnw ac yn unol â'r diffiniad o'r Dosbarth Defnydd. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P23.S2	Nicola Williams (Tom Parry & Co)	Para 1.2.7	Sylw cyffredinol	Oes angen gwneud cais am hyn ymhob achos? Mae gennym gleientiaid sydd â blynyddoedd a blynyddoedd o	[Dim wedi ei nodi]	Mater i'r unigolyn ydyw os dymunem gyflwyno cais Tystysgrif Defnydd Cyfreithlon, nid oes unrhyw anghenraid arnynt wneud hynny.

Rhif cyfeirnod	Enw	Rhan o'r CCA	Natur y sylw	Crynodeb o'r sylwadau	Diwygiadau a geisir	Sylwadau'r Swyddog ac argymhelliad
				ddatganiadau treth gyngor sy'n cyfeirio at eiddo fel llety gwyliau tymor byr ac yn cael ei drethu yn unol â hynny. Ydych chi nawr yn dweud nad yw hyn yn ddigon?? Beth yw'r amserlenni / meini prawf / ffioedd ar gyfer derbyn ardystiad o'r fath? Mae angen cadarnhau'r pethau hyn ar frys.		<u>Argymhelliad</u> – dim newid
P24.S1	Gareth Thomas (Cyfoeth Naturiol Cymru)	Cyffredinol	Sylw Cyffredinol	Lle mae'r Map Llifogydd ar gyfer Cynllunio yn nodi bod y safle cais mewn perygl o lifogydd ac yn disgyn i Barth 2, 3 neu Barth Amddiffynedig, byddem yn argymhell bod ACLI cyfyngedig addas yn cael ei gyflwyno i gefnogi unrhyw gais cynllunio ar gyfer y datblygiadau arfaethedig hyn. Er	[Dim wedi ei nodi]	Ni ystyrir yn briodol cynnwys y lefel o fanylder hyn o fewn y CCA. Bydd yn ofynnol amlygu'r gofynion hyn wrth ystyried ac asesu'r cais cynllunio yn yr un modd a chyfyngiadau eraill (e.e. hanesyddol ac amgylcheddol). Pwrpas y CCA yw darparu arweiniad o ran egwyddor y defnydd yn unol â'r arweiniad polisi. <u>Argymhelliad</u> – dim newid.

Rhif cyfeirnod	Enw	Rhan o'r CCA	Natur y sylw	Crynodeb o'r sylwadau	Diwygiadau a geisir	Sylwadau'r Swyddog ac argymhelliad
				efallai na fydd unrhyw newid sylweddol i'r anheddau, gall yr anheddau gael eu meddiannu gan bobl nad ydynt efallai yn gyfarwydd â'r ardal ac ati. Mae adran 11.4 o'r NCT15 newydd, 31 Mawrth 2025 yn nodi bod "Ceir gofynion y bydd yn rhaid eu rhoi ar waith ar gyfer unrhyw ddatblygiad y caniateir ei leoli mewn ardaloedd lle ceir perygl o lifogydd." Un o'r gofynion hyn yw bod "Mae'r meddianwyr yn ymwybodol o'r perygl llifogydd". Efallai na fydd hyn yn wir gyda chartrefi gwyliau. Gall pob annedd fod â'i risg llifogydd penodol ei hun, a bydd rhai eiddo yn agored i lifogydd mwy aml / difrifol oherwydd y lleoliadau golygfaol. Felly,		

Rhif cyfeirnod	Enw	Rhan o'r CCA	Natur y sylw	Crynodeb o'r sylwadau	Diwygiadau a geisir	Sylwadau'r Swyddog ac argymhelliad
				rydym yn argymhell bod ACLI cyfyngedig yn cael ei gynnal a allai fod â rhyw fath o gynllun gweithredu llifogydd ar gael (e.e. mewn pecynnau croeso ac ati) fel y gellir cyfathrebu'r perygl llifogydd i'r rhai sy'n meddiannu'r eiddo. Byddem hefyd yn tynnu eich sylw at NCT15 newydd, paragraff 3.5 sy'n nodi "Dylai awdurdodau cynllunio ystyried, yn seiliedig ar yr Asesiad Strategol o Ganlyniadau Llifogydd, a fydd angen polisiau cynllunio lleol penodol er mwyn rheoli'r risgiau hyn.		

Atodiad 2: Ymatebion a dderbyniwyd ar y Datganiad Sgrinio Asesiad Amgylcheddol Strategol

Rhif cyfeirnod	Enw	A oes gennych unrhyw sylwadau yr hoffech eu gwneud ar y Datganiad Sgrinio Asesiad Amgylcheddol Strategol?	Ymateb y swyddogion
P4.DS1	Glenis Bisson	Ddim yn unol â pholisi y llywodraeth ganolog.	Mae diffyg gwybodaeth wedi'i darparu mewn perthynas â sut nad yw'r Datganiad Sgrinio Amgylcheddol Strategol yn cyd-fynd â pholisi y llywodraeth ganolog. Oherwydd diffyg gwybodaeth, nid yw'n bosibl egluro ymhellach bod y Datganiad Sgrinio yn cydymffurfio â'r gofyniad. <u>Argymhelliad</u> – dim newid
P10.DS1	Katie Proctor	Mae'r datganiad yn cynnwys y darn canlynol; "Mae'r CCA yn cwmpasu ardal Awdurdod Cynllunio Lleol Gwynedd. Bydd yn cael effaith gadarnhaol ar boblogaeth breswyl yr ardal." Mae Gwynedd wedi cyflwyno Cyfarwyddiadau Erthygl 4 yn gyffredinol ar gyfer ardal yr awdurdod cynllunio cyfan yn hytrach na defnyddio mesurau o'r fath mewn ardaloedd sydd wedi'u targedu lawer mwy, er enghraifft, lle mae nifer uchel o ail gartrefi neu osodiadau gwyliau. Mae'r weithred hon, sydd heb ffocws neu'n newid pwyslais, yn arwain at effeithiau sy'n wahanol yn dibynnu ar leoliad. Gallai'r hyn fedrai fod yn fesur priodol ar gyfer rhai ardaloedd arwain at effeithiau niweidiol mewn ardaloedd eraill, yn enwedig mewn perthynas â phrisiau tai mewn ardaloedd lle nad oes pwysau mewn perthynas â niferoedd yr ail gartrefi. Felly, rydym yn anghytuno â'r datganiad y bydd mesurau sy'n cwmpasu'r ardal gynllunio gyfan bob amser yn cael effaith gadarnhaol ar y boblogaeth breswyl.	Mae'n bwysig pwysleisio mai pwrpas y CCA yw darparu canllawiau ar yr ystyriaethau polisi cynllunio lleol ar ôl gweithredu Cyfarwyddyd Erthygl 4. Nid yw'n bosibl i'r CCA newid cylch gwaith Cyfarwyddyd Erthygl 4. <u>Argymhelliad</u> – dim newid
P14.DS1	Emyr Glyn Williams	Mae Gwynedd wedi cyflwyno Cyfarwyddyd Erthygl 4 yn gyffredinol ar gyfer ardal yr awdurdod cynllunio cyfan yn hytrach na defnyddio mesurau o'r fath mewn ardaloedd sydd wedi'u targedu, er enghraifft, lle mae nifer uchel o ail gartrefi neu osodiadau gwyliau. Mae'r weithred hon, sydd	Mae'n bwysig pwysleisio mai pwrpas y CCA yw darparu canllawiau ar yr ystyriaethau polisi cynllunio lleol ar ôl gweithredu Cyfarwyddyd Erthygl 4. Nid yw'n bosibl i'r CCA newid maes Cyfarwyddyd Erthygl 4.

Rhif cyfeirnod	Enw	A oes gennych unrhyw sylwadau yr hoffech eu gwneud ar y Datganiad Sgrinio Asesiad Amgylcheddol Strategol?	Ymateb y swyddogion
		heb ffocws neu'n newid pwyslais, yn arwain at effeithiau sy'n wahanol yn dibynnu ar leoliad. Gallai'r hyn fedrai fod yn fesur priodol ar gyfer rhai ardaloedd arwain at effeithiau niweidiol mewn ardaloedd eraill, yn enwedig mewn perthynas â phrisiau tai mewn ardaloedd lle nad oes pwysau mewn perthynas â niferoedd yr ail gartrefi. Felly, rydym yn anghytuno â'r datganiad y bydd mesurau sy'n cwmpasu'r ardal gynllunio gyfan bob amser yn cael effaith gadarnhaol ar y boblogaeth breswyl.	<u>Argymhelliad</u> – dim newid
P15.DS1	Gareth Lloyd	Sgrapiwch o.	Nid oes unrhyw wybodaeth/cyfiawnhad manwl wedi'i ddarparu ynghylch pam y dylid dileu'r asesiad Effaith Amgylcheddol Strategol, sy'n ei gwneud hi'n anodd ymateb i'r cais a awgrymwyd. <u>Argymhelliad</u> – dim newid
P16.DS1	Janine Dow	Mae Gwynedd wedi cyflwyno Cyfarwyddyd Erthygl 4 yn gyffredinol ar gyfer ardal yr awdurdod cynllunio cyfan yn hytrach na defnyddio mesurau o'r fath mewn ardaloedd sydd wedi'u targedu (er enghraifft) lle mae nifer uchel o ail gartrefi neu osodiadau gwyliau. Mae'r weithred hon, sydd heb ffocws neu sy'n newid pwyslais, yn arwain at effeithiau sy'n wahanol yn dibynnu ar y lleoliad. Gallai'r hyn fedrai fod yn fesur priodol ar gyfer rhai ardaloedd arwain at effeithiau niweidiol mewn ardaloedd eraill, yn enwedig mewn perthynas â phrisiau tai mewn ardaloedd lle nad oes pwysau mewn perthynas â niferoedd yr ail gartrefi. Felly, rydym yn anghytuno â'r datganiad y bydd mesurau sy'n cwmpasu'r ardal gynllunio gyfan bob amser yn cael effaith gadarnhaol ar y boblogaeth breswyl.	Mae'n bwysig pwysleisio mai pwrpas y CCA yw darparu canllawiau ar yr ystyriaethau polisi cynllunio lleol ar ôl gweithredu Cyfarwyddyd Erthygl 4. Nid yw'n bosibl i'r CCA newid cylch gwaith Cyfarwyddyd Erthygl 4. <u>Argymhelliad</u> – dim newid

Rhif cyfeirnod	Enw	A oes gennych unrhyw sylwadau yr hoffech eu gwneud ar y Datganiad Sgrinio Asesiad Amgylcheddol Strategol?	Ymateb y swyddogion
P18.DS1	Fiona Hampton Mathews	Mae'r datganiad yn cynnwys y canlynol: 2.5 Ehangder a graddfa ofodol yr effeithiau (ardal ddaearyddol a maint y boblogaeth sy'n debygol o gael eu heffeithio). "Mae'r CCA yn cwmpasu ardal Awdurdod Cynllunio Lleol Gwynedd. Bydd yn cael effaith gadarnhaol ar boblogaeth breswyl yr ardal." Mae Gwynedd wedi cyflwyno Cyfarwyddiadau Erthygl 4 yn gyffredinol ar gyfer ardal yr awdurdod cynllunio cyfan yn hytrach na defnyddio mesurau o'r fath mewn ardaloedd sydd wedi'u targedu lawer mwy (er enghraifft) lle mae nifer uchel o ail gartrefi neu osodiadau gwyliau. Mae'r weithred hon, sydd heb ffocws neu sy'n newid pwyslais, yn arwain at effeithiau sy'n wahanol yn dibynnu ar y lleoliad. Gallai'r hyn fedrai fod yn fesur priodol ar gyfer rhai ardaloedd arwain at effeithiau niweidiol mewn ardaloedd eraill, yn enwedig mewn perthynas â phrisiau tai mewn ardaloedd lle nad oes pwysau mewn perthynas â niferoedd yr ail gartrefi. Felly, rydym yn anghytuno â'r datganiad y bydd mesurau sy'n cwmpasu'r ardal gynllunio gyfan bob amser yn cael effaith gadarnhaol ar y boblogaeth breswyl.	Mae'n bwysig pwysleisio mai pwrpas y CCA yw darparu canllawiau ar yr ystyriaethau polisi cynllunio lleol ar ôl gweithredu Cyfarwyddyd Erthygl 4. Nid yw'n bosibl i'r CCA newid cylch gwaith Cyfarwyddyd Erthygl 4. <u>Argymhelliad</u> – dim newid
P19.DS1	Ben Spier	Mae'r datganiad yn cynnwys y canlynol: "2.5 Ehangder a graddfa ofodol yr effeithiau (ardal ddaearyddol a maint y boblogaeth sy'n debygol o gael eu heffeithio). "Mae'r CCA yn cwmpasu ardal Awdurdod Cynllunio Lleol Gwynedd. Bydd yn cael effaith gadarnhaol ar boblogaeth breswyl yr ardal." Mae'r Cyfarwyddyd Erthygl 4 yn cwmpasu ardal yr awdurdod cynllunio cyfan, yn hytrach na chanolbwyntio ar yr ardaloedd penodol sydd â phwysau tai. Mae'r hyn a allai	Mae'n bwysig pwysleisio mai pwrpas y CCA yw darparu canllawiau ar yr ystyriaethau polisi cynllunio lleol ar ôl gweithredu Cyfarwyddyd Erthygl 4. Nid yw'n bosibl i'r CCA newid cylch gwaith Cyfarwyddyd Erthygl 4. <u>Argymhelliad</u> – dim newid

Rhif cyfeirnod	Enw	A oes gennych unrhyw sylwadau yr hoffech eu gwneud ar y Datganiad Sgrinio Asesiad Amgylcheddol Strategol?	Ymateb y swyddogion
		fod yn fesur priodol ar gyfer rhai ardaloedd yn arwain at effeithiau niweidiol mewn ardaloedd eraill, yn enwedig mewn perthynas â phrisiau tai mewn ardaloedd lle nad oes pwysau mewn perthynas â niferoedd yr ail gartrefi. Felly rwy'n anghytuno â'r datganiad hwn.	
P20.DS1	Alan Harper Smith	Mae'r datganiad yn cynnwys y canlynol: 2.5 Ehangder a graddfa ofodol yr effeithiau (ardal ddaearyddol a maint y boblogaeth sy'n debygol o gael eu heffeithio). "Mae'r CCA yn cwmpasu ardal Awdurdod Cynllunio Lleol Gwynedd. Bydd yn cael effaith gadarnhaol ar boblogaeth breswyl yr ardal." Mae Gwynedd wedi cyflwyno Cyfarwyddiadau Erthygl 4 yn gyffredinol ar gyfer ardal yr awdurdod cynllunio cyfan yn hytrach na defnyddio mesurau o'r fath mewn ardaloedd sydd wedi'u targedu (er enghraifft) lle mae nifer uchel o ail gartrefi neu osodiadau gwyliau. Mae'r weithred hon, sydd heb ffocws neu sy'n newid pwyslais, yn arwain at effeithiau sy'n wahanol yn dibynnu ar y lleoliad. Gallai'r hyn fedrai fod yn fesur priodol ar gyfer rhai ardaloedd arwain at effeithiau niweidiol mewn ardaloedd eraill, yn enwedig mewn perthynas â phrisiau tai mewn ardaloedd lle nad oes pwysau mewn perthynas â niferoedd yr ail gartrefi. Felly, rydym yn anghytuno â'r datganiad y bydd mesurau sy'n cwmpasu'r ardal gynllunio gyfan bob amser yn cael effaith gadarnhaol ar y boblogaeth breswyl.	Mae'n bwysig pwysleisio mai pwrpas y CCA yw darparu canllawiau ar yr ystyriaethau polisi cynllunio lleol ar ôl gweithredu Cyfarwyddyd Erthygl 4. Nid yw'n bosibl i'r CCA newid cylch gwaith Cyfarwyddyd Erthygl 4. <u>Argymhelliad</u> – dim newid

Atodiad 3: Ymatebion a dderbyniwyd ar yr Asesiad Effaith Cydraddoldeb Integredig

Rhif cyfeirnod	Enw	A oes gennych unrhyw sylwadau yr hoffech eu gwneud ar yr Asesiad Effaith Integredig?	Ymateb y swyddog
P1.AE1	Staphanie O'Neil	Rwy'n credu y bu'r cyngor yn rhy gyflym i weithredu Erthygl 4 gyda rhy ychydig o ffeithiau a ffigurau ar gael iddynt. Rwyf hefyd yn credu ei bod yn ardal ddaearyddol rhy eang, mae wedi niweidio cyfoeth yr ardal yn ddifrifol a bydd yn rhwystro ailwerthu eiddo, taliadau treth gyngor is, ac yn sicrhau y bydd angen i'r genhedlaeth hŷn sy'n barod ar gyfer cartrefi gofal ddibynnu ar gymorth gan y cyngor gan nad yw eu heiddo yn werth yr hyn yr oeddent wedi gobeithio amdano gydag arian cyfyngedig ar gael i helpu gyda thaliadau am ofal yn ddiweddarach yn eu bywydau.	Nid yw'r sylw yn ymwneud â'r CCA. <u>Argymhelliad</u> – dim newid
P10.AE1	Katie Proctor	Mae'r asesiad effaith yn cynnwys y datganiad "Ar gyfartaledd, mae 65% o boblogaeth Gwynedd wedi cael ei phrisio allan o'r farchnad dai". Mae	Mae nifer y bobl sydd wedi cael eu prisio allan o'r farchnad yn seiliedig ar incwm a phrisiau tai

Rhif cyfeirnod	Enw	A oes gennych unrhyw sylwadau yr hoffech eu gwneud ar yr Asesiad Effaith Integredig?	Ymateb y swyddog
		hyn yn rhan o'r cyfiawnhad dros gyfarwyddiadau Erthygl 4. Fodd bynnag, mae ystadegau Llywodraeth Cymru (https://senedd.wales/media/vkxlz4ky/gwyneddenglish.pdf) yn nodi "Mae tua 49,200 o aelwydydd yng Ngwynedd, 66.6% ohonynt yn eiddo i berchnogion." Mae'r 2 ddatganiad hyn yn groes i'w gilydd. Pa un sy'n wir? Stopiwch addasu'r ffigurau er eich budd eich hun!	cyfartalog. Mae'r wybodaeth a ddarperir yn seiliedig ar y data mwyaf cyfredol sydd ar gael. <u>Argymhelliad</u> – Diwygio'r geiriad i roi eglurhad pellach ynghylch sut mae % yr aelwydydd sydd wedi'u prasio allan o'r farchnad wedi'i gyfrifo. "Ar gyfartaledd, mae 65% o boblogaeth Gwynedd wedi cael eu prasio allan o'r farchnad dai (<u>mae'r ffigur yn seiliedig ar incwm cyfartalog aelwydydd a phris tŷ cyfartalog</u>).
P11.AE1	Cyngor Tref Abermaw	Mae effeithiau negyddol Erthygl 4 eisoes yn cael eu gweld yn y ffaith na all pobl leol werthu eu tai i symud (boed hynny'n symud i dŷ mwy, i dŷ llai neu symud i ffwrdd). Mae'r gallu i brynu tai hefyd yn dibynnu ar gael swydd gydag incwm addas. Nid yw'r diffyg prynwyr yn adlewyrchiad ar bris y tŷ, ond ar allu'r prynwr i gael morgais. Nid yw morgeisi ar gael oherwydd diffyg swyddi da. Nid yw'r golled ar werth ar y stoc dai sy'n eiddo i bobl leol wedi'i gyfrifo na'i ystyried yn yr asesiad effaith hwn. Mae paragraff 4.2 yn honni nad yw'r effaith hon yn sylweddol, ni ellir gwneud y datganiad hwnnw heb gyfrif y gost i drigolion lleol. Mae adran 4.4 yn honni bod ymdrechion wedi'u gwneud i liniaru'r effeithiau negyddol – beth yw'r ymdrechion hynny?	Mae'r wybodaeth a ddarperir yn yr asesiad Effaith Cydraddoldeb Integredig yn seiliedig ar y wybodaeth fwyaf gyfredol sydd ar gael a bydd yn cael ei diwygio yn unol â hynny. Bydd unrhyw effaith a nodir yn dilyn y cyfnod ymgynghori yn cael ei adlewyrchu mewn fersiwn ddiwygiedig o'r ddogfen. Nid oes unrhyw dystiolaeth gadarn a diriaethol wedi'i darparu sy'n awgrymu sut mae'r darpar CCA yn effeithio ar brisiau tai. <u>Argymhelliad</u> – dim newid
P12.AE1	Deborah Lumley	Nid oes unrhyw ystyriaeth wedi ei rhoi i bobl leol	Mae'r asesiad yn cydnabod y bydd cyflwyno'r CCA yn cael effaith uniongyrchol ac anuniongyrchol ar bawb, sydd felly yn anochel yn cynnwys pobl leol.

Rhif cyfeirnod	Enw	A oes gennych unrhyw sylwadau yr hoffech eu gwneud ar yr Asesiad Effaith Integredig?	Ymateb y swyddog
			Mae'r wybodaeth a ddarperir yn yr asesiad Effaith Cydraddoldeb Integredig yn seiliedig ar y wybodaeth fwyaf gyfredol sydd ar gael a bydd yn cael ei diwygio yn unol â hynny. Bydd unrhyw effaith a nodir yn dilyn y cyfnod ymgynghori yn cael ei adlewyrchu mewn fersiwn ddiwygiedig o'r ddogfen. <u>Argymhelliad</u> – dim newid
P14.AE1	Emyr Glyn Williams	Nid yw'r polisi hwn, sydd â rhai pwyntiau da, yn cydnabod mai'r prif reswm pam fo pobl ddigartref yng Ngwynedd yw bod y cyngor a'r gwleidyddion cysylltiedig wedi methu â bodloni'r angen am dai fforddiadwy dros y 50 mlynedd diwethaf. Mae gwerthu tai cyngor a pheidio â'u hailadeiladu yn sicr o achosi problemau fel y gall unrhyw un sydd ag unrhyw wybodaeth dystio. Dywedodd AS Meirion Dwyfor fod pobl yn ei hetholaeth yn gadael yr ardal i ddod o hyd i dai rhatach ond pan gafodd ei herio methodd ag enwi ardaloedd y tai rhatach hynny. Yr unig ardaloedd o dai rhatach fydd mewn ardaloedd sydd wedi gweld dirywiad economaidd gyda chymunedau mawr o fewnfudwyr yn aml. Y gwir amdani yw bod pobl yn gadael i chwilio am i waith oherwydd bod y gwleidyddion hyn wedi methu â dod â gwaith i mewn i Wynedd. Bydd dinistrio'r diwydiant twristiaeth yn gwneud pethau'n waeth. Hefyd, mae'n amlwg i mi, lle mae'r polisi hwn yn llwyddo i yw gyrru allan pobl C5/6, maent yn eithaf aml yn cael eu disodli gan bobl C3 Saesneg sy'n ymddeol i'r ardal.	Nodir yr hyn a gyflwynwyd, fodd bynnag, mae'n methu â mynd i'r afael â'r CCA yn uniongyrchol. Mae'r wybodaeth a ddarperir yn yr asesiad Effaith Cydraddoldeb Integredig yn seiliedig ar y wybodaeth fwyaf gyfredol sydd ar gael a bydd yn cael ei diwygio yn unol â hynny. Bydd unrhyw effaith a nodir yn dilyn y cyfnod ymgynghori yn cael ei adlewyrchu mewn fersiwn ddiwygiedig o'r ddogfen. <u>Argymhelliad</u> – dim newid
P15.AE1	Gareth Lloyd	Ei sgrapio	Nid oes unrhyw wybodaeth/cyfiawnhad manwl wedi'i ddarparu i gefnogi'r datganiad. <u>Argymhelliad</u> – dim newid

Rhif cyfeirnod	Enw	A oes gennych unrhyw sylwadau yr hoffech eu gwneud ar yr Asesiad Effaith Integredig?	Ymateb y swyddog
P16.AE1	Janine Dow	Mae'r asesiad effaith yn cynnwys y datganiad "Ar gyfartaledd, mae 65% o boblogaeth Gwynedd wedi cael ei phrisio allan o'r farchnad dai". Mae hyn yn rhan o'r cyfiawnhad dros Gyfarwyddiadau Erthygl 4. Fodd bynnag, mae ystadegau Llywodraeth Cymru yn nodi (https://senedd.wales/media/vkxlz4ky/gwynedd-english.pdf): "Mae tua 49,200 o aelwydydd yng Ngwynedd, 66.6% ohonynt yn eiddo ble mae'r perchennog yn byw ynddynt." Mae'r ddau ddatganiad yma yn ymddangos yn anghydawns.	Mae nifer y bobl sydd wedi cael eu prisio allan o'r farchnad yn seiliedig ar incwm a phrisiau tai cyfartalog. Mae'r wybodaeth a ddarperir yn seiliedig ar y data mwyaf cyfredol sydd ar gael. <u>Argymhelliad</u> – Diwygio'r geiriad i roi eglurhad pellach ynghylch sut mae % yr aelwydydd sydd wedi'u prisio allan o'r farchnad wedi'i gyfrifo. "Ar gyfartaledd, mae 65% o boblogaeth Gwynedd wedi cael eu prisio allan o'r farchnad dai (<u>mae'r ffigur yn seiliedig ar incwm cyfartalog aelwydydd a phris tŷ cyfartalog</u>).
P18.AE1	Fiona Hampton Mathews	Mae'r asesiad effaith yn cynnwys y datganiad "Ar gyfartaledd, mae 65% o boblogaeth Gwynedd wedi cael ei phrisio allan o'r farchnad dai". Mae hyn yn rhan o'r cyfiawnhad dros Gyfarwyddiadau Erthygl 4. Fodd bynnag, mae ystadegau Llywodraeth Cymru yn nodi (https://senedd.wales/media/vkxlz4ky/gwynedd-english.pdf): "Mae tua 49,200 o aelwydydd yng Ngwynedd, 66.6% ohonynt yn eiddo ble mae'r perchennog y byw ynddynt." Mae'r ddau ddatganiad yma yn ymddangos yn anghydawns	Mae nifer y bobl sydd wedi cael eu prisio allan o'r farchnad yn seiliedig ar incwm a phrisiau tai cyfartalog. Mae'r wybodaeth a ddarperir yn seiliedig ar y data mwyaf cyfredol sydd ar gael. <u>Argymhelliad</u> – Diwygio'r geiriad i roi eglurhad pellach ynghylch sut mae % yr aelwydydd sydd wedi'u prisio allan o'r farchnad wedi'i gyfrifo. "Ar gyfartaledd, mae 65% o boblogaeth Gwynedd wedi cael eu prisio allan o'r farchnad dai (<u>mae'r ffigur yn seiliedig ar incwm cyfartalog aelwydydd a phris tŷ cyfartalog</u>).
P19.AE1	Ben Spier	Mae'n nodi: "Ar gyfartaledd, mae 65% o boblogaeth Gwynedd wedi cael ei brisio allan o'r farchnad dai."	Mae nifer y bobl sydd wedi cael eu prisio allan o'r farchnad yn seiliedig ar incwm a phrisiau tai

Rhif cyfeirnod	Enw	A oes gennych unrhyw sylwadau yr hoffech eu gwneud ar yr Asesiad Effaith Integredig?	Ymateb y swyddog
		Ond, yn ôl Adolygiad Llety Gwynedd https://www.visitsnowdonia.info/sites/default/files/2023-09/Cynllun%20EYCGE%20Saesneg_0.pdf Yng Ngwynedd mae: Nifer y cartrefi 61,645 Nifer yr ail gartrefi 4,873 Nifer yr unedau Gwyliau hunanarlwyo (unedau annomestig) 1,976. Os yw'r ystadegyn o 65% yn gywir, ni all fod o ganlyniad i osodiadau gwyliau (sy'n dod â gwariant ymwelwyr i Wynedd) – dylai'r targed fod yr ail gartrefi a'r cartrefi gwag a'r caniatâdau cynllunio i dai sydd heb eu hadeiladu.	cyfartalog. Mae'r wybodaeth a ddarperir yn seiliedig ar y data mwyaf cyfredol sydd ar gael. <u>Argymhelliad</u> – Diwygio'r geiriad i roi eglurhad pellach ynghylch sut mae % yr aelwydydd sydd wedi'u prasio allan o'r farchnad wedi'i gyfrifo. "Ar gyfartaledd, mae 65% o boblogaeth Gwynedd wedi cael eu prasio allan o'r farchnad dai (<u>mae'r ffigur yn seiliedig ar incwm cyfartalog aelwydydd a phris tŷ cyfartalog</u>).
P20.AE1	Alan Harper Smith	Mae'r asesiad effaith yn cynnwys y datganiad "Ar gyfartaledd, mae 65% o boblogaeth Gwynedd wedi cael eu prasio allan o'r farchnad dai". Mae hyn yn rhan o'r cyfiawnhad dros Gyfarwyddiadau Erthygl 4. Fodd bynnag, mae ystadegau Llywodraeth Cymru yn nodi (https://senedd.wales/media/vkxlz4ky/gwynedd_english.pdf): "Mae tua 49,200 o aelwydydd yng Ngwynedd, 66.6% ohonynt yn eiddo ble mae'r perchennog yn byw ynddynt." Mae'r ddau ddatganiad yma yn ymddangos yn anghydawns.	Mae nifer y bobl sydd wedi cael eu prasio allan o'r farchnad yn seiliedig ar incwm a phrisiau tai cyfartalog. Mae'r wybodaeth a ddarperir yn seiliedig ar y data mwyaf cyfredol sydd ar gael. <u>Argymhelliad</u> – Diwygio'r geiriad i roi eglurhad pellach ynghylch sut mae % yr aelwydydd sydd wedi'u prasio allan o'r farchnad wedi'i gyfrifo. "Ar gyfartaledd, mae 65% o boblogaeth Gwynedd wedi cael eu prasio allan o'r farchnad dai (<u>mae'r ffigur yn seiliedig ar incwm cyfartalog aelwydydd a phris tŷ cyfartalog</u>).
P20.AE2	Alan Harper Smith	Ar gyfer achos penodol gosodiadau gwyliau, mae'r pwysau sy'n cael ei roi ar berchnogion gan y cyfyngiadau a osodir ar ddefnydd sy'n dod ar adeg pan fo'r sector yn wynebu heriau ariannol lluosog o nifer fawr o newidiadau deddfwriaethol diweddar (y rheol 182 diwrnod, newidiadau	Mae'r pwynt yn cael ei nodi.

Rhif cyfeirnod	Enw	A oes gennych unrhyw sylwadau yr hoffech eu gwneud ar yr Asesiad Effaith Integredig?	Ymateb y swyddog
		trethiant FHL, codiadau ardrethi busnes, gofynion EPC, rheoliadau tân, rheoliadau gwastraff, cynnydd NI cyflogwyr, codiadau isafswm cyflog) yn arwain at nifer fawr o fusnesau o'r fath yn wynebu cau. Gan fod cyfran fawr iawn o fusnesau gosod gwyliu yng Ngwynedd yn deuluol ac yn siarad Cymraeg, mae cau busnesau yn fygythiad sylweddol i'r Gymraeg oherwydd pe bai'r busnes yn cau, yna mae hyn yn peryglu bod y perchnogion (a'u teuluoedd) yn gorfod adleoli ar gyfer gwaith.	<u>Argymhelliad</u> – Diwygio adran 3.1 o'r Asesiad Effaith Integredig (Cymraeg) i adlewyrchu'r sylwad a dderbyniwyd. <u>“Negyddol</u> <u>Mae'n bosibl y gallai siaradwyr Cymraeg fod yn ceisio cyfle i ddefnyddio tŷ annedd at ddibenion gwyliu (unedau gwyliu tymor byr neu ail gartrefi), gallai'r paramedrau sydd wedi'u gosod o fewn y CCA wahardd y gallu i wneud hynny gan olygu y bydd y siaradwyr Cymraeg yn chwilio am gyfleoedd mewn mannau eraill, a fyddai'n anochel yn cael effaith niweidiol ar yr iaith Gymraeg.”</u>

Atodiad 4: Ymatebion a dderbyniwyd ar effaith cyflwyno'r Canllawiau Cynllunio Atodol ar yr iaith Gymraeg, y cyfle i ddefnyddio'r iaith a'i statws o fewn y gymuned

Rhif cyfeirnod	Enw	Yn eich barn chi, beth fydd effaith cyflwyno'r Canllawiau Cynllunio Atodol ar y Gymraeg, y cyfleoedd i ddefnyddio'r iaith a'i statws o fewn y gymuned?	A oes gennych unrhyw sylwadau am eich dewis uchod, er enghraifft, a oes unrhyw gyfleoedd i addasu'r hyn sy'n cael ei gynnig i gael effaith fwy cadarnhaol ar y Gymraeg a'i defnydd, neu i gael gwared ar unrhyw effeithiau negyddol.	Ymateb y swyddogion
P1.NC1	Stephanie O'Neil	Effaith negyddol	Rwyf yn siaradwr Cymraeg ers 27 blynedd ac nid wyf bellach yn defnyddio'r iaith a byddai'n well gennyf adael yr ardal oherwydd y mesurau draconaidd sy'n cael eu gweithredu gan y Cyngor. Dydw i ddim eisiau byw mewn cymdeithas anemocrataidd, un lle mae pobl eraill yn dweud wrthyf beth i'w wneud.	Mae'r sylw yn cael ei nodi. Diffyg tystiolaeth wedi'i darparu ynglŷn â sut y byddai mabwysiadu'r CCA yn effeithio ar y Gymraeg a chyfleoedd i ddefnyddio'r iaith a'i statws. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P2.NC1	John Moss	Niwtral	Os yw'r Gymraeg i oroesi, ni ddylid ei chefnogi'n artiffisial drwy ei maniwpwleiddio.	Mae'r sylw yn cael ei nodi. Diffyg gwybodaeth ynglŷn â sut y byddai mabwysiadu'r CCA yn effeithio ar y Gymraeg a chyfleoedd i ddefnyddio'r iaith a'i statws. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P3.NC1	Stuart Rudlin	Effaith negyddol gyfyngedig	<i>[Dim wedi'i nodi]</i>	Noder yr ymateb. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P4.NC1	Glenis Bisson	Effaith negyddol	Mae mwy o bobl bellach yn cael eu hannog i adael yr ardal wrth i'r Cyngor fynnu mwy o reolaeth ar eu bywydau. Mae'r ieuencid yn gadael i ddod o hyd i swyddi da, nid oherwydd tai. Bydd mwy o	Mae'r sylw yn cael ei nodi. Diffyg gwybodaeth ynglŷn â sut y byddai mabwysiadu'r CCA yn effeithio ar y Gymraeg a chyfleoedd i ddefnyddio'r iaith a'i statws. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid

Rhif cyfeirnod	Enw	Yn eich barn chi, beth fydd effaith cyflwyno'r Canllawiau Cynllunio Atodol ar y Gymraeg, y cyfleoedd i ddefnyddio'r iaith a'i statws o fewn y gymuned?	A oes gennych unrhyw sylwadau am eich dewis uchod, er enghraifft, a oes unrhyw gyfleoedd i addasu'r hyn sy'n cael ei gynnig i gael effaith fwy cadarnhaol ar y Gymraeg a'i defnydd, neu i gael gwared ar unrhyw effeithiau negyddol.	Ymateb y swyddogion
			bobl wedi ymddeol yn dod i'r ardal gan fod y prisiau'n rhad, gan felly ddisbyddu'r iaith ymhellach.	
P5.NC1	Susan Roberts	Niwtral	Tra bod Cymru yn rhoi blaenoriaeth ar restrau tai i gyn-droseddwy'r ac ymfudwyr anghyfreithlon, ni fydd byth digon o gartrefi i bobl leol. Mae cenedl noddfa yn un peth teilwng, mae tir dympio yn gyfnewid am gymhellion arian parod yn rhywbeth arall.	Mae'r sylw yn cael ei nodi. Darparwyd diffyg gwybodaeth ynglŷn â sut y byddai mabwysiadu'r CCA yn effeithio ar y Gymraeg a chyfleoedd i ddefnyddio'r iaith a'i statws. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P25.NC1	Elaine Bamber	Effaith negyddol	<i>[Dim wedi'i nodi]</i>	Noder yr ymateb. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P26.NC1	Anwen Jones	Effaith gadarnhaol gyfyngedig	<i>[Dim wedi'i nodi]</i>	Noder yr ymateb. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P6.NC1	James Woodcock	Effaith gadarnhaol	Os yw'r CCA yn cefnogi cynigion teg i drosi adeiladau traddodiadol yn dai fforddiadwy i bobl leol hyd yn oed yng nghefn gwlad. Bydd hyn yn rhoi mwy o gyfleoedd i bobl leol sy'n siarad Cymraeg i fyw yn Nyffryn Peris.	Nid yw'r newid polisi sy'n cael ei geisio yn bosibl trwy'r CCA hwn. Rhaid i'r CCA gydymffurfio â'r polisiau sydd wedi'u cynnwys yn y Cynllun Datblygu Lleol mabwysiedig. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P7.NC1	Alan Parry	Effaith gadarnhaol	<i>[Dim wedi'i nodi]</i>	Noder yr ymateb. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid

Rhif cyfeirnod	Enw	Yn eich barn chi, beth fydd effaith cyflwyno'r Canllawiau Cynllunio Atodol ar y Gymraeg, y cyfleoedd i ddefnyddio'r iaith a'i statws o fewn y gymuned?	A oes gennych unrhyw sylwadau am eich dewis uchod, er enghraifft, a oes unrhyw gyfleoedd i addasu'r hyn sy'n cael ei gynnig i gael effaith fwy cadarnhaol ar y Gymraeg a'i defnydd, neu i gael gwared ar unrhyw effeithiau negyddol.	Ymateb y swyddogion
P10.NC1	Katie Proctor	Effaith negyddol gyfyngedig	Ar gyfer gosodiadau gwyliau, mae'r pwysau sy'n cael ei roi ar berchnogion gan y cyfyngiadau y bwriedir eu defnyddio sy'n dod ar adeg pan fo'r sector yn wynebu heriau ariannol lluosog o nifer fawr o newidiadau deddfwriaethol diweddar (rheol 182 diwrnod, newidiadau trethiant FHL, codiadau cyfraddau busnes, gofynion EPC, rheoliadau tân, rheoliadau gwastraff, cynnydd YG i gyflogwyr, codiadau isafswm cyflog) yn arwain at nifer fawr o fusnesau o'r fath yn wynebu cau. Gan fod cyfran fawr iawn o fusnesau gosod gwyliau yng Ngwynedd yn rhai teuluol ac yn siarad Cymraeg, mae cau busnesau yn fygythiad sylweddol i'r Gymraeg. Os yw'r busnes yn cau, yna mae perygl y bydd y perchnogion (a'u teuluoedd) yn gorfod adleoli.	Mae'r sylw yn cael ei nodi. Darparwyd diffyg gwybodaeth ynglŷn â sut y byddai mabwysiadu'r CCA yn effeithio ar y Gymraeg a chyfleoedd i ddefnyddio'r iaith a'i statws. Mae'n angenrheidiol i'r CCA gydymffurfio â'r polisiau fel y'u cynhwysir yn y cynllun datblygu. Drwy gydol y broses o baratoi'r CCA cynhaliwyd Asesiad Effaith Integredig i asesu'r effaith bosibl ar nodweddion gwarchodedig, gan gynnwys y Gymraeg. Bydd yr Asesiad Effaith Integredig yn cael ei ddiwygio yn dilyn yr ymgynghoriad cyhoeddus. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P11.NC1	Heather Brown (Cyngor Cymuned Abermaw)	Effaith negyddol	Naws gyffredinol y CCA yw mai'r Gymraeg yw prif amcan pob penderfyniad. Ni ellir cefnogi'r Gymraeg drwy reolaeth gynllunio yn unig, a dylai nod o gefnogi'r gymuned leol gyda swyddi o ansawdd uchel a chyfleoedd fod yn flaenoriaeth gan fod hyn yn hanfodol i alluogi'r Gymraeg i	Mae'r sylw yn cael ei nodi. Mae dyletswydd ar Awdurdodau Lleol i asesu effaith polisiau a phenderfyniadau'r Cyngor ar gyfleoedd i ddefnyddio'r Gymraeg a pheidio â thrin yr iaith yn llai ffafriol na'r Saesneg. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid

Rhif cyfeirnod	Enw	Yn eich barn chi, beth fydd effaith cyflwyno'r Canllawiau Cynllunio Atodol ar y Gymraeg, y cyfleoedd i ddefnyddio'r iaith a'i statws o fewn y gymuned?	A oes gennych unrhyw sylwadau am eich dewis uchod, er enghraifft, a oes unrhyw gyfleoedd i addasu'r hyn sy'n cael ei gynnig i gael effaith fwy cadarnhaol ar y Gymraeg a'i defnydd, neu i gael gwared ar unrhyw effeithiau negyddol.	Ymateb y swyddogion
			gael ei chefnogi. Heb economi fywiog a chyfleoedd gwaith da, bydd angen i siaradwyr Cymraeg lleol adael yr ardal.	
P12.NC1	Deborah Lumley	Effaith negyddol	<i>[Dim wedi'i nodi]</i>	Noder yr ymateb. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P13.NC1	Alan Williams	Effaith gadarnhaol	<i>[Dim wedi'i nodi]</i>	Noder yr ymateb. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P14.NC1	Emyr Williams Glyn	Effaith negyddol	Ar gyfer achos penodol gosodiadau gwyliau, mae'r pwysau sy'n cael ei roi ar berchnogion gan y cyfyngiadau a osodir ar ddefnydd sy'n dod ar adeg pan fo'r sector yn wynebu heriau ariannol lluosog o nifer fawr o newidiadau deddfwriaethol diweddar (rheol 182 diwrnod, newidiadau trethiant FHL, codiadau ardrethi busnes, gofynion EPC, rheoliadau tân, rheoliadau gwastraff, cynnydd yn YG cyflogwyr, codiadau isafswm cyflog) yn arwain at nifer fawr o fusnesau o'r fath yn wynebu cau. Gan fod cyfran fawr iawn o fusnesau gosod gwyliau yng Ngwynedd yn rhai teuluol ac yn siarad Cymraeg, mae cau busnesau yn fygythiad sylweddol i'r Gymraeg	Mae'r sylw yn cael ei nodi. Diffyg gwybodaeth ynglŷn â sut y byddai mabwysiadu'r CCA yn effeithio ar y Gymraeg a chyfleoedd i ddefnyddio'r iaith a'i statws. Mae'n angenrheidiol fod y CCA yn cydymffurfio â'r polisiau fel y'u cynhwysir yn y cynllun datblygu. Drwy gydol y broses o baratoi'r CCA cynhaliwyd Asesiad Effaith Integredig i asesu'r effaith bosibl ar nodweddion gwarchodedig, gan gynnwys y Gymraeg. Bydd yr Asesiad Effaith Integredig yn cael ei ddiwygio yn dilyn yr ymgynghoriad cyhoeddus. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid

Rhif cyfeirnod	Enw	Yn eich barn chi, beth fydd effaith cyflwyno'r Canllawiau Cynllunio Atodol ar y Gymraeg, y cyfleoedd i ddefnyddio'r iaith a'i statws o fewn y gymuned?	A oes gennych unrhyw sylwadau am eich dewis uchod, er enghraifft, a oes unrhyw gyfleoedd i addasu'r hyn sy'n cael ei gynnig i gael effaith fwy cadarnhaol ar y Gymraeg a'i defnydd, neu i gael gwared ar unrhyw effeithiau negyddol.	Ymateb y swyddogion
			oherwydd pe bai'r busnes yn cau, yna mae perygl bod y perchnogion (a'u teuluoedd) yn gorfod adleoli ar gyfer gwaith. Mae fy nhŷ yn gymysg o C5/C6 sy'n golygu, yn ystod misoedd y gaeaf, pan na allwn gael pobl i aros (dwi'n gwybod nad yw Cyngor Gwynedd fel cefnogwr 182 diwrnod yn credu hynny) mae ein teulu yn gallu dod i lawr a chymysgu â'r gymuned, ein ffrindiau a'n teulu sy'n siarad Cymraeg. Mae'r tai sydd wedi cael eu gwerthu yn ddiweddar ger ein cartref i gyd wedi cael eu prynu gan bobl sy'n siarad Saesneg ar ôl symud i'r ardal yn llawn amser. Mae polisi Cyngor Gwynedd i adeiladu tai fforddiadwy ym mhentrefi Pen Llŷn a'u llenwi â phobl sy'n siarad Saesneg yn gwneud llawer mwy o niwed i'r Gymraeg yn yr ardal.	
P15.NC1	Gareth Lloyd	Effaith negyddol	Siarad Cymraeg mewn ysgolion.	Mae'r ymateb yn cael ei nodi, fodd bynnag, nid yw'n gysylltiedig â'r CCA. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P16.NC1	Janine Dow	Effaith negyddol	Ar gyfer achos penodol gosodiadau gwyliau, mae'r pwysau sy'n cael ei roi ar	Mae'r sylw yn cael ei nodi. Diffyg gwybodaeth ynglŷn â sut y byddai mabwysiadu'r CCA yn effeithio ar y

Rhif cyfeirnod	Enw	Yn eich barn chi, beth fydd effaith cyflwyno'r Canllawiau Cynllunio Atodol ar y Gymraeg, y cyfleoedd i ddefnyddio'r iaith a'i statws o fewn y gymuned?	A oes gennych unrhyw sylwadau am eich dewis uchod, er enghraifft, a oes unrhyw gyfleoedd i addasu'r hyn sy'n cael ei gynnig i gael effaith fwy cadarnhaol ar y Gymraeg a'i defnydd, neu i gael gwared ar unrhyw effeithiau negyddol.	Ymateb y swyddogion
			berchnogion gan y cyfyngiadau a osodir ar ddefnydd sy'n dod ar adeg pan fo'r sector yn wynebu heriau ariannol lluosog o nifer fawr o newidiadau deddfwriaethol diweddar (rheol 182 diwrnod, newidiadau trethiant FHL, codiadau ardrethi busnes, gofynion EPC, rheoliadau tân, rheoliadau gwastraff, cynnydd yn YG cyflogwyr, codiadau isafswm cyflog) yn arwain at nifer fawr o fusnesau o'r fath yn wynebu cau. Gan fod cyfran fawr iawn o fusnesau gwyliau yng Ngwynedd yn rhai teuluol ac yn Gymraeg, mae cau busnesau yn fygythiad sylweddol i'r Gymraeg oherwydd pe bai'r busnes yn cau, yna mae hyn yn peryglu bod y perchnogion (a'u teuluoedd) yn gorfod adleoli am waith	Gymraeg a chyfleoedd i ddefnyddio'r iaith a'i statws. Mae'n angenrheidiol fod y CCA yn cydymffurfio â'r polisiau fel y'u cynhwysir yn y cynllun datblygu. Drwy gydol y broses o baratoi'r CCA cynhaliwyd Asesiad Effaith Integredig i asesu'r effaith bosibl ar nodweddion gwarchodedig, gan gynnwys y Gymraeg. Bydd yr Asesiad Effaith Integredig yn cael ei ddiwygio yn dilyn yr ymgynghoriad cyhoeddus. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P17.NC1	Dylan Bryn Roberts	Effaith gadarnhaol	<i>[Dim wedi'i nodi]</i>	Noder yr ymateb. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P18.NC1	Fiona Hampton-Matthews	Effaith negyddol	Ar gyfer achos penodol gosodiadau gwyliau, mae'r pwysau sy'n cael ei roi ar berchnogion gan y cyfyngiadau a osodir ar ddefnydd sy'n dod ar adeg pan fo'r sector yn wynebu heriau ariannol lluosog o nifer fawr o newidiadau deddfwriaethol	Mae'r sylw yn cael ei nodi. Diffyg gwybodaeth ynglŷn â sut y byddai mabwysiadu'r CCA yn effeithio ar y Gymraeg a chyfleoedd i ddefnyddio'r iaith a'i statws. Mae'n angenrheidiol fod y CCA yn cydymffurfio â'r polisiau fel y'u cynhwysir yn y cynllun datblygu.

Rhif cyfeirnod	Enw	Yn eich barn chi, beth fydd effaith cyflwyno'r Canllawiau Cynllunio Atodol ar y Gymraeg, y cyfleoedd i ddefnyddio'r iaith a'i statws o fewn y gymuned?	A oes gennych unrhyw sylwadau am eich dewis uchod, er enghraifft, a oes unrhyw gyfleoedd i addasu'r hyn sy'n cael ei gynnig i gael effaith fwy cadarnhaol ar y Gymraeg a'i defnydd, neu i gael gwared ar unrhyw effeithiau negyddol.	Ymateb y swyddogion
			diweddar (rheol 182 diwrnod, newidiadau trethiant FHL, codiadau ardrethi busnes, gofynion EPC, rheoliadau tân, rheoliadau gwastraff, cynnydd yn YG cyflogwyr, codiadau isafswm cyflog) yn arwain at nifer fawr o fusnesau o'r fath yn wynebu cau. Gan fod cyfran fawr iawn o fusnesau gwyliau yng Ngwynedd yn rhai teuluol ac yn Gymraeg, mae cau busnesau yn fygythiad sylweddol i'r Gymraeg oherwydd pe bai'r busnes yn cau, yna mae hyn yn peryglu bod y perchnogion (a'u teuluoedd) yn gorfod adleoli am waith	Drwy gydol y broses o baratoi'r CCA cynhaliwyd Asesiad Effaith Integredig i asesu'r effaith bosibl ar nodweddion gwarchodedig, gan gynnwys y Gymraeg. Bydd yr Asesiad Effaith Integredig yn cael ei ddiwygio yn dilyn yr ymgynghoriad cyhoeddus. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P19.NC1	Ben Spier	Effaith negyddol	Mae 51% o'r perchnogion eiddo hunanarlwyo sydd wedi rhestru gyda ni yn byw o fewn 5 milltir i'r eiddo ac mae pob un o'n perchnogion yn rhestru 1.3 eiddo yr un ar gyfartaledd. Maent yn wynebu pwysau lluosog (trothwy 182 diwrnod, gofynion EPC, cynnydd NIC, cyfundrefn FHL wedi'i diddymu, premiymau'r dreth gyngor, ardoll bosibl, cynllun trwyddedu ac ati). Mae cyfran fawr iawn o'r gosodiadau gwyliau yng Ngwynedd yn cael eu rhedeg gan deuluoedd sy'n siarad Cymraeg ac felly	Mae'r sylw yn cael ei nodi. Darparwyd diffyg gwybodaeth ynglŷn â sut y byddai mabwysiadu'r CCA yn effeithio ar y Gymraeg a chyfleoedd i ddefnyddio'r iaith a'i statws. Mae'n angen i'r CCA gydymffurfio â'r polisiau fel y'u cynhwysir yn y cynllun datblygu. Drwy gydol y broses o baratoi'r CCA cynhaliwyd Asesiad Effaith Integredig i asesu'r effaith bosibl ar nodweddion gwarchodedig, gan gynnwys y Gymraeg. Bydd yr Asesiad Effaith Integredig yn cael ei ddiwygio yn dilyn yr ymgynghoriad cyhoeddus. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid

Rhif cyfeirnod	Enw	Yn eich barn chi, beth fydd effaith cyflwyno'r Canllawiau Cynllunio Atodol ar y Gymraeg, y cyfleoedd i ddefnyddio'r iaith a'i statws o fewn y gymuned?	A oes gennych unrhyw sylwadau am eich dewis uchod, er enghraifft, a oes unrhyw gyfleoedd i addasu'r hyn sy'n cael ei gynnig i gael effaith fwy cadarnhaol ar y Gymraeg a'i defnydd, neu i gael gwared ar unrhyw effeithiau negyddol.	Ymateb y swyddogion
			mae cau busnesau yn fygythiad sylweddol i'r Gymraeg oherwydd pe bai'r busnes yn cau, mae'n rhaid i'r perchennog a'r teulu symud ar gyfer gwaith. Byddai colli'r ymwelwyr i'w huned wyliau sydd bellach ar goll hefyd yn golygu eu bod yn gwario mewn busnesau lletygarwch lleol eraill.	
P20.NC1	Alan Harper-Smith	Effaith negyddol	Ar gyfer yr achos penodol o osodiadau gwyliau, mae'r pwysau sy'n cael ei roi ar berchnogion gan y cyfyngiadau a orfodwyd ar ddefnydd sy'n dod ar adeg pan mae'r sector yn wynebu heriau ariannol lluosog nifer fawr o newidiadau deddfwriaethol diweddar (rheol 182 diwrnod, newidiadau trethiant FHL, codiadau cyfradd busnes, Gofynion EPC, rheoliadau tân, rheoliadau gwastraff, cynnydd YG cyflogwr, cynnydd isafswm cyflog) yn arwain at nifer fawr o fusnesau o'r fath yn wynebu cau. Gan fod cyfran fawr iawn o'r busnesau gosod gwyliau yng Ngwynedd yn rhai teuluol ac yn siarad Cymraeg, mae busnesau yn cau yn fygythiad sylweddol i'r Gymraeg oherwydd pe byddai'r busnes yn cau, byddai hyn yn golygu risg i'r perchnogion	Mae'r sylw yn cael ei nodi. Diffyg gwybodaeth ynglŷn â sut y byddai mabwysiadu'r CCA yn effeithio ar y Gymraeg a chyfleoedd i ddefnyddio'r iaith a'i statws. Mae angen i'r CCA gydymffurfio â'r polisiau fel y'u cynhwysir yn y cynllun datblygu. Drwy gydol y broses o baratoi'r CCA cynhaliwyd Asesiad Effaith Integredig i asesu'r effaith bosibl ar nodweddion gwarchodedig, gan gynnwys y Gymraeg. Bydd yr Asesiad Effaith Integredig yn cael ei ddiwygio yn dilyn yr ymgynghoriad cyhoeddus. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid

Rhif cyfeirnod	Enw	Yn eich barn chi, beth fydd effaith cyflwyno'r Canllawiau Cynllunio Atodol ar y Gymraeg, y cyfleoedd i ddefnyddio'r iaith a'i statws o fewn y gymuned?	A oes gennych unrhyw sylwadau am eich dewis uchod, er enghraifft, a oes unrhyw gyfleoedd i addasu'r hyn sy'n cael ei gynnig i gael effaith fwy cadarnhaol ar y Gymraeg a'i defnydd, neu i gael gwared ar unrhyw effeithiau negyddol.	Ymateb y swyddogion
			(a'u teuluoedd) fyddai'n gorfod adleoli ar gyfer gwaith	
P21.NC1	Goronwy Owen	Niwtral	<i>[Dim wedi'i nodi]</i>	Noder yr ymateb. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P22.NC1	Arfon Hughes	Effaith gadarnhaol	<i>[Dim wedi'i nodi]</i>	Noder yr ymateb. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P23.NC1	Nicola Williams	Niwtral	Does ganddo ddim i'w wneud â'r Gymraeg. Mae'r holl beth wedi bod am yrru twristiaid sy'n cefnogi'r economi, allan o'r ardal. Bydd y Gymraeg yn marw wrth i chi wthio pobl ymhellach i ffwrdd i weithio gan na fydd cyfleoedd cyflogaeth yma.	Mae'r sylw yn cael ei nodi. Diffyg gwybodaeth ynglŷn â sut y byddai mabwysiadu'r CCA yn effeithio ar y Gymraeg a chyfleoedd i ddefnyddio'r iaith a'i statws. Mae angen i'r CCA gydymffurfio â'r polisiau fel y'u cynhwysir yn y cynllun datblygu. Drwy gydol y broses o baratoi'r CCA cynhaliwyd Asesiad Effaith Integredig i asesu'r effaith bosibl ar nodweddion gwarchodedig, gan gynnwys y Gymraeg. Bydd yr Asesiad Effaith Integredig yn cael ei ddiwygio yn dilyn yr ymgynghoriad cyhoeddus. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid

Atodiad 5: Ymatebion a dderbyniwyd wrth ystyried yr effaith ar nodweddion gwarchodedig

Rhif cyf.	Enw	Yn eich barn chi, beth fydd effaith cyflwyno'r Canllawiau Cynllunio Atodol ar grwpiau o bobl â nodweddion cydraddoldeb penodol (sef Hil (gan gynnwys cenedligrwydd), Anabledd, Rhyw, Oedran, Cyfeiriadedd rhywiol, Crefydd neu gred (neu ddim cred), Ailbennu rhywedd, Beichiogrwydd a mamolaeth, Priodas a phartneriaeth sifil, Yr iaith Gymraeg, Anfantais Economaidd-Gymdeithasol)?	A oes gennych unrhyw sylwadau am eich dewis uchod, er enghraifft, a oes unrhyw gyfleoedd i addasu'r hyn sy'n cael ei gynnig i gael effaith fwy cadarnhaol ar grwpiau o bobl â nodweddion cydraddoldeb penodol, neu i gael gwared ar unrhyw effeithiau negyddol.	Ymateb y swyddogion
P1.IC1	Stephanie O'Neil	Effaith negyddol	Rwy'n credu y bydd gostwng pris eiddo yn lleol yn annog pobl o ardaloedd tlotach y DU i symud i mewn a sefydlu eu hunain. Rwy'n amau'n fawr os mai Saesneg yw eu hail iaith y byddent wedyn yn dymuno dysgu iaith arall fel y Gymraeg. Felly, bydd	Drwy gydol y broses o baratoi'r CCA cynhaliwyd Asesiad Effaith Integredig i asesu'r effaith bosibl ar nodweddion gwarchodedig, gan gynnwys y Gymraeg. Bydd yr Asesiad Effaith Integredig yn cael ei ddiwygio yn dilyn yr ymgynghoriad cyhoeddus.

Rhif cyf.	Enw	Yn eich barn chi, beth fydd effaith cyflwyno'r Canllawiau Cynllunio Atodol ar grwpiau o bobl â nodweddion cydraddoldeb penodol (sef Hil (gan gynnwys cenedligrwydd), Anabledd, Rhyw, Oedran, Cyfeiriadedd rhywiol, Crefydd neu gred (neu ddim cred), Ailbennu rhywedd, Beichiogrwydd a mamolaeth, Priodas a phartneriaeth sifil, Yr iaith Gymraeg, Anfantais Economaidd-Gymdeithasol)?	A oes gennych unrhyw sylwadau am eich dewis uchod, er enghraifft, a oes unrhyw gyfleoedd i addasu'r hyn sy'n cael ei gynnig i gael effaith fwy cadarnhaol ar grwpiau o bobl â nodweddion cydraddoldeb penodol, neu i gael gwared ar unrhyw effeithiau negyddol.	Ymateb y swyddogion
			gan y canllawiau yr effaith i'r gwrthwyneb gan fod y cyngor yn dymuno cynyddu'r defnydd o'r Gymraeg ac rwy'n gweld y bydd gan hyn effaith niweidiol.	<u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P2.IC1	John Moss	Effaith negyddol	Bydd pobl hŷn sy'n dymuno darparu cyllid ar gyfer eu gofal neu symud i fod yn agosach at deulu dan anfantais gan na allant werthu am y pris gorau a bydd perchnogion ail gartrefi/gosodiadau gwyliau yn cael eu gwahardd rhag prynu.	Nid yw'r CCA yn cyflwyno canllawiau sy'n atal hawl perchnogion i werthu eiddo ar y farchnad agored. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P3.IC1	Stuart Rudlin	Effaith negyddol	<i>[Dim wedi'i nodi]</i>	Noder yr ymateb. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P4.IC1	Glenis Bisson	Effaith negyddol	Mwy o reolaeth, mwy o bobl yn gadael.	Nid yw'r hyn a gyflwynwyd wedi manylu ar sut y bydd gweithredu'r CCA (yn benodol) yn arwain at fwy o bobl yn gadael yr ardal. Tybir bod y pwerau y cyfeirir atynt yn

Rhif cyf.	Enw	Yn eich barn chi, beth fydd effaith cyflwyno'r Canllawiau Cynllunio Atodol ar grwpiau o bobl â nodweddion cydraddoldeb penodol (sef Hil (gan gynnwys cenedligrwydd), Anabledd, Rhyw, Oedran, Cyfeiriadedd rhywiol, Crefydd neu gred (neu ddim cred), Ailbennu rhywedd, Beichiogrwydd a mamolaeth, Priodas a phartneriaeth sifil, Yr iaith Gymraeg, Anfantais Economaidd-Gymdeithasol)?	A oes gennych unrhyw sylwadau am eich dewis uchod, er enghraifft, a oes unrhyw gyfleoedd i addasu'r hyn sy'n cael ei gynnig i gael effaith fwy cadarnhaol ar grwpiau o bobl â nodweddion cydraddoldeb penodol, neu i gael gwared ar unrhyw effeithiau negyddol.	Ymateb y swyddogion
				ymwneud â Chyfarwyddyd Erthygl 4. Roedd yr ymgynghoriad hwn yn ymwneud â'r CCA nid ag egwyddor Cyfarwyddyd Erthygl 4. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P5.IC1	Susan Roberts	Effaith negyddol	Unwaith eto, cadw at reolaethau llymach.	Noder yr ymateb. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P25.IC1	Elaine Bamber	Effaith negyddol	<i>[Dim wedi'i nodi]</i>	Noder yr ymateb. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P26.IC1	Anwen Jones	Niwtral	<i>[Dim wedi'i nodi]</i>	Noder yr ymateb. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid

Rhif cyf.	Enw	Yn eich barn chi, beth fydd effaith cyflwyno'r Canllawiau Cynllunio Atodol ar grwpiau o bobl â nodweddion cydraddoldeb penodol (sef Hil (gan gynnwys cenedligrwydd), Anabledd, Rhyw, Oedran, Cyfeiriadedd rhywiol, Crefydd neu gred (neu ddim cred), Ailbennu rhywedd, Beichiogrwydd a mamolaeth, Priodas a phartneriaeth sifil, Yr iaith Gymraeg, Anfantais Economaidd- Gymdeithasol)?	A oes gennych unrhyw sylwadau am eich dewis uchod, er enghraifft, a oes unrhyw gyfleoedd i addasu'r hyn sy'n cael ei gynnig i gael effaith fwy cadarnhaol ar grwpiau o bobl â nodweddion cydraddoldeb penodol, neu i gael gwared ar unrhyw effeithiau negyddol.	Ymateb y swyddogion
P6.IC1	James Woodcock	Effaith gadarnhaol	Os yw'r CCA yn cefnogi cynigion teg i drosi adeiladau traddodiadol yn dai fforddiadwy i bobl leol hyd yn oed yng nghefn gwlad. Bydd hyn yn rhoi mwy o gyfleoedd i grwpiau o bobl sydd â nodweddion cydraddoldeb penodol i fyw mewn tai addas yn Nyffryn Peris.	Noder yr ymateb, fodd bynnag, mae hyn y tu allan i gylch gorchwyl y CCA hwn. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P7.IC1	Alan Parry	Effaith gadarnhaol	<i>[Dim wedi'i nodi]</i>	Noder yr ymateb. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P10.IC1	Katie Proctor	Effaith negyddol gyfyngedig	Mae gwaith ymchwil yn dangos bod mwyafrif y busnesau gosod llety gwyliau yn cael eu rhedeg gan ferched, gyda 45% dros 60. Felly, bydd effaith newidiadau sy'n effeithio ar hyfywedd gosodiadau gwyliau	Trwy gydol y broses o baratoi'r CCA mae Asesiad Effaith Integredig wedi'i gynnal i asesu'r effaith bosibl ar nodweddion gwarchodedig. Bydd yr Asesiad Effaith Integredig yn cael ei ddiwygio yn dilyn yr ymgynghoriad cyhoeddus.

Rhif cyf.	Enw	Yn eich barn chi, beth fydd effaith cyflwyno'r Canllawiau Cynllunio Atodol ar grwpiau o bobl â nodweddion cydraddoldeb penodol (sef Hil (gan gynnwys cenedligrwydd), Anabledd, Rhyw, Oedran, Cyfeiriadedd rhywiol, Crefydd neu gred (neu ddim cred), Ailbennu rhywedd, Beichiogrwydd a mamolaeth, Priodas a phartneriaeth sifil, Yr iaith Gymraeg, Anfantais Economaidd-Gymdeithasol)?	A oes gennych unrhyw sylwadau am eich dewis uchod, er enghraifft, a oes unrhyw gyfleoedd i addasu'r hyn sy'n cael ei gynnig i gael effaith fwy cadarnhaol ar grwpiau o bobl â nodweddion cydraddoldeb penodol, neu i gael gwared ar unrhyw effeithiau negyddol.	Ymateb y swyddogion
			yn effeithio'n bennaf ar y ddemograffig hon.	Nid yw'r CCA yn trin unrhyw unigolyn yn wahanol ac nid yw'r broses o benderfynu ar ddarpar geisiadau cynllunio yn gwneud hyn chwaith. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P11.IC1	Heather Brown (Cyngor Tref Abermaw)	Niwtral	Bydd yn cael effaith yr un mor negyddol ar bawb.	Noder yr ymateb. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P12.IC1	Deborah Lumley	Effaith negyddol	<i>[Dim wedi'i nodi]</i>	Noder yr ymateb. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P13.IC1	Alan Williams	Effaith gadarnhaol	Caniatáu i siaradwyr Cymraeg aros yn eu cymuned a diogelu'r iaith	Mae'r ymateb yn cael ei nodi. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid

Rhif cyf.	Enw	Yn eich barn chi, beth fydd effaith cyflwyno'r Canllawiau Cynllunio Atodol ar grwpiau o bobl â nodweddion cydraddoldeb penodol (sef Hil (gan gynnwys cenedligrwydd), Anabledd, Rhyw, Oedran, Cyfeiriadedd rhywiol, Crefydd neu gred (neu ddim cred), Ailbennu rhywedd, Beichiogrwydd a mamolaeth, Priodas a phartneriaeth sifil, Yr iaith Gymraeg, Anfantais Economaidd-Gymdeithasol)?	A oes gennych unrhyw sylwadau am eich dewis uchod, er enghraifft, a oes unrhyw gyfleoedd i addasu'r hyn sy'n cael ei gynnig i gael effaith fwy cadarnhaol ar grwpiau o bobl â nodweddion cydraddoldeb penodol, neu i gael gwared ar unrhyw effeithiau negyddol.	Ymateb y swyddogion
P14.IC1	Emyr Glyn Williams	Effaith negyddol	Dyma fusnes fy ngwraig sydd hefyd yn Gymraes, felly mae'r polisi yn erbyn merched a'r henoed (75) sy'n siarad Cymraeg.	Trwy gydol y broses o baratoi'r CCA mae Asesiad Effaith Integredig wedi'i gynnal i asesu'r effaith bosibl ar nodweddion gwarchodedig. Bydd yr Asesiad Effaith Integredig yn cael ei ddiwygio yn dilyn yr ymgynghoriad cyhoeddus. Nid yw'r CCA yn trin unrhyw unigolyn yn wahanol a nid yw'r broses o benderfynu ar ddarpar geisiadau cynllunio ychwaith. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P15.IC1	Gareth Lloyd	Effaith negyddol	Nid oes angen yr holl bolisi.	Noder yr ymateb. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P16.IC1	Janine Dow	Effaith negyddol	Mae gwaith ymchwil yn dangos bod mwyafrif y busnesau gosod gwyliau yn	Trwy gydol y broses o baratoi'r CCA mae Asesiad Effaith Integredig wedi'i gynnal i asesu'r effaith bosibl ar

Rhif cyf.	Enw	Yn eich barn chi, beth fydd effaith cyflwyno'r Canllawiau Cynllunio Atodol ar grwpiau o bobl â nodweddion cydraddoldeb penodol (sef Hil (gan gynnwys cenedligrwydd), Anabledd, Rhyw, Oedran, Cyfeiriadedd rhywiol, Crefydd neu gred (neu ddim cred), Ailbennu rhywedd, Beichiogrwydd a mamolaeth, Priodas a phartneriaeth sifil, Yr iaith Gymraeg, Anfantais Economaidd-Gymdeithasol)?	A oes gennych unrhyw sylwadau am eich dewis uchod, er enghraifft, a oes unrhyw gyfleoedd i addasu'r hyn sy'n cael ei gynnig i gael effaith fwy cadarnhaol ar grwpiau o bobl â nodweddion cydraddoldeb penodol, neu i gael gwared ar unrhyw effeithiau negyddol.	Ymateb y swyddogion
			cael eu rhedeg gan ferched, gyda 45% dros 60. Felly, bydd effaith newidiadau sy'n effeithio ar hyfywedd gosodiadau gwyliau yn effeithio'n bennaf ar y ddemograffig hon.	nodweddion gwarchodedig. Bydd yr Asesiad Effaith Integredig yn cael ei ddiwygio yn dilyn yr ymgynghoriad cyhoeddus. Nid yw'r CCA yn trin unrhyw unigolyn yn wahanol ac nid yw'r broses o benderfynu ar ddarpar geisiadau cynllunio ychwaith. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P17.IC1	Dylan Bryn Roberts	Effaith gadarnhaol	<i>[Dim wedi'i nodi]</i>	Noder yr ymateb. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P18.IC1	Fiona Hampton-Matthews	Effaith negyddol gyfyngedig	Mae fy ngwaith ymchwil yn dangos bod mwyafrif y busnesau gwyliau yn cael eu rhedeg gan fenywod, gyda 45% dros 60. Felly, bydd effaith newidiadau sy'n	Trwy gydol y broses o baratoi'r CCA mae Asesiad Effaith Integredig wedi'i gynnal i asesu'r effaith bosibl ar nodweddion gwarchodedig. Bydd yr Asesiad Effaith

Rhif cyf.	Enw	Yn eich barn chi, beth fydd effaith cyflwyno'r Canllawiau Cynllunio Atodol ar grwpiau o bobl â nodweddion cydraddoldeb penodol (sef Hil (gan gynnwys cenedligrwydd), Anabledd, Rhyw, Oedran, Cyfeiriadedd rhywiol, Crefydd neu gred (neu ddim cred), Ailbennu rhywedd, Beichiogrwydd a mamolaeth, Priodas a phartneriaeth sifil, Yr iaith Gymraeg, Anfantais Economaidd-Gymdeithasol)?	A oes gennych unrhyw sylwadau am eich dewis uchod, er enghraifft, a oes unrhyw gyfleoedd i addasu'r hyn sy'n cael ei gynnig i gael effaith fwy cadarnhaol ar grwpiau o bobl â nodweddion cydraddoldeb penodol, neu i gael gwared ar unrhyw effeithiau negyddol.	Ymateb y swyddogion
			effeithio ar hyfywedd busnesau gosodiadau gwyliau yn effeithio'n bennaf ar y ddemograffig hon. Bydd y straen ar ddelio â chanllawiau cynllunio newydd yn cael effaith negyddol arnyn nhw	Integredig yn cael ei ddiwygio yn dilyn yr ymgynghoriad cyhoeddus. Nid yw'r CCA yn trin unrhyw unigolyn yn wahanol ac nid yw'r broses o benderfynu ar ddarpar geisiadau cynllunio ychwaith. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P19.IC1	Ben Spier	Effaith negyddol	Mae mwyafrif y busnesau gosodiadau gwyliau yn cael eu rhedeg gan ferched, gyda 45% dros 60 oed. Felly, bydd effaith newidiadau, os yw'n achosi i fusnesau unedau gwyliau gau, yn effeithio'n bennaf ar y ddemograffig hon.	Trwy gydol y broses o baratoi'r CCA mae Asesiad Effaith Integredig wedi'i gynnal i asesu'r effaith bosibl ar nodweddion gwarchodedig. Bydd yr Asesiad Effaith Integredig yn cael ei ddiwygio yn dilyn yr ymgynghoriad cyhoeddus.

Rhif cyf.	Enw	Yn eich barn chi, beth fydd effaith cyflwyno'r Canllawiau Cynllunio Atodol ar grwpiau o bobl â nodweddion cydraddoldeb penodol (sef Hil (gan gynnwys cenedligrwydd), Anabledd, Rhyw, Oedran, Cyfeiriadedd rhywiol, Crefydd neu gred (neu ddim cred), Ailbennu rhywedd, Beichiogrwydd a mamolaeth, Priodas a phartneriaeth sifil, Yr iaith Gymraeg, Anfantais Economaidd-Gymdeithasol)?	A oes gennych unrhyw sylwadau am eich dewis uchod, er enghraifft, a oes unrhyw gyfleoedd i addasu'r hyn sy'n cael ei gynnig i gael effaith fwy cadarnhaol ar grwpiau o bobl â nodweddion cydraddoldeb penodol, neu i gael gwared ar unrhyw effeithiau negyddol.	Ymateb y swyddogion
				Nid yw'r CCA yn trin unrhyw unigolyn yn wahanol a nid yw'r broses o benderfynu ar ddarpar geisiadau cynllunio ychwaith. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P20.IC1	Alan Harper-Smith	Effaith negyddol	Mae ein gwaith ymchwil yn dangos bod mwyafrif y busnesau gosod gwyliau yn cael eu rhedeg gan ferched, gyda 45% dros 60 oed. Felly, bydd effaith newidiadau sy'n effeithio ar hyfywedd gosodiadau gwyliau yn effeithio'n bennaf ar y ddemograffig hon.	Trwy gydol y broses o baratoi'r CCA mae Asesiad Effaith Integredig wedi'i gynnal i asesu'r effaith bosibl ar nodweddion gwarchodedig. Bydd yr Asesiad Effaith Integredig yn cael ei ddiwygio yn dilyn yr ymgynghoriad cyhoeddus. Nid yw'r CCA yn trin unrhyw unigolyn yn wahanol a nid yw'r broses o benderfynu ar ddarpar geisiadau cynllunio ychwaith. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid

Rhif cyf.	Enw	Yn eich barn chi, beth fydd effaith cyflwyno'r Canllawiau Cynllunio Atodol ar grwpiau o bobl â nodweddion cydraddoldeb penodol (sef Hil (gan gynnwys cenedligrwydd), Anabledd, Rhyw, Oedran, Cyfeiriadedd rhywiol, Crefydd neu gred (neu ddim cred), Ailbennu rhywedd, Beichiogrwydd a mamolaeth, Priodas a phartneriaeth sifil, Yr iaith Gymraeg, Anfantais Economaidd-Gymdeithasol)?	A oes gennych unrhyw sylwadau am eich dewis uchod, er enghraifft, a oes unrhyw gyfleoedd i addasu'r hyn sy'n cael ei gynnig i gael effaith fwy cadarnhaol ar grwpiau o bobl â nodweddion cydraddoldeb penodol, neu i gael gwared ar unrhyw effeithiau negyddol.	Ymateb y swyddogion
P21.IC1	Goronwy Owen	Niwtral	<i>[Dim wedi'i nodi]</i>	Noder yr ymateb. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P22.IC1	Arfon Hughes	Effaith gadarnhaol	<i>[Dim wedi'i nodi]</i>	Noder yr ymateb. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P3.IC1	Nicola Williams	Effaith negyddol	<i>[Dim wedi'i nodi]</i>	Noder yr ymateb. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid

Atodiad 6: Ymatebion a dderbyniwyd i'r cwestiwn dyletswydd economaidd-gymdeithasol

Rhif cyf.	Enw	Yn eich barn chi, beth fydd effaith cyflwyno'r Canllawiau Cynllunio Atodol ar y rhai sydd dan anfantais economaidd-gymdeithasol (er enghraifft, tlodi ariannol, tlodi digidol, dim mynediad hawdd at wasanaethau a digwyddiadau)?	A oes gennych unrhyw sylwadau am eich dewis uchod, er enghraifft, a oes unrhyw gyfleoedd i addasu'r hyn sy'n cael ei gynnig i gael effaith fwy cadarnhaol ar y rhai sydd dan anfantais economaidd-gymdeithasol, neu i gael gwared ar unrhyw effeithiau negyddol.	Ymateb y swyddogion
P1.EA1	Stephanie O'Neil	Effaith negyddol	Bydd eiddo rhatach, heb amheuaeth, yn cynyddu symudiad pobl o ardaloedd eraill a allai fod angen manteisio ar ofal iechyd, gwasanaethau cymdeithasol, ac ati.	Noder yr ymateb, fodd bynnag, nid oes unrhyw dystiolaeth wedi'i darparu sy'n cefnogi'r datganiad hwn. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P2.EA1	John Moss	Effaith negyddol	Mae'r grwpiau hyn angen tai cymdeithasol.	Noder yr ymateb ond nid yw'n ymddangos ei fod yn gysylltiedig â chynnwys y CCA. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P3.EA1	Stuart Rudlin	Effaith negyddol	<i>[Dim wedi'i nodi]</i>	Noder yr ymateb. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P4.EA1	Glenis Bisson	Niwtral	Nid ydynt yn gallu fforddio morgais o hyd, felly dim effaith o gwbl.	Noder yr ymateb ond nid yw'n ymddangos yn gysylltiedig â chynnwys y CCA. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P5.EA1	Susan Roberts	Niwtral	<i>[Dim wedi'i nodi]</i>	Noder yr ymateb. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P25.EA1	Elaine Bamber	Effaith negyddol	<i>[Dim wedi'i nodi]</i>	Noder yr ymateb. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid

Rhif cyf.	Enw	Yn eich barn chi, beth fydd effaith cyflwyno'r Canllawiau Cynllunio Atodol ar y rhai sydd dan anfantais economaidd-gymdeithasol (er enghraifft, tlodi ariannol, tlodi digidol, dim mynediad hawdd at wasanaethau a digwyddiadau)?	A oes gennych unrhyw sylwadau am eich dewis uchod, er enghraifft, a oes unrhyw gyfleoedd i addasu'r hyn sy'n cael ei gynnig i gael effaith fwy cadarnhaol ar y rhai sydd dan anfantais economaidd-gymdeithasol, neu i gael gwared ar unrhyw effeithiau negyddol.	Ymateb y swyddogion
P26.EA1	Anwen Jones	Niwtral	-	Noder yr ymateb. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P6.EA1	James Woodcock	Effaith gadarnhaol	Os yw'r CCA yn cefnogi cynigion teg i drosi adeiladau traddodiadol yn dai fforddiadwy i bobl leol hyd yn oed yng nghefn gwlad. Bydd hyn yn rhoi mwy o ddewis i bobl sy'n wynebu anfantais economaidd-gymdeithasol ar gyfer tai addas yn Nyffryn Peris.	Nodir yr ymateb, fodd bynnag, mae'r newid sy'n cael ei gynnig yma y tu allan i gylch gorchwyl y CCA hwn. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P7.EA1	Alan Parry	Effaith gadarnhaol	<i>[Dim wedi'i nodi]</i>	Noder yr ymateb. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P10.EA1	Katie Proctor	Effaith negyddol	Bydd cyflwyno'r Canllawiau Cynllunio Atodol hyn yn dod â mwy o bobl i'r categorïau o anfantais economaidd-gymdeithasol, trwy golli swyddi a cholli incwm. Bydd gorfodi meini prawf afrealistig i fesur hyfywedd busnes gosodiadau gwyliau wedi'u dodrefnu yn cael canlyniadau difrifol, gan arwain at ansefydlogrwydd ariannol i Gymry sy'n gweithio'n galed ac sy'n dibynnu ar y	Noder yr ymateb, fodd bynnag, nid oes unrhyw dystiolaeth wedi'i darparu sy'n cefnogi'r sylw yma. Ni fydd y CCA yn effeithio ar osodiadau gwyliau presennol gan fod y gallu i ddefnyddio gosodiad tymor byr sefydledig yn parhau (sefydlwyd cyn gweithredu'r Cyfarwyddyd Erthygl 4). Mae'n ymddangos bod y rheoliadau y cyfeirir atynt yn rhai sydd y tu hwnt i reolaeth y system Gynllunio neu'r CCA yn benodol. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid

Rhif cyf.	Enw	Yn eich barn chi, beth fydd effaith cyflwyno'r Canllawiau Cynllunio Atodol ar y rhai sydd dan anfantais economaidd-gymdeithasol (er enghraifft, tlodi ariannol, tlodi digidol, dim mynediad hawdd at wasanaethau a digwyddiadau)?	A oes gennych unrhyw sylwadau am eich dewis uchod, er enghraifft, a oes unrhyw gyfleoedd i addasu'r hyn sy'n cael ei gynnig i gael effaith fwy cadarnhaol ar y rhai sydd dan anfantais economaidd-gymdeithasol, neu i gael gwared ar unrhyw effeithiau negyddol.	Ymateb y swyddogion
			sector hwn am eu bywoliaeth. Trwy osod rheoliadau anymarferol, bydd llawer o berchnogion tai gwyliau ar raddfa fach – sydd wedi buddsoddi amser, ymdrech ac adnoddau sylweddol – yn gweld eu busnesau yn cael eu hystyried yn anhyfyw, gan eu gorfodi i gau i lawr. Bydd hyn yn arwain at anfantais economaidd-gymdeithasol eang, gan gynnwys: • Colli Incwm – teuluoedd o Gymru sy'n dibynnu ar osodiadau gwyliau fel eu prif incwm neu incwm atodol yn wynebu caledi ariannol. • Mwy o ddiweithdra – Y rhai sy'n gweithio mewn gwasanaethau cynnal a chadw, glanhau, a lletygarwch eraill yn gysylltiedig â gosodiadau gwyliau yn colli swyddi. • Dirywiad Economaidd mewn Ardaloedd Gwledig – Bydd cymunedau sy'n dibynnu ar wariant twristiaeth yn gweld dirywiad, gan effeithio ar siopau, bwytai a chyflenwyr lleol.	

Rhif cyf.	Enw	Yn eich barn chi, beth fydd effaith cyflwyno'r Canllawiau Cynllunio Atodol ar y rhai sydd dan anfantais economaidd-gymdeithasol (er enghraifft, tlodi ariannol, tlodi digidol, dim mynediad hawdd at wasanaethau a digwyddiadau)?	A oes gennych unrhyw sylwadau am eich dewis uchod, er enghraifft, a oes unrhyw gyfleoedd i addasu'r hyn sy'n cael ei gynnig i gael effaith fwy cadarnhaol ar y rhai sydd dan anfantais economaidd-gymdeithasol, neu i gael gwared ar unrhyw effeithiau negyddol.	Ymateb y swyddogion
			• Tarfu ar y Farchnad Tai – Dibrisio eiddo a mwy o straen ariannol ar berchnogion tai a allai gael trafferth gydag ad-daliadau morgais. • Effaith Gymdeithasol a Diwylliannol – Gallai colli diwydiant twristiaeth ffyniannus leihau bywiogrwydd y gymuned, gyda llai o ymwelwyr yn cefnogi digwyddiadau a thraddodiadau lleol. Yn hytrach na gorfodi safonau anymarferol sy'n cosbi perchnogion busnes lleol yn anghymesur, dylid cymryd dull mwy cytbwys a seiliedig ar dystiolaeth i sicrhau cynaliadwyedd economaidd a rheoli twristiaeth yn gyfrifol.	
P11.EA1	Heather Brown (Cyngor Cymuned Abermaw)	Effaith negyddol	Heb swyddi o ansawdd da yn yr ardal, ni fydd y rhai dan anfantais gymdeithasol yn gallu fforddio tai o dan unrhyw amgylchiadau. Byddant yn cael eu cefnogi'n well gyda darpariaeth tai cymdeithasol nad ydynt yn gysylltiedig â'r CCA hwn.	Noder yr ymateb. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid

Rhif cyf.	Enw	Yn eich barn chi, beth fydd effaith cyflwyno'r Canllawiau Cynllunio Atodol ar y rhai sydd dan anfantais economaidd-gymdeithasol (er enghraifft, tlodi ariannol, tlodi digidol, dim mynediad hawdd at wasanaethau a digwyddiadau)?	A oes gennych unrhyw sylwadau am eich dewis uchod, er enghraifft, a oes unrhyw gyfleoedd i addasu'r hyn sy'n cael ei gynnig i gael effaith fwy cadarnhaol ar y rhai sydd dan anfantais economaidd-gymdeithasol, neu i gael gwared ar unrhyw effeithiau negyddol.	Ymateb y swyddogion
P12.EA1	Deborah Lumley	Effaith negyddol	<i>[Dim wedi'i nodi]</i>	Noder yr ymateb. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P13.EA1	Alan Williams	Effaith gadarnhaol gyfyngedig	<i>[Dim wedi'i nodi]</i>	Noder yr ymateb. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P14.EA1	Emyr Glyn Williams	Effaith negyddol	Bydd cyflwyno'r Canllawiau Cynllunio Atodol hyn yn dod â mwy o bobl i'r categorïau o anfantais economaidd-gymdeithasol, trwy golli swyddi a cholli incwm. Bydd gorfodi meini prawf afrealistig i fesur hyfywedd busnes gosodiadau gwyliau wedi'u dodrefnu yn cael canlyniadau difrifol, gan arwain at ansefydlogrwydd ariannol i Gymry sy'n gweithio'n galed ac sy'n dibynnu ar y sector hwn am eu bywoliaeth. Trwy osod rheoliadau anymarferol, bydd llawer o berchnogion tai gwyliau ar raddfa fach – sydd wedi buddsoddi amser, ymdrech ac adnoddau sylweddol – yn gweld eu busnesau yn cael eu hystyried yn anhyfyw, gan eu gorfodi i gau i lawr.	Noder yr ymateb, fodd bynnag, nid oes unrhyw dystiolaeth wedi'i darparu sy'n cefnogi'r sylw yma. Ni fydd y CCA yn effeithio ar osodiadau gwyliau presennol gan fod y gallu i ddefnyddio gosodiad tymor byr sefydledig yn parhau (sefydlwyd cyn gweithredu'r Cyfarwyddyd Erthygl 4). Mae'n ymddangos bod y rheoliadau y cyfeirir atynt yn rhai sydd y tu hwnt i reolaeth y system Gynllunio neu'r CCA yn benodol. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid

Rhif cyf.	Enw	Yn eich barn chi, beth fydd effaith cyflwyno'r Canllawiau Cynllunio Atodol ar y rhai sydd dan anfantais economaidd-gymdeithasol (er enghraifft, tlodi ariannol, tlodi digidol, dim mynediad hawdd at wasanaethau a digwyddiadau)?	A oes gennych unrhyw sylwadau am eich dewis uchod, er enghraifft, a oes unrhyw gyfleoedd i addasu'r hyn sy'n cael ei gynnig i gael effaith fwy cadarnhaol ar y rhai sydd dan anfantais economaidd-gymdeithasol, neu i gael gwared ar unrhyw effeithiau negyddol.	Ymateb y swyddogion
			Bydd hyn yn arwain at anfantais economaidd-gymdeithasol eang, gan gynnwys: • Colli Incwm – teuluoedd o Gymru sy'n dibynnu ar osodiadau gwyliau fel eu prif incwm neu incwm atodol yn wynebu caledi ariannol. • Mwy o ddiweithdra – Y rhai sy'n gweithio mewn gwasanaethau cynnal a chadw, glanhau, a lletygarwch eraill yn gysylltiedig â gosodiadau gwyliau yn colli swyddi. • Dirywiad Economaidd mewn Ardaloedd Gwledig – Bydd cymunedau sy'n dibynnu ar wariant twristiaeth yn gweld dirywiad, gan effeithio ar siopau, bwytai a chyflenwyr lleol. • Tarfu ar y Farchnad Tai – Dibrisio eiddo a mwy o straen ariannol ar berchnogion tai a allai gael trafferth gydag ad-daliadau morgais. • Effaith Gymdeithasol a Diwylliannol – Gallai colli diwydiant twristiaeth ffyniannus leihau bywiogrwydd y	

Rhif cyf.	Enw	Yn eich barn chi, beth fydd effaith cyflwyno'r Canllawiau Cynllunio Atodol ar y rhai sydd dan anfantais economaidd-gymdeithasol (er enghraifft, tlodi ariannol, tlodi digidol, dim mynediad hawdd at wasanaethau a digwyddiadau)?	A oes gennych unrhyw sylwadau am eich dewis uchod, er enghraifft, a oes unrhyw gyfleoedd i addasu'r hyn sy'n cael ei gynnig i gael effaith fwy cadarnhaol ar y rhai sydd dan anfantais economaidd-gymdeithasol, neu i gael gwared ar unrhyw effeithiau negyddol.	Ymateb y swyddogion
			gymuned, gyda llai o ymwelwyr yn cefnogi digwyddiadau a thraddodiadau lleol. Yn hytrach na gorfodi safonau anymarferol sy'n cosbi perchnogion busnes lleol yn anghymesur, dylid cymryd dull mwy cytbwys a seiliedig ar dystiolaeth i sicrhau cynaliadwyedd economaidd a rheoli twristiaeth yn gyfrifol.	
P15.EA1	Gareth Lloyd	Effaith negyddol	Mae hyn i gyd yn wastraff llwyr o amser ac arian ac fel Brexit mae'n nonsens sy'n ceisio dylanwadu ar bobl fydd yn niweidiol mewn sawl ffordd, rydych chi'n ceisio newid demograffeg sir ac mae'n hiliol ac yn niweidiol. Sgrapiwch y cyfan cyn ei bod hi'n rhy hwyr.	Noder yr ymateb ond nid yw'n ymddangos ei fod yn gysylltiedig â chynnwys y CCA na'i effaith ar y rhai sydd dan anfantais economaidd-gymdeithasol. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P16.EA1	Janine Dow		Bydd cyflwyno Canllawiau Cynllunio Atodol yn dod â mwy o bobl i'r categorïau o anfantais economaidd-gymdeithasol, trwy golli swyddi a cholli incwm. Bydd gorfodi meini prawf afrealistig i fesur hyfywedd busnes gosodiadau gwyliau wedi'u dodrefnu yn cael	Noder yr ymateb, fodd bynnag, nid oes unrhyw dystiolaeth wedi'i darparu sy'n cefnogi'r sylw yma. Ni fydd y CCA yn effeithio ar osodiadau gwyliau presennol gan fod y gallu i ddefnyddio gosodiad tymor byr sefydledig yn parhau (sefydlwyd cyn gweithredu'r Cyfarwyddyd Erthygl 4). Mae'n ymddangos bod y rheoliadau y cyfeirir

Rhif cyf.	Enw	Yn eich barn chi, beth fydd effaith cyflwyno'r Canllawiau Cynllunio Atodol ar y rhai sydd dan anfantais economaidd-gymdeithasol (er enghraifft, tlodi ariannol, tlodi digidol, dim mynediad hawdd at wasanaethau a digwyddiadau)?	A oes gennych unrhyw sylwadau am eich dewis uchod, er enghraifft, a oes unrhyw gyfleoedd i addasu'r hyn sy'n cael ei gynnig i gael effaith fwy cadarnhaol ar y rhai sydd dan anfantais economaidd-gymdeithasol, neu i gael gwared ar unrhyw effeithiau negyddol.	Ymateb y swyddogion
			canlyniadau difrifol, gan arwain at ansefydlogrwydd ariannol i Gymru sy'n gweithio'n galed a sy'n dibynnu ar y sector hwn am eu bywoliaeth. Trwy osod rheoliadau anymarferol, bydd llawer o berchnogion gwyliau ar raddfa fach – sydd wedi buddsoddi amser, ymdrech ac adnoddau sylweddol – yn gweld eu busnesau yn cael eu hystyried yn anhyfyw, gan eu gorfodi i gau i lawr. Bydd hyn yn arwain at anfantais economaidd-gymdeithasol eang, gan gynnwys: • Colli Incwm – Bydd teuluoedd o Gymru sy'n dibynnu ar osodiadau gwyliau fel eu prif incwm neu incwm atodol yn wynebu caledi ariannol. • Mwy o ddiweithdra – Bydd y rhai sy'n gweithio mewn gwasanaethau cynnal a chadw, glanhau, a lletygarwch eraill sy'n gysylltiedig â gosodiadau gwyliau yn colli swyddi. • Dirywiad Economaidd mewn Ardaloedd Gwledig – Bydd cymunedau sy'n dibynnu	atynt yn rhai sydd y tu hwnt i reolaeth y system Gynllunio neu'r CCA yn benodol. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid

Rhif cyf.	Enw	Yn eich barn chi, beth fydd effaith cyflwyno'r Canllawiau Cynllunio Atodol ar y rhai sydd dan anfantais economaidd-gymdeithasol (er enghraifft, tlodi ariannol, tlodi digidol, dim mynediad hawdd at wasanaethau a digwyddiadau)?	A oes gennych unrhyw sylwadau am eich dewis uchod, er enghraifft, a oes unrhyw gyfleoedd i addasu'r hyn sy'n cael ei gynnig i gael effaith fwy cadarnhaol ar y rhai sydd dan anfantais economaidd-gymdeithasol, neu i gael gwared ar unrhyw effeithiau negyddol.	Ymateb y swyddogion
			ar wariant twristiaeth yn gweld dirywiad, gan effeithio ar siopau, bwytai a chyflenwyr lleol. • Tarfu ar y Farchnad Tai – Dibrisio eiddo a mwy o straen ariannol ar berchnogion tai a allai gael trafferth gydag ad-daliadau morgais. • Effaith Gymdeithasol a Diwylliannol – Gallai colli diwydiant twristiaeth ffyniannus leihau bywiogrwydd cymunedol, gyda llai o ymwelwyr yn cefnogi digwyddiadau a thraddodiadau lleol. Yn hytrach na gorfodi safonau anymarferol sy'n cosbi perchnogion busnes lleol yn anghymesur, dylid cymryd dull mwy cytbwys a seiliedig ar dystiolaeth i sicrhau cynaliadwyedd economaidd a rheoli twristiaeth yn gyfrifol.	
P17.EA1	Dylan Bryn Roberts	Effaith gadarnhaol	[Dim wedi'i nodi]	Noder yr ymateb. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid

Rhif cyf.	Enw	Yn eich barn chi, beth fydd effaith cyflwyno'r Canllawiau Cynllunio Atodol ar y rhai sydd dan anfantais economaidd-gymdeithasol (er enghraifft, tlodi ariannol, tlodi digidol, dim mynediad hawdd at wasanaethau a digwyddiadau)?	A oes gennych unrhyw sylwadau am eich dewis uchod, er enghraifft, a oes unrhyw gyfleoedd i addasu'r hyn sy'n cael ei gynnig i gael effaith fwy cadarnhaol ar y rhai sydd dan anfantais economaidd-gymdeithasol, neu i gael gwared ar unrhyw effeithiau negyddol.	Ymateb y swyddogion
P18.EA1	Fiona Hampton-Matthews	Effaith negyddol	Bydd cyflwyno Canllawiau Cynllunio Atodol yn dod â mwy o bobl i'r categorïau o anfantais economaidd-gymdeithasol, trwy golli swyddi a cholli incwm. Bydd gorfodi meini prawf afrealistig i fesur hyfywedd busnes gosodiadau gwyliau wedi'u dodrefnu yn cael canlyniadau difrifol, gan arwain at ansefydlogrwydd ariannol i Gymry sy'n gweithio'n galed a sy'n dibynnu ar y sector hwn am eu bywoliaeth. Trwy osod rheoliadau anymarferol, bydd llawer o berchnogion gwyliau ar raddfa fach – sydd wedi buddsoddi amser, ymdrech ac adnoddau sylweddol – yn gweld eu busnesau yn cael eu hystyried yn anhyfyw, gan eu gorfodi i gau i lawr. Bydd hyn yn arwain at anfantais economaidd-gymdeithasol eang, gan gynnwys: • Colli Incwm – Bydd teuluoedd o Gymru sy'n dibynnu ar osodiadau gwyliau fel eu prif incwm neu incwm atodol yn wynebu caledi ariannol.	Noder yr ymateb, fodd bynnag, nid oes unrhyw dystiolaeth wedi'i darparu sy'n cefnogi'r sylw yma. Ni fydd y CCA yn effeithio ar osodiadau gwyliau presennol gan fod y gallu i ddefnyddio gosodiad tymor byr sefydledig yn parhau (sefydlwyd cyn gweithredu'r Cyfarwyddyd Erthygl 4). Mae'n ymddangos bod y rheoliadau y cyfeirir atynt yn rhai sydd y tu hwnt i reolaeth y system Gynllunio neu'r CCA yn benodol. <u>Argymhelliaid</u> – Dim newid

Rhif cyf.	Enw	Yn eich barn chi, beth fydd effaith cyflwyno'r Canllawiau Cynllunio Atodol ar y rhai sydd dan anfantais economaidd-gymdeithasol (er enghraifft, tlodi ariannol, tlodi digidol, dim mynediad hawdd at wasanaethau a digwyddiadau)?	A oes gennych unrhyw sylwadau am eich dewis uchod, er enghraifft, a oes unrhyw gyfleoedd i addasu'r hyn sy'n cael ei gynnig i gael effaith fwy cadarnhaol ar y rhai sydd dan anfantais economaidd-gymdeithasol, neu i gael gwared ar unrhyw effeithiau negyddol.	Ymateb y swyddogion
			• Mwy o ddiweithdra – Bydd y rhai sy'n gweithio mewn gwasanaethau cynnal a chadw, glanhau, a lletygarwch eraill sy'n gysylltiedig â gosodiadau gwyliau yn colli swyddi. • Dirywiad Economaidd mewn Ardaloedd Gwledig – Bydd cymunedau sy'n dibynnu ar wariant twristiaeth yn gweld dirywiad, gan effeithio ar siopau, bwytai a chyflenwyr lleol. • Tarfu ar y Farchnad Tai – Dibrisio eiddo a mwy o straen ariannol ar berchnogion tai a allai gael trafferth gydag ad-daliadau morgais. • Effaith Gymdeithasol a Diwylliannol – Gallai colli diwydiant twristiaeth ffyniannus leihau bywiogrwydd cymunedol, gyda llai o ymwelwyr yn cefnogi digwyddiadau a thraddodiadau lleol. Yn hytrach na gorfodi safonau anymarferol sy'n cosbi perchnogion busnes lleol yn anghymesur, dylid defnyddio dull mwy cytbwys a seiliedig ar	

Rhif cyf.	Enw	Yn eich barn chi, beth fydd effaith cyflwyno'r Canllawiau Cynllunio Atodol ar y rhai sydd dan anfantais economaidd-gymdeithasol (er enghraifft, tlodi ariannol, tlodi digidol, dim mynediad hawdd at wasanaethau a digwyddiadau)?	A oes gennych unrhyw sylwadau am eich dewis uchod, er enghraifft, a oes unrhyw gyfleoedd i addasu'r hyn sy'n cael ei gynnig i gael effaith fwy cadarnhaol ar y rhai sydd dan anfantais economaidd-gymdeithasol, neu i gael gwared ar unrhyw effeithiau negyddol.	Ymateb y swyddogion
			dystiolaeth i sicrhau cynaliadwyedd economaidd a rheoli twristiaeth yn gyfrifol.	
P19.EA1	Ben Spier	Effaith negyddol	Colli swyddi lletygarwch allweddol sy'n dibynnu ar ymwelwyr unedau gwyliau. Dirywiad yn yr ardal yn gyffredinol o ganlyniad. Risg o ecwiti negyddol i'r rhai sydd â morgeisi benthyciad uchel i werth oherwydd gostyngiadau sylweddol mewn gwerth tŷ.	Noder yr ymateb, fodd bynnag, nid oes unrhyw dystiolaeth wedi'i darparu sy'n cefnogi'r datganiad hwn. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P20.EA1	Alan Harper-Smith	Effaith negyddol	Bydd cyflwyno Canllawiau Cynllunio Atodol yn dod â mwy o bobl i'r categorïau o anfantais economaidd-gymdeithasol, trwy golli swyddi a cholli incwm. Bydd gorfodi meini prawf afrealistig i fesur hyfywedd busnes gosodiadau gwyliau wedi'u dodrefnu yn cael canlyniadau difrifol, gan arwain at ansefydlogrwydd ariannol i Gymry sy'n gweithio'n galed a sy'n dibynnu ar y sector hwn am eu bywoliaeth. Trwy osod rheoliadau anymarferol, bydd llawer o berchnogion gwyliau ar raddfa fach – sydd wedi buddsoddi amser, ymdrech ac	Noder yr ymateb, fodd bynnag, nid oes unrhyw dystiolaeth wedi'i darparu sy'n cefnogi'r sylw yma. Ni fydd y CCA yn effeithio ar osodiadau gwyliau presennol gan fod y gallu i ddefnyddio gosodiad tymor byr sefydledig yn parhau (sefydlwyd cyn gweithredu'r Cyfarwyddyd Erthygl 4). Mae'n ymddangos bod y rheoliadau y cyfeirir atynt yn rhai sydd y tu hwnt i reolaeth y system Gynllunio neu'r CCA yn benodol. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid

Rhif cyf.	Enw	Yn eich barn chi, beth fydd effaith cyflwyno'r Canllawiau Cynllunio Atodol ar y rhai sydd dan anfantais economaidd-gymdeithasol (er enghraifft, tlodi ariannol, tlodi digidol, dim mynediad hawdd at wasanaethau a digwyddiadau)?	A oes gennych unrhyw sylwadau am eich dewis uchod, er enghraifft, a oes unrhyw gyfleoedd i addasu'r hyn sy'n cael ei gynnig i gael effaith fwy cadarnhaol ar y rhai sydd dan anfantais economaidd-gymdeithasol, neu i gael gwared ar unrhyw effeithiau negyddol.	Ymateb y swyddogion
			adnoddau sylweddol – yn gweld eu busnesau yn cael eu hystyried yn anhyfyw, gan eu gorfodi i gau lawr. Bydd hyn yn arwain at anfantais economaidd-gymdeithasol eang, gan gynnwys: • Colli Incwm – teuluoedd o Gymru sy'n dibynnu ar osodiadau gwyliau fel eu prif incwm neu incwm atodol yn wynebu caledi ariannol. • Mwy o ddiweithdra – Y rhai sy'n gweithio mewn gwasanaethau cynnal a chadw, glanhau, a lletygarwch eraill yn gysylltiedig â gosodiadau gwyliau yn colli swyddi. • Dirywiad Economaidd mewn Ardaloedd Gwledig – Bydd cymunedau sy'n dibynnu ar wariant twristiaeth yn gweld dirywiad, gan effeithio ar siopau, bwytai a chyflenwyr lleol.	
P21.EA1	Goronwy Owen	Niwtral	[Dim wedi'i nodi]	Noder yr ymateb. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid

Rhif cyf.	Enw	Yn eich barn chi, beth fydd effaith cyflwyno'r Canllawiau Cynllunio Atodol ar y rhai sydd dan anfantais economaidd-gymdeithasol (er enghraifft, tlodi ariannol, tlodi digidol, dim mynediad hawdd at wasanaethau a digwyddiadau)?	A oes gennych unrhyw sylwadau am eich dewis uchod, er enghraifft, a oes unrhyw gyfleoedd i addasu'r hyn sy'n cael ei gynnig i gael effaith fwy cadarnhaol ar y rhai sydd dan anfantais economaidd-gymdeithasol, neu i gael gwared ar unrhyw effeithiau negyddol.	Ymateb y swyddogion
P22.EA1	Arfon Hughes	Effaith gadarnhaol	<i>[Dim wedi'i nodi]</i>	Noder yr ymateb. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid
P23.EA1	Nicola Williams	Effaith negyddol	<i>[Dim wedi'i nodi]</i>	Noder yr ymateb. <u>Argymhelliad</u> – Dim newid

CANLLAW CYNLLUNIO ATODOL

RHEOLI'R DEFNYDD O DAI FEL CARTREFI GWYLIAU (AIL GARTREFI A LLETY GWYLIAU TYMOR BYR)

Mehefin 2025

CYNLLUN DATBLYGU LLEOL AR Y CYD YNYS MÔN A GWYNEDD

*Perthnasol i ardal Awdurdod Cynllunio Lleol Gwynedd yn unig

Cynnwys

1.0	Cyflwyniad a Phwrrpas y Canllawiau Cynllunio Atodol	3
1.1	Pwrrpas	3
1.2	Cyd-destun	4
2.0	Gosod y cyd-destun - Cynnal economi ymweld gynaliadwy	8
2.1	Cefndir	8
2.2	Arweiniad Polisi Cynllunio Cenedlaethol a Lleol perthnasol	8
3.0	Gosod y cyd-destun - Creu cymunedau nodedig, cynaliadwy a chytbwys	10
3.1	Cefndir	10
3.2	Arweiniad Cenedlaethol	10
3.3	Arweiniad Lleol	10
4.0	Newid defnydd prif gartref (dosbarth defnydd C3) i ddefnydd llety gwyliau tymor byr (dosbarth defnydd C6)	12
5.0	Newid defnydd ail gartref (dosbarth defnydd C5) i ddefnydd llety gwyliau tymor byr (dosbarth defnydd C6)	14
6.0	Newid defnydd prif gartref (dosbarth defnydd C3) i ddefnydd ail gartref (dosbarth defnydd C5)	15
7.0	Newid defnydd llety gwyliau tymor byr (dosbarth defnydd C6) i ddefnydd ail gartref (dosbarth defnydd C5)	19
8.0	Newid defnydd ail gartref (dosbarth defnydd C5) neu llety gwyliau tymor byr (dosbarth defnydd C6) sydd wedi ei gyfyngu drwy amod gynllunio i ddefnydd prif gartref (dosbarth defnydd C3)	22
9.0	Ail-gartref newydd adeiledig (dosbarth defnydd C5)	24
10.0	Gwybodaeth Bellach a Chysylltiadau	26

1.0 Cyflwyniad a Phwrpas y Canllawiau Cynllunio Atodol

1.1 Pwrpas

1.1.1 Pwrpas y Canllaw hwn yw:

- cynorthwyo'r cyhoedd a'u hasiantau i baratoi ceisiadau cynllunio a'u harwain mewn trafodaethau â swyddogion cyn cyflwyno ceisiadau cynllunio,
- cynorthwyo swyddogion i asesu ceisiadau cynllunio, a swyddogion a chynghorwyr i wneud penderfyniadau ynghylch ceisiadau cynllunio, a
- chynorthwyo Arolygwyr Cynllunio i wneud penderfyniadau ar apelïadau.

1.1.2 Y nod cyffredinol yw gwella ansawdd datblygiadau newydd a hwyluso ffordd gyson a thryloyw o wneud penderfyniadau.

Y Cyd-destun Polisi

Y Cynllun Datblygu Lleol

1.1.3 Dan ddeddfwriaeth gynllunio, mae'r polisiâu cynllunio ar gyfer pob ardal wedi'u cynnwys yn y 'cynllun datblygu'. Mabwysiadwyd Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn ar 31 Gorffennaf 2017. Mae'n ymwneud ag ardal Awdurdod Cynllunio Lleol Gwynedd a Môn.

1.1.4 Mae'r Cynllun yn darparu polisiâu amrywiol ynghyd â dynodiadau ar gyfer ddefnyddiau tir, megis tai a chyflogaeth; mae'n cynorthwyo i siapio dyfodol ardal y Cynllun yn ffisegol ac yn amgylcheddol, a hefyd yn dylanwadu arno yn economaidd, yn gymdeithasol ac yn ddiwylliannol. Mae'r Cynllun yn ceisio:

- arwain yr Awdurdodau Cynllunio Lleol i wneud penderfyniadau rhesymegol a chyson ar geisiadau cynllunio drwy ddarparu fframwaith polisi sy'n gyson â pholisi cenedlaethol; ac
- arwain datblygiadau i ardaloedd addas yn ystod y cyfnod hyd at 2026.

Yr angen am Ganllawiau Cynllunio Atodol

1.1.5 Er bod y Cynllun yn cynnwys polisiâu sy'n galluogi'r Awdurdod Cynllunio Lleol i wneud penderfyniadau cyson a thryloyw ar geisiadau datblygu, ni all ddarparu'r holl gyngor manwl sydd ei angen ar swyddogion a darpar ymgeiswyr i lywio cynigion yn lleol. Er mwyn darparu'r cyngor manwl hwn, mae'r Cyngor yn darparu amrediad o Ganllawiau Cynllunio Atodol (CCA) i gefnogi'r Cynllun. Mae'r CCA yn darparu arweiniad manwl ar amrediad o bynciau a materion er cynorthwyo i ddadansoddi neu weithredu polisiâu a chynigion.

Statws y Canllawiau Cynllunio Atodol

1.1.6 Mae Canllawiau Cynllunio Atodol (CCA) yn ystyriaethau cynllunio perthnasol yn ystod y broses o asesu a gwneud penderfyniadau ar geisiadau cynllunio. Bydd Llywodraeth Cymru a PCAC (Penderfyniadau Cynllunio ac Amgylchedd Cymru) yn rhoi pwys sylweddol

ar Ganllawiau Cynllunio Atodol sy'n deillio o gynllun datblygu ac sy'n gyson ag ef. Nid yw'r CCA yn cyflwyno unrhyw bolisiau cynllunio newydd.

- 1.1.7 Yn unol â chynghor Llywodraeth Cymru, mae'r CCA wedi bod yn destun ymgynghoriad cyhoeddus a phenderfyniad i'w fabwysiadu gan Gabinet Cyngor Gwynedd. Cymeradwywyd fersiwn drafft o'r Canllaw ar gyfer ymgynghoriad cyhoeddus ar *[i'w lenwi]* gan Gabinet Cyngor Gwynedd. Bu'r Canllaw Cynllunio Atodol yn destun ymarferiad ymgynghoriad cyhoeddus rhwng *[i'w lenwi]* hyd at *[i'w lenwi]*. Yn dilyn y cyfnod ymgynghori hwn ac yn sgil diwygio'r Canllaw fel yn briodol mewn ymateb i'r sylwadau a dderbyniwyd, fe fabwysiadwyd y Canllaw Cynllunio Atodol gan Gabinet Cyngor Gwynedd ar *[i'w lenwi]* i'w ddefnyddio fel ystyriaeth berthnasol wrth asesu a gwneud penderfyniad ar geisiadau cynllunio ac apeliadau.

- 1.1.8 **O ganlyniad, dylid rhoi pwys sylweddol i'r ddogfen hon fel ystyriaeth gynllunio berthnasol.**

Ardal

- 1.1.9 Serch y ffaith fod y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd yn berthnasol i Ardal Awdurdod Cynllunio Lleol Gwynedd ac Ynys Môn, fe ddaeth y cytundeb cydweithio ar faterion Polisi Cynllunio i ben ar 31 Mawrth 2023. Pwysleisir gan hynny fod y Canllaw Cynllunio Atodol hwn yn benodol berthnasol i **Ardal Awdurdod Cynllunio Lleol Gwynedd yn unig.**

1.2 Cyd-destun

- 1.2.1 Mae'r CCA hwn yn darparu arweiniad Polisi Cynllunio sydd yn benodol ymwneud a'r ystyriaethau cynllunio yn dilyn cyflwyno diwygiadau i'r Gorchymyn Cynllunio Gwlad a Thref (Dosbarthiadau Defnydd)¹ a gweithredu ar Gyfarwyddyd Erthygl 4 er rheoli'r defnydd o dai fel cartrefi gwyliau (llety gwyliau tymor byr ac ail gartrefi) yn Ardal Awdurdod Cynllunio Lleol Gwynedd.
- 1.2.2 Yn Hydref 2022 fe ddiwygiwyd y Gorchymyn Cynllunio Gwlad a Thref (Dosbarthiadau Defnydd) 1987 gan gyflwyno tri dosbarth defnydd newydd, fe ddiffinnir y dosbarthiadau defnydd hynny fel a chanlyn:-

Tabl Dosbarthiadau Defnydd:-

C3:	Tai annedd, a ddefnyddir fel unig neu brif breswylfeydd	Tai annedd a ddefnyddir fel unig neu brif breswylfa a'i feddiannu am fwy na 183 diwrnod mewn blwyddyn galendr – mae'r dosbarth hwn yn cael ei rannu'n dair rhan: C3(a) – dosbarth sy'n darparu ar gyfer person unigol neu deulu (pâr, boed yn briod neu beidio, personau sy'n perthyn i'w gilydd gydag aelodau teulu'r naill aelod o'r pâr i'w trin fel aelodau o deulu'r llall), cyflogwr a rhai gweithwyr domestig penodol (fel au pair, nani, nyrs, athrawes gartref, gwas, chauffeur, garddwr,
-----	--	---

¹ [Gorchymyn Cynllunio gwlad a Thref \(Dosbarthiadau Defnydd\) 1987 \(fel a ddiwygiwyd\)](#)

		ysgrifennydd neu gynorthwydd personol), gofalwr a'r person sy'n derbyn gofal a rhiant maeth a phlentyn maeth. • C3(b) – hyd at chwech o bobl yn byw gyda'i gilydd fel un aelwyd ac yn derbyn gofal e.e. cynlluniau tai â chymorth, fel y rheini a ddarperir i bobl ag anableddau dysgu neu broblemau iechyd meddwl. • C3(c) – mae'r dosbarth hwn yn darparu ar gyfer grwpiau o bobl (hyd at 6) sy'n byw gyda'i gilydd fel un aelwyd ac nad ydynt yn perthyn i'r diffiniad o Dai Amlfeddiannaeth (HMO) yn C4, e.e. gallai cymuned grefyddol fach a pherchennog cartref sy'n byw gyda lojar berthyn i'r categori hwn.
C5:	Tai Annedd, a ddefnyddir yn wahanol i unig neu brif breswylfa	Tai annedd a ddefnyddir yn wahanol i unig neu brif breswylfa a'u meddiannu am 183 diwrnod neu lai.
C6:	Llety Gosod tymor byr	Tai annedd a ddefnyddir ar gyfer llety gosod tymor byr masnachol heb fod am fwy na 31 diwrnod ar gyfer pob cyfnod o feddiannaeth.

1.2.3 Ynghyd a'r diwygiad i'r Gorchymyn Cynllunio Gwlad a Thref (Dosbarthiadau Defnydd) 1987² diwygiwyd y Gorchymyn Cynllunio Gwlad a Thref (Datblygu Cyffredinol a Ganiateir) 1995³ sydd yn caniatáu newidiadau digyfngiad rhwng y 3 dosbarth defnydd newydd (Prif Gartrefi (C3), Ail Gartrefi (C5), a Llety Gwyliau Tymor Byr (C6)). Hynny yw, nid oes angen caniatâd cynllunio i newid o un o'r dosbarthiadau defnydd i'r llall.

1.2.4 Pe ystyrir yn briodol a lle mae yna dystiolaeth yn profi fod yna amgylchiadau eithriadol yn bodoli, er mwyn rhwystro a chael rheolaeth o'r newid defnydd digyfngiad rhwng y dosbarthiadau defnydd newydd, mae gan Awdurdodau Cynllunio Lleol y grym i gyflwyno Cyfarwyddyd Erthygl 4 ar gyfer ardal benodol. Mae Cyfarwyddyd Erthygl 4 yn offeryn cynllunio sydd yn galluogi ymateb i anghenion penodol ardal drwy ddiddymu'r hawliau datblygu a ganiateir a gymhwysir drwy'r Gorchymyn Cynllunio Gwlad a Thref (Datblygu Cyffredinol a Ganiateir). Golygai hynny fod rhaid derbyn hawl cynllunio er mwyn ymgymryd â rhai mathau penodol o ddatblygiadau a fyddai wedi bod yn 'Hawl Datblygu a Ganiateir' oni weithredir ar y Cyfarwyddyd Erthygl 4. Mae'r gofyn i dderbyn hawl cynllunio yn golygu ei fod yn briodol i roi arweiniad ar sut i ystyried cydymffurfiaeth y bwriad gyda'r fframwaith bolisi cynllunio lleol a chenedlaethol berthnasol.

Cyfarwyddyd Erthygl 4

1.2.5 Ar 13 Mehefin, 2023, penderfynodd Cabinet Cyngor Gwynedd osod 'Rhybudd' Cyfarwyddyd Erthygl 4. Gosodwyd y 'Rhybudd' ar 2 Awst 2023 ac fe gynhaliwyd cyfnod ymgysylltu cyhoeddus am gyfnod o chwe wythnos (hyd at 13 Medi 2023). Adroddwyd ar y cyfnod ymgysylltu hwn i gyfarfod o Gabinet Cyngor Gwynedd ar 16 Gorffennaf 2024.

² [Gorchymyn Cynllunio gwlad a Thref \(Dosbarthiadau Defnydd\) 1987 \(fel a ddiwygiwyd\)](#)

³ [Gorchymyn Cynllunio Gwlad a Thref \(Datblygu Cyffredinol a Ganiateir\) 1995 \(fel a ddiwygiwyd\)](#).

Yn ystod y cyfarfod hwn fe gadarnhawyd y Cyfarwyddyd Erthygl 4⁴. Daeth y Cyfarwyddyd Erthygl 4 yn weithredol ar 1 Medi, 2024.

Diffinio'r dosbarthiadau defnydd

- 1.2.6 Wrth ystyried darpar geisiadau cynllunio sydd yn ymwneud a newid defnydd rhwng y dosbarthiadau defnydd a enwir yn y tabl uchod (paragraff 1.2.2), yn y man cyntaf bydd angen sicrhau fod y defnydd sefydledig yn cyd-fynd gyda'r defnydd a honnir. Mewn rhai achosion, efallai y bydd gofyn i'r ymgeisydd ddarparu manylion yn profi'r defnydd sefydledig a chadarnhau hynny drwy dderbyn Tystysgrif Defnydd Cyfreithlon. Fe ddylai'r defnydd gyd-fynd a diffiniad y defnydd fel y disgrifir yn y Gorchymyn Cynllunio Gwlad a Thref (Dosbarthiadau Defnydd), hynny yw ei ddefnydd yng nghyd-destun y weithdrefn Gynllunio.
- 1.2.7 Cydnabyddir fod yna berthynas agos rhwng y weithdrefn Gynllunio a Threthu. Fodd bynnag, nid yw cymhwysedd tŷ preswyl i dalu categori trethu penodol o reidrwydd yn golygu ei fod yn disgyn o fewn yr un categori yng nghyd-destun y weithdrefn Gynllunio gan fod y diffiniadau o'r defnyddiau yn wahanol i'w gilydd.

Hawl Datblygu a Ganiateir

- 1.2.8 Mae'r Canllaw hyn yn benodol berthnasol i ddatblygiadau sydd yn ymwneud a newid defnydd rhwng y dosbarthiadau defnydd C3, C5 ac C6 ynghyd a defnydd C5 newydd. Mae manylion yr hawl datblygu a ganiateir sydd wedi ei ddiddymu i'w weld yn y Cyfarwyddyd Erthygl 4. Pwysleisir fod yna rhai amgylchiadau ble fo newid defnydd rhwng y dosbarthiadau defnydd hyn yn hawl datblygu a ganiateir (*permitted development*). Mae'r newidiadau rhwng y dosbarthiadau defnydd sydd yn parhau i fod yn hawl datblygu a ganiateir (oni waherddir ar hynny drwy amod cynllunio) fel a chanlyn:-

Dosbarth Defnydd Presennol	Hawl Datblygu a Ganiateir (<i>Permitted Development</i>) newid i
C5	C3
C6	C3
C6	Defnydd cymysg C3 a C6
Defnydd cymysg C3 a C6	C3
Defnydd cymysg C5 a C6	C3
Defnydd cymysg C5 a C6	Defnydd cymysg C3/C6

- 1.2.9 Os oes yna unrhyw amheuaeth ynglŷn â'r angen i dderbyn caniatâd cynllunio er mwyn ymgymryd â'r newid defnydd dan sylw, dylid cysylltu â'r Gwasanaeth Cynllunio drwy'r drefn Cyngor cyn cyflwyno cais cynllunio (llyw.cymru) er mwyn derbyn arweiniad. Mae'r manylion cyswllt y Gwasanaeth Cynllunio i'w weld yn Adran 10.

Canllaw Cynllunio Atodol eraill perthnasol

- 1.2.10 Mae'n hanfodol fod y CCA yn cael ei ddarllen ar y cyd a CCA eraill mabwysiedig perthnasol, tynnir sylw penodol at y CCA: Cyfleusterau a Llety i Dwristiaid, CCA: Cynnal

⁴ [Cyfarwyddyd Erthygl 4](#)

a Chreu Cymunedau Nodedig a Chynaliadwy a CCA: Cymysgedd Tai. Ni fydd y CCA hyn yn ail adrodd yr arweiniad sydd wedi ei gynnwys o fewn Canllawiau Cynllunio Atodol eraill.

Lleoliad cynigion

- 1.2.11 Yn unol â Pholisi PCYFF1 (Ffiniau Datblygu) o'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd mae ffiniau datblygu wedi ei lunio o amgylch Canolfan Isranbarthol, Canolfannau Gwasanaeth Trefol, Canolfannau Gwasanaeth Lleol, Pentrefi Gwasanaeth a Phentrefi Lleol/Gwledig/Arfordirol a adnabyddir y Cynllun. Mae'r ymagwedd polisi tuag at ystod o wahanol fathau o ddefnyddiau tir yn aml yn ddibynnol ar leoliad y bwriad, hynny yw tu fewn neu du allan i'r ffin datblygu, gyda datblygiadau a leolir tu allan i'r ffin datblygu (diffinnir fel cefn gwlad agored) ac mewn aneddleoedd a diffinnir fel clystyrau yn cael ei gwarchod rhag datblygiadau amhriodol yn unol â pholisi cynllunio lleol a chenedlaethol.
- 1.2.12 Ymhellach, mae rhai aneddleoedd yn cael ei diffinio fel anheddle Tai Marchnad Lleol (Polisi TAI 5) o fewn y CDLI ar y Cyd. Yn ddarostyngedig i ofynion darparu tai fforddiadwy fel noder ym Mholisi TAI 15, nodai'r eglurhad i Bolisi TAI 5 fod statws tai marchnad lleol yn berthnasol i bob math o ddatblygiad sydd yn creu uned neu unedau preswyl newydd ac mae'n berthnasol ar gyfer unrhyw raddfa o ddatblygiad.
- 1.2.13 Pan yn briodol, bydd y CCA yn amlygu'r ystyriaethau polisi perthnasol gwahanol y dylid ei ddefnyddio yn ddibynnol ar leoliad y cais.

Defnyddiau Cymysg

- 1.2.14 Mae'r diwygiad i'r Gorchymyn Cynllunio Gwlad a Thref (Hawliau Datblygu a Ganiateir) yn caniatáu ar gyfer defnydd cymysg o rhai mathau penodol o'r dosbarthiadau defnydd C3, C5 a C6.
- 1.2.15 Wrth ystyried os yw defnydd yn cymhwyso i gael ei ddiffinio fel 'defnydd cymysg' bydd angen sicrhau fod y defnydd deuol yn gyfystyr a newid defnydd materol. Er enghraifft, ni ystyrir y byddai defnydd un tro o dŷ breswyl (C3) fel llety gwyliau (C6) yn gyfystyr a newid defnydd materol. Mae newid defnydd materol yn seiliedig ar ffaith a graddfa (*fact and degree*). Ymysg yr ystyriaeth berthnasol fydd amllder a dwysedd y defnydd.

Geirfa

- 1.2.14 Er pwrpas y CCA fe ddefnyddir yr eirfa ganlynol wrth gyfeirio at y dosbarthiadau defnydd canlynol:-

Dosbarth Defnydd	Geirfa
C3	Prif gartref
C5	Ail gartref
C6	Llety gwyliau tymor byr

2.0 Gosod y cyd-destun - Cynnal economi ymweld gynaliadwy

2.1 Cefndir

2.1 Gan fod cynnwys y CCA yn ymwneud a rhoddi arweiniad o ran rheoli'r defnydd o dai fel cartrefi gwyliau, boed hynny yn ail gartref neu yn llety gwyliau tymor byr, mae'n briodol darparu trosolwg cyffredinol o ran yr amcanion/gweledigaeth strategaethau ac arweiniad polisi cynllunio cenedlaethol a lleol perthnasol yng nghyd-destun sicrhau economi ymweld gynaliadwy yng Ngwynedd ynghyd a chreu cymunedau cynaliadwy a chytbwys (gweler Adran 3).

2.1.1 Mae'r economi ymweld yn darparu swyddi, gwasanaethau a chyfleusterau sydd yn cynnal a chynnig cyfleoedd i gymunedau ar draws Wynedd. Mae posib cynnal economi ymweld gynaliadwy yng Ngwynedd sydd yn cyfrannu mewn modd positif yn economaidd, ynghyd a chynnig manteision cymdeithasol, diwylliannol ac amgylcheddol.

2.1.2 Darperir arweiniad cyd-destunol mewn perthynas â chynnal economi ymweld gynaliadwy isod.

2.2 Arweiniad Polisi Cynllunio Cenedlaethol a Lleol perthnasol

Cymru'r Dyfodol: Y Cynllun Cenedlaethol 2040

2.2.1 Mae 'Cymru'r Dyfodol: Y Cynllun Cenedlaethol 2040'⁵ yn cydnabod pwysigrwydd y sector twristiaeth i'r economi wledig. Hyrwyddir sector twristiaeth gynaliadwy gan nodi'r angen i hyrwyddo cyfleoedd ar gyfer twristiaeth actif, werdd a diwylliannol. Mae Polisi 21 sydd yn benodol ymwneud ag Ardal Dwf Rhanbarthol Aneddiadau Arfordirol y Gogledd yn nodi'r angen i Gynlluniau Datblygu Lleol ynghyd a Chynlluniau Datblygu Strategol fod yn adnabod pwysigrwydd y sector dwristiaeth i'r ardal.

Polisi Cynllunio Cenedlaethol

2.2.2 Mae arweiniad polisi cynllunio cenedlaethol ar dwristiaeth wedi'u nodi ym Mholisi Cynllunio Cymru (PCC, Rhifyn 12, Chwefror 2024)⁶ ac yn cydnabod ei fod yn cynnwys pob math o weithgareddau, cyfleusterau a mathau o ddatblygiad, a'i fod yn hollbwysig i ffyniant economaidd er creu swyddi mewn sawl rhan o Gymru. Yn ogystal fe nodir fod twristiaeth yn gallu bod yn gatalydd ar gyfer adfywio, gwella'r amgylchedd adeiledig a diogelu'r amgylchedd (5.5.1).

2.2.3 Cydnabyddir mewn ardaloedd gwledig bod datblygiadau sy'n ymwneud â thwristiaeth yn elfen hanfodol er mwyn darparu economi iach ac amrywiol. Dylai datblygiadau twristiaeth newydd fod yn sympathegig o ran ei natur a'i raddfa i'r amgylchedd lleol (5.5.3). Mae hefyd yn nodi efallai bod angen cyfyngu ar ddatblygiadau newydd i osgoi difrod i'r amgylchedd neu i amwynder pobl leol ac ymwelwyr (5.5.2).

⁵ [Cymru'r Dyfodol: Y Cynllun Cenedlaethol 2040](#)

⁶ [Polisi Cynllunio Cymru \(Argraffiad 12\) 2024](#)

- 2.2.4 Yn dilyn cyhoeddi Argraffiad 12 o Bolisi Cynllunio Cymru (Chwefror 2024) bu cynnwys arweiniad polisi cynllunio cenedlaethol a oedd yn ei wneud yn glir, pan fo hynny'n berthnasol, bod rhaid ystyried y nifer o ail gartrefi a llety tymor byr mewn ardal wrth ystyried gofynion tai a'r dulliau polisi mewn Cynllun Datblygu Lleol.

Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd

- 2.2.5 Mabwysiadwyd Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd (CDLI ar y Cyd) Gwynedd a Môn⁷ ar 31 Gorffennaf 2017. Mae'r Cynllun yn darparu fframwaith polisi cynllunio ar gyfer y CCA hwn. Pan fabwysiadwyd y CDLI ar y Cyd, nid oedd y dosbarthiadau defnydd newydd (yn sgil y diwygiad i'r Gorchymyn Cynllunio Gwlad a Thref (Dosbarthiadau Defnydd) 1987) na chwaith y Cyfarwyddyd Erthygl 4 cysylltiedig yn bodoli.
- 2.2.6 Serch y ffaith fod y Cynllun wedi ei baratoi a'i fabwysiadu cyn i'r newidiadau yn ymwneud a'r dosbarthiadau defnydd ddod yn weithredol, mae'r Cynllun yn darparu'r fframwaith bolisi er mwyn ymdrin â cheisiadau sydd yn deillio o'r newidiadau hyn. Mae'n bwysig ddarllen y Cynllun yn ei gyfanrwydd er mwyn cael arweiniad holistig ar rhai o'r materion, gan sicrhau fod gweledigaeth ac amcanion y Cynllun yn cael ei gyfarch yn yr ymagwedd polisi i'r darpar geisiadau cynllunio a fydd yn dod ger bron yr Awdurdod Cynllunio Lleol (Cyngor Gwynedd) yn dilyn gweithredu ar y Cyfarwyddyd Erthygl 4.

Cynllun Strategol: Economi Ymweld Gynaliadwy Gwynedd ac Eryri

- 2.2.7 Mae'r Cynllun Strategol: Economi ymweld gynaliadwy Gwynedd ac Eryri⁸ yn cynnwys cyfres o egwyddorion ac amcanion er ffurfio economi ymweld gynaliadwy'r ardal.
- 2.2.8 Nod y cynllun yw sefydlu economi ymweld cynaliadwy yng Ngwynedd ac Eryri. Golygai fod ffactorau megis lles y bobl a chymunedau, cyflwr yr amgylchedd naturiol a chryfder yr iaith a diwylliant Cymraeg yn cael eu hystyried ochr yn ochr â ffactorau ariannol y diwydiant ymweld. Yn syml, byddai economi ymweld cynaliadwy o fudd i bobl, amgylchedd a diwylliant Gwynedd ac Eryri.

⁷ [Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn](#)

⁸ [Cynllun Strategol: Economi ymweld gynaliadwy Gwynedd ac Eryri](#)

3.0 Gosod y cyd-destun - Creu cymunedau nodedig, cynaliadwy a chytbwys

3.1 Cefndir

- 3.1.1 Mae gwarchod a chynnal cymunedau Cymreig a Chymraeg sydd yn cynnig cyfleoedd i bobl allu byw a gweithio ynddynt yn amcan creiddiol o strategaethau/deddfwriaeth genedlaethol a lleol. Darperir arweiniad cyd-destunol mewn perthynas â chreu cymunedau nodedig, cynaliadwy a chytbwys isod.

3.2 Arweiniad Cenedlaethol

- 3.2.1 Yn genedlaethol mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol Cymru⁹ yn rhoi'r ymrwymiad, arf a'r uchelgais gyfreithiol i wella ein llesiant cymdeithasol, diwylliannol, amgylcheddol ac economaidd. Mae'r Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol yn ei wneud yn ofynnol i gyrff cyhoeddus yng Nghymru feddwl am effaith hirdymor eu penderfyniadau, i weithio'n well gyda phobl, cymunedau a'i gilydd, ac i atal problemau parhaus megis tlodi, anghydraddoldebau iechyd a newid yn yr hinsawdd.
- 3.2.2 Ategir egwyddorion y Ddeddf Llesiant yng Nghymru'r Dyfodol: y Cynllun Cenedlaethol 2040¹⁰ a hynny'n benodol ym Mholisi 4 - Cefnogi Cymunedau Gwledig ble nodir yr angen i greu cymunedau gwledig cynaliadwy a bywiog. Pwysleisir yr angen i ystyried sut y gellir cyflawni cymunedau cytbwys o ran oedran, lle dylid gwrthdroi diboblogi ac ystyried rôl tai fforddiadwy a marchnad newydd, cyfleoedd cyflogaeth, gwasanaethau lleol a mwy o symudedd wrth ateb i'r heriau hyn.

3.3 Arweiniad Lleol

- 3.3.1 Mae Cynllun Cyngor Gwynedd 2023 - 2028¹¹ yn nodi gweledigaeth y Cyngor a chyfres o brosiectau ar gyfer y pum mlynedd nesaf o dan saith maes blaenoriaeth, gan gynnwys maes blaenoriaeth 'Gwynedd Glyd'.
- 3.3.2 Prif nod maes blaenoriaeth Gwynedd Glyd yw sicrhau fod gan bob person yng Ngwynedd fynediad at gartref addas o safon, sy'n fforddiadwy ac sy'n gwella ansawdd eu bywydau. Ceisir cyflawni hyn drwy flaenoriaethu:-
- Cynyddu'r cyflenwad o dai i bobl leol;
 - Ymdrin efo'r argyfwng costau ynni a thlodi tanwydd;
 - Sicrhau nad oes neb yn ddigartref yng Ngwynedd;
 - Rheolaeth ail gartrefi a llety gwyliau tymor byr
- 3.3.3 Yn 2020 paratowyd a chymeradwywyd Cynllun Gweithredu Tai Cyngor Gwynedd 2020/21 - 2026/27¹². Pwrpas y cynllun hwn oedd sefydlu prosiectau penodol gan roi

⁹ [Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol Cymru 2015](#)

¹⁰ [Cymru'r Dyfodol: Y Cynllun Cenedlaethol 2040, Llywodraeth Cymru](#)

¹¹ [Cynllun Cyngor Gwynedd 2023 - 2028](#)

¹² [Cynllun Gweithredu Tai Cyngor Gwynedd 2020/21 – 2026/27](#)

cyfle teg i drigolion Gwynedd sicrhau cartrefi addas. Nod cyffredinol y Cynllun Gweithredu yw:-

“Sicrhau bod gan bobl Gwynedd fynediad at gartref addas o safon, sy’n fforddiadwy ac sy’n gwella eu hansawdd bywyd”.

Er mwyn cyflawni'r nod hyn, mae yna 5 amcan wedi cael ei gynnwys yn y Cynllun, sef:-

- Amcan 1 – Sicrhau fod neb yn ddigartref yng Ngwynedd
- Amcan 2 - Cynyddu'r cyfleoedd i drigolion Gwynedd gael tenantiaeth mewn tŷ cymdeithasol
- Amcan 3 - Helpu trigolion Gwynedd i fod yn berchen ar gartref yn eu cymuned
- Amcan 4 - Tai Gwynedd yn amgylcheddol gyfeillgar
- Amcan 5 - Tai Gwynedd yn cael dylanwad cadarnhaol ar iechyd a llesiant trigolion y sir

- 3.3.4 Mae'r weledigaeth gyffredinol a gynhwysir yng Nghynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd¹³ a Môn yn nodi:-

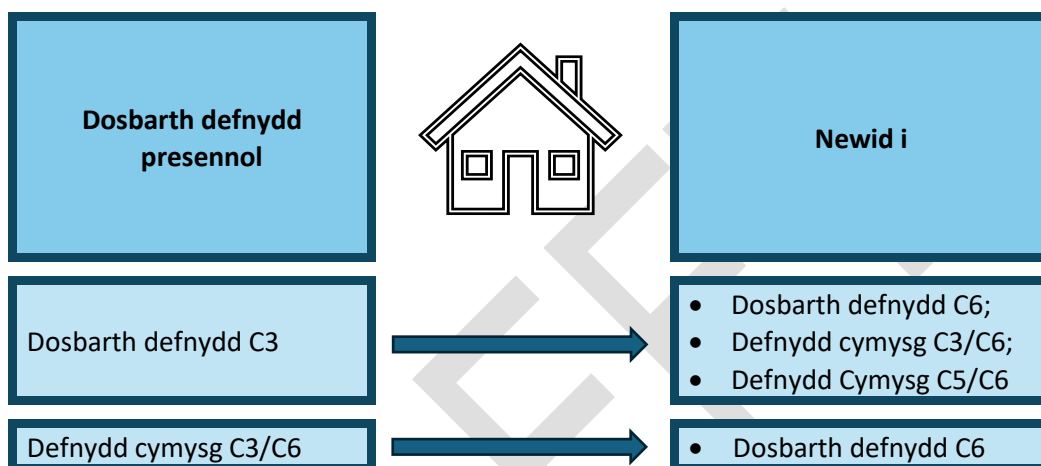
“Erbyn 2026, bydd Ynys Môn a Gwynedd yn cael eu cydnabod am eu cymunedau ffyniannus a llawn bywyd sy’n dathlu eu diwylliant, treftadaeth a’u hamgylchedd unigryw ac yn rhywle y bydd pobl yn dewis byw, gweithio ac ymweld.”

- 3.3.5 Er mwyn cyfarch y weledigaeth hon bydd angen i ardal y Cynllun ddiwallu anghenion tai cymunedau yn well o ran cyflenwad, math, ansawdd, effeithlonrwydd ynni, lleoliad a fforddiadwyedd ynghyd a sicrhau fod yr iaith Gymraeg yn rhan annatod o'r gymuned.
- 3.3.6 Bydd y Cynllun yn gwireddu'r weledigaeth hyn trwy gyfres o amcanion strategol. Yr amcanion strategol hyn sydd yn gosod y cyd-destun ar gyfer Polisiâu Strategol a Pholisiâu manwl a gynhwysir o fewn y Cynllun.

¹³ [Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn](#)

4.0 Newid defnydd prif gartref (dosbarth defnydd C3) i ddefnydd llety gwyliau tymor byr (dosbarth defnydd C6)

- 4.1 Mae'r adran hyn yn ymwneud a rhoddi arweiniad ar yr ystyriaethau sydd yn berthnasol i gynigion yn ymwneud a newid defnydd o dŷ preswyl sydd yn brif gartref (dosbarth defnydd C3), boed yn cael ei ddefnyddio ar gyfer y dibenion hyn yn unig neu yn ddefnydd cymysg o'r dosbarthiadau defnydd C3 a C6 i ddefnydd llety gwyliau tymor byr (dosbarth defnydd C6) (yn unig) neu yn ddefnydd cymysg o'r dosbarthiadau defnydd C3, C5, C6 (ond yn cynnwys elfen o ddefnydd C6).

Arweiniad

- 4.2 Mae Polisi TWR 2: Llety Gwyliau o'r CDLI ar y Cyd yn benodol ymwneud a'r ystyriaethau Polisi Cynllunio Lleol sydd yn berthnasol i geisiadau ar gyfer llety gwyliau. Ystyrir gan hynny mai Polisi TWR 2 yw'r polisi priodol er mwyn ymdrin â cheisiadau ar gyfer defnyddiau sydd yn disgyn o fewn dosbarth defnydd C6 neu yn cynnwys elfen o ddefnydd C6.
- 4.3 Nodir Polisi TWR 2 fel a chanlyn:-

POLISI TWR 2: LLETY GWYLIAU

Bydd cynigion ar gyfer:

- 1. Datblygu llety gwyliau parhaol newydd â gwasanaeth, neu rai hunanwasanaeth, neu**
- 2. Trosi adeiladau presennol i lety o'r fath, neu**
- 3. Ymestyn sefydliadau llety gwyliau sy'n bodoli,**

yn cael eu caniatáu cyn belled â'u bod o ansawdd uchel o ran dyluniad, gosodiad ac edrychiad, ac os gellir cwrdd gyda'r meini prawf canlynol i gyd:

- i. Yn achos llety sy'n adeilad newydd, bod y datblygiad wedi ei leoli tu mewn i ffin ddatblygu, neu'n gwneud defnydd o safle addas a ddatblygwyd o'r blaen;**
- ii. Bod graddfa'r datblygiad arfaethedig yn briodol gan ystyried y safle, y lleoliad a/neu'r anheddiad dan sylw;**
- iii. Na fydd y bwriad yn arwain at golled yn y stoc tai parhaol;**
- iv. Nad yw'r datblygiad yn cael ei leoli mewn ardal sy'n ardal breswyl yn bennaf, neu'n peri niwed sylweddol i gymeriad preswyl ardal;**
- v. Nad yw'r datblygiad yn arwain at ormodedd o lety o'r fath yn yr ardal.**

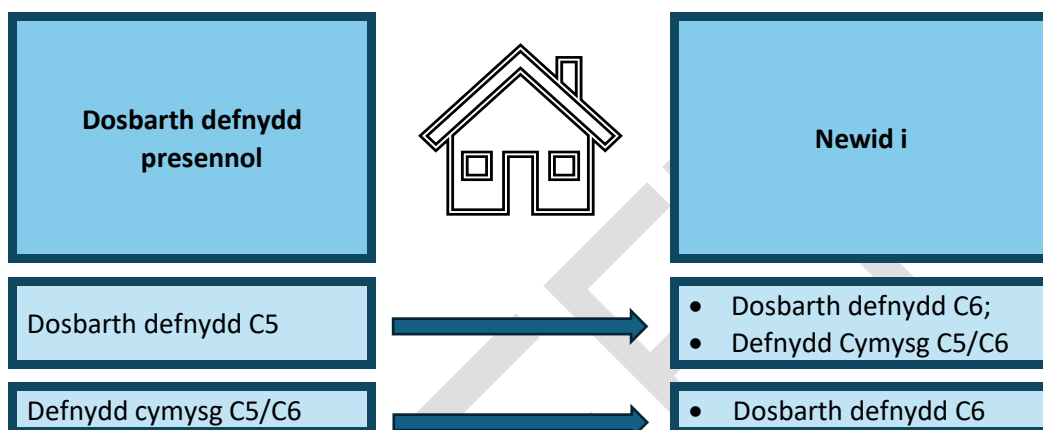
- 4.4 Pwysleisir fod maen prawf iii yn nodi'n glir na ddylai unrhyw fwriad ar gyfer llety gwyliau arwain at golli stoc dai parhaol. Nodir gan hynny y byddai unrhyw fwriad a fyddai'n arwain at golli defnydd o stoc dai parhaol (sef dosbarth defnydd C3) yn groes i faen prawf iii o Bolisi TWR 2.

Diffinio Stoc Dai Parhaol

- 4.5 Noder fod maen prawf iii o Bolisi TWR 2 y CDLI ar y Cyd yn ymwneud a sicrhau nad yw'r 'stoc dai parhaol' yn cael ei golli. I'r perwyl hyn fe ddiffinnir y defnydd o stoc dai parhaol fel uned breswyl sy'n disgyn o fewn dosbarth defnydd C3 (prif gartref) neu yn ddefnydd cymysg sydd yn cynnwys elfen o ddefnydd C3.
- 4.6 Darperir arweiniad ar y meini prawf eraill a gynhwysir ym Mholisi TWR 2 yn rhan 4 o'r CCA: Cyfleusterau a Llety i Dwristiaid.

5.0 Newid defnydd ail gartref (dosbarth defnydd C5) i ddefnydd llety gwyliau tymor byr (dosbarth defnydd C6)

- 5.1 Mae'r adran hyn yn ymwneud a rhoddi arweiniad ar yr ystyriaethau sydd yn berthnasol i gynigion yn ymwneud a newid defnydd o dŷ preswyl sydd yn ail gartref (dosbarth defnydd C5), boed yn cael ei ddefnyddio ar gyfer y dibenion hyn yn unig neu yn ddefnydd cymysg o'r dosbarthiadau defnydd C5 ac C6 i ddefnydd llety gwyliau tymor byr (dosbarth defnydd C6) (yn unig) neu yn ddefnydd cymysg o'r dosbarthiadau defnydd C5 ac C6.

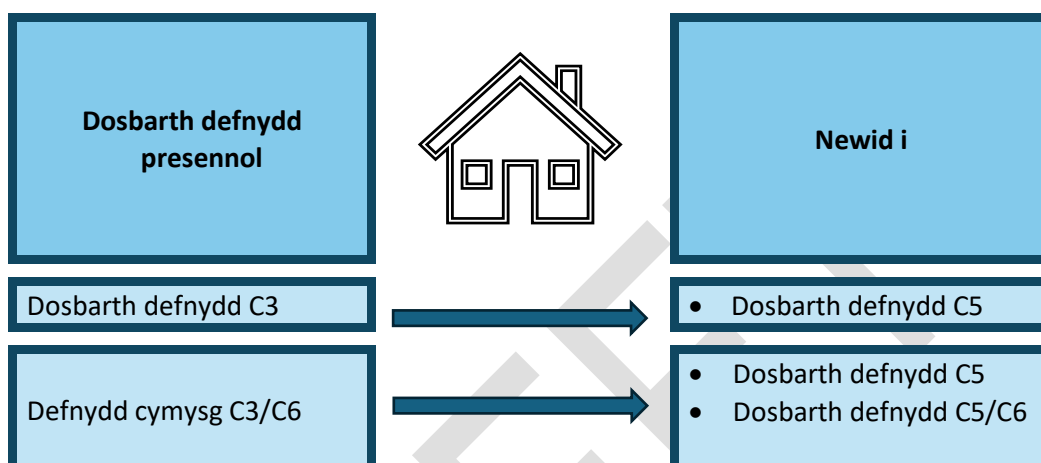

Arweiniad

- 5.2 Yn unol â'r arweiniad a nodwyd yn Adran 4 (paragraff 4.2), Polisi TWR 2: Llety Gwyliau o'r CDLI ar y Cyd yw'r polisi perthnasol wrth ymdrin â cheisiadau ar gyfer darparu elfen o lety gwyliau (dosbarth defnydd C6), ynghyd â'r CCA perthnasol (CCA: Cyfleusterau a Llety i Dwristiaid).
- 5.3 Yn ogystal â sicrhau fod y bwriad yn cydymffurfio gyda'r meini prawf a gynhwysir ym Mholisi TWR 2 a'r CCA ategol fe fydd angen rhoi sylw gofalus i effaith y bwriad ar fwynderau defnyddwyr tir cyfagos yn unol â Pholisi PCYFF2: Meini Prawf Datblygu o'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd.

6.0 Newid defnydd prif gartref (dosbarth defnydd C3) i ddefnydd ail gartref (dosbarth defnydd C5)

- 6.1 Mae'r adran hon yn ymwneud a rhoddi arweiniad i'r ystyriaethau sydd yn berthnasol i gynigion yn ymwneud ag un ai newid defnydd o dŷ preswyl sydd yn brif gartref (dosbarth defnydd C3, sef y stoc dai parhaol) neu yn ddefnydd cymysg C3/C6 i ddefnydd ail gartref (dosbarth defnydd C5)

Arweiniad

- 6.2 Nid yw'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd (Gwynedd a Môn) yn cynnwys polisi sydd yn benodol ymwneud a'r egwyddor o newid defnydd prif fan preswyl (dosbarth defnydd C3) i ddefnydd ail gartref (dosbarth defnydd C5). Serch y diffyg polisi sydd yn benodol berthnasol, mae angen ystyried priodoldeb yr egwyddor yn unol â'r arweiniad polisi cynllunio lleol a chenedlaethol perthnasol.
- 6.3 Wrth ystyried ceisiadau ar gyfer y math hwn o ddefnydd, fe ddylid fod yn ystyriol o weledigaeth a phrif amcanion y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd yn y man cyntaf.
- 6.4 Mae yna gyfres o amcanion strategol sydd yn ffurfio sail i'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd. Fel nodwyd yn Adran 3, mae'r Amcanion Strategol hyn wedi cael ei llunio er ceisio gwireddu gweledigaeth y Cynllun.
- 6.5 Amlygir yr amcanion strategol canlynol mewn perthynas â'r egwyddor o newid prif fan preswyl (dosbarth defnydd C3) i ddefnydd ail gartref (C5).

SO5: Sicrhau bod datblygiad yn ardal y Cynllun yn cefnogi egwyddorion datblygu cynaliadwy ac yn creu cymunedau cynaliadwy wrth barchu rôl a chymeriad amrywiol y canolfannau, pentrefi a chefn gwlad.

SO15: Sicrhau bod ystod ddigonol a phriodol o safleoedd tai ar gael mewn lleoliadau cynaliadwy yn unol â'r goeden aneddeled er mwyn cefnogi twf economaidd.

SO16: Darparu cymysgedd o dai o safon dda, ac sy'n fforddiadwy, o wahanol fathau a gwahanol ddeiliadaethau i gwrdd ag anghenion tai pob carfan o'r boblogaeth.

- 6.6 Cefnogir yr Amcanion Strategol hyn gan gyfres o bolisiau. Mae Polisi Strategol 5: Datblygu Cynaliadwy (maen prawf 3 a 9) yn nodi y dylai bob cynnig:

3. *Hyrwyddo Canolfannau a Phentrefi mwy hunangynhaliol drwy gyfrannu at gymunedau cytbwys sy'n cael cu cefnogi gan ddigonedd o wasanaethau; gweithgareddau diwylliannol, celfyddydol, chwaraeon ac adloniant; ystod amrywiol o gyfleoedd gwaith; isadeiledd ffisegol a chymdeithasol; a dewis o ddulliau teithio;*
9. *Ddiwallu anghenion y boblogaeth leol drwy gydol eu hoes o ran ansawdd, y mathau o ddaliadaeth a fforddiadwyedd unedau tai yn unol â Pholisi Strategol PS16.*

- 6.7 Mae Polisi TAI 5: Tai Marchnad Lleol yn darparu arweiniad polisi ar gyfer ystyried priodoldeb unedau preswyl mewn aneddleoedd penodol a adnabyddir o fewn y polisi. Adnabyddir yr aneddleoedd hyn yn sgil y ffaith fod nifer o ffactorau yn effeithio ar anghyfartaledd y farchnad dai o fewn yr aneddleoedd hyn ac er ceisio gwyrddroi'r anghyfartaledd hynny a darparu ar gyfer diwallu anghenion y boblogaeth leol.

- 6.8 Ymhellach mae Polisi TAI 8: Cymysgedd o Dai yn nodi'r angen i hyrwyddo cymunedau cymysg cynaliadwy drwy sicrhau bod pob datblygiad preswyl newydd yn cyfrannu at wella cydbwysedd tai ac yn diwallu anghenion a nodir ar gyfer y gymuned gyfan. Mae'r meini prawf a gyfrannir tuag at y nod hyn yn cynnwys:-

2. *Cyfrannu at wneud yn iawn am ddiffyg cydbwysedd mewn marchnadoedd tai lleol.*
4. *Sicrhau'r cymysgedd cywir o fathau daliadaeth o unedau tai i ddiwallu anghenion cymunedau presennol ardal y Cynllun yn ogystal â chymunedau'r dyfodol;*

- 6.9 Nodir fod yr egwyddor o greu cymunedau cytbwys a diwallu anghenion tai'r boblogaeth leol yn elfen greiddiol o'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd. Ymhellach fe ddylai cymunedau cytbwys ddarparu'r cyfleusterau hanfodol er mwyn cefnogi gweithgareddau dydd i ddydd.

- 6.10 Gan hynny, wrth ystyried ceisiadau ar gyfer colli defnydd prif fan preswyl (dosbarth defnydd C3) i ddefnydd ail gartrefi (dosbarth defnydd C5) (gan gynnwys defnydd cymysg), fe ddylid ystyried os yw'r bwriad yn gwneud yn iawn am y diffyg cydbwysedd mewn marchnadoedd tai lleol (maen prawf 2, Polisi TAI 8).

Ceisiadau a leolir o fewn y ffin datblygu

- 6.11 Er mwyn sicrhau cydymffurfiaeth gyda gweledigaeth y Cynllun a'r nod o greu cymunedau nodedig, cynaliadwy a chytbwys (gweler yr arweiniad yn Adran 3) bydd angen rhoddi ystyriaeth i'r canlynol:

- **Lleoliad y bwriad**

Ni ddylid rhoi ystyriaeth ffafriol i gynigion ar gyfer ail-gartref o fewn anheddle Tai Marchnad Leol (Polisi TAI 5 o'r CDLI ar y Cyd) gan y byddai'r bwriad yn groes i egwyddor y Polisi TAI 5.

- **Effaith ieithyddol**

Wrth benderfynu ar geisiadau cynllunio unigol, gellir rhoi ystyriaeth i effeithiau ar ddefnyddio'r Gymraeg lle bo'n berthnasol i'r cais. Yn unol a Pholisi PS1 (Yr Iaith Gymraeg a'r Diwylliant Cymreig) fe ddylid wrthod cynigion a fyddai'n achosi niwed o sylwedd i gymeriad a chydbwysedd iaith cymuned nad ellir ei osgoi neu ei liniaru yn foddhaol dryw ddefnyddio mecanwaith cynllunio.

- **Crynodeiad uchel o ail gartrefi mewn ardal benodol**

Gall crynodeiad uchel o ail gartrefi gael effaith negyddol ar wead cymdeithasol ac ar y cyfleusterau lleol a ddarperir er diwallu anghenion y boblogaeth lleol. Mae darpariaeth o ail gartrefi sydd wedi ei ddosbarthu'n gyson ar draws ardal yn fodd o sicrhau nad yw'n arwain at bocedi o eiddo gwag yn ystod y gaeaf ac yn sicrhau fod yna boblogaeth sefydlog yn bodoli i gefnogi cyfleusterau a gwasanaethau lleol.

- **Y galw am dai**

Dylid sicrhau fod yna ddarpariaeth ddigonol o dai o fewn y gymuned er darparu a chyfarch anghenion lleol. Er mwyn sicrhau hynny, dylid ystyried os yw'r ffigwr twf tai ar gyfer yr anheddle (fel y nodir yn y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd) wedi ei gyfarch. Ni ystyrir yn briodol colli defnydd o brif fan preswyl (dosbarth defnydd C3) i ddefnydd ail gartref (dosbarth defnydd C5) os yw'r angen am dai a ragwelwyd ar gyfer yr anheddle heb ei gyfarch. O ran cyfarch yr angen a ragwelwyd, dylai'r unedau fod wedi cael ei ddatblygu (ni ddylid rhoi ystyriaeth i'r twf a ragwelir drwy'r banc tir).

Ymhellach bydd angen rhoi ystyriaeth i'r anghenion lleol ar gyfer tai, fel y amlygir yn yr Asesiad Marchnad Tai Lleol (LHMA) ynghyd a chofrestr aros y Cyngor/Cofrestr Tai Teg.

- **Nifer o ail gartrefi**

Yn unol â phara 4.2.5 o Bolisi Cynllunio Cymru (Argraffiad 12), fe ddylid “ystyried materion lleol, fel nifer yr ail gartrefi a llety gosod tymor byr sydd mewn ardal benodol wrth ddatblygu'r gofyniad am dai fforddiadwy a thai'r farchnad agored ac a yw'r dystiolaeth yn cyfiawnhau polisi lleol penodol i gefnogi hyfywedd cymunedau. Gallai hynny gynnwys er enghraifft cyflwyno cap neu derfyn ar nifer yr ail gartrefi neu lety gosod tymor byr.”

Yn sgil yr arweiniad hwn, pe ystyrir yn briodol, mae posib i Awdurdodau Cynllun Lleol benderfynu roi cap (trothwy) ar y nifer o ail gartrefi mewn cymunedau. I'r perwyl hyn, ac er cefnogi creu cymunedau cytbwys, hyfyw a chynaliadwy ble mae anghenion lleol yn cael ei diwallu, ystyrir yn briodol gosod trothwy nifer ail gartrefi mewn cymuned.

Mae'r CCA: Cyfleusterau a Llety i Dwristiaid eisoes yn cynnwys trothwy o ran y ddarpariaeth o lety gwyliau hunan arlwygo mewn ardal wrth asesu ceisiadau llety gwyliau hunan arlwygo newydd. Er cysondeb a chan gofio fod yr CCA hynny yn cyfeirio at ail gartrefi ynghyd a llety gwyliau hunanarlwygo wrth gyfrifo'r ddarpariaeth, mae'n rhesymol cael cydblethiad rhwng yr arweiniad yn y ddau CCA.

Gan hynny, ni ddylid rhoi ystyriaeth ffafriol i geisiadau ar gyfer newid defnydd tŷ sydd yn brif fan preswyl (dosbarth defnydd C3) i ddefnydd ail-gartref (dosbarth defnydd C5 neu ddefnydd cymysg) pan fo cyfuniad o'r nifer presennol o ail gartrefi a llety gwyliau hunan arlwygo o fewn ardal y Cyngor Cymuned/Tref/Dinas uwchlaw 15% o'r stoc dai. Dylid defnyddio gwybodaeth Treth Cyngor (premiwm ail gartrefi a threth busnes annomestig hunanarlwygo) fel y ffynhonnell wybodaeth er mwyn canfod y wybodaeth yma, gan mai dyma'r ffynhonnell wybodaeth fwyaf cywir a chyflawn sydd ar gael.

Ceisiadau a leolir union tu allan i'r ffin datblygu a mewn clystyrau

- 6.12 Yn unol â Pholisi TAI 6 (Tai mewn clystyrau) ynghyd a Pholisi TAI 16 (Safleoedd Eithrio) o'r CDLI ar y Cyd, cyfyngir y gallu i ddarparu tai newydd i fod yn dai fforddiadwy sydd yn diwallu angen lleol. Yn sgil yr arweiniad clir hwn o ran y ddarpariaeth o dai newydd yn y lleoliadau dan sylw, ni fyddai'r egwyddor o newid defnydd tŷ preswyl i ddefnydd ail gartref yn cydymffurfio gyda Pholisi TAI 6 a Pholisi TAI16. Gan hynny, oni ddarparir tŷ fforddiadwy angen lleol, nid oes posib rhoi ystyriaeth ffafriol i geisiadau ar gyfer newid defnydd prif fan preswyl (dosbarth defnydd C3) i ddefnydd ail-gartref (dosbarth defnydd C5) mewn lleoliadau sydd union du allan i'r ffin datblygu neu mewn anheddle a ddiffinnir fel clwstwr.

Ceisiadau a leolir mewn ardaloedd a ddiffinir fel cefn gwlad agored

- 6.13 Yn unol ag arweiniad polisi cenedlaethol fe waherddir y gallu i ddatblygu tai newydd mewn cefn gwlad agored, oni bai fod y defnydd yn gysylltiedig â thŷ menter wledig neu yn ddatblygiad 'Un Blaned' fel y diffinnir gan Bolisi Cynllunio Cenedlaethol. Ymhellach mae Polisi TAI 7 yn blaenoriaethu defnydd economaidd o adeiladau traddodiadol mewn ardaloedd o gefn gwlad agored. Yn ddarostyngedig ar y gallu i brofi nad yw defnydd economaidd yn hyfyw, yna gellir rhoi ystyriaeth i'w briodoldeb ar gyfer defnydd anheddol (tŷ fforddiadwy angen lleol yn unig).
- 6.14 Gan hynny, ni ystyrir y byddai newid defnydd prif fan preswyl (dosbarth defnydd C3) mewn ardal a ddiffinnir fel cefn gwlad agored i ddefnydd ail-gartref (dosbarth defnydd C5) yn cydymffurfio gydag egwyddorion polisi cynllunio lleol a chenedlaethol.

7.0 Newid defnydd llety gwyliau tymor byr (dosbarth defnydd C6) i ddefnydd ail gartref (dosbarth defnydd C5)

- 7.1 Mae'r adran hon yn ymwneud a rhoddi arweiniad i'r ystyriaethau sydd yn berthnasol i gynigion sydd yn ymwneud a newid defnydd tŷ preswyl a ddefnyddir fel llety gwyliau tymor byr (dosbarth defnydd C6 neu defnydd cymysg C5 a C6) i ddefnydd ail gartref (dosbarth defnydd C5) neu ddefnydd cymysg C5 ac C6.

Arweiniad

- 7.2 Fel amlygwyd yn Adran 6, nid yw'r CDLI ar y Cyd yn cynnwys polisi sydd yn ymwneud ag ail gartrefi yn benodol (Dosbarth Defnydd C5). Yng nghyd-destun y CDLI ar y Cyd, bydd angen rhoddi ystyriaeth i'r arweiniad polisi a amlygir yn Adran 6 (para 6.3 i 6.11) ynghyd a'r holl bolisiâu eraill perthnasol o fewn y Cynllun.
- 7.3 Mae'r arweiniad polisi cynllunio mewn perthynas â'r newid defnydd hyn yn rhannol ddibynnol ar leoliad y bwriad, hynny yw, a yw wedi ei leoli o fewn y ffin datblygu neu o fewn ardal a ddiffinnir fel cefn gwlad agored/clwstwr. Yn ogystal, bydd angen fod yn ystyriol o statws yr anheddle, hynny yw a ydyw wedi ei leoli o fewn anheddle Tai Marchnad Leol (Polisi TAI 5). Ymhellach fe all y broses o sefydlu'r defnydd yn y man cyntaf ddylanwadu ar yr ystyriaethau polisi perthnasol, hynny yw os yw'r defnydd wedi derbyn caniatâd cynllunio ar gyfer y defnydd dan sylw (gweler para 1.2.11).
- 7.4 Pwysleisir fod yr arweiniad isod yn benodol berthnasol ar gyfer newid defnydd un i un, hynny yw, newid defnydd un uned llety gwyliau tymor byr (Dosbarth Defnydd C6) i un ail gartref (Dosbarth Defnydd C5). Os yw'r bwriad yn arwain at gynnydd yn y nifer o unedau (er enghraifft isrannu tŷ preswyl), fe ddylid ystyried egwyddor y bwriad yn unol â pholisïau tai'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd gan gynnwys Polisi TAI15: Trothwy Tai Fforddiadwy a'u Dosbarthiad a'r angen i gyfrannu at dai fforddiadwy yn unol â'r ffigyrau trothwy a nodir yn y polisi.

Ceisiadau a leolir o fewn y ffin datblygu (heb dderbyn caniatâd cynllunio ar gyfer y defnydd C6)

Ystyried effaith ar fwynderau lleol

- 7.5 Mae'r defnydd o dŷ preswyl fel llety gwyliau (dosbarth defnydd C6) yn aml yn gallu cael effaith tra gwahanol o'i gymharu â'r defnydd o dŷ fel ail gartref (dosbarth defnydd C5). Mae trosiant (hyd ac amllder) y defnydd ynghyd a sŵn ac aflonyddwch a achosir yn gallu cael effaith negyddol ar fwynderau'r gymuned leol. Ar y llaw arall mae'r defnydd o dŷ fel ail gartref yn debycach i ddefnydd o dŷ fel prif gartref a chan hynny mae'n debyg (mewn rhan fwyaf o achosion) fod yr effaith fwynderol yn fwy derbyniol. Ystyrir gan hynny ei fod yn briodol ystyried lleoliad ac unrhyw fanteision a allai ddeillio i fwynderau trigolion lleol yn unol â maen prawf 7 o Bolisi PCYFF 2 y CDLI ar y Cyd.

Hyfywdra'r defnydd llety gwyliau

- 7.6 Mae llety gwyliau tymor byr yn darparu gwasanaeth hanfodol er mwyn cefnogi economi ymweld yr ardal. **Mae maen prawf 5 o Bolisi Strategol 14: Yr Economi Ymwelwyr (Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn) yn nodi y dylid atal datblygiadau a fyddai'n cael effaith annerbyniol ar y cyfleuster twristiaeth.** Dylid gan hynny ystyried os yw defnydd y llety gwyliau yn hyfyw ac yn cyfrannu tuag at ddiwallu'r galw.
- 7.7 Mae cymhwysedd llety gwyliau tymor byr (dosbarth defnydd C6) i dalu'r dreth busnes annomestig fel llety gwyliau hunanarlwyo yn arwydd ei fod yn cyfarch y galw. Drwy gymhwyso i dalu'r dreth busnes annomestig, fe olygai fod yr uned yn cael ei feddiannu am gyfnod cyfunol o 6 mis y flwyddyn (neu fwy). Ni ddylid rhoi ystyriaeth ffafriol i geisiadau newid defnydd llety gwyliau tymor byr (dosbarth defnydd C6) i ddefnydd ail gartref (ddosbarth defnydd C5) os oes yna alw ar gyfer y defnydd (oni bai fod yna ystyriaethau cynllunio eraill (megis effaith ar fwynderau) yn nodi fel arall).
- 7.8 Os ystyrir fod yr angen a'r galw yn parhau ar gyfer y defnydd gwyliau, yna fe fydd yn angenrheidiol derbyn tystiolaeth ariannol fod y busnes presennol ddim yn hyfyw. Dylid cyflwyno Adroddiad Ariannol sydd yn profi fod y busnes ddim yn ariannol hyfyw mwyach a ni ragwelir y gallu iddo fod yn hyfyw yn y dyfodol.
- 7.9 Yn ogystal fe ddylid profi fod yna ymgais aflwyddiannus wedi ei wneud i farchnata'r uned am gyfnod o leiaf 12 mis ar gyfer y defnydd llety gwyliau. Dylai'r dystiolaeth gynnwys copïau o'r hysbysiad marchnata/gwerthu ynghyd a chadarnhad ysgrifenedig gan yr arwerthwr mewn perthynas â'r diddordeb/cynigion sydd wedi bod. Dylid sicrhau fod y strategaeth marchnata i werthu'r busnes wedi targedu'r farchnad fwyaf addas.

Ceisiadau a leolir o fewn y ffin datblygu (wedi derbyn hawl cynllunio ar gyfer y defnydd C6)

- 7.10 Yn ogystal â chydymffurfio gyda'r arweiniad a gynhwysir ym mharagraff 7.5 i 7.11, os yw'r safle bwriad wedi ei leoli o fewn anheddle Tai Marchnad Leol (Polisi TAI 5 o'r CDLI ar y Cyd), dylid fod yn ystyriol o egwyddor y Polisi, hynny yw'r angen i dai o fewn anheddle cydnabyddedig fod yn darparu tŷ marchnad leol neu dŷ fforddiadwy angen lleol. Nodir gan hynny na fyddai'r egwyddor o newid defnydd llety gwyliau tymor byr (ble fo'r defnydd wedi ei gyfyngu drwy amod) i ddefnydd ail gartref (dosbarth defnydd C5) o fewn anheddle cydnabyddedig o'r fath yn cydymffurfio gyda Pholisi TAI 5.

Ceisiadau a leolir union tu allan i'r ffin datblygu a mewn clystyrau

- 7.11 Yn unol â Pholisi TAI 6 (Tai mewn clystyrau) ynghyd a Pholisi TAI 16 (Safleoedd Eithrio) o'r CDLI ar y Cyd, cyfyngir y gallu i ddarparu tai newydd i fod yn dai fforddiadwy sydd yn

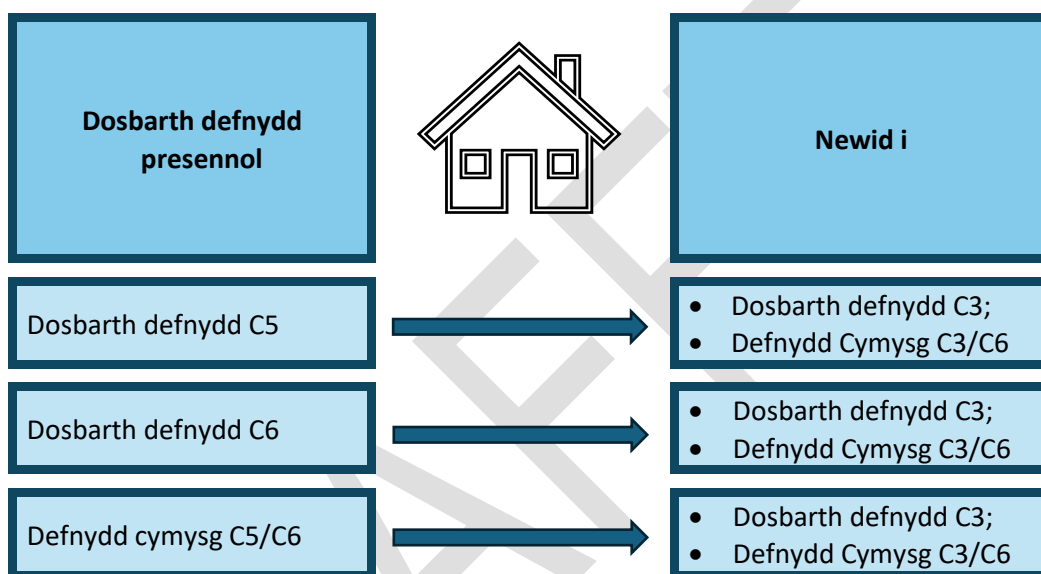
diwallu angen lleol. Yn sgil yr arweiniad clir hwn o ran y ddarpariaeth o dai newydd yn y lleoliadau dan sylw, ni fyddai'r egwyddor o newid defnydd tŷ preswyl i ddefnydd ail gartref yn cydymffurfio gyda Pholisi TAI 6 a Pholisi TAI16. Gan hynny, oni ddarparir tŷ fforddiadwy angen lleol, nid oes posib rhoi ystyriaeth ffafriol i geisiadau ar gyfer newid defnydd llety gwyliau tymor byr (dosbarth defnydd C6) i ddefnydd ail-gartref (dosbarth defnydd C5) mewn lleoliadau sydd union du allan i'r ffin datblygu neu mewn anheddle a ddiffinnir fel clwstwr.

Ceisiadau a leolir mewn ardaloedd a ddiffinnir fel cefn gwlad agored

- 7.12 Yn unol ag arweiniad polisi cenedlaethol fe waherddir y gallu i ddatblygu tai newydd mewn cefn gwlad agored, oni bai fod y defnydd yn gysylltiedig â thŷ menter wledig neu yn ddatblygiad 'Un Blaned' fel y diffinnir gan Bolisi Cynllunio Cenedlaethol. Ymhellach mae Polisi TAI 7 yn blaenoriaethu defnydd economaidd o adeiladau traddodiadol mewn ardaloedd o gefn gwlad agored. Yn ddarostyngedig ar y gallu i brofi nad yw defnydd economaidd yn hyfyw, yna gellir rhoi ystyriaeth i'w briodoldeb ar gyfer defnydd anheddol (tŷ fforddiadwy angen lleol yn unig).
- 7.13 Gan hynny, ni ystyrir y byddai newid defnydd llety gwyliau tymor byr (dosbarth defnydd C6) mewn ardal a ddiffinnir fel cefn gwlad agored i ddefnydd ail-gartref (dosbarth defnydd C5) yn cydymffurfio gydag egwyddorion polisi cynllunio lleol a chenedlaethol.

8.0 Newid defnydd ail gartref (dosbarth defnydd C5) neu lety gwyliau tymor byr (dosbarth defnydd C6) sydd wedi ei gyfyngu drwy amod gynllunio i ddefnydd prif gartref (dosbarth defnydd C3)

- 8.1 Mae'r adran hyn yn ymwneud a rhoddi arweiniad i'r ystyriaethau sydd yn berthnasol i gynigion sydd yn ymwneud ag un ai newid defnydd o dŷ preswyl a ddefnyddir fel ail-gartref (dosbarth defnydd C5) neu lety gwyliau tymor byr (dosbarth defnydd C6) (gan gynnwys defnydd cymysg C5 a C6) i ddefnydd prif gartref (dosbarth defnydd C3) neu yn ddefnydd cymysg C3 ac C5 neu C3 ac C6 ac sydd **wedi ei gyfyngu ar gyfer y defnydd hynny yn drwy amod cynllunio.**

Arweiniad

Ceisiadau a leolir o fewn y ffin datblygu

- 8.2 Dylid asesu ceisiadau a leolir o fewn y ffin datblygu yn unol â'r polisiâu perthnasol a gynhwysir o fewn y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd.

Ceisiadau a leolir union tu allan i'r ffin datblygu a mewn clystyrau

- 8.3 Mae nifer o lety gwyliau tymor byr (dosbarth defnydd C6) a leolir mewn cefn gwlad agored wedi derbyn caniatâd cynllunio ar gyfer y defnydd penodol hynny a chan hynny wedi cael ei gyfyngu ar gyfer y defnydd drwy amod cynllunio. Gan amlaf, bydd y defnydd wedi derbyn caniatâd yn sgil ei gydymffurfiaeth gyda'r arweiniad polisi cynllunio lleol a chenedlaethol pan wnaethpwyd y penderfyniad.
- 8.4 Yn unol â Pholisi TAI 6 (Tai mewn clystyrau) ynghyd a Pholisi TAI 16 (Safleoedd Eithrio) o'r CDLI ar y Cyd, cyfyngir y gallu i ddarparu tai newydd i fod yn dai fforddiadwy sydd yn diwallu angen lleol. Gan hynny, oni ddarparir tŷ fforddiadwy angen lleol, nid oes posib rhoi ystyriaeth ffafriol i geisiadau ar gyfer newid defnydd ail gartref (Defnydd C5) neu llety gwyliau tymor byr (dosbarth defnydd C6) (sydd wedi ei gyfyngu drwy amod

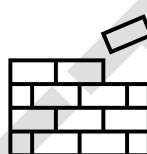
cynllunio) i ddefnydd prif fan preswyl (dosbarth defnydd C3) mewn lleoliadau sydd union du allan i'r ffin datblygu neu mewn anheddle a ddiffinnir fel clwstwr.

Ceisiadau a leolir mewn ardaloedd a ddiffinnir fel cefn gwlad agored

- 8.5 Yn unol ag arweiniad polisi cenedlaethol fe waherddir y gallu i ddatblygu tai newydd mewn cefn gwlad agored, oni bai fod y defnydd yn gysylltiedig â thŷ menter wledig neu yn ddatblygiad 'Un Blaned' fel y diffinnir gan Bolisi Cynllunio Cenedlaethol. Ymhellach mae Polisi TAI 7 yn blaenoriaethu defnydd economaidd o adeiladau traddodiadol mewn ardaloedd o gefn gwlad agored. Yn ddarostyngedig ar y gallu i brofi nad yw defnydd economaidd yn hyfyw, yna gellir rhoi ystyriaeth i'w briodoldeb ar gyfer defnydd anheddol (tŷ fforddiadwy angen lleol yn unig).
- 8.6 Gan hynny, byddai rhaid i unrhyw fwriad ar gyfer newid defnydd ail gartref (defnydd C5) neu llety gwyliau tymor byr (dosbarth defnydd C6) mewn ardal a ddiffinnir fel cefn gwlad agored i brif fan preswyl (dosbarth defnydd C3) gydymffurfio gyda gofynion Polisi TAI 7 o'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd. Os oes posib cydymffurfio gyda gofynion y polisi hwn, fe fyddai rhaid i'r defnydd C3 gael ei gyfyngu i ddefnydd tŷ fforddiadwy angen lleol.

9.0 Ail-gartref newydd adeiledig (dosbarth defnydd C5)

- 9.1 Mae'r adran hyn yn darparu arweiniad ar yr ystyriaethau sydd yn berthnasol i gynigion sydd yn ymwneud ag adeiladu ail gartref (dosbarth defnydd C5) newydd. Os bwriedir defnydd cymysg sydd yn cynnwys elfen o ddefnydd C5, yna fe ddylid ymdrin â'r bwriad yn unol â'r polisiau perthnasol fel y cynhwysir o fewn y CDLI ar y Cyd, er enghraifft defnydd llety gwyliau tymor byr (C6) yn unol â Pholisi TWR 2 a defnydd Prif Gartref yn unol â Pholisi tai perthnasol y CDLI ar y Cyd.

Arweiniad

Ceisiadau a leolir o fewn y ffin datblygu

- 9.2 Dylid asesu ceisiadau a leolir o fewn y ffin datblygu yn unol â'r polisiau tai perthnasol a gynhwysir o fewn y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd. Tynnir sylw penodol at yr angen i ystyried gofynion polisi TAI 8 a'r arweiniad sydd wedi ei roddi yn y CCA hyn (Adran 3 a 6). Pwysleisir fod y gofynion a'r ystyriaethau a amlygir ym mharagraff 6.11 yn berthnasol wrth ystyried ceisiadau ar gyfer ail gartrefi newydd (Dosbarth Defnydd C5).
- 9.3 Os yw'r bwriad yn arwain at 1 neu fwy o ail gartrefi ar y safle fe ddylid ystyried egwyddor y bwriad yn unol â pholisiau tai'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd gan gynnwys Polisi TAI15: Trothwy Tai Fforddiadwy a'u Dosbarthiad a'r angen i gyfrannu at dai fforddiadwy yn unol â'r ffigyrau trothwy a nodir yn y polisi.
- 9.4 Ymhellach, wrth asesu ceisiadau a leolir o fewn anheddle Tai Marchnad Leol (Polisi TAI 5 o'r CDLI ar y Cyd), dylid fod yn ystyriol o egwyddor y Polisi, hynny yw'r angen i dai o fewn anheddle cydnabyddedig fod yn darparu tŷ marchnad leol neu dŷ fforddiadwy angen lleol. Nodir gan hynny na fyddai'r egwyddor o ganiatáu ail gartref (dosbarth defnydd C5) o fewn anheddle cydnabyddedig o'r fath yn cydymffurfio gyda Pholisi TAI 5.

Ceisiadau a leolir mewn ardal a ddiffinnir fel cefn gwlad agored neu anheddle a ddiffinnir fel clwstwr

- 9.5 Yn unol ag arweiniad polisi cenedlaethol fe waherddir y gallu i ddatblygu tai newydd mewn cefn gwlad agored, oni bai fod y defnydd yn gysylltiedig â thŷ menter wledig neu yn ddatblygiadau 'Un Blaned' fel y diffinnir gan Bolisi Cynllunio Cenedlaethol. Mewn perthynas â datblygiadau anheddol a leolir mewn clystyrau, fe'i cyfyngir i ddefnydd tai fforddiadwy angen lleol (Polisi TAI 6: Tai Mewn Clystyrau). Nodir gan hynny na fyddai

datblygu ail gartref newydd mewn ardal a ddiffinnir fel cefn gwlad agored/clwstwr yn cydymffurfio gydag arweiniad polisi cynllunio cenedlaethol.

DRAFFT

10.0 Gwybodaeth Bellach a Chysylltiadau

I gael rhagor o wybodaeth cysylltwch â:

Gwasanaeth Polisi Cynllunio

✉ Swyddfeydd y Cyngor
Stryd y Jêl,
Caernarfon,
Gwynedd
LL55 1SH
☎ 01286 679883
💻 polisicynllunio@gwynedd.llyw.cymru

Gwasanaeth Cynllunio Cyngor Gwynedd,

✉ Swyddfeydd y Cyngor
Ffordd y Cob
Pwllheli
Gwynedd
LL53 5AA
☎ 01766 771000
💻 cynllunio@gwynedd.llyw.cymru

Asesu'r Effaith ar Nodweddion Cydraddoldeb, y Gymraeg ac Anfantais Economaidd-Gymdeithasol

Gweler y daflen *Sut i Wneud Asesiad Effaith Cydraddoldeb* am gymorth i lenwi'r ffurflen yma. Mae croeso hefyd i chi gysylltu gyda Delyth Williams, Swyddog Polisi a Chydraddoldeb ar est 32708, neu DelythGadlysWilliams@gwynedd.llyw.cymru, am gymorth pellach.

Mae'n ofynnol i'r Cyngor (dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010) i ystyried yr effaith fydd newid mewn unrhyw bolisi neu weithdrefn (neu greu polisi neu weithdrefn o'r newydd), yn ei gael ar bobl hefo nodweddion cydraddoldeb gwarchodedig. Mae gan y Cyngor hefyd ddyletswyddau cyffredinol ychwanegol i sicrhau tegwch a meithrin perthnasau da. Rhaid felly gwneud asesiad amserol cyn gwneud penderfyniad ar unrhyw newid perthnasol (h.y. sy'n cael effaith ar bobl hefo nodwedd warchodedig).

Mae hefyd yn ofynnol i'r Cyngor, dan ofynion Safonau'r Gymraeg (Adran 44 Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011) ystyried yr effaith fydd newid mewn unrhyw bolisi neu weithdrefn (neu greu polisi neu weithdrefn o'r newydd), yn ei gael ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg ac i sicrhau nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg. Mae'r ddogfen hon felly yn sicrhau bod y penderfyniadau yma'n diogelu ac yn hyrwyddo'r defnydd a wneir o'r Gymraeg.

O Ebrill 1af 2021 ymlaen mae gan y Cyngor ddyletswydd i roi sylw dyledus i ddod i'r afael ag anfantais economaidd-gymdeithasol mewn penderfyniadau strategol.

1) Manylion

1.1 Beth yw enw'r polisi / gwasanaeth dan sylw?

Cyflwyno Canllaw Cynllunio Atodol (CCA): Rheoli'r defnydd o dai fel cartref gwyliau (ail gartrefi a llety gwyliau tymor byr)

1.2 Beth ydi pwrpas y polisi/gwasanaeth sy'n cael ei greu neu ei newid? Pa newidiadau sy'n cael eu hystyried?

Pwrpas y Canllaw hwn yw amlygu'r ystyriaethau polisi cynllunio lleol yn dilyn gweithredu ar Gyfarwyddyd Erthygl 4 ar gyfer ardal Awdurdod Cynllunio Lleol Gwynedd. Mae'r arweiniad polisi cynllunio wedi ei gynnwys yn y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd (Gwynedd a Môn). Er bod y Cynllun yn cynnwys polisiâu sy'n galluogi'r Awdurdod Cynllunio Lleol i wneud penderfyniadau cyson a thryloyw ar geisiadau datblygu, ni all ddarparu'r holl gyngor manwl sydd ei angen ar swyddogion a darpar ymgeiswyr i lywio cynigion yn lleol.

Yn dilyn gweithredu ar y Cyfarwyddyd Erthygl 4, mae'n golygu fod hawliau datblygu a ganiateir ar gyfer y defnyddiau canlynol wedi cael ei ddiddymu:-

- (a) Newid defnydd o C3 i C5 neu C6 a defnyddiau cymysg penodol;
- (b) Newid defnydd o C5 i C6 neu ddefnyddiau cymysg penodol;

(c) Newid defnydd o C6 i C5 neu ddefnyddiau cymysg penodol.

Diffiniad o'r defnyddiau:-

C3 – Tai annedd, a ddefnyddir fel unig neu brif breswylfeydd: Tai annedd a ddefnyddir fel unig neu brif breswylfa a'i feddiannu am fwy na 183 diwrnod mewn blwyddyn galendr

C5 - Tai Annedd, a ddefnyddir yn wahanol i unig neu brif breswylfa: Tai annedd a ddefnyddir yn wahanol i unig neu brif breswylfa a'u meddiannu am 183 diwrnod neu lai.

C6 - Llety Gosod tymor byr: Tai annedd a ddefnyddir ar gyfer llety gosod tymor byr masnachol heb fod am fwy na 31 diwrnod ar gyfer pob cyfnod o feddiannaeth.

Golygai hynny, er enghraifft, fod angen derbyn caniatâd cynllunio i newid defnydd tŷ preswyl sydd yn brif gartref (defnydd C3) i fod yn ail gartref (defnydd C5) neu yn llety gwyliau (defnydd C6).

Yn flaenorol roedd y datblygiadau hyn yn 'hawl datblygu a ganiateir' yn unol â'r Gorchymyn Cynllunio Gwlad a Thref (Datblygu Cyffredinol a Ganiateir) 1995 (fel y diwygiwyd), hynny yw, roedd posib newid defnydd tŷ preswyl i ddefnydd gwyliau (llety gwyliau neu ail gartref) heb fod angen derbyn hawl cynllunio ar gyfer y defnydd hynny.

1.3 Pwy sy'n gyfrifol am yr asesiad yma?

Arweinydd Tîm Polisi Cynllunio

1.4 Pryd wnaethoch chi gychwyn yr asesiad? Pa fersiwn yw hwn?

Fersiwn 2.

Paratowyd yr Asesiad hwn yn wreiddiol er mwyn cefnogi'r fersiwn drafft ymgynghori o'r Canllaw Cynllunio Atodol. Roedd yr Asesiad yn rhan o becyn gwybodaeth a gyflwynwyd i Gabinet Cyngor Gwynedd er mwyn cynorthwyo eu penderfyniad i gymeradwyo cyhoeddi'r CCA ar gyfer cyfnod o ymgynghori cyhoeddus (6 wythnos).

Bellach mae'r cyfnod ymgynghori cyhoeddus wedi ei gynnal. Yn ystod y cyfnod ymgynghori cyhoeddus gofynnwyd cwestiwn a oedd yn benodol ymwneud a derbyn sylwadau ar yr Asesiad Effaith Integredig. Mae'r asesiad hyn yn addasiad o'r fersiwn gwreiddiol a baratowyd sydd wedi ei addasu i gyfarch canlyniadau'r cyfnod ymgynghori cyhoeddus.

Bydd yr Asesiad yn cael ei gynnwys fel rhai o becyn gwybodaeth er cynorthwyo penderfyniad y Cabinet i gadarnhau'r Canllaw ai pheidio.

2) Gweithredu

2.1 Pwy yw'r budd-ddeiliaid neu bartneriaid fydd yn rhaid gweithio hefo nhw i wneud yr asesiad yma?

Oherwydd natur pwnc y CCA mae'n bosib y bydd yn cael effaith anuniongyrchol ac uniongyrchol ar bawb (pawb angen cartref i fyw ynddo), gan hynny nid oes yna bartneriaid neu fudd-ddeiliaid penodol wedi cael ei gysylltu â hwy wrth gynnal yr asesiad.

Er mwyn gallu rhoi pwysau ar y CCA fel ystyriaeth gynllunio faterol (hynny yw yn rhan o'r ystyriaethau perthnasol wrth asesu a phenderfynu ar gais cynllunio), ac yn unol â'r arweiniad sydd wedi ei gynnwys yn Llawlyfr Cynlluniau Datblygu (Argraffiad 3), fe ddylai CCA fod yn destun ymarferiad ymgynghori cyhoeddus a chael eu mabwysiadu drwy benderfyniad y Cyngor. Ymhellach fe nodir y dylid:-

- Trafod gyda swyddogion rheoli datblygu.
- Dylid ymgynghori ag ymgynghoreion perthnasol
- Dylid sicrhau bod canllawiau cynllunio atodol drafft ar gael ar gyfer ymgynghoriad cyhoeddus

I'r perwyl hyn, rydym wedi cysylltu yn uniongyrchol a'r ymgynghorwyr statudol (*specific consultation bodies*) fel y nodir yn [Rheoliadau CDLI \(2005\)](#). Ymhellach rydym wedi anfon gohebiaeth at restr o unigolion sydd wedi dangos diddordeb yn y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd. Mae'r basdata yn cynnwys oddeutu 1,300 o gysylltiadau.

Mae'r broses o baratoi, ymgynghori a derbyn cymeradwyaeth (os penderfynir gwneud hynny) o'r CCA yn cael ei wneud yn unol â'r arweiniad a gynhwysir yn y [Nodyn Trefniadau ar gyfer Paratoi a Mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol](#) a'r Cynllun Cynnwys Cymunedau a rhanddeiliaid cysylltiedig, sydd wedi ei baratoi.

Fel rhan o'r broses o gynnal yr ymgynghoriad cyhoeddus, mae'r mesurau canlynol wedi ei gymryd er codi ymwybyddiaeth a hyrwyddo'r cyfnod ymgysylltu cyhoeddus:-

- Deunydd ym mhrif Swyddfeydd y Cyngor (Caernarfon, Dolgellau a Phyllheli)
- Deunydd yn llyfrgelloedd lleol y sir
- Tudalen we Canllawiau Cynllunio Atodol
- Cyfryngau cymdeithasol (Instagram, X a Facebook)
- Rhoi gwybod i'r Awdurdodau Cynllunio Lleol cyfagos

Roedd y ffurflen gyflwyno sylwadau safonol i gyd-fynd â'r CCA yn cael ei ddarparu ar ffurf electroneg a phapur.

Ystyrir fod y trefniadau ymgynghori a nodir uchod wedi sicrhau fod yr holl fudd-ddeiliad perthnasol yn ymwybodol o'r bwriad a'u cyfle i leisio barn trwy'r cyfryngau pwrpasol.

2.2 Pa gamau ydych chi wedi ei gymryd i ymgysylltu gyda phobl hefo nodweddion gwarchodedig, ynglŷn â'r iaith Gymraeg neu â chymunedau (un ai oherwydd lleoliad neu oherwydd angen) sy'n byw ag anfantais economaidd-gymdeithasol?

Mae'r CCA wedi bod yn destun cyfnod ymgynghori cyhoeddus a oedd yn agored i unrhyw un a ddymunir fod yn ymateb iddo. Codwyd ymwybyddiaeth o'r cyfnod ymgynghori cyhoeddus yn unol â'r camau a gyfeirir ato uchod (ymateb cwestiwn 2.1). Roedd posib cyflwyno sylwadau gan ddefnyddio'r dulliau canlynol:-

- Holiadur pwrpasol gan ddefnyddio meddalwedd ar lein bwrpasol (Limesurvey)
- Holiadur papur
- Cyfle i ymateb drwy lythyr
- Cyfle i ymateb drwy e-bost
- Cyfle i drafod y bwriad hefo Swyddogion perthnasol

Er mwyn hwyluso'r broses o roi sylwadau ar y Canllaw roedd hefyd yn bosib (ar gais) dderbyn copi o'r dogfennau mewn iaith a fformatau gwahanol. Gobeithir y bydd y gallu i wneud hynny yn rhoi'r hyblygrwydd i bobl, gan gynnwys rhai a nodweddion gwarchodedig gael mewnbyn i'r broses.

Er nad oes arweiniad penodol o ran y gofynion/dull ymgynghori, er mwyn uchafu'r cyfleoedd oedd ar gael i bobl leisio eu barn ystyriwyd yn briodol fod y cyfnod ymgynghori yn cael ei gynnal am gyfod o 6 wythnos. Cynhaliwyd y cyfnod ymgynghori cyhoeddus rhwng 24 Chwefror a 7 Ebrill 2025.

Yn unol â gofynion Safonau'r Gymraeg, Adran 44 Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011 gofynnwyd cwestiwn penodol a oedd yn galluogi mesur ac asesu effaith y penderfyniad ar y Gymraeg. Ymhellach, yn unol â ymarfer da gofynnwyd cyfres o gwestiynau cydraddoldeb er mwyn sicrhau fod yna croestoriad o bobl yn ymateb.

2.3 Beth oedd canlyniad yr ymgysylltu?

Derbyniwyd cyfanswm o 28 o sylwadau dilys gan 24 ymatebydd gwahanol. Rhoddwyd ystyriaeth fanwl i bob sylw a dderbyniwyd.

Mae yna Adroddiad Ymgynghori wedi ei baratoi (Atodiad 1) sydd yn cynnwys y sylwadau a dderbyniwyd yn ystod y cyfnod ymgynghori cyhoeddus ac ymateb y Cyngor i'r sylwadau hynny.

Yn dilyn y cyfnod ymgynghori cyhoeddus mae yna ddiwygiadau wedi eu cynnal i'r Canllaw ymhellach mae'r Asesiad Effaith hyn wedi cael ei ddiwygio er mwyn cydnabod cyfarch rhai o'r materion a amlygwyd.

2.4 Ar sail pa dystiolaeth arall ydych chi'n gweithredu?

Mae'r arweiniad a gynhwysir o fewn y CCA yn deillio o'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn.

Dylid nodi fod y broses o baratoi Cynllun Datblygu Lleol yn un sydd yn cynnwys nifer o gamau statudol gan gynnwys yr angen i gynnal Asesiad Effaith Cydraddoldeb ynghyd ac Asesiad Effaith iaith Gymraeg. Pwysleisir gan hynny fod y CCA yn ymhelaethu ar bolisiau sydd eisoes wedi bod yn destun archwiliad manwl.

Y Cynllun Datblygu mabwysiedig, sef Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn sydd yn gosod y fframwaith bolisi cynllunio lleol er mwyn gwneud penderfyniadau cynllunio. Yn unol â'r gofynion sydd wedi ei osod yn adran 38(6) o'r Ddeddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol 2004, mae'n ofynnol fod penderfyniadau Cynllunio yn cael ei wneud yn unol â'r cynllun datblygu oni bai fod yna ystyriaethau cynllunio perthnasol yn nodi fel arall.

Er bod y Cynllun yn cynnwys polisiau sy'n galluogi'r Awdurdod Cynllunio Lleol i wneud penderfyniadau cyson a thryloyw ar geisiadau datblygu, ni all ddarparu'r holl gyngor manwl sydd ei angen ar swyddogion a darpar ymgeiswyr i lywio cynigion yn lleol. Er mwyn darparu'r cyngor manwl hwn, mae'r Cyngor wedi/yn paratoi amrediad o Ganllawiau Cynllunio Atodol (CCA) i gefnogi'r Cynllun.

Ymhellach fe ddaeth y newidiadau deddfwriaethol yn gysylltiedig â'r newidiadau i'r dosbarthiadau defnydd i rym ar ôl mabwysiadu'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd (ynghyd a gweithredu ar y Cyfarwyddyd Erthygl 4 cysylltiedig). Amlygir gan hynny nad yw polisiau'r Cynllun wedi ei baratoi gydag amcan

ehangach y Cyfarwyddyd Erthygl 4 mewn golwg, gan hynny mae paratoi'r CCA hyn yn fodd o ddarparu'r arweiniad perthnasol.

2.5 Oes yna unrhyw fylchau yn y dystiolaeth sydd angen ei gasglu?

Ystyrir fod y dystiolaeth sydd wedi ei gasglu yn wydn ac yn addas ei bwrpas. Pwysleisir fod yr arweiniad yn seiliedig ar y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd sydd eisoes wedi bod yn destun cyfnod ymgynghori cyhoeddus a phroses asesu trylwyr. Mae'r CCA wedi cael ei ddiweddarau yn dilyn y cyfnod ymgynghori cyhoeddus.

3) Adnabod yr Effaith

3.1 Mae'n rhaid i'r Cyngor roi sylw dyledus i'r effaith fydd unrhyw newidiadau'n ei gael ar bobl hefo nodweddion cydraddoldeb isod. Beth yw'r effaith fydd y polisi/gwasanaeth newydd neu'r newidiadau arfaethedig yn ei gael ar bobl hefo'r nodweddion hyn? Mae hefyd angen ystyried yr effaith ar anfantais economaidd-gymdeithasol ac ar y Gymraeg.

Nodweddion	Sut fath o effaith? *	Ym mha ffordd? Beth yw'r dystiolaeth?
Hil (gan gynnwys cenedligrwydd)		Bydd cyflwyno'r Canllaw Cynllunio Atodol yn rhoi arweiniad pellach ar yr ystyriaeth polisi cynllunio lleol yn dilyn gweithredu ar y Cyfarwyddyd Erthygl 4 cysylltiedig.
		Fel rhan o'r broses ymgynghori ar y CCA Drafft roedd y dogfennau perthnasol a baratowyd er mwyn hwyluso'r broses o gyflwyno sylwadau yn nodi'n glir fod posib i unigolion dderbyn y dogfennau mewn fformatau ac ieithoedd gwahanol.
		Pwysleisir mai cyflwyno arweiniad pellach i'r polisiâu a gynhwysir o fewn y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd (CDLI ar y Cyd) mae'r CCA yn ei wneud ac nid yw'n cyflwyno polisiâu o'r newydd. Mae'r CDLI ar y Cyd eisoes wedi bod yn destun proses asesu trylwyr yn ystod y broses o'i baratoi a'i fabwysiadu.
	Positif	Gall gweithredu'r CCA gael effaith ar y farchnad dai, gan achosi prisiau is, fydd yn effeithio pobl leol gyda chartref yn yr ardal ynghyd â phobl sydd ag ail gartrefi neu lety gwyliau. Gall fod o fantais felly i bobl sydd eisiau prynu tai yn yr ardal, boed y rheini yn bobl leol, pobl sydd eisiau dychwelyd i'r ardal neu bobl o ardaloedd / gwledydd eraill.
	Negyddol	Wedi dweud hynny, disgwylir peth sgil effaith negyddol hefyd, fydd yn effeithio'n arbennig ar drigolion lleol oherwydd bydd yn cyfyngu ar y defnydd y gellir ei wneud o'r uned breswyl. Ymhellach gall yr ymyrraeth fod yn rhwystr i unigolion sydd yn dymuno buddsoddi yn y farchnad tai gwyliau, boed y rheiny'n lleol neu beidio.

Anabledd	Positif Negyddol	Bydd cyflwyno'r Canllaw Cynllunio Atodol yn rhoi arweiniad pellach ar yr ystyriaeth polisi cynllunio lleol yn dilyn gweithredu ar y Cyfarwyddyd Erthygl 4 cysylltiedig. Fel rhan o'r broses ymgynghori ar y CCA Drafft roedd y dogfennau perthnasol a baratowyd er mwyn hwyluso'r broses o gyflwyno sylwadau yn nodi'n glir fod posib i unigolion dderbyn y dogfennau mewn fformatau ac ieithoedd gwahanol. Pwysleisir mai cyflwyno arweiniad pellach i'r polisïau a gynhwysir o fewn y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd (CDLI ar y Cyd) mae'r CCA yn ei wneud ac nid yw'n cyflwyno polisïau o'r newydd. Mae'r CDLI ar y Cyd eisoes wedi bod yn destun proses asesu trylwyr yn ystod y broses o'i baratoi a'i fabwysiadu. Prif nod y Canllaw yw ceisio sicrhau fod yna reolaeth well yn y defnydd o weir o dai ac mewn canlyniad fod yna ddarpariaeth o dai yn bodoli i ddiwallu anghenion unigolion sydd yn chwilio am gartref. Mae'n bosib y bydd yna effaith ar y farchnad dai, yn golygu y bydd prisiau tai yn gostwng. Gallai hyn olygu y bydd mwy o bobl anabl mewn sefyllfa i allu prynu tŷ addas, neu fod a mwy o arian ar ôl ei brynu i wneud addasiadau. Dylid nodi fod teuluoedd ag aelod anabl yn ystadegol yn fwy tebygol o brofi tlodi ariannol na theuluoedd heb aelod anabl (A yw Cymru'n Decach, Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol tud 60). Pe bai prisiau tai yn gostwng gall achosi effeithiau negyddol hefyd. Gall fod yna achosion ble fo unigolyn wedi penderfynu addasu ei dŷ preswyl er mwyn ei wneud yn addas i'w anghenion hwy a hynny'n seiliedig ar sicrhau fod y buddsoddiad yn ei addasu yn mynd i gael ei adfer yng ngwerth yr eiddo. Gall y penderfyniad i fuddsoddi fod wedi ei wneud pan fo gwerth yr eiddo yn uwch, pan nad oedd unrhyw gyfyngiad yn bodoli ar y defnydd a ellir ei wneud o'r tŷ preswyl. Gan hynny, yn sgil yr ymyrraeth (cyflwyno Cyfarwyddyd Erthygl 4) mae yna risg o golledion ariannol ar gyfer achosion o'r fath. Ymhellach, mae posibilrwydd y bydd yno lai o ddarpariaeth o lety gwyliau yn bodoli a thrwy hynny llai o gynigion yn bodoli o ran llety gwyliau sydd yn cyfarch anghenion unigolion ag amhariadau penodol.
Rhyw	Dim effaith	Nid oes effaith benodol wedi ei adnabod o gyflwyno'r Canllaw Cynllunio Atodol i'r nodwedd yma. Bydd yr Ymgynghorydd Cydraddoldeb yn edrych ar hygyrchedd y drefn gynllunio ar gyfer pob nodwedd warchodedig ac yn awgrymu gwelliannau yn ôl yr angen.

Oedran	Positif Negyddol	Bydd cyflwyno'r Canllaw Cynllunio Atodol yn rhoi arweiniad pellach ar yr ystyriaeth polisi cynllunio lleol yn dilyn gweithredu ar y Cyfarwyddyd Erthygl 4 cysylltiedig. Fel rhan o'r broses ymgynghori ar y CCA Drafft roedd y dogfennau perthnasol a baratowyd er mwyn hwyluso'r broses o gyflwyno sylwadau yn nodi'n glir fod posib i unigolion dderbyn y dogfennau mewn fformatau ac ieithoedd gwahanol. Pwysleisir mai cyflwyno arweiniad pellach i'r polisiâu a gynhwysir o fewn y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd (CDLI ar y Cyd) mae'r CCA yn ei wneud ac nid yw'n cyflwyno polisiâu o'r newydd. Mae'r CDLI ar y Cyd eisoes wedi bod yn destun proses asesu trylwyr yn ystod y broses o'i baratoi a'i fabwysiadu. Ar gyfartaledd mae 65% o boblogaeth Gwynedd wedi ei brisio allan o'r farchnad dai (seiliedig ar incwm cyfartalog aelwydydd a phrisiau tai cyfartalog). Mae'r canran hyn wedi cynyddu dros y blynyddoedd gan olygu fod unigolion sydd yn dymuno cael ar y farchnad dai yn ei chael yn anodd gwneud hynny. Yn aml bobl ifanc sydd yn wynebu'r her hyn. Gobeithir gan hynny y bydd yr CCA yn cael effaith positif ar yr unigolion hynny, ac ar unigolion o bob oed. Pe bai gostyngiad mewn prisiau tai yn sgil yr arweiniad a gynhwysir yn y CCA gallai hynny gael effaith negyddol anghymesur ar bobl hyn os ydynt yn bwriadu gwerthu'r cartref teuluol er mwyn prynu tŷ llai er mwyn rhyddhau ecwiti.
Cyfeiriadedd rhywiol	Dim effaith	Nid oes effaith benodol wedi ei adnabod o gyflwyno'r Canllaw Cynllunio Atodol i'r nodwedd yma. Bydd yr Ymgynghorydd Cydraddoldeb yn edrych ar hygyrchedd y drefn gynllunio ar gyfer pob nodwedd warchodedig ac yn awgrymu gwelliannau yn ôl yr angen.
Crefydd neu gred (neu ddiffyg cred)	Dim effaith	Nid oes effaith benodol wedi ei adnabod o gyflwyno'r Canllaw Cynllunio Atodol i'r nodwedd yma. Bydd yr Ymgynghorydd Cydraddoldeb yn edrych ar hygyrchedd y drefn gynllunio ar gyfer pob nodwedd warchodedig ac yn awgrymu gwelliannau yn ôl yr angen.
Ailbennu rhywedd	Dim effaith	Nid oes effaith benodol wedi ei adnabod o gyflwyno'r Canllaw Cynllunio Atodol i'r nodwedd yma. Bydd yr Ymgynghorydd Cydraddoldeb yn edrych ar hygyrchedd y drefn gynllunio ar gyfer pob nodwedd warchodedig ac yn awgrymu gwelliannau yn ôl yr angen.
Beichiogrwydd a mamolaeth	Dim effaith	Nid oes effaith benodol wedi ei adnabod o gyflwyno'r Canllaw Cynllunio Atodol i'r nodwedd yma. Bydd yr Ymgynghorydd Cydraddoldeb yn edrych ar hygyrchedd y drefn gynllunio ar gyfer pob nodwedd warchodedig ac yn awgrymu gwelliannau yn ôl yr angen.
Priodas a phartneriaeth sifil	Dim effaith	Nid oes effaith benodol wedi ei adnabod o gyflwyno'r Canllaw Cynllunio Atodol i'r nodwedd yma. Bydd yr Ymgynghorydd Cydraddoldeb yn edrych ar hygyrchedd y drefn gynllunio ar gyfer

		pob nodwedd warchodedig ac yn awgrymu gwelliannau yn ôl yr angen.
Yr iaith Gymraeg	Positif	Bydd cyflwyno'r Canllaw Cynllunio Atodol yn rhoi arweiniad pellach ar yr ystyriaeth polisi cynllunio lleol yn dilyn gweithredu ar y Cyfarwyddyd Erthygl 4 cysylltiedig. Fel rhan o'r broses ymgynghori ar y CCA Drafft roedd y dogfennau perthnasol a baratowyd er mwyn hwyluso'r broses o gyflwyno sylwadau yn nodi'n glir fod posib i unigolion dderbyn y dogfennau mewn fformatau ac ieithoedd gwahanol. Pwysleisir mai cyflwyno arweiniad pellach i'r polisïau a gynhwysir o fewn y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd (CDLI ar y Cyd) mae'r CCA yn ei wneud ac nid yw'n cyflwyno polisïau o'r newydd. Mae'r CDLI ar y Cyd eisoes wedi bod yn destun proses asesu trylwyr yn ystod y broses o'i baratoi a'i fabwysiadu. Mae'r arweiniad a gynhwysir o fewn y CCA yn amlygu'r angen i sicrhau fod unrhyw ddarpar ddatblygiad yn cydymffurfio gyda'r arweiniad a gynhwysir o fewn y CDLI ar y Cyd, sydd gan hynny yn cynnwys Polisi Strategol 1 (Yr Iaith Gymraeg a'r Diwylliant Cymreig). Mae ceisio gwella y cyfleoedd sydd ar gael i bobl fod yn byw yn eu cymunedau brodorol yn fanteisiol o ran ffyniant y Gymraeg a'r defnydd o'r iaith. Er nad yw'r penderfyniad yn effeithio'n uniongyrchol ar statws a chyfleoedd i ddefnyddio'r Gymraeg, mae'r ffigyrau fforddiadwyedd yn dangos i ni fod canran uchel o bobl Gwynedd yn methu fforddio prynu cartrefi oherwydd y bwlch rhwng cyflogau cyfartalog a phrisiau tai. Mae hyn yn golygu bod pobl ifanc yn fwy tebygol o symud allan o'r sir i ganfod cyfleoedd gwaith fydd yn rhoi gwell cyflogau a gwell cyfle o allu fforddio prynu eiddo. Mae'r allfudo yma yn arwain at newid yn y ddemograffeg, sydd yn ei dro yn effeithio ar hyfywedd ieithyddol yn y cymunedau.
	Negyddol	Mae'n bosib y gallai siaradwyr Cymraeg fod yn ceisio cyfle i ddefnyddio tŷ annedd at ddibenion gwyliau (llety gosod tymor byr neu ail gartrefi), gallai'r cyfyngiadau sydd wedi'u gosod o fewn y CCA wahardd y gallu i wneud hynny ac yn golygu y bydd y siaradwyr Cymraeg yn chwilio am gyfleoedd mewn mannau eraill, a fyddai'n anochel yn cael effaith niweidiol ar yr iaith Gymraeg.
Anfantais Economaidd-Gymdeithasol		Bydd cyflwyno'r Canllaw Cynllunio Atodol yn rhoi arweiniad pellach ar yr ystyriaeth polisi cynllunio lleol yn dilyn gweithredu ar y Cyfarwyddyd Erthygl 4 cysylltiedig. Fel rhan o'r broses ymgynghori ar y CCA Drafft roedd y dogfennau perthnasol a baratowyd er mwyn hwyluso'r broses o gyflwyno

		sylwadau yn nodi'n glir fod posib i unigolion dderbyn y dogfennau mewn fformatau ac ieithoedd gwahanol. Pwysleisir mai cyflwyno arweiniad pellach i'r polisïau a gynhwysir o fewn y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd (CDLI ar y Cyd) mae'r CCA yn ei wneud ac nid yw'n cyflwyno polisïau o'r newydd. Mae'r CDLI ar y Cyd eisoes wedi bod yn destun proses asesu trylwyr yn ystod y broses o'i baratoi a'i fabwysiadu. Un sgil effaith posib yr arweiniad a gynhwysir yn y CCA yw'r effaith a allai ei gael ar werth eiddo preswyl. Gallai gostyngiad mewn prisiau tai olygu fod mwy o bobl yn gallu fforddio i brynu tai. Disgwylir hefyd y bydd mwy o eiddo ar gael yn yr ardal ar gyfer pobl sydd yn dymuno cael cartref yma, boed hynny'n bobl leol neu bobl yn symud i'r sir o fannau eraill. Ar y llaw arall pe effeithir ar werth eiddo, mae yna siawns y gallai hynny effeithio ar safonau byw perchnogion yr eiddo dan sylw a'u gwthio hwy i sefyllfa o anfantais economaidd. Ymhellach mae yna fygythiad fod y bwriad yn mynd i effeithio ar y sector twristiaeth, gyda llai o ddarpariaeth o lety gwyliau gall hynny wedyn olygu llai o bobl yn gyflogedig yn y maes gwaith hwn a'r sgil effeithiau cysylltiedig o fewn y farchnad gwaith.
	Positif	
	Negyddol	

* I'w ddileu yn ôl yr angen

3.2 Mae'n ddyletswydd ar y Cyngor dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010 i gyfrannu'n bositif i gymdeithas decach trwy hybu cydraddoldeb a pherthynas dda yn ei weithgareddau ym meysydd oedran, rhyw, cyfeiriadedd rhywiol, crefydd, hil, trawsrywedd, anabledd a beichiogrwydd a mamolaeth. Mae'n rhaid i'r Cyngor roi sylw dyledus i'r ffordd mae unrhyw newid yn effeithio'r dyletswyddau yma.

Dyletswyddau Cyffredinol y Ddeddf Cydraddoldeb	A yw'n cael effaith?*	Ym mha ffordd? Beth yw'r dystiolaeth?
Cael gwared â cham-wahaniaethu anghyfreithlon, aflonyddu ac erledigaeth	Nac ydi	Nid yw'r Canllaw Cynllunio Atodol (sydd yn deillio o'r Cynllun Datblygu Lleol mabwysiedig) yn gweithredu ar sail unrhyw gamwahaniaethu anghyfreithlon, aflonyddu nac erledigaeth.

Hyrwyddo cyfleoedd cyfartal	Ydi	Prif nod yr arweiniad a gynhwysir o fewn y Canllaw Cynllunio Atodol yw ceisio rhoi arweiniad polisi clir ar yr ystyriaethau polisi cynllunio sydd yn berthnasol wrth ystyried ceisiadau cynllunio. Mae'r arweiniad a gynhwysir o fewn y Canllaw yn ceisio hwyluso a sicrhau cyfleoedd i bobl fyw yn eu cymunedau. Bydd hefyd yn ychwanegu at siawns pobl i ddylanwadu ar yr hyn sy'n digwydd yn eu cymuned drwy'r broses o gyflwyno ac ymgynghori ar y ceisiadau cynllunio cysylltiedig.
Meithrin perthnasau da	Ydi	Gall y bwriad hyrwyddo perthnasau da gyda phobl o fewn cymunedau Gwynedd gan y byddai, yn gymorth i roi cyfle i bobl Gwynedd fyw yn eu hardal o ddewis. Gan hynny gobeithir y bydd yna ymdeimlad o degwch a chyfleoedd cyfartal yn bodoli yng nghymunedau Gwynedd. Wedi dweud hynny gallai gael effaith negyddol, ar siawns o gamddehongli bwriad y cynnig, achosi drwgdeimlad.

* I'w ddileu yn ôl yr angen

3.3 Sut mae eich cynnig yn sicrhau eich bod yn gweithio yn unol â gofynion Safonau'r Iaith Gymraeg (Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011), i sicrhau na chaiff y Gymraeg ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg, ac y manteisir ar bob cyfle i hyrwyddo'r Gymraeg (y tu hwnt i ddarparu gwasanaethau'n ddwyieithog) a chynyddu cyfleoedd i ddefnyddio a dysgu'r iaith yn y gymuned?

Bydd y broses o baratoi a chymeradwyo'r CCA yn cael ei wneud yn unol â gofynion Safonau'r Iaith Gymraeg (Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011).

Fel nodir yn 3.1 uchod, bydd effaith bositif ar gydbwysedd cymunedau gan, gobeithir fod yr arweiniad a gynhwysir o fewn y Canllaw yn amlygu'r amcan ehangach o'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd, sef gwarchod cymunedau'r sir, creu cymunedau cytbwys a sicrhau fod yna gyfleoedd i bobl fyw yn lleol.

3.4 Pa fesurau neu newidiadau eraill y gallech eu cynnwys i gryfhau neu newid y polisi / arfer er mwyn cael effaith gadarnhaol ar gyfleoedd pobl i ddefnyddio'r Gymraeg, ac i leihau neu atal unrhyw effeithiau andwyol y gallai'r polisi/ymarfer ei gael ar yr iaith Gymraeg?

Yn ystod y cyfnod ymgynghori cyhoeddus, gofynnwyd cwestiwn penodol ynglŷn ag effaith y CCA ar yr iaith Gymraeg. Ni dderbyniwyd unrhyw sylw a amlygwyd i gyflwyno mesurau neu newidiadau i gryfhau neu newid y polisi/arfer er mwyn cael effaith gadarnhaol ar gyfleoedd pobl i ddefnyddio'r Gymraeg ac i leihau neu atal unrhyw effaith andwyol y gallai'r Canllaw ei gael ar yr iaith Gymraeg.

3.5 Sut mae'r cynnig yn dangos eich bod wedi rhoi sylw dyledus i'r angen i fynd i'r afael ag anghyfartaledd o achos anfantais economaidd-gymdeithasol? (Sylwch fod hyn yn ymwneud â chau bylchau anghydraddoldeb yn hytrach na gwella canlyniadau i bawb yn unig).

Fel nodwyd yn rhan 2 uchod, prif amcan yr arweiniad a gynhwysir o fewn y Canllaw Cynllunio Atodol yw ceisio gwyrddroi'r anghyfartaledd cymdeithasol sydd yn bodoli yn rhai o gymunedau Gwynedd, gan geisio sicrhau fod yna ddarpariaeth o dai ar gael i ddiwallu angen lleol. Gobeithir fod yr arweiniad yn

hyrwyddo creu cymunedau cynaliadwy a chytbwys yn unol ag amcan creiddiol y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd.

3.6 Pa fesurau neu newidiadau eraill y gallech eu cynnwys i gryfhau neu newid y polisi / arfer i ddangos eich bod wedi rhoi sylw dyledus i'r angen i leihau canlyniadau anghyfartal o ganlyniad i anfantais economaidd-gymdeithasol, yn unol â'r Ddeddf Economaidd-Gymdeithasol?

Ddim yn berthnasol gan nad yw'n fater strategol.

4) Dadansoddi'r canlyniadau

4.1 Ydi'r polisi felly'n debygol o gael effaith sylweddol, positif ar unrhyw un o'r uchod? Beth yw'r rheswm am hyn?

Credir y bydd cyflwyno'r CCA yn cael effaith positif ar bob unigolyn gan gynnwys unigolion sydd â nodweddion cydraddoldeb gwarchodedig.

Mae'r anghyfartaledd cymdeithasol sydd yn bodoli ar hyn o bryd mewn rhai cymunedau yn sgil y diffyg argaeledd o dai ynghyd a phrisiau tai sydd tu hwnt i gyrraedd yn creu cymdeithas ranedig anghynnaladwy. Mewn ymgais i geisio gwyrddroi'r sefyllfa bresennol mae'r CCA yn mynd i roi'r cyfle i asesu priodoldeb unrhyw fwriad sydd yn ymwneud a newid defnydd tŷ preswyl i ddefnydd gwyliau, boed hynny yn ddefnydd llety gwyliau neu ail-gartref yn unol â'r arweiniad polisi cynllunio lleol. Gobeithir y bydd hyn yn creu cymdeithas decach ac yn sicrhau cyfleoedd i bawb fod yn gallu byw yn eu hardal o ddewis.

4.2 Ydi'r polisi felly'n debygol o gael effaith sylweddol, negyddol ar unrhyw un o'r uchod? Beth yw'r rheswm am hyn?

Mae'r Asesiad (gweler rhan 3 uchod) yn adnabod rhai effeithiau posib a allai ddeillio o weithredu'r CCA. Ni ragwelir fod y rhain yn effeithiau sylweddol. Bydd yr asesiad yma yn cael ei ddiweddarau yn sgil y cyfnod ymgysylltu a bydd yn sicr yn nodi unrhyw effeithiau sylweddol negyddol fydd yn cael eu hamlygu.

4.3 Beth ddylid ei wneud?

Dewiswch un o'r canlynol:

Parhau gyda'r polisi / gwasanaeth gan ei fod yn gadarn	
Addasu'r polisi i ddileu unrhyw rwystrau	
Atal a dileu'r polisi gan fod yr effeithiau niweidiol yn rhy fawr	
Parhau a'r polisi oherwydd gellir cyfiawnhau unrhyw effaith niweidiol	✓
Dim camau pellach ar hyn o bryd, mae'n gynamserol i benderfynu, neu does dim digon o dystiolaeth	

4.4 Os yn parhau hefo’r cynllun, pa gamau fyddwch chi’n cymryd i leihau neu liniaru unrhyw effeithiau negyddol?

Fel rhan o’r broses o wneud y penderfyniad yn gysylltiedig â mabwysiadu’r CCA, mae pob ymgais wedi ei wneud i sicrhau fod effeithiau negyddol yn cael ei hamlygu a’i liniaru.

Mae’r effeithiau a amlygwyd yn ystod y cyfnod ymgynghori cyhoeddus wedi eu hystyried a chan hynny mae’r Asesiad hyn wedi cael ei ddiwygio fel yn briodol.

4.5 Os nad ydych yn gweithredu ymhellach i ddileu neu leihau effeithiau negyddol, esboniwrch pam yma.

Gweler yr ymateb i 4.4 uchod.

5) Monitro

5.1 Pa gamau fyddwch chi’n cymryd i fonitro effaith ac effeithiolrwydd y polisi neu wasanaeth (cynllun gweithredu)?

Mae yna fframwaith fonitro wedi cael ei baratoi sydd yn benodol berthnasol i’r Cyfarwyddyd Erthygl 4. Yn gysylltiedig â’r fframwaith fonitro, mae rhai o’r dangosyddion yn ymwneud a’r broses o ystyried ceisiadau cynllunio sydd yn deillio o weithredu’r Cyfarwyddyd Erthygl 4. Mae’r Canllaw Cynllunio Atodol yn elfen greiddiol o’r ystyriaethau sydd yn berthnasol ar gyfer ceisiadau Cynllunio.

Bydd trafodaethau pellach gyda swyddogion yr Awdurdod ynglŷn â’r uchod yn cael ei gynnal er mwyn derbyn eu mewnbwn a’i harweiniad hwy wrth fynd ati adrodd ar y Fframwaith Fonitro.

Yn dilyn y broses ymgysylltu, pe ystyrir yn briodol fe fydd y Fframwaith Fonitro hwn yn cael ei adolygu/ddiweddaru yn unol â’r angen. Bydd yr asesiad yma yn cael ei ddiweddarau hefyd.

**Asesiad Amgylcheddol
Strategol
Datganiad Sgrinio**

**Rheoli'r defnydd o dai fel cartrefi gwyliau
(ail gartrefi a llety gwyliau tymor byr)**

Canllaw Cynllunio Atodol

Mehefin 2025

1. Cyflwyniad

- 1.1 Yn unol â'r Gyfarwyddeb Ewropeaidd 2001/42/EC sydd yn cael ei weithredu yn y DU drwy'r Rholiadau Asesiad Amgylcheddol o Gynlluniau a rhaglenni, hwn yw'r Penderfyniad Sgrinio o'r angen i ymgymryd ag Asesiad Amgylcheddol Strategol (AAS) o Ganllaw Cynllunio Atodol 'Rheoli'r defnydd o dai fel cartrefi gwyliau'.

2. Asesiad Amgylcheddol Strategol

- 2.1 Amcan yr Asesiad Amgylcheddol Strategol yw rhoi lefel uchel o warchodaeth i'r amgylchedd a chyfrannu at integreiddio ystyriaethau amgylcheddol wrth baratoi a mabwysiadu cynlluniau a rhaglenni, gyda'r bwriad o hyrwyddo datblygiad cynaliadwy.
- 2.2 Mae Rheoliadau AAS 2004 yn gosod dyletswydd ar awdurdodau lleol i gynnal AAS ar gynlluniau neu brosiectau:
- Sy'n ofynnol ar gyfer cynllunio gwlad a thref neu ddefnydd tir; ac
 - Sy'n gosod y fframwaith ar gyfer caniatâd datblygiadau i'r dyfodol o ran prosiectau sydd wedi'u rhestru yn Atodlen I neu II Cyfarwyddeb y Cyngor Ewropeaidd 85/337/EEC
- 2.3 Mae'r CCA yn gosod y fframwaith ar gyfer datblygu yn y dyfodol, ac fe allai hyn olygu y gellid ei ystyried fel 'cynllun' neu 'raglen' o fewn ystyr y Gyfarwyddeb AAS ac felly fe allai bod gofyn am 'asesiad amgylcheddol'. Mae'r rheoliadau'n cynghori y dylid defnyddio cyfres o feini prawf penodol (sydd wedi'u nodi yn Atodlen 1 y rheoliadau), i ddangos p'un a ddylai cynllun fod yn destun AAS. Mae'r meini prawf hyn wedi'u hystyried wrth bennu p'un a ddylai'r CCA fod yn destun AAS.

3. Cefndir y CCA Rheoli'r defnydd o dai fel cartrefi gwyliau

- 3.1 Mae'r CCA 'Rheoli'r defnydd o dai fel cartrefi gwyliau' yn berthnasol i ardal Awdurdod Cynllunio Lleol Gwynedd yn unig, ac yn cefnogi ac yn ategu'r polisiâu perthnasol sydd wedi'u cynnwys yng Nghynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn (CDLI ar y Cyd) a fabwysiadwyd ar 31 Gorffennaf 2017.
- 3.2 Mae'r CCA yn darparu arweiniad Polisi Cynllunio sydd yn benodol ymwneud a'r ystyriaethau cynllunio yn dilyn cyflwyno diwygiadau i'r Gorchymyn Cynllunio Gwlad a Thref (Dosbarthiadau Defnydd)¹ a gweithredu ar Gyfarwyddyd Erthygl 4 er rheoli'r defnydd o dai fel cartrefi gwyliau (llety gwyliau tymor byr ac ail gartrefi) yn Ardal Awdurdod Cynllunio Lleol Gwynedd.

4. Y Broses Sgrinio

- 4.1 Er nad yw'n rhan o'r Cynllun Datblygu statudol, mae Canllawiau Cynllunio Atodol yn ymdrin ag amrywiaeth o faterion, sydd yn dehongli polisiâu o fewn y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd. Os ystyrir, drwy'r broses sgrinio, nad yw'n debygol bydd y CCA yn cael effeithiau amgylcheddol arwyddocaol, yna gellid dod i'r casgliad na fydd AAS yn angenrheidiol.

¹ [Gorchymyn Cynllunio gwlad a Thref \(Dosbarthiadau Defnydd\) 1987 \(fel a ddiwygiwyd\)](#)

- 4.2 Er mwyn asesu os oedd angen AAS, ymgwymerodd yr Awdurdod Cyfrifol (Cyngor Gwynedd) broses sgrinio wedi ei seilio ar gyfres o feini prawf fel sydd wedi eu gosod yn Atodiad II o'r Gyfarwyddeb AAS. Mae'r meini prawf hyn wedi eu gosod allan yn y tabl yn Atodiad 1 o'r adroddiad hwn, ochr yn ochr ag ymateb y Cyngor mewn perthynas â'r CCA.
- 4.3 Mae'r Rheoliadau AAS yn ei gwneud hi'n ofynnol i ymgynghori a'r cyrff statudol (sef Cyfoeth Naturiol Cymru a CADW) ar gynnwys yr asesiad sgrinio. Cynhaliwyd y cyfnod ymgynghori ar y cyd a'r cyfnod ymgynghori ar y CCA. Ymgwymerwyd â'r ymgynghoriad cyhoeddus hynny am gyfnod o chwe wythnos rhwng 24 Chwefror a 7 Ebrill 2025. Fel rhan o'r cyfnod ymgynghori cyhoeddus gofynnwyd cwestiwn penodol ynglŷn â'r ddogfen hyn. Derbyniwyd cyfanswm o 8 sylw perthnasol.

5. Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd

- 5.1 Yn ychwanegol i'r AAS, mae'n ofynnol i'r Cyngor i ystyried ymgymryd ag Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd (ARhC). Proses yw ARhC er mwyn pennu os yw cynllun neu brosiect yn debygol o gael effaith andwyol ar gyfanrwydd dynodiadau safleoedd rhyngwladol sydd yn bwysig o ran cadwraeth natur, a elwir yn safleoedd Ewropeaidd neu safleoedd Ewropeaidd morol. Mae'r angen am ARhC wedi ei nodi yn Rheoliadau Cadwraeth Cynefinoedd a Rhywogaethau 2010 (a gymerodd le Cyfarwyddeb Cynefinoedd y DU 92/43/EEC).
- 5.2 Sgriniwyd y CCA yn unol â'r Rheoliadau Cynefinoedd a daethpwyd i'r casgliadau canlynol:
- Mae'r CCA yn bennaf yn ddogfen ganllaw ac ni ystyrir ei bod yn altro'r fframwaith polisi strategol.
 - Nid yw'n cyflwyno polisiâu neu gynigion newydd a'i unig ddiben yw ymhelaethu ar bolisiâu presennol y CDLI ar y Cyd yn gysylltiedig â llety gwyliau tymor byr ac ail gartrefi mewn lleoliadau priodol yn ardal y Cynllun.
 - Mae polisiâu perthnasol y CDLI ar y Cyd a gyfeirir atynt yn y CCA wedi bod yn destun ARhC yn barod.
 - Nid yw'r CCA yn arweiniad defnydd tir haearnidd ond mae'n gosod cyd-destun cynllunio eang ac egwyddorion cynllunio sy'n gysylltiedig â darparu ail gartrefi a llety gwyliau tymor byr.
 - Nid yw'r CCA yn cyflwyno cynigion newydd o fath ac/neu ar raddfa sydd y tu allan i baramedrau'r CDLI ar y Cyd nac yn addasu unrhyw rai o'r mesurau lliniaru arfaethedig y cytunwyd arnynt.
 - Prif effaith y CCA fydd hwyluso datblygiad cynaliadwy a chreu cymunedau cytbwys ar gyfer yr ardal. Ni fydd y CCA ei hun yn cael unrhyw effaith andwyol ar yr amgylchedd. Yn hytrach, bydd yn gymorth i fynd i'r afael â phroblemau amgylcheddol drwy sicrhau bod cynigion datblygu wedi eu dylunio i safon uchel, yn unol â gofynion rheoliadau adeiladu perthnasol, a'u bod wedi eu lleoli mewn mannau addas er mwyn hyrwyddo datblygu cynaliadwy.
- 5.3 Daethpwyd y Cyngor i'r casgliad na fydd unrhyw effaith andwyol arwyddocaol ar gyfanrwydd y safleoedd Natura 2000 o ganlyniad uniongyrchol y CCA, ac felly, mae'n ystyried na fydd angen cynnal asesiad priodol llawn o'r CCA Rheoli'r defnydd o dai fel cartrefi gwyliau.

6. Datganiad o'r Rhesymau am y Penderfyniad

- 6.1 Ystyrir bod y CCA: Rheoli'r defnydd o dai fel cartrefi gwyliau yn annhebygol o gael effaith arwyddocaol ar yr amgylchedd. Nid yw'r CCA yn gosod unrhyw bolisïau neu ddynodiadau newydd nac yn diwygio polisïau yn y CDLI mabwysiedig. Yn hytrach, mae'n darparu canllawiau pellach ar bolisïau cyfredol yn CDLI ar y Cyd Gwynedd a Môn sydd wedi bod yn destun AAS.

ATODIAD 1

Mae'r tabl isod yn defnyddio'r meini prawf sydd yn deillio o Atodlen 1 y Rheoliadau Asesiad Amgylcheddol o Gynlluniau a Rhaglenni 2004 i bennu p'un a yw'r CCA yn debygol o gael effaith arwyddocaol ar yr amgylchedd

Meini Prawf y Gyfarwydddeb AS	Effeithiau Posib y CCA	A oes effaith arwyddocaol tebygol?
1. Nodweddion cynlluniau a rhaglenni, gan roi ystyriaeth, yn benodol i:		
1.1 Y graddau y mae'r cynllun neu'r rhaglen yn gosod fframwaith ar gyfer prosiectau a gweithgareddau eraill, naill ai drwy roi ystyriaeth i leoliad, natur, maint ac amodau gweithredu neu drwy ddyrannu adnoddau.	Mae'r CCA yn ddogfen ganllaw ac ni ystyrir ei bod yn diwygio fframwaith polisi strategol. Nid yw'n cyflwyno polisiau neu gynigion newydd nac yn newid polisiau cyfredol y CDLI ar y Cyd. Mae'r fframwaith wedi'i osod gan bolisiau CDLI ar y Cyd mabwysiedig sydd eisoes wedi bod yn destun AAS. Nid yw'r CCA yn arweiniad defnydd tir haearnidd ond mae'n gosod cyddestun cynllunio eang ac egwyddorion cynllunio perthnasol.	Na
1.2 Y graddau y mae'r cynllun neu'r rhaglen yn dylanwadu ar gynlluniau a rhaglenni eraill, gan gynnwys rhai mewn hierarchaeth.	Bydd y CCA yn darparu manylion pellach ar weithredu polisiau ac fe fydd yn ystyriaeth faterol wrth benderfynu ar geisiadau cynllunio. O'r herwydd, ni fydd yn dylanwadu ar gynlluniau a rhaglenni eraill. Bydd ond yn darparu manylion ychwanegol pellach ac ni fydd yn cyflwyno polisiau newydd nac yn newid polisiau mabwysiedig presennol.	Na
1.3 Perthnasedd y cynllun neu'r rhaglen ar gyfer integreiddio ystyriaeth amgylcheddol yn benodol gyda'r bwriad o hyrwyddo datblygiad cynaliadwy.	Mae'r CCA yn darparu manylion ychwanegol ar weithrediad polisiau perthnasol y Cynllun a oedd yn destun AAS. Mae'r CCA yn egluro sut gall gwahanol fathau o ddatblygiadau gyfrannu at gyflawni datblygiad cynaliadwy a chreu cymunedau cytbwys yn ardal y Cynllun. Felly, nid yw'n berthnasol i integreiddiad ystyriaethau amgylcheddol. Fodd bynnag, mae iddo ystyriaethau cymdeithasol ac economaidd mewn perthynas â datblygu cynaliadwy. Bydd y CCA yn cynorthwyo i hyrwyddo'r nod o gael datblygiad cynaliadwy drwy roi	Na

Meini Prawf y Gyfarwydddeb AS	Effeithiau Posib y CCA	A oes effaith arwyddocaol tebygol?
	arweiniad clir a chyson ar reoli'r defnydd o dai fel cartrefi gwyliau.	
1.4 Cynlluniau amgylcheddol sy'n berthnasol i'r cynllun neu'r rhaglen.	Ni fydd y CCA ei hun yn cael unrhyw effaith andwyol ar yr amgylchedd. Yn hytrach, bydd yn gymorth i fynd i'r afael â phroblemau amgylcheddol drwy sicrhau bod tai preswyl yn cael ei gwarchod ar gyfer y defnydd hynny, gan gynorthwyo i ddiwallu'r angen lleol am dai a cheisio rheoli'r angen i ddatblygu tai newydd.	Na
1.5 Perthnasedd y cynllun neu'r rhaglen ar gyfer gweithredu deddfwriaeth Gymunedol ar yr amgylchedd (e.e. rheoli gwastraff neu amddiffyn dŵr)	Amherthnasol. Mae'r CCA yn ategu'r polisïau cynllunio mabwysiedig ac nid yw'n berthnasol i weithrediad deddfwriaeth gymunedol ar yr amgylchedd. Mae egwyddor y datblygiad yn cael ei ystyried drwy'r CDLI ar y Cyd sydd wedi bod yn destun AAS.	Na
2. Nodweddion yr effeithiau a'r ardal sy'n debygol o gael ei heffeithio, gan ystyried, yn benodol:		
2.1 Tebygolrwydd, hyd, amllder a rhwyddineb dadwneud yr effeithiau.	Bydd effaith gyffredinol y CCA yn bositif drwy sicrhau fod tai preswyl yn cael ei gwarchod ar gyfer defnydd anheddol prif gartref. Gobeithir y bydd hynny yn lleihau'r angen i adeiladu tai newydd gan fod y stoc dai yn cael ei warchod er diwallu anghenion lleol.	Na
2.2 Natur gronnus yr effeithiau.	Dylai effaith gronnus effeithiau'r Canllaw hwn fod yn bositif gan roi ystyriaeth i egwyddorion datblygu cynaliadwy.	Na
2.3 Natur draws-ffiniol yr effeithiau.	Ni ddefnyddir y CCA y tu hwnt i Ardaloedd Awdurdod Cynllunio Lleol Gwynedd.	Na
2.4 Y risgiau i iechyd pobl neu i'r amgylchedd (e.e. yn sgil damweiniau).	Ni ystyrir y bydd y CCA yn peri risg i iechyd pobl nac i'r amgylchedd. Ystyrir ei bod yn debygol y bydd gwelliannau i iechyd pobl drwy greu cymunedau mwy cytbwys a gwarchod y stoc dai presennol er mwyn diwallu anghenion lleol. Ystyrir	Na

Meini Prawf y Gyfarwydddeb AS	Effeithiau Posib y CCA	A oes effaith arwyddocaol tebygol?
	gan hynny y gwneir cyfraniad positif tuag at lesiant.	
2.5 Ehangder a graddfa ofodol yr effeithiau (ardal ddaearyddol a maint y boblogaeth yn debygol o gael eu heffeithio).	Mae'r CCA yn ymdrin ag ardaloedd Awdurdod Cynllunio Lleol Gwynedd. Bydd yn cael effaith positif ar y boblogaeth sy'n trigo yn yr ardaloedd.	Na
2.6 Gwerth a bregusrwydd yr ardal yn debygol o gael eu heffeithio yn sgil: i) Nodweddion naturiol arbennig neu dreftadaeth ddiwylliannol; ii) Rhagori ar safonau ansawdd amgylcheddol neu gyfyngu ar eu gwerth; iii) Defnydd tir dwys	Ystyrir na fydd y CCA yn cael unrhyw effeithiau ar ardaloedd sydd â gwerth iddynt / sy'n fregus. Bydd unrhyw geisiadau cynllunio'n cael eu hasesu yn erbyn y polisiau perthnasol cyn y rhoddir caniatâd cynllunio.	Na
2.7 Effeithiau ar ardaloedd neu dirweddau sydd â statws gwarchodaeth gydnabyddedig genedlaethol, Cymunedol neu ryngwladol.	Nid oes gan y CCA unrhyw effaith ar ardaloedd neu dirweddau sydd â statws cydnabyddedig cenedlaethol, Cymunedol neu warchodaeth. Bydd yr effeithiau ar ardaloedd o'r fath yn cael eu hystyried drwy weithrediad polisiau CDLI ar y Cyd eraill sydd wedi bod yn destun AAS. Nodir hefyd nad yw'r CCA yn dyrannu tir yn uniongyrchol ar gyfer datblygiad penodol.	Na

CYNGOR GWYNEDD – Adroddiad i Gabinet Cyngor Gwynedd

Teitl yr eitem:	<u>Cynlluniau Cronfa Ffyniant Gyffredin 2025/26 Gwynedd</u>
Aelod Cabinet:	Y Cyngorydd R. Medwyn Hughes Aelod Cabinet Economi a Chymuned
Swyddog perthnasol:	Dylan Griffiths Rheolwr Gwasanaeth Datblygu'r Economi, Adran Economi a Chymuned
Dyddiad y cyfarfod:	10 Mehefin 2025

1. Penderfyniad a Geisir

- 1.1 Cytuno i ymrwymo hyd at £7,901,000 o ddyraniad 2025/26 Gwynedd o Gronfa Ffyniant Gyffredin y DG i'r 14 cynllun a restrir yn yr adroddiad.
- 1.2 Dirprwyo'r hawl i'r Pennaeth Economi a Chymuned - mewn ymgynghoriad â'r Pennaeth Gwasanaeth Cyfreithiol, Pennaeth Cyllid a'r Prif Weithredwr - gadarnhau manylion y cynlluniau a'r cyfraniad ariannol.

2. Beth yw'r rheswm pam fod angen i'r Cabinet wneud y penderfyniad

- 2.1 Dyma [Cabinet 08 Ebrill](#) yn gofyn i'r Panel Cronfa Ffyniant Gyffredin roi ystyriaeth fanwl i'r cynlluniau unigol sydd dan ystyriaeth ar gyfer dyraniad Gwynedd o'r Gronfa Ffyniant Gyffredin, gan gyflwyno argymhelliad yn ôl i'r Cabinet ar y dyraniadau unigol.
- 2.2 Bellach mae'r Panel wedi ystyried y cynlluniau a chytuno ar argymhellion i'r Cabinet.

3. Cyflwyniad a rhesymeg

3.1 Cyflwyniad

- 3.1.1 Daeth cyfnod cyllido y Gronfa Ffyniant Gyffredin (SPF) i ben ar 31 Mawrth 2025. Dyma'r 40 cynllun roedd Cyngor Gwynedd wedi ymrwymo arian SPF iddynt yn llwyddo i wario £23.95 miliwm i elwa cymunedau, trigolion, mentrau a sefydliadau leded y sir.
- 3.1.2 Yng Nghyllideb yr Hydref (30 Hydref 2024) dyma Llywodraeth y DG yn cyhoeddi bwriad i barhau â'r Gronfa gyda llai o arian am flwyddyn bontio yn 2025/26. Mae bwriad cael trefn ariannu diwygiedig yn ei le o Ebrill 2026.
- 3.1.3 Ar 13 Rhagfyr 2024 cyhoeddwyd fod £42.42 miliwn wedi ei ddyrannu i Ogledd Cymru ar gyfer 2025/26, oddeutu hanner gwariant 2024/25. Roedd £8.19 miliwn wedi ei ddyrannu i Wunedd, gyda tua £7.90 miliwn ar gael ar gyfer prosiectau.

3.1.4 Dyma [Cabinet 08 Ebrill](#) yn cytuno i barhau gyda'r drefn llywodraethu ranbarthol a lleol ar gyfer y blwyddyn bontio 2025/26. Dyma'r Cabinet hefyd yn cytuno fod yn ofynnol i bob cynllun yn derbyn arian Gwynedd barchu dau egwyddor ac yn cytuno i barhad cronfeydd i ddosbarthu symiau llai o arian SPF i fentrau a chymunedau'r sir.

3.1.5 Dyma Cabinet 08 Ebrill yn gofyn i'r Panel Cronfa Ffyniant Gyffredin rhoi ystyriaeth fanwl i'r cynlluniau unigol sydd dan ystyriaeth ar gyfer dyraniad Gwynedd o'r Gronfa Ffyniant Gyffredin, gan gyflwyno argymhelliad yn ôl i'r Cabinet ar y dyraniadau unigol.

3.2 Rhesymeg a chyflwyniad dros argymell y penderfyniad

3.2.1 Mae'r Panel - sy'n cynnwys Aelodau Cabinet (yn benodol yr Arweinydd, Is-Arweinydd, Aelod Cabinet Economi a Chymuned a'r Aelod Cabinet Cyllid) a phrif swyddogion (y Prif Weithredwr, Pennaeth Cyllid, Pennaeth y Gwasanaeth Cyfreithiol a'r Pennaeth Economi a Chymuned) – bellach wedi adolygu manylion y cynlluniau unigol a cytuno ar argymhellion i'r Cabinet.

3.2.2 Mae'r pecyn o gynlluniau sydd yn cael eu hargymell yn cynnwys 14 prosiect. Cyfanswm yr ymrwymiad o dyraniad SPF Gwynedd ar gyfer 2025/26 yw £7.90 miliwn:

1. **Camau Cefnogol - help i gynnal pobl ifanc mewn addysg neu hyfforddiant**
Grŵp Llandrillo-Menai (cynllun hefyd yng Nghonwy a Môn)
2. **EGNI - help i ddatblygu sgiliau busnesau a'r gweithlu lleol**
Grŵp Llandrillo-Menai (cynllun hefyd ym Môn)
3. **Gweithgaredd i sicrhau budd o gynllun Twf Gogledd Cymru**
Uchelgais Gogledd Cymru (cynllun hefyd ym Môn, Conwy, Sir Ddinbych a Sir Y Fflint)
4. **Cymorth mentrau cymdeithasol a mentrau ym mherchnogaeth eu gweithwyr**
Cwmpas yn arwain (cynllun hefyd ym Môn)
5. **Hwb Mentergarwch Gwynedd a Môn**
Menter Môn yn arwain (cynllun hefyd ym Môn)
6. **Cynllun Talebau Sgiliau ac Arloesedd, a Môr Ni Gwynedd**
Prifysgol Bangor (rhan o'r cynllun hefyd ym Môn a Sir Y Fflint)
7. **Iach ac Actif – gweithgarwch corfforol a lles o fewn cymunedau**
Gogledd Cymru Actif (cynllun hefyd ym Môn, Sir Ddinbych a Sir Y Fflint)
8. **Pecyn cymorth i bobl gyflawni eu potensial yn y byd gwaith**
Cyngor Gwynedd yn arwain; Adra / cymdeithasau tai a Gisda yn bartneriaid
9. **Cronfa i gefnogi mentrau Gwynedd**
Cyngor Gwynedd
10. **Canol Trefi Gwynedd Ni – pecyn gweithgaredd llefydd llewyrchus**
Cyngor Gwynedd gan gydweithio â Chynghorau Tref a Chymuned y sir
11. **Cronfa Adfywio Cymunedol a chefnogaeth datblygu syniadau**
Cyngor Gwynedd yn arwain; Menter Môn yn cefnogi rhai cymunedau

12. Pecyn datblygu gwytnwch cymunedol

Cyngor Gwynedd yn arwain; Cyngor ar Bopeth, Ability Net, Mantell Gwynedd, Adra, Hybiau Cefnogi Pobl a'r Bartneriaeth Trafnidiaeth Cymunedol yn bartneriaid

13. Diwylliesiant - pecyn diwylliant, treftadaeth a lles corfforol

Cyngor Gwynedd yn arwain; Byw'n Iach, Prifysgol Bangor ac Antur Waunfawr yn bartneriaid

14. Cronfa Sector Wirfoddol

Mantell Gwynedd

3.2.3 Bydd gofyn i Uchelgais Gogledd Cymru (cynllun 3 uchod) sicrhau fod eu gofyn yn hafal rhwng pob sir.

3.2.4 Mae'r Panel hefyd argymhell fod gofyn i Grŵp Llandrillo-Menai ymrwymo i gydweithio gydag Adrannau'r Cyngor a chynlluniau perthnasol a bod darpariaeth ledled Gwynedd.

3.2.5 Mae saith cynllun yn geisiadau i barhau cynlluniau yn gweithredu ar draws mwy nac un sir. Mae'r ceisiadau yma yn gofyn am £1.46 miliwm (18.5%) o'r SPF ar gael i Wynedd yn 2025/26. (Mae parhad y ceisiadau yma yn amodol ar gefnogaeth siroedd perthnasol eraill).

3.2.6 Bydd y saith cynllun arall yn weithredol yng Ngwynedd yn unig. Bydd £6.45 miliwm (81.5%) o'r arian SPF ym mynd i'r cynlluniau yma. Mae bob cynllun yn cynnwys darpariaeth ar draws Gwynedd.

3.2.7 Mae'r cynlluniau yn adeiladu ar yr hyn sydd wedi ei ddysgu o wireddu'r SPF yng Ngwynedd yn cyfarch yr egwyddorion sydd wedi eu sefydlu ac yn cynnig cydbwysedd priodol o weithgaredd ar draws y themâu a gweithio yn sirol ac ar draws siroedd pan yn fanteisiol.

3.3 Camau nesaf

3.3.1 Bydd manylion terfynol y cynlluniau yn cael eu gwirio wrth i'r manylion ddod i law, ac yna cyfarwyddyd i ddarparu llythyrau cynnig yn cael ei ryddhau.

3.3.2 Gall gynlluniau gychwyn yn y cyfamser o'r gyntaf o Ebrill, ar risg yr ymgeisydd a'u partneriaid.

4. Sylwadau Swyddogion Statudol.

4.1 Prif Swyddog Cyllid

"Mae swyddogion yr Adran Gyllid wedi cydweithio'n agos gyda swyddogion Economi a Chymuned yn ystod cyfnod cychwynnol y Gronfa Ffyniant Gyffredin, a byddwn yn parhau i wneud hynny yn ystod 2025/26. Rwyf yn fodlon fod trefniadau cadarn yn eu lle i weinyddu'r cynllun hwn, sydd yn fy ngalluogi i roi sicrwydd yn unol â fy nyletswyddau fel y swyddog cyllid statudol sydd â chyfrifoldeb am weinyddiad priodol yr arian. Rwyf hefyd o'r farn fod trefniadau cadarn wedi bod yn eu lle er mwyn adnabod prosiectau i'w cynnwys yn y rhaglen."

4.2 Swyddog Monitro

"Mae'r adroddiad yn cynrychioli crynodeb teg a phriodol o argymhellion y Panel ar gyfer y rhaglen CFfG 25- 26. Rwy'n fodlon gyda priodoldeb yr penderfyniad a geisir."

Rhestr Atodiadau:

1. Amlinelliad o gynlluniau SPF 2025/26

Rhestr Dogfennau Cefndir:

1. Eitem Cabinet 08 Ebrill 2025: 'Cronfa Ffyniant Gyffredin 2025/26 yng Ngwynedd'
[Rhaglen ar gyfer Y Cabinet ar Dydd Mawrth, 8fed Ebrill, 2025, 1.00 y.h.](#)

BLAENRAGLEN WAITH

CABINET CYNGOR GWYNEDD

Dyddiad trafodaeth yn y Cabinet	Eitemau i'w trafod	Aelod Cabinet
Chwarter 2 2025/26 1 Gorffennaf – 30 Medi		
08 Gorffennaf 2025	Strategaeth Toiledau Cyhoeddus	Cyng. June Jones
	Cynllun Gofal Cwsmer	Cyng. Llio Elenid Owen
	Adroddiad Blynyddol Ffordd Gwynedd	Cyng. Nia Jeffreys
	Diweddariad Bwrdd Rhaglen Cynllun Ymateb	Cyng. Nia Jeffreys
	Cynllun Ariannol Tymor Canolig	Cyng. Huw Wyn Jones
	Adroddiad Blynyddol Panel Strategol Diogelu	Cyng. Menna Trenholme
	Moderneiddio Addysg	Cyng. Dewi Jones
	Adroddiad Blynyddol Cydraddoldeb	Cyng. Llio Elenid Owen
16 Medi 2025	Moderneiddio Addysg	Cyng. Dewi Jones
	Adolygiad Blynyddol - Polisi Tâl am Ofal	Cyng. Dilwyn Morgan
	Cydweithio a'r 3ydd Sector	Cyng. Nia Jeffreys
	Ardal Gwella Busnes Bangor	Cyng. Richard Medwyn Hughes

Dyddiad trafodaeth yn y Cabinet	Eitemau i'w trafod	Aelod Cabinet
	Adolygu'r Cynllun Hinsawdd a Natur	Cyng. Nia Jeffreys
	Cynllun Ynni Lleol	Cyng. Nia Jeffreys
Chwarter 3 2025/26 1 Hydref – 31 Rhagfyr		
14 Hydref 2025	Polisi Cludiant Addysg	Cyng. Dewi Jones
	Cyllideb Refeniw 2025/26 – Adolygiad Diwedd Awst	Cyng. Huw Wyn Jones
	Rhaglen Gyfalaf 2025/26 – Adolygiad Diwedd Awst	Cyng. Huw Wyn Jones
	Trosolwg Arbedion : Adroddiad Cynnydd ar Wireddu Cynlluniau Arbedion	Cyng. Huw Wyn Jones
	Adroddiad Monitro Blynyddol: Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Mon	Cyng. Craig ab Iago
	Ardal Gwella Busnes Caernarfon	Cyng. Richard Medwyn Hughes
11 Tachwedd 2025	Premiwm Treth Cyngor ar Ail Gartrefi ac Eiddo Gwag Hirdymor	Cyng. Huw Wyn Jones